

Mateřská škola speciální, Základní škola a Praktická škola Diakonie ČCE
Čáslav

**Školní vzdělávací program pro vzdělávání žáků
v základní škole speciální**

Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením a vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením

Vytvořený na základě Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2021

Obsah

1	Identifikační údaje	6
2	Charakteristika školy	8
3	Charakteristika ŠVP	11
3.1	Zaměření školy	11
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	11
3.2.1	Výchovné a vzdělávací strategie – I. díl	12
3.2.2	Výchovné a vzdělávací strategie – II. díl	20
3.3	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	26
3.4	Začlenění průřezových témat	29
4	Učební plán	33
4.1.1	Učební plán – I. díl	33
4.1.2	Poznámky k učebnímu plánu – I. díl	35
4.2.1	Učební plán – II. díl	36
4.2.2	Poznámky k učebnímu plánu – II. díl	38
5	Učební osnovy – I. díl	39
5.1	Čtení	39
5.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	39
5.1.2	Cílové zaměření vyučovacího předmětu	40
5.1.3	Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu.....	41
5.1.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	42
5.2	Psaní	66
5.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	66
5.2.2	Cílové zaměření vyučovacího předmětu	67
5.2.3	Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu	68

5.2.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	70
5.3	Řečová výchova	89
5.3.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	89
5.3.2	Cílové zaměření vyučovacího předmětu.....	90
5.3.3	Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu	91
5.3.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	94
5.4	Počty	102
5.4.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	102
5.4.2	Cílové zaměření vyučovacího předmětu.....	103
5.4.3	Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu.....	104
5.4.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	106
5.5	Práce s počítačem	129
5.5.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	129
5.5.2	Cílové zaměření vyučovacího předmětu	130
5.5.3	Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu	131
5.5.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	135
5.6	Věcné učení	141
5.6.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	141
5.6.2	Cílové zaměření vyučovacího předmětu.....	143
5.6.3	Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu	143
5.6.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	150
5.7	Přírodověda	165
5.7.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	165
5.7.2	Cílové zaměření vyučovacího předmětu.....	166
5.7.3	Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu.....	166
5.7.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	170
5.8	Hudební výchova	177
5.8.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	177

5.8.2	Cílové zaměření vyučovacího předmětu.....	178
5.8.3	Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu.....	178
5.8.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	180
5.9	Výtvarná výchova	184
5.9.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	184
5.9.2	Cílové zaměření vyučovacího předmětu.....	184
5.9.3	Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu	186
5.9.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	190
5.10	Pohybová výchova	193
5.10.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	193
5.10.2	Cílové zaměření vyučovacího předmětu.....	194
5.10.3	Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu.....	195
5.10.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	199
5.11	Výchova ke zdraví.....	205
5.11.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	205
5.11.2	Cílové zaměření vyučovacího předmětu.....	206
5.11.3	Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu.....	206
5.11.4	Vzdělávací obsah předmětu Výchova ke zdraví.....	211
5.12	Pracovní výchova.....	214
5.12.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	214
5.12.2	Cílové zaměření vyučovacího předmětu.....	215
5.12.3	Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu.....	216
5.12.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	219
6	Učební osnovy – II. díl	231
6.1	Rozumová výchova.....	231
6.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	231
6.1.2	Cílové zaměření vyučovacího předmětu	232
6.1.3	Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu.....	232

6.1.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	236
6.2	Řečová výchova	244
6.2.	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	244
6.2.2.	Cílové zaměření vyučovacího předmětu.....	245
6.2.3	Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu	245
6.2.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	249
6.3	Smyslová výchova	253
6.3.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	253
6.3.2	Cílové zaměření vyučovacího předmětu	254
6.3.3	Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu.....	255
6.3.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	259
6.4	Hudební výchova	269
6.4.1	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	269
6.4.2	Cílové zaměření vyučovacího předmětu.....	270
6.4.3.	Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu.....	270
6.4.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	272
6.5	Výtvarná výchova	275
6.5.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	275
6.5.2	Cílové zaměření vyučovacího předmětu	276
6.5.3	Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu.....	276
6.5.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	280
6.6	Pohybová výchova	283
6.6.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	283
6.6.2	Cílové zaměření vyučovacího předmětu	284
6.6.3	Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu	284
6.6.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	287
6.7	Zdravotní tělesná výchova	291
6.7.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	291

6.7.2	Cílové zaměření vyučovacího předmětu	292
6.7.3	Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu	292
6.7.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	295
6.8	Rehabilitační tělesná výchova	298
6.8.1	charakteristika vyučovacího předmětu	298
6.9	Pracovní výchova	299
6.9.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	299
6.9.2	Cílové zaměření vyučovacího předmětu	300
6.9.3	Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu.....	301
6.9.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	304
6.10	Terapie	311
6.10.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	311
6.10.2	Cílové zaměření vyučovacího předmětu.....	312
6.10.3	Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu.....	312
6.10.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	314
7	Hodnocení žáků a autoevaluace školy	315
7.1	Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků základní školy speciální	315
7.1.1	Hodnocení žáka	315
7.1.2	Metodický pokyn pro hodnocení žáků základní školy speciální	317
7.1.3	Hodnocení a klasifikace chování	322
7.1.4	Vysvědčení	326
7.2	Autoevaluace školy a její evaluační činnost	327
8	Přílohy	331

1 Identifikační údaje

NÁZEV ŠVP:		
	<i>Školní vzdělávací program pro vzdělávání žáků v základní škole speciální</i>	
PŘEDKLADATEL		
	Název školy	Mateřská škola speciální, Základní škola a Praktická škola Diakonie ČCE Čáslav
	Adresa školy	Komenského náměstí 140, 286 01 Čáslav
	Součásti školy	Mateřská škola speciální Přípravný stupeň ZŠS ZŠ speciální Praktická škola – jednoletá Praktická škola – dvouletá Družina
	Telefon/ fax	734 798 663
	E-mail	info@skolacaslav.cz
	Adresa internetové stránky	www.specialniskola.org
	Ředitel školy	Mgr. Květuše Mašínová
	Koordinátor ŠVP	Mgr. Štěpánka Zumpfová
	Právní forma	Školská právnická osoba
	IČ	71197541
	IZO	600021807
	Bankovní spojení	444873339/0800

ZŘIZOVATEL		
	Název Adresa zřizovatele Kontakt Ředitel IČO: e-mail: webové stránky:	Diakonie ČCE Belgická 22, 120 00 Praha 2 242 487 811 Mgr. Jan Soběslavský 45242704 ustredi@diakoniecce.cz www.diakoniecce.cz

Předloženo školské radě:	dne
Platnost dokumentu:	od 1. 9. 2021
Spisový znak:	B.1.5
Skartační znak	A5 (po ztrátě platnosti)
Podpis ředitele:	
Razítko školy:	

2 Charakteristika školy

Mateřská škola speciální, Základní škola a praktická škola Diakonie ČCE Čáslav (dále jen škola) je **školskou právníckou osobou**, jejímž **zřizovatelem je Diakonie Českobratrské církve evangelické**. Statutárním orgánem školy je ředitel a rada Školské právnícké osoby – ŠPO. Škola má sídlo v centru města Čáslavi na Komenského náměstí 140 v historické budově bývalého učitelského ústavu, kde sídlí zároveň i Středisko Diakonie Čáslav (celým názvem Diakonie ČCE Středisko Střední Čechy), které poskytuje následné sociální služby mladým lidem s mentálním a kombinovaným postižením.

Škola poskytuje **předškolní vzdělání, přípravnou třídu, základní a střední vzdělání žákům s mentálním a kombinovaným postižením** ve věku školní docházky. Budova, ve které je škola umístěna, je **bezbariérová**.

V současné chvíli má škola tyto součásti:	povolená kapacita oborů:
Mateřská škola speciální	10 dětí
Přípravná třída	
Základní škola.....	4 žáci jako součást kapacity ZŠS
Základní škola speciální.....	29 žáků
Praktická škola jednoletá a dvouletá.....	8 žáků celkem
Školní družina	25 žáků

Naše církevní škola je otevřená žákům, kteří, s ohledem na své postižení, potřebují pro vzdělávání speciální podporu a specifické výukové metody. Škola je otevřena žákům bez rozdílu církevní příslušnosti a náboženského vyznání. Spolupracujeme se sborem Českobratrské církve evangelické v Čáslavi, který stál u vzniku Střediska Diakonie již v roce 1993. Součástí vyučování jsou pravidelné biblické půlhodinky pro žáky, střídavě pod vedením učitelů a evangelického faráře.

Každou třídu vede speciální pedagog – třídní učitel a společně s ním poskytuje žákům podporu jeden až dva asistenti pedagoga – podle potřeby podpory žáků v jednotlivých třídách. Všechny třídy jsou vybaveny variabilním školním nábytkem, minimálně jedním stabilním počítačem ovládajícím interaktivní tabuli s připojením na internet. Ve třídách mohou žáci pracovat rovněž s tablety a notebooky. Každá třída je vybavena relaxačním koutkem a polohovacími a dalšími pomůckami pro podporu imobilních žáků.

Stravování je zajištěno dovážkou jídla z nedaleké školní jídelny. Strava je vydávána ve společné výdejně, která je součástí Střediska Diakonie v Čáslavi. Stravování je časově přizpůsobeno fyziologickým potřebám dětí a žáků.

Škola respektuje individuální potřeby dojíždějících žáků, rodiče se mohou domluvit na začátku a konci vyučování, tak aby odpovídalo speciálním potřebám jejich dětí a možnostem rodiny.

Pedagogové mají stanovena pravidla a způsob projednávání problémových situací s žáky. Rodiče mohou konzultovat s pedagogy osobně, písemně i telefonicky, rovněž mohou využít času stanovených konzultačních hodin, které jsou uvedeny na informační tabuli před kanceláří školy.

Ve škole je podporováno otevřené partnerství jak mezi žáky a učiteli, tak mezi vedením školy a učiteli. Všichni pedagogové respektují individuální potřeby žáků, škola chrání žáky před násilím, šikanou a patologickými jevy a snaží se vytvářet bezpečné a příjemné prostředí pro všechny. Podporujeme příznivé sociální klima – otevřenost, partnerství, úctu, toleranci, empatický přístup. Ztotožňujeme se s obecnými hodnotami diakonické práce, kterými jsou naděje, milosrdenství, společenství a fortelnost – profesionalita. (<https://hodnoty.diakonie.cz/>).

Škola ke svým dalším aktivitám a činnostem používá vlastní automobil, kterým jezdíme na exkurze, výlety a pravidelně umožňujeme žákům účastnit se hippoterapie či plavání. V rámci vzdělávání žáků se také účastníme různých kulturních, společenských a sportovních aktivit konaných městem, veřejností či jinými organizacemi např. Domem dětí a mládeže, ostatními základními školami. Na kulturních a sportovních akcích úzce spolupracujeme s nejbližším partnerem – Střediskem Diakonie v Čáslavi.

Předností naší školy je především propojování výuky s praktickými činnostmi důležitými pro budoucí život našich žáků. Rovněž navazujeme na realizované projekty (ESF), které škole umožnily vytvářet pracovní listy a zařadit je do běžné výuky. V rámci budovy Diakonie můžeme také využívat sdílených prostor cvičné kuchyně, muzikoterapie, snoezelenu, terapeutického centra pro rehabilitaci a fyzioterapii v suterénu budovy a velké tělocvičny. Výhodou, kterou sdílíme se střediskem Diakonie je možnost využívat volného zahradního prostoru pro sportovní hry i společenská setkání s rodiči a přáteli školy, ale i čáslavskou veřejností.

Velký důraz škola klade právě na spolupráci s rodiči žáků, které o dění ve škole pravidelně informuje prostřednictvím pravidelných třídních schůzek, ale také prostřednictvím Školního zpravodaje, který je vydáván 3x během školního roku. Aktuální informace ze života školy zveřejňujeme rovněž prostřednictvím Facebooku. Rodiče i veřejnost zveme minimálně 2x ročně na besedy s aktuálními tématy k výchově a vzdělávání žáků.

V souladu se § 167 č. 561/2004, Sb. (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se ve škole schází minimálně 1x za pololetí **Školská rada**, která je tvořena třemi členy – jedním voleným z řad pedagogů, rodičů a třetím členem na návrh ředitele schváleným zřizovatelem školy. Školská rada je orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, zletilým žákům a studentům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. Školská rada schvaluje výroční zprávu, kontroluje finanční hospodaření a projednává další aktuální záležitosti školy, které jsou podrobně uvedeny v § 168 školského zákona.

Žáci, kteří se vzhledem k zdravotnímu stavu, nemohou pravidelně zúčastňovat školního vyučování, se mohou vzdělávat podle § 50 odst. 3 školského, na základě kterého ředitel stanoví takový způsob vzdělávání, který odpovídá možnostem žáka. Výuku žáků zařazených do této formy vzdělávání zajišťuje speciální pedagog školy, který pravidelně dochází do domácího prostředí.

Rodiče žáků se zdravotním postižením mohou také požádat o individuální vzdělávání na základě § 41 školského zákona (dřívější domácí vzdělávání). V této formě vzdělávání zajišťuje výuku sám rodič nebo jiná osoba.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Náš školní vzdělávací plán je určen pro žáky s mentálním a kombinovaným postižením, vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí rámcového vzdělávacího programu základní školy speciální (dále jen RVP ZŠS).

V rámci možností každého žáka klademe důraz na vytvoření těchto **priorit**:

- **Účelná komunikace**
- **Spolupráce a respekt**
- **Rozvoj myšlení, sociálních dovedností i schopností, pracovních a hygienických návyků**
- **Motivace k práci a k učení**
- **Vedení k samostatnosti a budoucí integraci do společnosti**
- **Pochopení svých základních práv a povinností**
- **Péče o zdraví a bezpečnost**

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

- Jsou společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.
- Jsou uplatňovány na úrovni školy, ve výuce, ale i mimo ni.
- Tyto postupy uplatňují všichni zaměstnanci školy (nejen pedagogové).
- Výchovné a vzdělávací strategie jsou zpracovány ve dvou částech – pro každý díl ŠVP jedna.

3.2.1 Výchovné a vzdělávací strategie – I. díl

Klíčové kompetence	Strategie vedoucí k formování klíčových kompetencí
Profil absolventa	
Kompetence k učení	Výchovné a vzdělávací strategie
Na konci základního vzdělávání žák v rámci svých možností:	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá základy čtení, psaní a počítání a dokáže je použít v běžném životě. 	<ul style="list-style-type: none"> - metodou analyticko-syntetickou, globální, genetickou, sociálním čtením či jinou metodou nebo kombinací těchto metod provádíme nácvik čtení slov, vět, krátkého textu potřebných pro praktický život. - klademe důraz na samostatné písemné vyjádření a jeho používání v běžné praxi, nacvičujeme psaní metodou hůlkovou, psací, psaní na PC dle možností žáka. - jednoduché matematické operace nacvičujeme při každodenních činnostech ve škole i mimo ni činnostním učením, či pomocí her, např. nakupování apod.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v učebnici, pracovním sešitě, využívá učební materiály a další učební pomůcky ke svému vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> - využíváme dostupné učební materiály, knihy, výukové programy či mediální prostředky po celou dobu vyučování i mimo něj
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapamatuje si a následně použije systém po sobě jdoucích kroků při osvojování nové vědomosti a dovednosti, udrží pozornost na svou práci 	<ul style="list-style-type: none"> - nacvičujeme dlouhodobé udržení pozornosti při nejrůznějších situacích či úkolech (hra, učení) - vybíráme takové úkoly, které žáka motivují, baví a zajímají (nejprve jejich nejoblíbenější činnost, postupně přidáváme méně oblíbené úkoly) - využíváme názorné ukázky a příklady a příkladu - procvičujeme zapamatování dvou a více kroků po sobě, postupně zvyšujeme náročnost
<ul style="list-style-type: none"> ➤ chápe hodnotu odměny či pochvaly za vykonanou práci, sám se zajímá o události z jeho života, chápe bližší souvislosti 	<ul style="list-style-type: none"> - motivujeme žáky k učení pochvalou, zajímavými úkoly a vyhlídkou na oblíbenou činnost vycházející z jejich zájmů
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zná a používá v komunikaci pojmy z běžného života (škola, rodina, příroda, kultura, jídlo), pojmy i symboly využívá 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváříme modelové situace, kde si žáci ověřují své vědomosti a dovednosti

v reálných situacích (ve městě, ve společnosti, k orientaci v prostoru)	- nacvičujeme konkrétní situace běžného života
➤ zapne a vypne počítač, ovládá počítač myší či jinou kompenzační pomůckou, orientuje se zběžně na klávesnici, umí pracovat s výukovými programy, které mu slouží k rozvoji čtení, psaní, počítání	- každodenním opakováním nacvičujeme základní používání počítače (zapnutí, vypnutí, nalezení souboru či ikony), při výuce používáme počítač podle individuálních potřeb a možností žáků
➤ využívá své teoretické poznatky při řešení reálných situací	- vytváříme nejrůznější vzorové situace, které žáci postupně řeší a přitom využívají dostupné znalosti a vědomosti

Kompetence k řešení problému	
➤ adekvátně reaguje na každodenní běžné situace- přiměřeně svým možnostem, řeší je pomocí stereotypů chování či pomocí nápodoby dle vlastních zkušeností	<ul style="list-style-type: none"> - základní pravidla chování vůči jednotlivým lidem i společnosti nacvičujeme na modelových situacích - ukazujeme, jak přiměřeně a úspěšně reagovat na dané situace - pomocí her, obrázků, pomůcek či přehráváním situací vytváříme modelové situace vedoucí k nácviku přiměřených reakcí - ukazujeme, co je dobré (vhodné) a co špatné (nevhodné) - dbáme na nácvik funkčního řešení situací před neadekvátním a unáhleným chováním - při neadekvátních reakcích upozorňujeme pomocí motivace či postihu, jak lze situaci lépe řešit
➤ řeší běžné situace naučenými způsoby	<ul style="list-style-type: none"> - nacvičujeme taktiku řešení běžných problémů - sledujeme a snažíme se napravit dlouhodobě neadekvátní projevy chování - seznamujeme žáky s důsledky vlastního chování
➤ při řešení problému dokáže rozpoznat naléhavost a závažnost situace a řeší ji pomocí stereotypů a zkušeností	<ul style="list-style-type: none"> - na modelových situacích žáci rozpoznávají naléhavost a závažnost různých situací - nastavujeme a ukazujeme hranice a mantinely vedoucí k vhodným modelům chování - umožňujeme žákům „možnost volby“ - posilujeme sebedůvěru žáků a vedeme je k co největší

	<p>samostatnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - klademe důraz na řešení vypjatých situací s klidem a s nadhledem
<ul style="list-style-type: none"> ➤ nenechá se odradit náročnými úkoly či nezvyklými životními situacemi, chápe, že je možné se ve vypjatých životních situacích citově či emocionálně projevit, nenechá se odradit neúspěchem 	<ul style="list-style-type: none"> - preventivně seznamujeme žáky se zvláštními a zátěžovými situacemi - nacvičujeme s žáky, jak zvládat stres a citově vypjaté situace - prakticky rozebíráme s žáky, jak se vyrovnat s neúspěchem
<ul style="list-style-type: none"> ➤ osloví či jiným způsobem požádá o pomoc kompetentního člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - ukazujeme a nacvičujeme, jak oslovit druhého člověka - aktivně reagujeme na žádost ze strany žáka - při konkrétních situacích rozpoznáváme způsobilého člověka, který nám může pomoci - dáváme důraz na sebevyjádření žáka a rozvíjíme u něj schopnost naslouchat a respektovat druhé lidi - nacvičujeme s žákem, jak se nenechat odradit nezdarem

Kompetence komunikativní	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dorozumí se dle svých schopností s druhými lidmi mluvenou či jinou alternativní formou komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> - přiměřeně rozvíjíme verbální či neverbální formu komunikace - při všech činnostech povzbuzujeme k aktivnímu mluvenému projevu nebo jinému způsobu komunikace
<ul style="list-style-type: none"> ➤ chápe jednoduchá sdělení a přiměřeně na ně reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> - dbáme na náslehy, reprodukci a porozumění obsahu - procvičujeme komunikaci s druhou osobou na modelových situacích a trváme na společenské přijatelnosti komunikace
<ul style="list-style-type: none"> ➤ sdělí své pocity, nálady a zážitky vhodným způsobem 	<ul style="list-style-type: none"> - při formulování přání, prosby, dotazu zachováváme jednotný postup - poskytujeme prostor pro emoční prožitky a jejich vyjádření - klademe důraz na poděkování a požádání - necháváme dostatečný časový prostor k dotazu i odpovědi
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí ději, který je znázorněn obrazem, fotografií nebo piktogramem a rozumí běžně užívanému textu 	<ul style="list-style-type: none"> - používáme obrazové materiály, jednoduché texty s cílem pochopení a porozumění sdělených informací - při herních dovednostech využíváme ke komunikaci

	obrázky či text
➤ zvládne jednoduchou formou písemně komunikovat	<ul style="list-style-type: none"> - snažíme se o jednoduché písemné vyjádření pomocí obrázků, piktogramů, písma nebo počítače - prakticky nacvičujeme psaní svého jména - využíváme ve vyučování schopnost písemně se vyjádřit - podněcujeme žáky k využívání slovní zásoby pomocí písemného projevu
➤ projeví a vyjádří svůj postoj s úmyslem obhájit svůj názor	<ul style="list-style-type: none"> - využíváme naučený způsob komunikace ke srozumitelné formulaci přání a postojů - respektujeme a podporujeme vhodné vyjádření názoru žáka během vyučování i na veřejnosti
➤ běžnou komunikaci obohacuje a rozšiřuje pomocí komunikačních a informačních prostředků	<ul style="list-style-type: none"> - formou her nacvičujeme používání jednoduchých technických informačních a komunikačních prostředků např. telefon, televize, rádio či počítač
➤ s přispěním získaných komunikačních dovedností vytváří společenské vazby a vztahy vedoucí k zapojení do širší společnosti	<ul style="list-style-type: none"> - účastníme se veřejných a kulturních akcí se záměrem integrace do společnosti - odstraňujeme ostych a nejistotu v komunikaci s novými lidmi - podílíme se na přípravě akcí pro veřejnost za účelem prohloubení komunikačních dovedností a integrace

Kompetence sociální a personální	
➤ orientuje se ve vztazích v rodině, škole a učí se chápat vztahy v blízkém okolí	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s jejich životní rolí i rolí jiných lidí např. rodič, dítě, kamarád, soused, ale i lékař či prodavač aj. - podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami
➤ vyzná se v bytě, ve škole i v bezprostředním okolí	<ul style="list-style-type: none"> - pomocí her a nápodoby podporujeme žáky k samostatné orientaci v jejich prostředí - do často navštěvovaných míst chodíme stejnou trasou - upozorňujeme na možná nebezpečí
➤ zapojí se do skupiny podle svých možností a podílí se na aktivitách běžného života	<ul style="list-style-type: none"> - pracujeme s žáky ve skupinách, konkrétními příklady upozorňujeme na výhody spolupráce, následně na její

	pravidla
➤ chová se přiměřeně dané situaci (pozdraví, poděkuje, požádá), chápe hierarchii osob v blízkém okolí; ví, jak se chovat k autoritě, ke starším osobám, dětem	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s pravidly slušného chování a následně dbáme na jejich dodržování - správné chování procvičujeme v modelových situacích a fixujeme odměnou - seznamujeme žáky s hierarchií ve společnosti na příkladech z jejich okolí (škola- ředitel, učitel, žák; rodina- rodič, dítě, sourozenec atd.)
➤ naváže kontakt s vrstevníky a spolužáky, vnímá potřeby druhých osob	<ul style="list-style-type: none"> - při výuce a ostatních činnostech zdůrazňujeme schopnost naslouchání druhým - navozujeme situace, kde si mohou žáci vyzkoušet různé role v diskuzi
➤ rozliší vhodné či nevhodné chování, je seznámen s důsledky svého jednání	<ul style="list-style-type: none"> - na konkrétních příkladech z běžného života analyzujeme správnost chování - častým opakováním fixujeme správné chování - dbáme vlastního pozitivního příkladu - poukazujeme na nevhodné chování ve společnosti a na následky tohoto jednání
➤ rozpozná nepříjemné chování (psychické i fyzické) vůči jeho osobě, pokusí se sám bránit a zároveň ví, na koho se v případě potřeby obrátit o pomoc	<ul style="list-style-type: none"> - prostřednictvím modelových situací ukazujeme žákům přiměřené chování - rozebíráme konkrétní situace, povídáme si např. o problému šikany, zneužívání či týrání - doporučujeme, jak se nebezpečným situacím vyhnout, jak je řešit - seznamujeme žáky s důležitými telefonními čísly případně s dalšími kontakty
➤ přiměřeně se projeví a prezentuje v neznámém prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - neustálou pochvalou posilujeme sebedůvěru žáka - podporujeme ho v prezentování svých názorů a postojů, dáváme mu dostatečný prostor a čas k vyjádření svých myšlenek - při mimoškolních aktivitách podporujeme žáky k vhodné sebezprezentaci a ke komunikaci s novými lidmi

Kompetence občanské	
➤ bez obav se zapojí do společnosti pomocí získaných návyků a dovedností	<ul style="list-style-type: none"> - klademe důraz na zodpovědnost, dodržování denního režimu a plnění povinností přidělováním jednotlivých úkolů - kontrolujeme a hodnotíme jejich plnění
➤ má povědomí o svém místě ve společnosti, ví o svých povinnostech a právech, respektuje práva druhých a svá práva umí přiměřeně prosadit	<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech z praxe seznamujeme žáky s jejich právy i povinnostmi - vysvětlujeme rozdílnost pojmů – co se musí, co může, co nemusí a co se nemůže - zdůrazňujeme pozitivní příklady při vzájemném soužití ve škole, v rodině a v širší společnosti - společně s žáky vytváříme pravidla a režim třídy a tím předáváme zodpovědnost za jejich plnění
➤ zvládá běžné formy společenského chování, je schopen soužití s druhými lidmi	<ul style="list-style-type: none"> - pomocí názorných příkladů demonstrujeme základní pravidla chování mezi lidmi (pozdrav, poděkování, vzájemná pomoc, požádání, vyčkání na instrukce) - rozebíráme situace nevhodného chování a podněcujeme žáky k jejich správnému vyřešení - analyzujeme nevhodné chování žáků a snažíme se je včas vést k nápravě
➤ rozpozná škodlivé jevy, které mohou ohrozit jeho zdraví a život, má základní informace o správné životosprávě, užívá naučené vzorce zdravého životního stylu; záměrně neničí přírodu ve svém okolí	<ul style="list-style-type: none"> - do vyučování zařazujeme preventivní programy týkající se zdravého životního stylu, ochrany životního prostředí - upozorňujeme žáky na důležitost hygieny, pohybu, zdravé výživy a vhodného oblečení - seznamujeme žáky se škodlivostí kouření, drog, alkoholu
➤ v nebezpečných a krizových situacích se chová podle pokynů určených osob, při ohrožení dokáže přivolat účinnou pomoc	<ul style="list-style-type: none"> - upozorňujeme žáky na nebezpečí, které může vzniknout při nepřehledných situacích (požár, dav lidí, autonehoda, ...) a předvádíme, jak se správně zachovat - nacvičujeme přivolání pomoci, opakujeme důležitá telefonní čísla - preventivně nacvičujeme evakuaci školy

Kompetence pracovní	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá základní hygienické návyky, základy sebeobsluhy a kultury stolování 	<ul style="list-style-type: none"> - častým opakováním nacvičujeme oblékání, obouvání, hygienické úkony či stolování, při oblékání využíváme různých modelových situací, kdy se žáci učí, co si k jaké příležitosti či druhu ročního období obléknout - dbáme na dodržování hygienických návyků, vysvětlujeme důležitost správné hygieny, v dospívání seznamujeme žáky s nutností zvýšené hygieny - pokud je to možné, dbáme na to, aby při nácviku hygienických dovedností (WC, sprcha) byl přítomný dospělý stejného pohlaví - v praxi navykáme žáky respektovat soukromí druhých při oblékání a vykonávání osobní hygieny
<ul style="list-style-type: none"> ➤ má osvojeny jednoduché pracovní stereotypy, zvládne přidělenou činnost (provede alespoň dva úkony po sobě jdoucí) po krátkém a srozumitelném vysvětlení 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s jednoduchými pracovními úkony ve třídě, v kuchyni či např. na zahradě - pravidelným opakováním fixujeme pracovní postupy, tím zvyšujeme samostatnost žáků - po vykonání činnosti žáky motivujeme pochvalou, poukazujeme na dosažené úspěchy - snažíme se vykonávat takové pracovní činnosti jež posléze vedou k uskutečnitelné možnosti budoucího pracovního uplatnění
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí instrukcím a používá je k práci, podle naučených pracovních postupů si umí připravit pracovní plochu a k práci používat adekvátní pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> - v průběhu osvojování pracovních stereotypů důsledně dodržujeme pravidlo od jednoduchého ke složitějšímu - denní režim strukturujeme do jednoduchých pracovních postupů, používáme srozumitelné a jednotné pokyny, verbalizujeme úkony - v průběhu plnění úkolu ověřujeme pochopení instrukce, hodnotíme výsledek a podporujeme úsilí žáka i v případě neúspěchu
<ul style="list-style-type: none"> ➤ samostatně pracuje dle možností, práci vykonává podle 	<ul style="list-style-type: none"> - práci žáků fázujeme do jednotlivých kroků, což zvyšuje

<p>jednotlivých kroků, snaží se zadaný úkol dokončit</p>	<p>přehlednost zadaných úkolů</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektujeme pracovní tempo žáka a snažíme se ho motivovat k vyšším výkonům - opakováním usilujeme o osamostatňování
<p>➤ pomáhá ostatním, zapojí se do týmové práce – vyčkává na instrukci, začne pracovat na daný pokyn, má určitou představu o jejím výsledku</p>	<ul style="list-style-type: none"> - modelovými situacemi podněcujeme žáky ke spolupráci a respektování výsledků práce druhých - často ověřujeme pochopení instrukce - upozorňujeme na výhody týmové spolupráce a na její pravidla - vytvořené práce a výrobky vystavujeme na veřejnosti
<p>➤ rozumí hodnocení výsledku své práce, rozlišuje mezi odměnou, pochvalou či kritikou, dokáže přijmout pomoc a chybu pod vedením napravit</p>	<ul style="list-style-type: none"> - v průběhu všech činností žáka podporujeme, hodnotíme nejen výsledek, ale i pracovní postup či vynaložené úsilí - nacvičujeme s žáky, jak se vyrovnávat s hodnocením svojí osoby či práce na modelových situacích - o chybě společně diskutujeme a snažíme se ji napravit - hodnotíme s žáky vlastní práce - prezentujeme výsledky pracovní činnosti žáků před druhými lidmi (ostatními žáky, učiteli, rodiči), případně na veřejnosti
<p>➤ střídá práci a odpočinek, dodržuje bezpečnost, používá ochranné prostředky či pomůcky, respektuje pokyny druhé osoby před započítím práce, dbá na ochranu životního prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s bezpečnostními předpisy, vysvětlujeme je na modelových situacích či obrázcích a poukazujeme na následky jejich nedodržení - při práci důsledně dbáme na dodržování zásad bezpečnosti práce - během dne střídáme práci s odpočinkem - poukazujeme na nutnost neníčit pracovní činností životní prostředí

3.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie – II. díl

Klíčové kompetence	Strategie vedoucí k formování klíčových kompetencí
Profil absolventa	
Na konci základního vzdělávání žák v rámci svých možností:	
Kompetence k učení	Výchovné a vzdělávací strategie
<ul style="list-style-type: none"> ➤ reaguje na jednoduché pokyny; rozumí jednoduchým pojmům, případně znakům a symbolům, používá je 	<ul style="list-style-type: none"> - motivujeme žáka k získání jeho pozornosti, žakovu pozornost udržujeme střídáním činností - při práci zadáváme jednoduché a srozumitelné pokyny - pracujeme s pojmy, znaky a symboly, které jsou přiměřené žakovým schopnostem - osvojené pojmy, znaky a symboly neustále opakujeme a procvičujeme - v komunikaci používáme vždy jednotnou terminologii
<ul style="list-style-type: none"> ➤ třídí různé předměty, obrázky, piktogramy a jiné pomůcky určené ke komunikaci; pozná a rozlišuje základní piktogramy 	<ul style="list-style-type: none"> - klademe důraz na rozlišování a třídění předmětů z různých materiálů, odlišných velikostí a tvarů - obrázky, piktogramy, symboly a znaky používáme k orientaci v programu dne - obrázky, piktogramy, symboly a znaky využíváme při všech činnostech v průběhu dne - při práci s piktogramy, obrázky, symboly a znaky spolupracujeme s rodinou žáka
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a pozná některá tiskací písmena 	<ul style="list-style-type: none"> - pracujeme s prostorovými písmeny (z látky, tvrdého papíru s různým povrchem) - tiskací písmena přiřazujeme podle předlohy ke stejným písmenům, různé materiály a velikosti písma - tiskací písmena spojujeme s obrázky a předměty začínajícími na daná písmena - soustavně písmena opakujeme a upevňujeme znalost písmen

<ul style="list-style-type: none"> ➤ napodobuje předvedené pohyby a činnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> - neustále předvádíme jednoduché pohyby a činnosti - náročnost předváděných pohybů a činností zvyšujeme pozvolna s ohledem na žákovy schopnosti - pohyby a činnosti vždy verbálně komentujeme, stále stejným způsobem - klademe důraz na pochopení účelu pohybu nebo určité činnosti
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá přiměřeně použít učební pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> - pro snadnější pochopení učiva používáme názorné učební pomůcky - zvyšujeme žákův zájem o výuku pomocí pro něho zajímavých pomůcek a tím udržujeme jeho pozornost - používáme takové pomůcky, které umožňují zapojit všechny smysly žáka - každodenním opakováním upevňujeme základní používání počítače (zapnutí, vypnutí); při výuce používáme počítač podle individuálních potřeb a možností žáků

Kompetence k řešení problémů	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ řeší známé situace na základě nápodoby či opakování 	<ul style="list-style-type: none"> - nacvičujeme taktiku řešení běžných situací pomocí nápodoby - opakovaně připravujeme situace, s nimiž se žák v životě setkává a nacvičujeme jejich řešení - sledujeme a snažíme se napravit pomocí motivace dlouhodobě neadekvátní projevy chování
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým příkazům a plní je 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchou a pro žáka srozumitelnou formou předkládáme žákovi příkazy - pomocí motivačních her nacvičujeme vhodné reakce na jednoduché příkazy - klademe důraz na plnění povinností žáka, které je dle svých možností schopen zvládnout
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se ve svém okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - zřetelně a srozumitelně označujeme prostory, ve kterých se žák nachází

	<ul style="list-style-type: none"> - vhodným způsobem seznamujeme žáky s prostředím školy, s okolím školy - pomocí motivačních her a nápodoby podporujeme u žáků základní orientaci v jejich známém prostředí - vyzýváme žáka k pohybu po okolí - do často navštěvovaných míst chodíme stejnou trasou - na názorných příkladech upozorňujeme na možná nebezpečí
➤ orientuje se v časovém režimu dne	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáka s časovou strukturou dne pomocí opakujících se činností - pomocí struktury dne nacvičujeme typické činnosti pro určitou denní dobu (svačina, oběd, večeře, snídaně ...)
➤ zvládne neznámé a nečekané situace, zvládne překonat pocit strachu	<ul style="list-style-type: none"> - neustálou pochvalou pěstujeme u žáka zdravé sebevědomí - pozitivním přístupem vytváříme bezpečné a přátelské prostředí - pomocí motivačních a návodných situací ukazujeme žákům, jak řešit neznámou situaci či problém - preventivně seznamujeme žáky se zvláštními a zátěžovými situacemi

Kompetence komunikativní	
➤ pozná svoje jméno a reaguje na oslovení	<ul style="list-style-type: none"> - vytváříme a opakujeme situace, které pomáhají žákovi reagovat na své jméno a orientovat se ve svém okolí, volíme vhodný komunikační kanál - správné reakce na oslovení nacvičujeme pomocí modelových situací a vhodně je fixujeme
➤ reaguje na jednoduché pokyny, podle svých možností vyjádří souhlas či nesouhlas, prosbu, pozdrav, přiměřeně komunikuje	<ul style="list-style-type: none"> - používáme jednoduchá sdělení, komunikujeme s žákem na úrovni, které je schopen porozumět - povzbuzujeme k vyjadřování a reakci na mluvenou řeč, pomocí modelových situací připravujeme žáka na přítomnost dalších osob - ke komunikaci volíme individuální a citlivý přístup,

	<p>sledujeme řeč těla, komunikujeme pomocí smyslů, doteků, komunikačních tabulek či verbální formou</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváříme a používáme pomůcky pro alternativní komunikaci
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládne pozdravit a odpovědět na pozdrav vhodným způsobem 	<ul style="list-style-type: none"> - vhodné chování a reakce nacvičujeme na modelových situacích, využíváme nápodoby - vhodné chování fixujeme odměnou
<ul style="list-style-type: none"> ➤ reaguje na známé osoby a zvládne s nimi komunikovat vhodným způsobem 	<ul style="list-style-type: none"> - klademe důraz na rozlišení známých a neznámých osob, upozorňujeme adekvátně na možná nebezpečí - opakovaně nacvičujeme vhodné reakce
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjádří své potřeby, pocity a nálady různými způsoby komunikace. 	<ul style="list-style-type: none"> - podporujeme všechny formy sebevyjádření a poskytujeme k němu dostatečný prostor - vytváříme atmosféru důvěry a podnětné prostředí pro různé formy komunikace - při vyjádření potřeby, prosby, dotazu zachováváme jednotný postup - poskytujeme prostor pro emoční prožitky a jejich vyjádření

Kompetence sociální a personální	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvědomuje si svoji vlastní osobu prostřednictvím svého těla; orientuje se na svém těle 	<ul style="list-style-type: none"> - pomocí her a nápodoby poskytujeme žákovi dostatek smyslových podnětů k uvědomění si vlastního těla - smyslové podněty doprovázíme slovním komentářem - motivační hry zaměřujeme na orientaci na vlastním těle, na hračce, na obrázku
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pozná členy své rodiny a osoby ze svého nejbližšího okolí, spolužáky, učitele, vychovatele. 	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenováváme členy rodiny, využíváme fotografií - spolupracujeme s rodinou žáka a vytváříme prostor pro vzájemná setkávání - pomocí her a společných činností se žáci seznamují se svými spolužáky a pracovníky školy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pozná rozdíly mezi mužem a ženou. 	<ul style="list-style-type: none"> - přiměřeným způsobem upozorňujeme na rozdíly mezi mužem a ženou, používáme modely, obrázky či jiné názorné pomůcky

<ul style="list-style-type: none"> ➤ naváže přiměřený kontakt se svým okolím, vhodně se dorozumí se svým okolím 	<ul style="list-style-type: none"> - v praxi nacvičujeme rozlišování známých a neznámých osob - opakovaně nacvičujeme vhodné reakce - podporujeme všechny formy sebevyjádření a poskytujeme k němu dostatečný prostor - vytváříme atmosféru důvěry a podnětné prostředí pro různé formy komunikace - při vyjádření potřeby, prosby, dotazu zachováváme jednotný postup - poskytujeme prostor pro emoční prožitky a jejich vyjádření
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapojí se do skupiny a podílí se na aktivitách běžného života 	<ul style="list-style-type: none"> - pracujeme s žáky ve skupinách, konkrétními příklady upozorňujeme na výhody spolupráce
<ul style="list-style-type: none"> ➤ chová se vhodně a přiměřeně k neznámým osobám; učí se chápat vztahy v blízkém okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - vyprávěním seznamujeme žáky s pravidly slušného chování a následně dbáme na jejich dodržování - správné chování procvičujeme v modelových situacích a fixujeme odměnou

Kompetence pracovní	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje základní hygienické návyky 	<ul style="list-style-type: none"> - formou didaktických her, modelových situací, nacvičujeme hygienická pravidla - zadáváme jednoduché a srozumitelné pokyny - pracujeme s pojmy, znaky a symboly, které jsou přiměřené žákovým schopnostem
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pozná předměty denní potřeby a zná jejich použití 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváříme modelové situace a názorně žáky seznamujeme s předměty denní potřeby - osvojené pojmy, znaky a symboly neustále opakujeme a procvičujeme - používáme vždy jednotnou terminologii
<ul style="list-style-type: none"> ➤ třídí různé předměty, obrázky, piktogramy; s předměty manipuluje 	<ul style="list-style-type: none"> - klademe důraz na rozlišování a třídění předmětů denní potřeby z různých materiálů, odlišných velikostí a tvarů - v praktických činnostech denního režimu rozvíjíme smyslové vnímání, zejména rozlišovací schopnosti žáka

<p>➤ pracuje s technikami, které mu vyhovují</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nabízíme a vybíráme techniky, které žákům vyhovují vzhledem k jejich postižení - v průběhu osvojování technik důsledně dodržujeme pravidlo od jednoduchého ke složitějšímu
<p>➤ vykonává jednoduché činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - osobním příkladem, konkrétní činností a modelovými situacemi nacvičujeme jednoduché pracovní činnosti - po vykonání činnosti žáky motivujeme pochvalou, poukazujeme na dosažené úspěchy - práci žáků fázujeme do jednotlivých kroků, což zvyšuje šanci na úspěch i přehlednost úkolů - respektujeme pracovní tempo žáka a snažíme se ho motivovat k vyšším výkonům

3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Do základní školy speciální jsou vřazováni žáci s mentálním postižením, s poruchou mobility, s narušenou komunikační schopností, s kombinovanými vadami či s poruchou autistického spektra.

➤ Vzdělávání žáků s mentálním postižením

Škola speciální zajišťuje výchovu a vzdělávání žáků se středně těžkým, těžkým a hlubokým mentálním postižením.

Zajišťujeme:

- Kvalifikovanou speciální pedagogickou péči (individuální přístup, respektování pomalého pracovního tempa)
- Speciální metody práce (globální čtení, hůlková písanka....)
- Vypracování individuálních vzdělávacích plánů
- Zdravotní a rehabilitační tělesnou výchovu
- V případě nutnosti pedagogického nebo osobního asistenta
- Domácí výuku v případě, že žák nemůže ze závažného důvodu plnit školní docházku ve škole
- Školy v přírodě, vzdělávací pobyty
- Speciální kompenzační a reedukační pomůcky
- Výuku pro žáky s poruchou autistického spektra

➤ Vzdělávání žáků s poruchou mobility

Škola zajišťuje bezbariérový přístup do třídy, na toaletu, do jídelny, do místností na terapie.

Ve výchovně – vzdělávacím procesu dítěte s poruchou hybnosti především respektujeme změny v jeho pohybové aktivitě. Zvláštní pozornost věnujeme pohybovému režimu, tzn. omezuje činnosti, které by mohly zhoršit zdravotní stav a zavádíme takové činnosti, které vedou ke zlepšení hybnosti. Velmi důležité je tedy vycházet z postižení a potřeb dítěte, a tak zajistit žákům maximální pohodlí ve třídě.

Dále zajišťujeme:

- Nižší počet žáků ve třídě s důsledným individuálním přístupem – osobní asistenci, vypracování individuálního vzdělávacího plánu
- Rehabilitační cvičení – uvolňování spastických částí těla (masírování, protahování, polohování)
- Vybavení tříd speciálně upravenými lavicemi a židlemi

- Podle možností a souhlasu rodičů zajišťujeme školu v přírodě, rekondiční pobyty
- Snažíme se o nácvik pohybových a dorozumivacích dovedností (alternativní komunikace)
- Práci a vzdělávání žáků na PC – speciální pomůcky k obsluze PC
- Bazální stimulaci

➤ **Vzdělávání žáků s narušenou komunikační schopností**

U našich žáků se často setkáváme s opožděným, narušeným či omezeným vývojem řeči, malou slovní zásobou, agramatickou stavbou vět, často se objevují poruchy formální stránky řeči. Právě proto je v tomto vzdělávacím programu pro nás prioritou předmět řečová výchova, kde se především zaměřujeme na rozvíjení slovní zásoby formou didaktických her a říkadel, také se snažíme zařazovat do této výuky prvky dramaturgie.

Spektrum poruch řeči, které se u našich žáků vyskytuje je velmi široké. Setkáváme se s dyslálií, narušenou plynulostí řeči, symptomatickými poruchami řeči, dysfázií a palatolálií.

Škola zajišťuje:

- Logopedickou péči, která je vedena našimi speciálními pedagogy, na základě doporučení klinického logopeda. Speciální pedagogové upevňují a procvičují různá artikulační cvičení, dechová a hlasová cvičení, cvičení na rozvoj fonemického sluchu, rozvíjení zrakového a sluchového vnímání, práci s obrázkovým materiálem, nápravu konkrétních hlásek. Snažíme se o vytvoření společensky přijatelné expresivní složky řeči, klademe důraz na porozumění, případně alternativní způsoby komunikace.
- Rozvíjení slovní zásoby a osvojení si komunikačních forem denního společenského styku.
- V některých případech spolupracujeme s SPC přímo určenými pro klienty s poruchou komunikačních dovedností.

➤ **Vzdělávání žáků s kombinací postižení**

Jedná se o žáky postižené dvěma či více vadami, kauzálně na sobě nezávisly. U těchto žáků je využíváno souběhu metod, postupů a principů jako pro děti s jednotlivými typy postižení. To znamená, že metody pro žáky s tělesným, smyslovým, mentálním postižením se využívají souběžně.

Celkově dodržujeme speciálně pedagogická opatření, která vyplývají z typu vady. Zajišťujeme nižší počet žáků ve třídě s důsledným individuálním přístupem – tam, kde je potřeba zajišťujeme osobní asistenci. Po dohodě s rodiči a školním psychologem, popř. SPC vypracováváme individuální vzdělávací plány. Uplatňujeme speciálně pedagogické metody práce a alternativní hodnocení dle klasifikačního řádu. Využíváme speciálně pedagogické reedukační a kompenzační pomůcky vzhledem k typu postižení.

Individuální vzdělávací plán je uplatňován v jednotlivých předmětech, jejichž součástí jsou vyučovací jednotky a postupy zaměřené na reedukační a rehabilitační péči dle individuálních zvláštností a potřeb žáka.

➤ **Výchova a vzdělávání žáků z nižšího sociokulturního prostředí**

Řada žáků naší školy pochází z nižšího sociokulturního, často nepodnětného prostředí. Pro rodiče a žáky školy zajišťujeme:

- Možnost internátního pobytu – pokud rodiče pobírají sociální dávky.
- Poradenské služby ze strany sociální pracovnice týkající se sociálních dávek, průkazek ZTP, zbavení svéprávnosti atd.
- Pomoc při výběru kompenzační pomůcky pro vlastní potřebu domů.
- Konzultace s rodinou o zdravotním stavu žáka.
- Zájmové kroužky jako prevence sociopatologických jevů (plnohodnotné využívání volného času, budování zdravých sociálních návyků, rozšiřování zájmů).

➤ **Výchova a vzdělávání žáků s poruchou autistického spektra**

Naši školu navštěvují i žáci s poruchami autistického spektra. Tyto žáci jsou vzděláváni ve speciálních třídách, které jsou vybaveny podle principů práce s autistickými žáky.

Škola zajišťuje:

- Práci podle individuálního plánu.
- Strukturalizaci prostoru, času.
- Speciálně pedagogický přístup: návaznost, přiměřenost tempa, dostatek instrukcí a vizualizace.
- Využití prvků TEACCH programu.
- Komunikační systém VOKS
- Vizualizaci úkolů.

3.4 Začlenění průřezových témat

Ze všech průřezových témat jsme si vybrali a zařadili do 1.dílu našeho školního vzdělávacího programu tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchovu
- Multikulturní výchovu
- Environmentální výchovu

Průřezová témata jsou realizována formou integrace do povinných předmětů pouze u žáků, kteří jsou vzděláváni podle 1.dílu školního vzdělávacího plánu.

Bližší rozpis jednotlivých témat uvádíme v přehledných tabulkách, ze kterých se snadno vyčte, kdy, kde a jakým způsobem je průřezové téma realizováno. Pouze tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova jsou na 1. stupni běžnou součástí výuky ve všech vyučovacích předmětech, a proto zde není toto průřezové téma vyplněno. Blíže je integrace popsána a upřesněna v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů 1. stupně.

Vysvětlivky:

INT/ x = daný tematický okruh je realizován formou integrace do předmětu „x“

Zkratky vyučovacích předmětů:

Čt = čtení

Ps = psaní

P = počty

Vu = věcné učení

Pří = přírodověda

Řv = řečová výchova

Vv = výtvarná výchova

Pv = pracovní výchova

Pov = pohybová výchova

Vkz = výchova ke zdraví

Hv = hudební výchova

Psp = práce s počítačem

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova		1. stupeň					2. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní rozvoj	<i>Rozvoj schopností poznávání</i>	Integrováno do všech vyučovacích předmětů 1. stupně								
	<i>Sebepoznání a sebepojetí</i>									
	<i>Seberegulace a sebeorganizace</i>									
	<i>Psychohygiena</i>						INT/ Pov	INT/ Pov	INT/ Vkz	INT/ Vkz
Sociální rozvoj	<i>Poznávací schopnosti</i>						INT/ Vu	INT/ Vu	INT/ Vu	INT/ Vu
	<i>Mezilidské vztahy</i>									
	<i>Komunikace</i>						INT/ Řv	INT/ Řv	INT/ Řv Psp	INT/ Řv Psp
	<i>Spolupráce a soutěživost</i>						INT/ Pov Pv Vv	INT/ Pov Pv Vv	INT/ Vkz Pv Vv	INT/ Vkz Pv Vv
Morální rozvoj	<i>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i>						INT/ Vu	INT/ Vu	INT/ Vu	INT/ Vu Psp

	<i>Hodnoty, postoje, praktická etika</i>									INT/ Vu	INT/ Vu
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	------------	------------

Průřezové téma Multikulturní výchova	1. stupeň						2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník
<i>Kulturní rozdíly</i>							INT/ Vu Vv	INT/ Vu Vv	INT/ Hv	INT/ Hv
<i>Lidské vztahy</i>	INT/ Vu Čt Řv Pov	INT/ Vu Čt Řv Pov	INT/ Vu Čt Řv Pov	INT/ Vu Čt Řv Pov	INT/ Vu Čt Řv Pov	INT/ Vu Čt Řv Pov	INT/ Vu Čt Řv	INT/ Vu Čt Řv	INT/ Vu Čt Řv	INT/ Vu Čt Řv
<i>Etnický původ</i>									INT/ Vu Vv	INT/ Vu Vv

Průřezové téma Environmentální výchova	1. stupeň						2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník
<i>Ekosystémy</i>				INT/ Vv Řv Pv	INT/ Čt Vu Pv	INT/ Čt Vu Pv	INT/ Čt Vu Pv Pří	INT/ Čt Vu Pv Pří	INT/ Čt Vu Pv Psp	INT/ Čt Vu Pv Psp

<i>Základní podmínky života</i>	INT/ Vv Řv						INT/ Pří Vv Vu	INT/ Pří Vv Vu	INT/ Psp	INT/ Psp
<i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>									INT/ Vu Pří Vv Pv Psp	INT/ Vu Pří Vv Pv Psp
<i>Vztah člověka k prostředí</i>		INT/ Vu Čt	INT/ Vu Čt				INT/ Čt Ps Vu	INT/ Čt Vv	INT/ Pří Vcz	INT/ Pří Vcz

4 Učební plán

4.1.1 Učební plán – I. díl

Učební plán pro 1. stupeň – I. díl										
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník						Celkem předměty	Z toho DČD*
			1.	2.	3.	4.	5.	6.		
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Čtení	Čtení	2	2	3	3	3	3	16	-
	Psaní	Psaní	1+1	1+1	2+1	2+1	2	2+1	15	5
	Řečová výchova	Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	12	-
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	Matematika	Počty	2	2	2	2+1	2+1	2+1	15	3
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	Informační a komunikační technologie	Práce s počítačem	-	-	-	-	1	1	2	-
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	Člověk a jeho svět	Věcné učení	2+1	2+1	3	3	3	3	18	2
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Člověk a společnost									
ČLOVĚK A PŘÍRODA	Člověk a příroda	Přírodověda	-	-	-	-	-	-	-	-
UMĚNÍ A KULTURA	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	1	6	-
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	2	2	2	2	12	-
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Tělesná výchova	Pohybová výchova	3	3	3	3	3	3	18	-
	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	-	-	-	-	-	-	-	-
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	Člověk a svět práce	Pracovní výchova	3	3	3	4	4	4	21	-
Celková povinná časová dotace			20	20	22	24	24	25	135	-
z toho disponibilní časová dotace (DČD)			2	2	1	2	1	2	10	-

Učební plán pro 2. stupeň – I. díl

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem Předměty	Z toho DČD*
			7.	8.	9.	10.		
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Čtení	Čtení	3	3	3	3	12	-
	Psaní	Psaní	2+1	2+1	2	1+1	10	3
	Řečová výchova	Řečová výchova	1	1	1	1	4	-
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	Matematika	Počty	3	3	3	3	12	-
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	Informační a komunikační technologie	Práce s počítačem	1+1	1+1	1+1	1+1	8	4
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	Člověk a jeho svět	Věcné učení	2	2	2	2	8	-
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Člověk a společnost							
ČLOVĚK A PŘÍRODA	Člověk a příroda	Přírodověda	3	3	3	3	12	-
UMĚNÍ A KULTURA	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	4	-
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	1	4	-
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Tělesná výchova	Pohybová výchova	3+1	3+1	3+1	3+1	16	4
	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	-	-	1	1	2	-
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	Člověk a svět práce	Pracovní výchova	5	5	6	6	22	-
Celková povinná časová dotace			28	28	29	29	114	-
z toho disponibilní časová dotace (DČD)			3	3	2	3	11	-

* DČD – disponibilní časová dotace

4.1.2 Poznámky k učebnímu plánu – I. díl

Učební plán ŠVP byl vytvořen v souladu se závaznými pravidly danými RVP (rámcovým vzdělávacím programem) pro obor vzdělání základní škola speciální. Celková časová dotace je na **1. stupni 135 hodin**, na **2. stupni 114 hodin**, přičemž nebyla překročena maximální hodinová dotace povolená pro jednotlivé ročníky.

Ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace byly vytvořeny vyučovací předměty **Čtení, Psaní a Řečová výchova**. Všechny tyto předměty se vyučují na obou stupních základní školy speciální.

Obsah vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace je realizován v předmětu **Počty** rovněž ve všech ročnících na obou stupních vzdělávání.

Obsah vzdělávací oblasti Komunikační a informační technologie je vyučován v předmětu **Práce s počítačem** od 5. do 10. ročníku.

Z důvodu návaznosti vzdělávacích obsahů jsme vytvořili spojením oblasti Člověk a jeho svět se vzdělávací oblastí Člověk a společnost vyučovací předmět **Věcné učení**, který se tak vyučuje po celou dobu vzdělávání.

Ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a vzdělávacího oboru Tělesná výchova je vytvořen vyučovací předmět **Pohybová výchova**, který je realizován po celou dobu vzdělávání.

V 9. a 10. ročníku je ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vytvořen vyučovací předmět **Výchova ke zdraví**.

Ostatní vzdělávací oblasti se realizují obvyklými vyučovacími předměty.

Disponibilní časová dotace na obou stupních smysluplně rozšiřuje časovou dotaci povinných předmětů, které zajišťují získání základních dovedností potřebných pro smysluplný a hodnotný život.

10 disponibilních hodin 1. stupně je využito v předmětech:

- Psaní (5 hodin v 1., 2., 3., 4. a 6. ročníku)
- Počty (3 hodiny ve 4., 5. a 6. ročníku)
- Věcné učení (2 hodiny v 1. a 2. ročníku)

11 disponibilních hodin 2. stupně je využito v předmětech:

- Psaní (3 hodiny v 7., 8. a 10. ročníku)
- Práce s počítačem (4 hodiny v 7., 8., 9. a 10. ročníku)
- Pohybová výchova (4 hodiny v 7., 8., 9. i 10. ročníku).

4.2.1 Učební plán – II. díl

Učební plán pro základní vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem- Díl II.

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník										Celkem předměty	Z toho DČD*
			1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.		
ČLOVĚK A KOMUNIKACE	Rozumová výchova	Rozumová výchova (Rv)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30	-
	Řečová výchova	Řečová výchova (Řv)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20	-
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	Smyslová výchova	Smyslová výchova (Sv)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	-
UMĚNÍ A KULTURA	Hudební výchova	Hudební výchova (Hv)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	-
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova (Vv)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	-
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	Pohybová výchova	Pohybová výchova (Pov)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20	-
	Zdravotní tělesná výchova	Zdravotní tělesná výchova (Ztv)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	-
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	Pracovní výchova	Pracovní výchova (Pv)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20	-
DISPONIBILNÍ ČASOVÁ DOTACE		Terapie (T)	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+2	20	20
Celková povinná časová dotace			19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	210	20
z toho disponibilní časová dotace (DČD)			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	-	-

* DČD – disponibilní časová dotace

4.2.2 Poznámky k učebnímu plánu – II. díl

Učební plán ŠVP byl vytvořen v souladu se závaznými pravidly danými RVP (rámcovým vzdělávacím plánem) pro základní vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem v základní škole speciální.

Celková časová dotace je **210 hodin**, přičemž nebyla překročena maximální hodinová dotace povolená pro jednotlivé ročníky.

Ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace byly vytvořeny vyučovací předměty **Rozumová a Řečová výchova**. Oba předměty se vyučují ve všech ročnících základní školy speciální.

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět je realizován ve vyučovacím předmětu **Smyslová výchova** rovněž ve všech ročnících.

Obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura je vyučován v rámci dvou vyučovacích předmětů – **Hudební výchova a Výtvarná výchova**, po celou dobu vzdělávání.

Ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví jsou vytvořeny dva vyučovací předměty – **Pohybová výchova a Zdravotní tělesná výchova**. Pohybová výchova je realizována ve všech ročnících základního vzdělávání stejně jako Zdravotní tělesná výchova, která je ovšem určena všem žákům na vyrovnání pohybového deficitu a jejich potřeby korektivních cvičení. Alternativní formou Zdravotní tělesné výchovy je Rehabilitační tělesná výchova, která je ovšem zajišťována zdravotníkem v rámci Střediska Diakonie ČCE Čáslav a je zařazena pro žáky na základě doporučení odborného lékaře, vycházející ze zdravotního stavu a specifikace postižení žáka.

Disponibilní časová dotace byla použita na vytvoření nového vyučovacímho předmětu Terapie zahrnujícího relaxaci, muzikoterapii či další terapie, které se odvíjejí od aktuálních možností školy a je dotována v každém ročníku dvěma hodinami.

5. Učební osnovy – I. díl

5.1 ČTENÍ

5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Čtení vznikl ze vzdělávacího oboru Čtení vzdělávací oblasti Jazyková komunikace .
Žáci podle svých schopností mohou využívat dvou základních metod čtení. Jde o **metodu globální či metodu analyticko-syntetickou**.
Vzdělávací obsah předmětu Čtení je rozpracován pro obě metody.
Cílem předmětu je maximální rozvoj čtenářských dovedností, které mohou žáci následně využít v praktickém životě. Velmi důležité je rovněž porozumění čtenému slovu a jeho následné použití.
Během posledních ročníků je také využívána metoda tzv. „sociálního čtení“, v rámci kterého si žáci osvojují slova, která jsou v těsném vztahu k jeho okolí a jeho životu.

Na 1. a 2. stupni je vyučovací předmět organizován v rámci povinné časové dotace:

- 1. a 2. ročník – 2 hodiny týdně v každém ročníku
- 3. až 10. ročník – 3 hodiny týdně pro každý ročník

V rámci vyučovacího předmětu Čtení nejsou využity disponibilní hodiny v žádném ročníku.

Začlenění průřezového tématu (PT):

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV):**
Tematické okruhy průřezového tématu OSV jsou zařazovány v průběhu celého 1. stupně v předmětu Čtení – žáci rozvíjí schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace, učí se pomocí poslechu čtení relaxovat. Rozvíjí rozhodovací schopnosti.
- **Multikulturní výchova:**
V 1. – 10. ročníku je zařazen tematický okruh Lidské vztahy, v rámci kterého se žáci při výuce čtení seznámí s různými vztahy mezi lidmi či lidskými právy.
- **Environmentální výchova:**

V 5. – 10. ročníku je průběžně zařazován do vyučovacího předmětu Čtení tematický okruh Ekosystémy. Žáci si v něm osvojují novou slovní zásobu. Z jednoduchých textů se pak dozví nejrůznější zajímavosti z přírody, z textu se učí zjistit potřebnou informaci.

V průběhu 2., 3., 7. a 8. ročníku se pak žáci seznamují během čtení s tematickým okruhem Vztah člověka k prostředí. Nejprve se seznamují s okolním prostředím své obce či svého města, učí se používat v textu svou adresu, adresu školy a později se seznamují s různými životními styly a způsoby života.

Mezipředmětové vztahy a přesahy k dalším předmětům:

Globální metoda čtení:

- Na 1. stupni: Psaní – Ps, Řečová výchova – Řv, Počty – P,
- Na 2. stupni: Psaní – Ps, Řečová výchova – Řv, Počty – P, Věcné učení – Vu, Práce s počítačem – Psp

Analyticko – syntetická metoda čtení:

- Na 1. stupni: Psaní – Ps, Počty – P, Řečová výchova – Řv
- Na 2. stupni: Psaní – Ps, Řečová výchova – Řv, Počty – P, Věcné učení – Vu, Práce s počítačem – Psp

Vyučovací hodiny probíhají převážně v kmenových učebnách, mohou být děleny na kratší časové úseky podle individuálních potřeb žáků.

Hodnocení probíhá slovní formou. Žák je hodnocen v jednotlivých ročnících podle dosažené úrovně získaných čtenářských dovedností, zároveň je hodnocena i ta část klíčové kompetence, která je v rámci daného předmětu rozvíjena.

5.1.2 Cílové zaměření vyučovacího předmětu

1. stupeň

• Vytváření základních dovedností a návyků nezbytných pro osvojení čtení vybranou metodou.• Rozvíjení rozumových schopností žáků prostřednictvím čtení.• Osvojování si prvních písmen a čtení jednoduchých slov s porozuměním pomocí vybrané metody.• Rozšiřování slovní zásoby.

2. stupeň

- Osvojování si vybraných písmen abecedy.
- Podle zvolené metody žáci čtou slova, krátké věty nebo slabiky a z nich složená slova.
- Využíváme tzv. „sociální čtení“.
- Rozvíjíme čtenářskou gramotnost v běžném životě.
- Vedeme žáky k zopakování či porozumění čteného textu.

5.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none">• Zvládat základy čtení a dokázat je použít v běžném životě.	<ul style="list-style-type: none">- provádíme činnosti zaměřené na rozvíjení čtecích dovedností (hra, rozhovor, obrázkové čtení)- klademe důraz na čtení s porozuměním
<ul style="list-style-type: none">• Čtením získá novou informaci a dále ji použít v praktickém životě.	<ul style="list-style-type: none">- zařazujeme do výuky didaktické hry- osvojování nového učiva provádíme individuálně

Kompetence komunikativní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none">• Pomocí různých forem verbální i neverbální komunikace zjednodušeně interpretuje obsah čteného druhé osobě.	<ul style="list-style-type: none">- předkládáme žákům dostatek materiálu, usilujeme o co nejužší propojení čtení s praktickým životem s využitím názorných materiálů a pomůcek- v praxi nacvičujeme porozumění a jednoduchou interpretaci čteného textu příp. věty
<ul style="list-style-type: none">• Odpovídá na návodné otázky týkající se čteného textu.	<ul style="list-style-type: none">- na praktických ukázkách procvičujeme porozumění textu

Kompetence sociální a personální	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Při skupinové práci se umět zapojit do skupiny a respektovat pravidla pro práci v ní. 	<ul style="list-style-type: none"> - průběžnou práci ve skupině podporujeme vzájemnou spoluprací žáků při čtení - do předmětu zařazujeme souběžné duální čtení či čtení ve skupině
<ul style="list-style-type: none"> • Naslouchá čtenému textu, vnímá potřeby druhých osob a nechává ostatním dostatečný prostor při čtení 	<ul style="list-style-type: none"> - dbáme na nácvik umění naslouchat čtenému textu, žákům necháváme dostatečný prostor k vlastnímu čtení

5.1.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – očekávané školní výstupy vycházejí z očekávaných výstupů v RVP.
- Očekávané školní výstupy jsou zpracovány podle jednotlivých ročníků.

Čtení – analyticko-syntetická metoda

1. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Dbát na pravidelné dýchání. • Orientovat se s pomocí na stránce, na řádku. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dechová cvičení (foukání do papírků, pířka, listů,...) ➤ Nádech nosem, výdech ústy. ➤ Práce s tělem. ➤ Seznámení se s leporely, knihami, společné prohlížení. ➤ Hledání obrázků na stránce. ➤ Pojmenování obrázků na stránce. 	<p>Řv – dechová cvičení, správný nádech a výdech</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Tvořit jednoduché věty k obrázkům. • Osvojit si hlásku a hůlkové písmeno A, I ve funkci spojky mezi obrázky, osvojit si hlásku E, Á, É, Í. • Poslouchat pohádky a vyprávění, recitovat říkadla. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sledování obrázků v řádku zleva doprava, od horního okraje směrem k dolnímu okraji. ➤ Řazení obrázků do řádků. ➤ Společné čtení obrázků, poslech a následné opakování slov. ➤ Pojmenování předmětů a činností na obrázku. ➤ Tvoření vět podle návodných otázek. ➤ Čtení písmen A, I mezi 2 obrázky. ➤ Vyvození hlásky E a písmene na základě obrázku, říkanky ve slově. ➤ Hledání a označení písmene ve slově, v textu. ➤ Modelování či výroba písmene z jiného materiálu. ➤ Obtahování písmene. ➤ Čtení krátkých pohádek, říkadel a vyprávění. ➤ Recitace říkadel. 	<p>Řv – rozvoj slovní zásoby</p> <p>Ps – tvar písmene</p>
---	--	--

2. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Tvořit věty podle obrázku. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poslech a opakování slov. ➤ Dechová cvičení (foukání brčkem, foukání bublin). ➤ Úprava tempa řeči. ➤ Tvoření krátkých vět (2-3 slova) pomocí 	<p>Řv – dechová cvičení, správné dýchání</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Osvojit si hlásky a hůlková písmena M, T, O, U. • Číst otevřené slabiky. 	<p>návodných otázek.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Hlavní význam obrázku a jeho pochopení. ➤ Vyvození hlásky (M, T, O, U) pomocí říkanky či obrázku. ➤ Nalezení písmena ve slově. ➤ Modelování písmene. ➤ Obtahování písmene. ➤ Spojování písmen do slabik. ➤ Čtení otevřených slabik MA, MÁ, ME, MÉ, MO, MI, TA, TÁ, TE, TÉ, TI, TO. ➤ Čtení otevřené slabiky ve větě s obrázky (MÁ,...). ➤ Spojování slabik do dvouslabičných slov (MÁMA, MÁME, MAMI, MIMI, TÁTA, EMA, UMÍ..). ➤ Čtení dvouslabičných slov ve větě s obrázky. 	<p>Ps – obtahování písmen, tvar písmene</p>
---	--	---

3. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se na řádku i stránce. • Osvojit si hlásku a hůlkové písmeno L, V, J, S, Y. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Umístění obrázku či písmene na stránku či do řádku podle pokynu (nahore, dole, před, za, vedle,...). ➤ Vyvození hlásky a písmene (L, V, J, S, Y) na začátku slova pomocí obrázku, říkanky. 	<p>P – orientace v řádku, případně v číselné řadě</p> <p>Ps – tvar písmen, modelování</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Číst otevřené slabiky a dvouslabičná slova s písmeny L, V, J, S, Y. • Skládat a rozkládat slova do slabik. • Naučit se jednoduché říkadlo či básničku. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Modelování a obtahování písmene (L, V, J, S, Y). ➤ Vyhledávání písmene (L, V, J, S, Y) ve slově, v textu. ➤ Spojování písmen do otevřených slabik (LO, LU, TO, TU). ➤ Spojování slabik do slov. ➤ Čtení slov ve větě. ➤ Dělení slov do slabik s využitím říkanek a rozpočítadel. ➤ Vytleskávání slabik, slov. ➤ Skládání slabik do slov. ➤ Dramatické ztvárnění říkadel, básničky, známé pohádky. 	<p>Řv – říkadla, básničky</p>
--	---	-------------------------------

4. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Osvojit si hlásky a hůlková písmena P, N, D, Š, Z. • Orientovat se v jednoduché větě, složené z 2 až 3 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyvození hlásky a písmene (P, N, D, Š, Z) na začátku slova pomocí obrázku, říkanky. ➤ Modelování a obtahování písmene, výroba písmene z dalších materiálů (P, N, D, Š, Z). ➤ Vyhledávání písmene (P, N, D, Š, Z) ve slově, v textu. ➤ Nalezení prvního a posledního slova ve větě. 	<p>Ps – obtahování tvar písmene</p> <p>P – termín první – poslední</p>

<p>slov.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Převyprávět krátký jednoduchý text podle návodných otázek a několika obrázků. • Číst jednoslabičná slova s uzavřenou slabikou. • Naučit se říkanku či krátkou báseň. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Skládání slov do věty podle vzoru. ➤ Poslech krátkého textu. ➤ Práce s ilustracemi v textu. ➤ Vyprávění podle obrázků. ➤ Odpovídání na otázky týkající se textu. ➤ Převyprávění krátkého příběhu. ➤ Čtení jednoslabičných slov s uzavřenou slabikou (mám, sám, tam, les, ves, pes, šíp apod.) ➤ Dramatické ztvárnění říkadla či básně. 	<p>Řv – dramatizace pohádky</p>
---	---	---------------------------------

5. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Osvojit si hlásky a písmena (K, B, C, R, H) . • Číst dvojslabičná slova s otevřenými slabikami. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyvození hlásky a písmene (K, B, C, R, H) na začátku slova pomocí obrázku, říkanky. ➤ Modelování a obtahování písmene, výroba písmene z dalších materiálů (K, B, C, R, H). ➤ Vyhledávání písmene (K, B, C, R, H) ve slově, v textu. ➤ Spojování hlásek do slabik a následně tvoření slov ze slabik. ➤ Čtení slov (např. noha, ruce, hora, pero apod.) ➤ Analýza a syntéza slov ze slabik. ➤ Skládání slov do vět (např. Máma má maso. 	<p>Ps – opis a psaní písmene</p> <p>Řv – výslovnost</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Číst s porozuměním krátkou větu (5 – 6 slov). • Seznámit se s dětskými časopisy. • Soustředí se na poslech CD. 	<p>Máma mele.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Skládání slov do věty. ➤ Čtení krátkých vět. ➤ Prohlížení různých časopisů pro děti a mládež. ➤ Práce s časopisem, s články v něm. ➤ Obrázkové čtení. ➤ Čtení časopisu dle vlastního zájmu a možností. ➤ Poslech CD (hudební, mluvené slovo). 	
--	--	--

6. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládat čtení probraných písmen (Č, Ž, Ř). • Osvojit si dvojhlásky AU, OU. • Orientovat se ve větě. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyvození hlásky a písmene (Č, Ž, Ř) na začátku slova pomocí obrázku, říkanky. ➤ Modelování a obtahování písmene, výroba písmene z dalších materiálů (Č, Ž, Ř). ➤ Vyhledávání písmene (Č, Ž, Ř) ve slově, v textu. ➤ Skládání slov. ➤ Čtení slov s dvojhláskou. ➤ Čtení slov s dvojhláskou ve větě. ➤ Práce s větou: začátek věty, konec věty. ➤ Interpunkční znaménka (., !, ?). ➤ Skládání vět ze slov podle významu. 	<p>Ps – opis a psaní písmen</p> <p>Řv – rozšíření slovní zásoby</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišit stejně znějící slova různého významu. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyhledávání obrázků k psanému slovu různého významu např. oko, ucho, matka. 	
--	---	--

7. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládat čtení probraných písmen. • Osvojit si a číst písmena F, G, CH. • Číst obrázkové knihy, letáky, snadný text a mapy. • Seznámit se se čtením slov obsahující skupiny hlásek DI, TI, NI x DY, TY, NY. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Čtení slov s již známými písmeny. ➤ Vyvozování hlásky a písmene (F, G, CH) za pomoci obrázků či říkanek. ➤ Vyhledávání písmene ve slově, v textu, letáku apod.. ➤ Modelování písmene z různých materiálů. ➤ Čtení slov s těmito písmeny. ➤ Čtení adresy. ➤ Čtení názvů obchodů, ulic, měst. ➤ Čtení obrázkových knih, letáků. ➤ Čtení slov se skupinami DI, TI, NI x DY, TY, NY. ➤ Rozlišení slabik DI x DY, TI x TY, NI x NY. 	<p>Ps – psaní písmen, slabik, slov</p> <p>Vu – bydliště, adresa nakupování</p> <p>P – čtení číslic</p>

8. ročník		
Školní očekávané výstupy Žák by měl:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Číst slova se souhláskovými skupinami v různé obtížnosti a čtení slov se skupinami DĚ, TĚ, NĚ, BĚ, PĚ, VĚ, MĚ. • Zvládat čtení krátkého jednoduchého textu. • Zapamatovat si obsah přečteného textu a umět ho reprodukovat. • Přednášet říkanky a básničky. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Společné čtení slov se souhláskovými skupinami DĚ, TĚ, NĚ, BĚ, PĚ, VĚ, MĚ. ➤ Samostatné čtení slov s DĚ, TĚ, NĚ, BĚ, PĚ, VĚ, MĚ. ➤ Čtení časopisů, novin. ➤ Čtení jednoduchých textů z knih. ➤ Obrázkové čtení. ➤ Čtení SMS zpráv. ➤ Čtení jednoduchých receptů na nápoj, na jednoduchý pokrm. ➤ Zdokonalení čtení a recitace básní. 	<p>Psp – práce s mobilním telefonem, PC</p> <p>Řv – recitace, divadelní představení</p>

9. ročník		
Školní očekávané výstupy Žák by měl:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Osvojit si zbylá písmena a hlásky. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyvození písmen (W, X, Q) s pomocí říkadla či obrázku. 	<p>Ps – psaní písmen</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se ve čteném textu. • Orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků. • Zvládat poslech čteného příběhu a jeho reprodukci. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Modelování písmene z různých materiálů (modelína, špejle, vlna apod.). ➤ Obtahování písmene. ➤ Vyhledávání písmene ve slově, v textu. ➤ Čtení slov s novými písmeny. ➤ Seznámení se s obsahem knih (Kde ho najít? Jak ho využít?). ➤ Orientovat se v knize podle obsahu. ➤ Najít v knize určenou pasáž. ➤ Čtení a práce podle návodu. ➤ Čtení receptů. ➤ Čtení strukturované činnosti. ➤ Předčítání z knih. ➤ Převyprávění jednoduchého textu. 	
--	---	--

10. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný text. • Zvládat tiché čtení s porozuměním. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Čtení a nácvik jednoduchého textu písně. ➤ Čtení jednoduché zprávy z denního tisku a její reprodukce. ➤ Čtení kuchařské knihy. ➤ Nácvik tichého čtení. ➤ Tiché čtení a následná reprodukce. 	<p>Psp – vytvoření vlastní kuchařky</p> <p>Řv – text různého žánru</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět základním literárním pojmům. • Získat pozitivní vztah k literatuře. • Číst návody k různým činnostem a návody k použití na obalech výrobků. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Čtení jednotlivých literárních žánrů (říkanka, báseň, pohádka, hádanka, pověst). ➤ Určování literárního žánru. ➤ Čtení oblíbených knih. ➤ Návštěva kulturních akcí (kino, výstavy, divadlo). ➤ Využívání žákovské knihovny. ➤ Vytvoření si čtenářského deníku. ➤ Vyhledávání různých návodů. ➤ Čtení návodů k použití na obalech výrobků. ➤ Použití získané informace v praxi. 	
---	--	--

Čtení – globální metoda

1. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Dbát na pravidelné dýchání. • Zvládat poslech pohádek a vyprávění, recitovat jednoduché říkadlo. • Poznat předmět na obrázku a dokázat ho 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dechová cvičení (foukání do papírků, pířka, listů,...) ➤ Nádech nosem, výdech ústy. ➤ Práce s tělem. ➤ Čtení krátkých pohádek, říkadel a vyprávění. ➤ Recitace říkadel. ➤ Popsání obrázku 1-2 slovy, pojmenování obrázku např. nos, táta apod. 	<p>Řv – dechová cvičení, krátká říkadla.</p> <p>Řv – rozvoj slovní zásoby.</p>

<p>pojmenovat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišit a přiřadit stejné dvojice skutečných předmětů. • Rozlišit a přiřadit obrázky ke skutečným předmětům. • Tvořit dvojice stejných obrázků. • Vyhledávat věc, následně obrázek na slovní pokyn a pojmenovat ho. • Osvojit si písmena A, I v podobě spojek. • Přiřadit a podle svých schopností přečíst případně znakovat slovo. • Osvojit si vybraná slova. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Význam obrázku a jeho obsahu. ➤ Rozpoznání předmětu. ➤ Přiřazení konkrétní předmět ke stejnému předmětu (např. auto-auto, kostka- kostka apod.). ➤ Pojmenování předmětů. ➤ Pojmenování předmětu na obrázku. ➤ Přiřazení konkrétního předmětu ke správnému obrázku. ➤ Návěst přiřazování dvou shodných obrázků do dvojic formou hry pexeso, domino. ➤ Hledání předmětu v prostoru (ve třídě). ➤ Vyhledávání obrázku ze skupiny podle slovní instrukce. ➤ Poslech a následné zopakování slov. ➤ Opakování správné výslovnosti. ➤ Osvojení a vyvození písmene A, I. ➤ Modelování písmene A, I z různých materiálů (např. modelína, špejle). ➤ Čtení písmene A, I mezi dvěma obrázky (např. TÁTA A MÁMA. NOS I OČI.). ➤ Přiřazení slova k obrázku, u kterého je vzor slova. ➤ Čtení (znakování) slova u obrázku. ➤ Přiřazení slova k obrázku bez vzoru. 	<p>Ps – obtahování písmen, modelování.</p>
---	--	--

	➤ Slova osvojená globální metodou: Rodina: MÁMA, TÁTA, VLASTNÍ JMÉNO Části těla: OČI, NOS, PUSA Hračky: MÍČ, KOSTKY, AUTO Jídlo: ČAJ, ROHLÍK, MÁSLA Slovesa: MÁ, JÍ	
--	---	--

2. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se s pomocí na stránce, na řádku. • Tvořit jednoduché věty (1-3 slova) k obrázkům. • Osvojit si vybraná slova globální metodou. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznámení se s leporely, knihami, společné prohlížení. ➤ Hledání obrázků na stránce. ➤ Pojmenování obrázků na stránce. ➤ Sledování obrázků v řádku zleva doprava, od horního okraje směrem k dolnímu okraji. ➤ Řazení obrázků do řádků. ➤ Společné čtení obrázků, poslech a následné opakování slov. ➤ Prohlížení obrázků a jejich popis. ➤ Tvoření vět podle návodných otázek. ➤ Chápání významu obrázku. ➤ Práce s vybranými slovy podle principů globální metody: Rodina: BABI, DĚDA, TETA Škola: ŠKOLA, SEŠIT, TUŽKA, TABULE 	<p>P – orientace na řádku</p> <p>Řv– rozvoj slovní zásoby</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Zvládat poslech kratších pohádek a vyprávění, recitovat jednoduché říkadlo. 	<p>Části těla: RUCE, NOHY, UŠI Jídlo: MLÉKO, SÝR, KOLÁČ Oblečení: BOTY, ČEPICE, ŠÁLA Slovesa: JE, PIJE.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozpoznání obsahu obrázku. ➤ Pojmenování obrázku. ➤ Přiřazování reálného předmětu k obrázku. ➤ Tvoření stejných dvojic obrázků. ➤ Přiřazování slova k obrázku s nápovědou (vzor slova). ➤ Přiřazování slova k obrázku bez nápovědy. ➤ Přiřazování stejných dvojic slov. ➤ Čtení slova k obrázku. ➤ Čtení jednoduchých vět složených z osvojených slov. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Poslech krátkých pohádek, říkadel a vyprávění. ➤ Recitace říkadel. 	<p>Řv – poslech, přednes říkadla</p>
---	---	--------------------------------------

3. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se na stránce i řádku bez pomoci. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hledání obrázků na stránce. ➤ Pojmenování obrázků na stránce. ➤ Sledování obrázků v řádku zleva doprava, od horního okraje směrem k dolnímu okraji. ➤ Řazení obrázků do řádků. 	<p>P – orientace na ose</p>

4. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Osvojit si křestní jména spolužáků a umět je přečíst. • Umět vytleskávat osvojená maximálně dvouslabičná slova. • Osvojit si vybraná slova globální metodou. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Verbální opakování jména. ➤ Osvojení jména pomocí globální metody: <ul style="list-style-type: none"> - přiřazování slova (jména) k fotografii - vyhledávání jména podle instrukcí. ➤ Vytleskávání jednoslabičných slov různým způsobem (hra na tělo, vyťukávání pomocí Orfeových nástrojů, vydupávání). ➤ Vytleskávání dvouslabičných slov různým způsobem (hra na tělo, vyťukávání pomocí Orfeových nástrojů, vydupávání). ➤ Práce s vybranými slovy podle principů globální metody: Zvířata: PES, KOČKA, KŮŇ Doprava: KOLO, AUTOBUS, LETADLO, MOTORKA Nábytek: POSTEL, ŽIDLE, STŮL Hygiena: HŘEBEN, KARTÁČEK, PASTA Hračky: PANENKA, KOČÁREK, PUZZLE Slovesa: VAŘÍ, JEDE. ➤ Rozpoznání obsahu obrázku. ➤ Pojmenování obrázku. ➤ Přiřazování reálného předmětu k obrázku. 	<p>Řv – jméno a příjmení</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Naučit se novou říkanku či krátkou báseň. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tvoření stejných dvojic obrázků. ➤ Přiřazování slova k obrázku s nápovědou (vzor slova). ➤ Přiřazování slova k obrázku bez nápovědy. ➤ Přiřazování stejných dvojic slov. ➤ Čtení slova k obrázku. ➤ Čtení jednoduchých vět složených z osvojených slov. ➤ Čtení krátkých pohádek, říkadel a vyprávění. ➤ Recitace říkadel. 	<p>Řv – dramatizace pohádky</p>
---	---	---------------------------------

5. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se v jednoduché větě, složené ze 2-3 slov. • Popsat obrázek pomocí návodných otázek. • Osvojit si vybraná slova globální metodou. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nalezení prvního a posledního slova ve větě. ➤ Skládání slov do věty podle vzoru. ➤ Prohlížení obrázku. ➤ Popis obrázku podle návodných otázek. ➤ Práce s vybranými slovy podle principů globální metody: Škola: PERO, LAVICE, GUMA Ovoce: JABLKO, HRUŠKA, BANÁN Nádobí: VIDLIČKA, NŮŽ, MÍSA Zvířata: KUŘE, ŽÁBA, RYBA 	<p>P – orientace ve větě, první-poslední</p> <p>Řv – rozvoj slovní zásoby</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Prohlíží dětské časopisy a dokáže s nimi pracovat.. 	<p>Slovesa: PÍŠE, KUPUJE, NESE</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozpoznání obsahu obrázku. ➤ Pojmenování obrázku. ➤ Přiřazování reálného předmětu k obrázku. ➤ Tvoření stejných dvojic obrázků. ➤ Přiřazování slova k obrázku s nápovědou (vzor slova). ➤ Přiřazování slova k obrázku bez nápovědy. ➤ Přiřazování stejných dvojic slov. ➤ Čtení slova k obrázku. ➤ Čtení jednoduchých vět složených z osvojených slov. ➤ Prohlížení různých časopisů pro děti a mládež. ➤ Obrázkové čtení. ➤ Čtení časopisu dle vlastního zájmu a možností. 	
---	--	--

6. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Soustředit se na poslech CD. • Orientovat se ve větě. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poslech CD (hudební CD, mluvené slovo – pohádka). ➤ Hledání začátku věty, konce věty. ➤ Seznámení se s interpunkčními znaménky (., !, ?) ➤ Umístění správného interpunkčního znaménka k větě podle významu. 	

7. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> Osvojit si vybraná slova pomocí globální metody. 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s vybranými slovy podle principů globální metody: Jídlo: MASO, RÝŽE, KNEDLÍK Roční doby: JARO, LÉTO, PODZIM, ZIMA Sladkosti: ZMRZLINA, ČOKOLÁDA, BONBÓN, OBĚD Zvířata: PRASE, KRÁVA, KRÁLÍK, JEŽEK, MYŠ Slovesa: MALUJE, JDE, DÁVÁ Rozpoznání obsahu obrázku. Pojmenování obrázku. Přiřazování reálného předmětu k obrázku. Tvoření stejných dvojic obrázků. Přiřazování slova k obrázku s nápovědou (vzor slova). Přiřazování slova k obrázku bez nápovědy. Přiřazování stejných dvojic slov. Čtení slova k obrázku. Čtení jednoduchých vět složených z osvojených slov. Doplňování slov podle schopností a zájmů dítěte (např. jiné hračky, sporty, značky aut, další druhy potravin apod.) 	<p>Řv – slovní zásoba, výslovnost</p>
<ul style="list-style-type: none"> Vyhledat známá slova v kratším neznámém textu 		

<p>(3-5 vět).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvládat jednoduché výukové programy zaměřené na rozvoj čtení. • Číst delší věty či souvětí ze známých slov. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nalezení slova, jeho označení. ➤ Přečtení známých slov. ➤ Seznámení se s výukovým programem např. Globální slabikář, Méd'a čte, Altík, Brepta apod. ➤ Hledání obrázku na stránce. ➤ Doplnění chybějícího písmene do slova podle vzoru. ➤ Doplnění písmene do slova (počáteční písmeno, písmeno uvnitř slova, koncové písmeno) ➤ Doplnění slova do věty dle významu. ➤ Vybírání vhodných slov a jejich vkládání do věty či souvětí dle smyslu. ➤ Vymýšlení a složení věty k obrázku. 	<p>Psp – výukové programy</p>
--	---	-------------------------------

8. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Osvojit si vybraná slova pomocí globální metody. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Práce s vybranými slovy podle principů globální metody: Jídlo: BRAMBORY, POLÉVKA, RAJČE, OKURKA, PAPIKA Nábytek: DEKA, POLŠTÁŘ, LAMPA, VÁZA, POLICE Příroda: LES, POLE, STROM, KYTKA Oblečení: PONOŽKY, BAČKORY, RUKAVICE 	<p>Vu – potraviny, nakupování, dům a jeho zařízení</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Třídít slova podle tematických okruhů. • Zvládat práci s výukovými programy zaměřenými na rozvoj čtení. • Přečíst otázku a dokázat na ni odpovědět. 	<p>Slovesa: SPÍ, LEŽÍ, SEDÍ, STOJÍ, LEZE</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozpoznání obsahu obrázku. ➤ Pojmenování obrázku. ➤ Přiřazování reálného předmětu k obrázku. ➤ Tvoření stejných dvojic obrázků. ➤ Přiřazování slova k obrázku s nápovědou (vzor slova). ➤ Přiřazování slova k obrázku bez nápovědy. ➤ Přiřazování stejných dvojic slov. ➤ Čtení slova k obrázku. ➤ Čtení jednoduchých vět složených z osvojených slov. ➤ Doplnění slov podle schopností a zájmů dítěte (např. další druhy potravin, jiná slovesa, další druhy oblečení apod.) ➤ Výběr slov k určenému tématu. ➤ Třídění slov do zadaných skupin. ➤ Práce s výukovým programem např. Globální slabikář, Méd'a čte, Altík, Brepta apod. ➤ Doplnění chybějícího písmene do slova podle vzoru. ➤ Doplnění písmene do slova (počáteční písmeno, písmeno uvnitř slova, koncové písmeno) ➤ Doplnění slova do věty dle významu. ➤ Čtení jednoduchých otázek (např. CO TO JE?, CO PEČE MÁMA?, CO JÍ...?, CO MÁ?, CO NESE ...?) ➤ Odpovídání na otázky ústně. 	<p>Psp – práce s výukovými programy</p>
---	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Najdi správné slovo k odpovědi (Co jí Franta?...slovní odpověď rohlík, žák najde slovo ROHLÍK). 	
--	---	--

9. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Osvojit si vybraná slova pomocí globální metody. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Práce s vybranými slovy podle principů globální metody: Jídlo: POMERANČ, VÍNO, MELOUN, JAHODA, MALINY Zvířata: KOZA, ZAJÍC, JELEN, OVCE Nářadí: PILA, LOPATA, HRÁBĚ, KLADIVO, SEKYRA Ptáci: ČÁP, LABUŤ, SOVA, KACHNA, HOLUB Slovesa: VOLÁ, PERE, ŠIJE, HÁZÍ ➤ Rozpoznání obsahu obrázku. ➤ Pojmenování obrázku. ➤ Přiřazování reálného předmětu k obrázku. ➤ Tvoření stejných dvojic obrázků. ➤ Přiřazování slova k obrázku s nápovědou (vzor slova). ➤ Přiřazování slova k obrázku bez nápovědy. ➤ Přiřazování stejných dvojic slov. ➤ Čtení slova k obrázku. ➤ Čtení jednoduchých vět složených z osvojených slov. 	

<ul style="list-style-type: none"> • Zvládat čtení známých slov v různé grafice. • Několika větami popsat obrázek a věty dokázat složit ze slov. • Číst snadný text s porozuměním. • Získat pozitivní vztah k literatuře. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Doplnění slov podle schopností a zájmů dítěte (např. další zvířata, jiná slovesa, další druhy potravin apod.) ➤ Čtení slov v různé velikosti, tloušťce, v různém typu písma. ➤ Čtení známých slov napsaných v denním tisku, reklamních letácích, billboardech, v knihách apod. ➤ Popis obrázku. ➤ Výběr slov k obrázku. ➤ Složení věty k obrázku. ➤ Složení několika souvislých vět k obrázku. ➤ Čtení krátkého textu. ➤ Reprodukce přečteného textu pomocí návodných otázek. ➤ Čtení oblíbených knih. ➤ Návštěva knihovny, kulturních akcí, výstavy. ➤ Využívání žákovské knihovny. 	<p>Psp – různé druhy písma práce s programem Word</p>
---	---	---

10. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Osvojit si vybraná slova pomocí globální metody. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Práce s vybranými slovy podle principů globální metody: 	<p>Řv – rozvoj slovní zásoby</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Zvládat tiché čtení s porozuměním. • Číst známá slova v různých tvarech. 	<p>Zelenina: CIBULE, ČESNEK, MRKEV, SALÁT, ZELÍ Zvířata: OPICE, ŽIRAFÁ, SLON, PAPOUŠEK, LEV Náradí: VYSAVAČ, ŽEHLIČKA, KOŠTĚ, VRTAČKA, KONEV Oblečení: ŠATY, KOŠILE, KABÁT, KAPESNÍK Slovesa: MÁVÁ, SEKÁ, UKLÍZÍ, ŘEŽE</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozpoznání obsahu obrázku. ➤ Pojmenování obrázku. ➤ Přiřazování reálného předmětu k obrázku. ➤ Tvoření stejných dvojic obrázků. ➤ Přiřazování slova k obrázku s nápovědou (vzor slova). ➤ Přiřazování slova k obrázku bez nápovědy. ➤ Přiřazování stejných dvojic slov. ➤ Čtení slova k obrázku. ➤ Čtení jednoduchých vět složených z osvojených slov. ➤ Doplnění slov podle schopností a zájmů dítěte (např. další druhy doplňků, jiná slovesa, další druhy potravin apod.) ➤ Návěst tichého čtení. ➤ Tiché čtení a jeho následná reprodukce. ➤ Dávání slov do jiných tvarů (TÁTA – TÁTOVI, TATI, TÁTY, TÁTO apod.) ➤ Vytváření množného čísla u známých slov (NOHA – 2 NOHY, OKO – 2 OČI, SEŠIT – 2 SEŠITY). 	
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Seřadit věty podle posloupnosti. • Orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Řazení vět podle dějové posloupnosti (např. postup při oblékání, příprava jídla). ➤ Řazení vět podle časové posloupnosti (např. činnosti během dne- snídaně, oběd, večeře). ➤ Čtení návodu a práce podle něj. ➤ Čtení jednodušších receptů. ➤ Čtení strukturovaných činností (např. montáž, demontáž). 	
--	--	--

5.2 PSANÍ

5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Psaní vznikl ze vzdělávací oblasti Jazyk a Jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Psaní.

Cílem vyučovacího předmětu Psaní je rozvíjení grafických schopností žáků, rozvíjení jemné motoriky a grafomotoriky, které jsou nezbytným základem pro samotné psaní. Předmět umožňuje dosáhnout žákům takového písemného projevu, který jim na základě jejich možností a schopností umožní vyjádření svých potřeb a přání.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Psaní je dále rozpracován **do dvou oblastí** (dle možností a míry postižení žáků):

- *psaní hůlkovým písmem,*
- *psaní psacím písmem.*

Ve vyučovacím předmětu Psaní je zároveň využíváno i psaní na počítači, které má většinou funkci praktického využití v životě, např. psaní emailu, napsání adresy, vyplnění dokumentu.

Psaní hůlkovým písmem je rozpracováno od 1. do 10. ročníku a je určené pro většinu žáků naší školy, kteří jsou schopni funkčního úchopu psacího náčiní a jejich grafický projev dává předpoklad pro úspěšné zvládnutí psaní rukou.

Psaní psacím písmem se zařazuje do výuky u žáků, kteří již zvládli motoricky techniku psaní hůlkovým písmem a mají předpoklady zvládnout techniku psacího písma. Většinou od 4. ročníku.

Psaní na počítači je do výuky zařazováno převážně jako doplňková forma psaní během celého období vzdělávání.

Na 1. a 2. stupni je vyučovací předmět Psaní organizován nejen v rámci povinné časové dotace, ale zároveň jsou využity i disponibilní hodiny:

- 1. a 2. ročník – 2 hodiny týdně v každém ročníku (z toho je vždy 1 hodina čerpána z disponibilní časové dotace),
- 3. – 4. ročník – 3 hodiny týdně pro každý ročník (z toho je vždy 1 hodina čerpána z disponibilní časové dotace),
- 5. ročník – 2 hodiny týdně,
- 6. – 8. ročník – 3 hodiny týdně pro každý ročník (z toho je vždy 1 hodina čerpána z disponibilní časové dotace),
- 9. ročník – 2 hodiny týdně,
- 10. ročník – 2 hodiny týdně (z toho je vždy 1 hodina čerpána z disponibilní časové dotace).

Začlenění průřezových témat (PT):

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV):**

Tematické okruhy průřezového tématu OSV jsou zařazovány v průběhu celého 1. stupně i v předmětu Psaní – žáci rozvíjí schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace,. Rozvíjí své rozhodovací schopnosti i možnosti komunikace.

- **Environmentální výchova:**

V 7. ročníku je zařazen do předmětu Psaní tematický okruh Vztah člověka k prostředí. Žáci se v něm seznamují například s okolním prostředím své obce či svého města, učí se napsat svou adresu, adresu školy.

Mezipředmětové vztahy a přesahy k dalším předmětům:

- Na 1. stupni: Čtení – Čt, Počty – P, Věcné učení – Vu, Práce s počítačem – Psp, Výtvarná výchova – Vv, Pracovní výchova – Pv
- Na 2. stupni: Čtení – Čt, Počty – P, Práce s počítačem – Psp.

Vyučovací hodiny psaní probíhají převážně v kmenových učebnách, jsou děleny na kratší časové jednotky podle individuálních potřeb a možností žáků. Důraz je kladen na správné držení psacího náčiní i správné sezení při psaní.

Hodnocení probíhá slovní formou. Žák je hodnocen v jednotlivých ročnících podle dosažené úrovně psacích dovedností, zároveň je hodnocena i ta část klíčové kompetence, která je v rámci daného předmětu rozvíjena.

5.2.2 Cílové zaměření vyučovacího předmětu

1. stupeň

- Seznamování se se základními zásadami hygieny psaní.
- Rozvíjení funkčního úchopu psacího náčiní.
- Procvičování a posilování motoriky – senzomotorické a grafomotorické dovednosti.
- Osvojování si základních tvarů hulkového písma s využitím k opisu, přepisu.
- Orientování se na počítačové klávesnici dle individuálních schopností.

2. stupeň

- Osvojování si zvoleného způsobu psaní ke stručnému písemnému vyjádření.
- Orientování se v psaném textu, propojení psaní se čtením.
- Používání psaní v praktickém životě.

5.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none">• Používat psaní v běžném životě v konkrétních situacích a dokázat zaznamenat písemnou formou novou informaci v průběhu učení.	<ul style="list-style-type: none">- Klademe důraz na nácvik psaní rukou a na klávesnici počítače formou opisování, přepisování, psaní podle diktátu a samostatného psaní.- Dáváme možnost žákům pracovat s počítačem a používat ho k psaní.- Rozvíjíme psaní upevňováním funkčního úchopu, výběrem vhodného psacího náčiní a způsobu výuky psaní.- Pracujeme s počítačovými programy – např. Word, E-mail, internet.
<ul style="list-style-type: none">• Rozvíjet své psací dovednosti po celou dobu vzdělávání.	<ul style="list-style-type: none">- Nabízíme při psaní dostatek cvičení pro rozvoj jemné motoriky, pozornosti, koncentrace, zrakového a sluchového vnímání i paměti.- Rozvíjíme prostřednictvím vhodných cvičení abstraktní myšlení, koordinaci oko-ruka i orientaci na ploše.

Kompetence komunikativní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Pomocí písemného projevu komunikovat se svým okolím. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ukazujeme žákům, jak lze komunikovat pomocí písemného projevu. - Seznamujeme žáky se psaním ve formě pohlednic, přání, dopisů, vzkazu, E-mail či SMS. - Umožňujeme žákům komunikovat prostřednictvím psaní psací podobou či psaním na PC.

Kompetence k řešení problémů	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznat chybu při opisu, přepisu a řešit její nápravu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Předkládáme žákům písemná cvičení, ve kterých žáci vyhledávají a opravují záměrně uvedené chyby. - Umožňujeme žákům při neúspěšné práci požádat o pomoc a přijmout ji.

Kompetence pracovní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Ovládat manuálně psací náčiní. 	<ul style="list-style-type: none"> - Trénujeme se žáky jemnou motoriku při grafomotorických cvičeních a při psaní rukou i na počítači. - Vyžadujeme po žácích dokončení započaté práce, schopnost počkat či dát přednost druhému.

5.2.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – očekávané školní výstupy vycházejí z očekávaných výstupů v RVP.
- Očekávané školní výstupy jsou zpracovány podle jednotlivých ročníků.

Psaní – hůlková metoda

1. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat správné držení psacího náčiní a správné sezení při psaní. • Zvládat grafomotorické cvičení – čmárání, kroužení, horní a dolní oblouk, vodorovná a svislá čára. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cvičení k rozvoji jemné motoriky, úchopu. ➤ Přebírání drobných předmětů, práce se špetkou, sypání. ➤ Nácvič správného sezení pomocí nápodoby (správná vzdálenost hlavy od podložky, poloha rukou při psaní, rovný sed). ➤ Řídky a písničky ke grafomotorickým cvičením. ➤ Cvičení na rozvoj jemné motoriky. ➤ Masáž rukou – cvičení s míčkem. ➤ Uvolňovací cvičení – práce na svislé a vodorovné ploše ➤ Práce na různém druhu formátu (tabule, balící papír, A2, A3, A4,...). ➤ Střídání různého druhu psacího náčiní (ruka, houba, štětec, křída, fix, tužka). ➤ Nácvič a procvičování čmárání. 	<p>Pv – rozvoj jemné motoriky, nácvič správného úchopu Vv – pískové koláže, sypání</p> <p>Vv – uvolňovací cviky</p> <p>Čt – čtení písmen</p> <p>Pv – modelování</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Obtahovat některá hůlková písmena A,I,O. • Napsat počáteční písmeno svého jména. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Návčik a procvičování kroužení. ➤ Návčik a procvičování horního a dolního oblouku, oběma směry i opakovaně. ➤ Návčik a procvičování vodorovné a svislé čáry. ➤ Vyvozování grafické podoby písmene A, I, O. ➤ Obtahování tvaru písmen A, I, O. ➤ Psaní písmene A, I, O podle šablony. ➤ Spojování bodů do tvaru písmene. ➤ Modelování písmen. ➤ Vyhledávání procvičovaného písmene v obrázku, v textu. ➤ Vyvozování grafické podoby počátečního písmene ve jméně. ➤ Obtahování počátečního písmene ve jméně. ➤ Psaní písmene pomocí bodů. ➤ Modelování počátečního písmene ve jméně. ➤ Psaní písmene do rámečků různé velikosti. ➤ Psaní písmene na řádek, opis pod sebe. 	
---	--	--

2. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat správné držení psacího náčiní. • Zvládat náročnější grafomotorická cvičení – 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Upevňování návyku správného držení psacího náčiní. 	<p>Vv – uvolňovací cvičení, rozvoj jemné motoriky</p>

<p>šikmé čáry, ovál, zuby na pile</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obtahovat některá hůlková písmena (E, U, M, T). • Psát samostatně počáteční písmeno a obtahovat zbylá písmena svého jména. • Psát hůlková písmena v návaznosti na čtení se slovním vedením a s pomocnými body. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nacvičování šikmé čáry všemi směry. ➤ Osvojování grafom. cvičení – zuby na pile. ➤ Nácvičování dolní a horní spojení dvou šikmých čar. ➤ Osvojení oválu a jeho jednotlivých částí. ➤ Nácvičování spojení svislé čáry s částí oblouku (P, D). ➤ Práce na různém druhu formátu (tabule, balící papír, A2, A3, A4,...). ➤ Střídání různého druhu psacího náčiní (ruka, houba, štětec, křída, fix, tužka). ➤ Vyvozování grafické podoby písmene E, U, M, T. ➤ Obtahování tvaru písmen E, U, M, T. ➤ Psaní písmene E, U, M, T podle šablony. ➤ Spojování pomocných bodů do tvaru písmene. ➤ Modelování písmen. ➤ Vyhledávání procvičovaného písmene v obrázku, v textu. ➤ Vyvozování grafické podoby ostatních písmen ve jméně. ➤ Obtahování dalších písmen ve jméně. ➤ Psaní písmen pomocí bodů. ➤ Psaní písmene do rámečků různé velikosti. ➤ Psaní písmene na řádek, opis pod sebe. ➤ Obtahování tvarů písmen. ➤ Spojování bodů do tvaru písmen. ➤ Psaní písmen s naznačením počátečního bodu. ➤ Psaní písmen podle šablony. 	<p>Čt – čtení písmen a slabik</p>
--	--	-----------------------------------

3. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat funkční držení psacího náčiní a dbá na správný sed při psaní. • Zvládat další grafomotorická cvičení – vlny, spirála. • Psát další hůlková písmena (L, V, J, K). • Opsat své jméno hůlkovým písmem s pomocí. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Upevňování návyku správného držení psacího náčiní. ➤ Nácvik správného sedu podle vzoru. ➤ Nacvičování, upevňování- vlny v různé velikosti. ➤ Osvojování, nácvik a procvičování – spirála. ➤ Práce na různém druhu formátu (tabule, balící papír, A2, A3, A4,...). ➤ Střídání různého druhu psacího náčiní (ruka, houba, štětec, křída, fix, tužka). ➤ Vyvozování grafické podoby písmene (L, V, J, K). ➤ Obtahování tvaru písmen (L, V, J, K). ➤ Psaní písmene (L, V, J, K) podle šablony. ➤ Spojování pomocných bodů do tvaru písmene. ➤ Opis písmen (L, V, J, K) podle předlohy. ➤ Modelování písmen (L, V, J, K).. ➤ Vyhledávání procvičovaného písmene v obrázku, v textu. ➤ Psaní písmen (L, V, J, K) s naznačením počátečního bodu. ➤ Doplnování chybějící části písmene. ➤ Obtahování písmen vlastního jména. 	<p>Vv – kresba podle vzoru</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Opsat slabiky hůlkovým písmem pod sebe se slovním vedením. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Opisování vlastního jména podle vzoru. ➤ Opisování vlastního jména podle slovního návodu. ➤ Obtahování slabik. ➤ Opisování slabik podle vzoru. ➤ Vyhledávání a označování slabiky ve slově. ➤ Skládání psaných slabik. 	
--	---	--

4. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládat s pomocí základní návyky spojené se psaním. • Psát hůlková písmena (N, D, P, B, R). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientace v sešitě s dohledem učitele. ➤ Psaní na řádku zleva doprava s dohledem učitele. ➤ Vyvozování grafické podoby písmene (N, D, P, B, R). ➤ Obtahování tvaru písmen (N, D, P, B, R). ➤ Psaní písmene (N, D, P, B, R) podle šablony. ➤ Spojování pomocných bodů do tvaru písmen (N, D, P, B, R). ➤ Opis písmen (N, D, P, B, R) podle předlohy. ➤ Modelování písmen (N, D, P, B, R). ➤ Vyhledávání procvičovaného písmene v obrázku, v textu. ➤ Psaní písmen (N, D, P, B, R) s naznačením počátečního bodu. 	<p>Čt – čtení písmen, slabik a jednoduchých slov z osvojených písmen</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Opsat krátká slova hůlkovým písmem s pomocí. • Zvládat diktát osvojených hůlkových písmen. • Střídat dvojice písmen podle předlohy. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Doplnování chybějící části písmene. ➤ Opisování krátkých slov podle vzoru. ➤ Opisování krátkých slov podle slovního návodu. ➤ Skládání slov podle předlohy. ➤ Diktát osvojených písmen. ➤ Barevné rozlišení dvojice písmen. ➤ Vybarvování písmen podle předlohy. ➤ Střídání písmen při psaní podle předlohy. 	<p>Vv – barvy, střídání barev</p>
---	---	-----------------------------------

5. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládat základní návyky spojené se psáním. • Psát hůlková písmena (Ř, C, Č, Z, Ž). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Samostatná orientace v sešitě. ➤ Psaní na řádku zleva doprava. ➤ Vyvozování grafické podoby písmene (Ř, C, Č, Z, Ž). ➤ Obtahování tvaru písmen (Ř, C, Č, Z, Ž). ➤ Psaní písmene (Ř, C, Č, Z, Ž) podle šablony. ➤ Spojování pomocných bodů do tvaru písmen (Ř, C, Č, Z, Ž). ➤ Opis písmen (Ř, C, Č, Z, Ž) podle předlohy. ➤ Modelování písmen (Ř, C, Č, Z, Ž). ➤ Vyhledávání procvičovaného písmene v obrázku, v textu. 	<p>Čt – čtení písmen, slabik a jednoduchých slov z osvojených písmen</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Napsat krátká slova osvojená při čtení hůlkovým písmem s pomocí. • Psát známá písmena podle diktátu. • Napsat hůlkovým písmem své křestní jméno. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Psaní písmen (Ř, C, Č, Z, Ž) s naznačením počátečního bodu. ➤ Doplnění chybějící části písmene. ➤ Opisování krátkých slov podle vzoru. ➤ Opisování krátkých slov podle slovního návodu. ➤ Procvičování a upevňování písmen. ➤ Diktát osvojených písmen. ➤ Obtahování křestního jména. ➤ Psaní svého jména podle vzoru. ➤ Psaní jména se slovním vedením. ➤ Samostatné psaní vlastního jména. 	
--	---	--

6. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Psát další písmena hůlkové abecedy, které umí číst (S, Š, Y, H). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyvozování grafické podoby písmene (S, Š, Y, H). ➤ Obtahování tvaru písmen (S, Š, Y, H). ➤ Psaní písmene (S, Š, Y, H) podle šablony. ➤ Spojování pomocných bodů do tvaru písmen (S, Š, Y, H). ➤ Opis písmen (S, Š, Y, H) podle předlohy. ➤ Modelování písmen (S, Š, Y, H). ➤ Vyhledávání procvičovaného písmene v obrázku, v textu. 	<p>Čt – čtení písmen, slabik a jednoduchých slov z osvojených písmen</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Přepsat jednoduchá slova. • Psát s pomocí známá písmena na počítači. • Napsat hůlkovým písmem jména svých rodičů a sourozenců. • Doplnit chybějící písmeno do známého jednoslabičného slova. • Napsat interpunkční znaménka (. , ! ?). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Psaní písmen (S, Š, Y, H) s naznačením počátečního bodu. ➤ Doplnění chybějící části písmene. ➤ Návuk psaní slov, která žáci čtou. ➤ Opisování slov podle vzoru. ➤ Opisování slov podle slovního návodu. ➤ Orientace na klávesnici. ➤ Opis známých písmen na počítači. ➤ Diktát osvojených písmen na počítači. ➤ Obtahování křestního jména. ➤ Psaní jména podle vzoru. ➤ Psaní jména se slovním vedením. ➤ Samostatné psaní jména. ➤ Doplnění posledního písmene ve slově s pomocí. ➤ Doplnění posledního písmene ve slově bez pomoci. ➤ Doplnění písmene uvnitř známého slova s pomocí. ➤ Doplnění písmene uvnitř známého slova bez pomoci. ➤ Návuk psaní interpunkčních znamének. ➤ Upevňování psaní interpunkčních znamének. 	<p>Psp – psaní písmen v textovém editoru</p> <p>Psp – psaní jmen podle předlohy, doplnění jména</p> <p>Psp – interpunkční znaménka</p>
--	--	--

7. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Psát písmena hůlkové abecedy (F, G, CH). • Opsat krátkou větu podle předlohy. • Doplnit chybějící písmeno do víceslabičného slova podle předlohy. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyvozování grafické podoby písmene (F, G, CH). ➤ Obtahování tvaru písmen (F, G, CH). ➤ Psaní písmene (F, G, CH) podle šablony. ➤ Spojování pomocných bodů do tvaru písmen (F, G, CH). ➤ Opis písmen (F, G, CH) podle předlohy. ➤ Modelování písmen (F, G, CH). ➤ Vyhledávání procvičovaného písmene v obrázku, v textu. ➤ Psaní písmen (F, G, CH) s naznačením počátečního bodu. ➤ Doplnění chybějící části písmene. ➤ Nácvičení psaní slov za sebou do řádku. ➤ Opisování krátké věty podle vzoru. ➤ Doplnění písmene do známého víceslabičného slova s nápovědou (výběr správného písmene ze dvou možností). ➤ Doplnění písmene do známého víceslabičného slova s nápovědou (výběr správného písmene z více možností). ➤ Doplnění písmene do známého víceslabičného slova bez nápovědy. 	<p>Čt – čtení osvojených slov či slabik</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Dbát na čitelný písemný projev. • Napsat své příjmení. • Opsat podle vzoru místo svého bydliště. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nácvik udržování úpravy a zachovávání správné velikosti a poměru písmen. ➤ Obtahování příjmení. ➤ Psaní příjmení podle vzoru. ➤ Psaní příjmení se slovním vedením. ➤ Nácvik samostatného psaní příjmení. ➤ Upevňování samostatného psaní příjmení. ➤ Psaní bydliště podle vzoru. ➤ Psaní bydliště se slovním vedením. ➤ Samostatné opisování. 	<p>Čt – osobní informace, jméno, příjmení, bydliště</p>
--	---	---

8. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Dbát na čitelný písemný projev. • Psát další písmena hůlkové abecedy (X, W, Q). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Individuální docvičování písmen. ➤ Upevňování psaní hůlkové abecedy. ➤ Vyvozování grafické podoby písmene (X, W, Q). ➤ Obtahování tvaru písmen (X, W, Q). ➤ Psaní písmene (X, W, Q) podle šablony. ➤ Spojování pomocných bodů do tvaru písmen (X, W, Q). ➤ Opis písmen (X, W, Q) podle předlohy. ➤ Modelování písmen (X, W, Q). ➤ Vyhledávání procvičovaného písmene v obrázku, v textu. 	<p>Čt – čtení napsaného textu</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledat záměrnou chybu ve slově. • Přepsat krátký jednoduchý text či běžnou písemnost. • Napsat známá slova na počítači. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Psaní písmen (X, W, Q) s naznačením počátečního bodu. ➤ Vyhledávání záměrné chyby (označená barevně, tučně) ve slově. ➤ Vyhledávání záměrné chyby bez zvýraznění. ➤ Nacvičování a upevňování přepisu krátkého jednoduchého textu podle předlohy. ➤ Nacvičování a upevňování psaní datum narození. ➤ Nacvičování a upevňování psaní adresy bydliště. ➤ Opis krátkého dopisu podle předlohy. ➤ Opis známých slov na počítači podle předlohy. ➤ Psaní známých slov na počítači. 	<p>Psp – opis textu na PC</p>
---	--	-------------------------------

9. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Psát písmeno Ě hůlkovou metodou. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyvozování grafické podoby písmene Ě. ➤ Obtahování tvaru písmene Ě. ➤ Psaní písmene Ě podle šablony. ➤ Spojování pomocných bodů do tvaru písmene. ➤ Opis písmene Ě podle předlohy. ➤ Vyhledávání procvičovaného písmene v obrázku, v textu. ➤ Psaní písmene Ě s naznačením počátečního 	

<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledat a opravit záměrnou chybu ve slově. • Dbát na čitelný písemný projev. • Psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu. • Opsat jednoduché sdělení podle předlohy na počítači. 	<p>bodů.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Samostatné psaní písmene Ě. ➤ Nalezení záměrné chyby ve slově. ➤ Oprava záměrné chyby ve slově. ➤ Prohlubování a zdokonalování psaní všech velkých písmen tiskacím. ➤ Zvyšování kvality a rychlosti při psaní. ➤ Nacvičování a upevňování psaní slabik podle vzoru. ➤ Nacvičování a upevňování psaní slabik podle diktátu. ➤ Nacvičování a upevňování psaní jednoduchých slov podle předlohy. ➤ Nacvičování a upevňování psaní jednoduchých slov podle diktátu. ➤ Nacvik psaní na počítači. ➤ Nacvičování psaní dopisu podle vzoru na PC. ➤ Nacvičování psaní pohlednice podle předlohy na PC. ➤ Nacvičování psaní přání k svátku, k narozeninám podle předlohy na PC. 	
--	---	--

10. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Dbát na čitelný písemný projev. • Napsat s pomocí krátkou textovou zprávu (SMS). • Napsat nebo opsat běžné písemnosti. • Orientovat se v napsaném textu. • Zvládnout se vyjádřit písemnou formou k položené otázce. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Opakování, prohlubování a zdokonalování psaní všech velkých písmen tiskacím. ➤ Zvyšování kvality a rychlosti písma. ➤ Nácvičení psaní textové zprávy s pomocí. ➤ Nacvičování a upevňování psaní textové zprávy. ➤ Docvičování psaní adresy bydliště. ➤ Nácvičení vyplnění jednoduchého dotazníku. ➤ Docvičování psaní pohlednice. ➤ Docvičování psaní jednoduchého dopisu. ➤ Docvičování psaní přání k Vánocům. ➤ Docvičování psaní přání k svátku. ➤ Docvičování psaní přání k narozeninám. ➤ Hledání informace v textu. ➤ Nacvičování písemné odpovědi k jednoduché otázce. 	<p>Čt – čtení různě psaného textu</p> <p>Psp – práce s mobilním telefonem</p> <p>Čt – vyhledání potřebné informace v textu</p>

Psaní – psací písmo

6. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládat s pomocí základní návyky spojené se psaním. • Zvládat grafomotorická cvičení – horní, dolní zátrh; oblouky; smyčky; kapky • Zvládnout psaní zbývajících hůlkových písmen (S, Š, Y, H, F, G, CH, X, W, Q, Ě). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientace v sešitě s dohledem učitele. ➤ Psaní na řádku zleva doprava s dohledem učitele. ➤ Uvolňovací cvičení – práce na svislé a vodorovné ploše ➤ Práce na různém druhu formátu (tabule, balící papír, A2, A3, A4,...). ➤ Střídání různého druhu psacího náčiní (ruka, houba, štětec, křída, fix, tužka). ➤ Nácvik a procvičování – horní a dolní zátrh. ➤ Nácvik a procvičování – prodloužení horní zátrh. ➤ Nácvik a procvičování – složený zátrh. ➤ Nácvik a procvičování – smyčky. ➤ Nácvik a procvičování – kapka. ➤ Vyvozování grafické podoby písmen (S, Š, Y, H, F, G, CH, X, W, Q, Ě). ➤ Obtahování tvaru písmen (S, Š, Y, H, F, G, CH, X, W, Q, Ě). ➤ Psaní písmen (S, Š, Y, H, F, G, CH, X, W, Q, Ě) podle šablony. ➤ Spojování bodů do tvaru písmene. ➤ Vyhledávání procvičovaného písmene v obrázku, v textu. 	<p>Vv – grafomotorická cvičení</p> <p>Čt – čtení nově osvojených písmen</p> <p>Pv – výroba osvojených písmen z různých materiálů</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Přepsat jednoduchá slova. • Napsat interpunkční znaménka (., ! ?). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Psaní písmen podle vzoru. ➤ Samostatné psaní písmen. ➤ Nácvič psaní slov, která žáci čtou. ➤ Opisování slov podle vzoru. ➤ Opisování slov podle slovního návodu. ➤ Nácvič psaní interpunkčních znamének. ➤ Upevňování psaní interpunkčních znamének. 	<p>Psp – opis slov, psaní interpunkčních znamének</p>
---	--	---

7. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Psát tvarově jednoduchá písmena psacím písmem (l, e, i, u, a, o, m, M, t, p, s, A, O, T, j, J, y) • Opsat správně délku samohlásek (e, é, i, í, u, ú, ů, a, á, o, ó) • Napsat všechna písmena hůlkovou abecedou. • Napsat své jméno a příjmení hůlkovým písmem. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyvozování grafické podoby písmen. ➤ Obtahování tvaru písmen. ➤ Opis písmen podle předlohy. ➤ Vyhledávání procvičovaného písmene v obrázku, v textu. ➤ Střídání písmen např. u l u i u. ➤ Psaní písmen podle diktátu. ➤ Cvičení zraku, rozlišování rozdílů na obrázku. ➤ Cvičení správné výslovnosti délky samohlásek. ➤ Opis samohlásek správné délky. ➤ Opakování a upevňování všech písmen hůlkové abecedy. 	<p>Čt – čtení písmen</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Opsat podle vzoru místo svého bydliště. • Opsat slovo psacím písmem podle předlohy. • Opsat krátkou větu psacím písmem podle předlohy. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Psaní jména podle vzoru. ➤ Psaní příjmení podle vzoru. ➤ Psaní jména a příjmení se slovním vedením. ➤ Nácvik samostatného psaní jména a příjmení. ➤ Upevňování samostatného psaní jména a příjmení. ➤ Psaní bydliště podle vzoru. ➤ Psaní bydliště se slovním vedením. ➤ Samostatné opisování. ➤ Napojování písmen. ➤ Psaní slabik. ➤ Psaní slabik podle diktátu. ➤ Opis slov. ➤ Nácvik psaní slov za sebou do řádku. ➤ Opisování krátké věty podle vzoru. 	
--	---	--

8. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Dbát na čitelný písemný projev. • Psát další písmena psacím písmem (n, N, d, D, k, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nácvik udržování úpravy a zachovávání správné velikosti a poměru písmen. ➤ Individuální docvičování písmen. ➤ Upevňování psaní hůlkové abecedy. 	<p>Čt – čtení nově osvojených</p>

<p>U, Y, I, K, r, P, R, v, V, z, Z, h, H).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opsat větu psacím písmem. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyvozování grafické podoby písmen. ➤ Obtahování tvaru písmen. ➤ Opis písmen podle předlohy. ➤ Vyhledávání procvičovaného písmene v obrázku, v textu. ➤ Psaní písmen podle diktátu. ➤ Napojování nových písmen. ➤ Psaní nových slabik. ➤ Psaní slabik podle diktátu. ➤ Opis slov z osvojených písmen. ➤ Opis psacího písma. ➤ Přepis tiskacího písma do psací podoby. 	<p>písmen ve slově, v psaném textu</p>
--	--	--

9. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Dbát na čitelný písemný projev. • Psát další písmena psacím písmem (S, š, Š, c, C, E, ě, Č, b, B, ž, Ž, ř, Ř, g, G, f, F, ch, CH). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Opakování a prohlubování psaní všech známých písmen abecedy. ➤ Nácvik udržování úpravy a zachovávání správné velikosti a poměru písmen. ➤ Vyvozování grafické podoby písmene. ➤ Obtahování tvaru písmen. ➤ Opis písmen podle předlohy. ➤ Vyhledávání procvičovaného písmene v obrázku, v textu. ➤ Psaní písmen podle diktátu. 	

<ul style="list-style-type: none"> • Psát slabiky a opisovat slova tvořená nově osvojenými písmeny. • Psát slabiky a jednoduchá slova podle diktátu. • Opsat jednoduché sdělení podle vzoru. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Napojování písmen. ➤ Psaní nových slabik. ➤ Psaní slabik podle diktátu. ➤ Opis slov z osvojených písmen. ➤ Nácvik psaní slabik- di, ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě. ➤ Nácvik psaní slabik podle diktátu. ➤ Nácvik psaní jednoduchých slov. ➤ Psaní jednoduchých slov podle diktátu. ➤ Nacvičování a upevňování přepisu krátkého jednoduchého textu podle předlohy. ➤ Opis krátkého dopisu podle předlohy. ➤ Nácvik psaní pohlednice podle předlohy. ➤ Nácvik psaní přání podle vzoru. 	<p>Psp – internet, psaní emailu</p>
---	--	-------------------------------------

10. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládnout psaní zbývajících psacích písmen (w, W, x, X, q, Q). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyvozování grafické podoby písmene. ➤ Obtahování tvaru písmen. ➤ Opis písmen podle předlohy. ➤ Vyhledávání procvičovaného písmene v obrázku, v textu. ➤ Psaní písmen podle diktátu. 	

<ul style="list-style-type: none"> • Opakovat všechna písmena psací abecedy. • Psát jednoduchá sdělení psacím písmem. • Zvládnout vyjádřit se písemnou formou k položené otázce. • Orientovat se v napsaném textu. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Opakování a upevňování písmen velké i malé psací abecedy. ➤ Individuální docvičování písmen. ➤ Psaní bez pomoci – vlastní jméno a příjmení. ➤ Samostatné psaní – jména rodičů, sourozenců, kamarádů. ➤ Nácvik psaní – adresy bydliště, adresy školy apod. ➤ Nácvik vyplnění jednoduchého dotazníku. ➤ Docvičování psaní pohlednice. ➤ Docvičování psaní jednoduchého dopisu. ➤ Docvičování psaní přání k Vánocům. ➤ Docvičování psaní přání k svátku. ➤ Docvičování psaní přání k narozeninám. ➤ Nacvičování písemné odpovědi k jednoduché otázce. ➤ Hledání informace v textu. 	<p>Čt – čtení dotazníku a jeho vyplnění; čtení dopisu, pohlednice.</p>
--	---	--

5.3 Řečová výchova

5.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Řečová výchova vznikl ze vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu Řečová výchova je maximální rozvoj komunikačních dovedností, které jsou nezbytným základem pro integraci do společnosti. Předmět umožňuje dosáhnout žákům takového verbálního projevu, který jim na základě jejich možností a schopností umožní vyjádření svých potřeb a přání.

Ve vyučovacím předmětu Řečová výchova se zaměřujeme dále na rozvoj slovní zásoby, gymnastiky mluvidel, artikulačních cvičení či nácvik konverzačních dovedností. U žáků, kteří nemluví, nebo se nedokáží dostatečně slovně vyjádřit, se po celou dobu vzdělávání zaměřujeme na alternativní či augmentativní způsoby komunikace.

Na 1. a 2. stupni je předmět organizován v rámci povinné časové dotace:

- 1. – 6. ročník – 2 hodiny týdně v každém ročníku
- 7. – 10. ročník – 1 hodina týdně pro každý ročník

V rámci vyučovacího předmětu Řečová výchova nejsou využity disponibilní hodiny v žádném ročníku.

Začlenění průřezového tématu (PT):

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV):**

Tematické okruhy průřezového tématu OSV jsou zařazovány v průběhu celého 1. stupně i ve vyučovacím předmětu Řečová výchova – žáci rozvíjí schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace. Rozvíjí rozhodovací schopnosti.

Ve všech ročnících 2. stupně je pak následně rozvíjen tematický okruh Komunikace v rámci modelových situací z praktického života.

- **Multikulturní výchova (MV):**

V rámci vyučovacího předmětu Řečová výchova je rozvíjen tematický okruh Lidské vztahy. Žáci se seznamují s jednotlivými rolami ve společnosti, se vztahy v rodině. Seznamují se s principy slušného chování, které nacvičují na modelových situacích.

- **Environmentální výchova (EV):**

V rámci vyučovacího předmětu Řečová výchova jsou rozvíjeny tematické okruhy průřezového tématu EV – Ekosystémy, Základní podmínky života. Žáci se věnují v hodinách rozvíjení slovní zásoby.

Mezipředmětové vztahy a přesahy k dalším předmětům:

- Na 1. stupni: Čtení – Čt, Věcné učení – Vu, Hudební výchova – Hv.
- Na 2. stupni: Čtení – Čt, Věcné učení – Vu, Hudební výchova – Hv.

Vyučovací hodina probíhá převážně v kmenové třídě. Hodina je dělena na dvě části. V první se pracuje převážně skupinově, v druhé části je s žáky pracováno individuálně podle jejich potřeb.

Hodnocení probíhá slovní formou. Žák je hodnocen v jednotlivých ročnících podle dosažené úrovně získaných dovedností, zároveň je hodnocena i ta část klíčové kompetence, která je v rámci daného předmětu rozvíjena.

5.3.2 Cílové zaměření vyučovacího předmětu

1. stupeň

- Zásady správného dýchání – mluvení.
- Koncentrace na poslech textu, pohádky či písničky.
- Základní cviky gymnastiky mluvidel.
- Reprodukce dětských říkadel.
- Rozvoj slovní zásoby.

2. stupeň

- Srozumitelný mluvený projev, zřetelná výslovnost.
- Správná gramatická struktura vět.
- Vhodná komunikace v běžných situacích.
- Kultura verbálního projevu.
- Dramatizace příběhu, pohádky.
- Širší slovní zásoba.

5.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel- strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Udržet pozornost na svou práci, na poslech čteného textu či sledování pohádky. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nacvičujeme dlouhodobé udržení pozornosti při nejrůznějších činnostech a úkolech.
<ul style="list-style-type: none"> • Použít v komunikaci pojmy z běžného života; pojmy i symboly využívá v reálných situacích (ve městě, ve společnosti, k orientaci v prostoru). 	<ul style="list-style-type: none"> - Vytváříme modelové situace, ve kterých si žáci ověřují své komunikační dovednosti a schopnosti.

Kompetence k řešení problému	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Adekvátně reagovat na běžnou situaci verbálně či gesty. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nacvičujeme na modelových situacích základní pravidla komunikace. - Ukazujeme, jak přiměřeně a správně komunikovat v dané situaci. - Dbáme na správnou výslovnost a stálou motivací ji fixujeme.
<ul style="list-style-type: none"> • Oslovit či jiným způsobem požádat o pomoc druhou osobu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ukazujeme a nacvičujeme, jak oslovit druhého člověka. - Klademe důraz na sebevyjádření žáka a rozvíjíme u něj schopnost naslouchat a respektovat druhé lidi.

Kompetence komunikativní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Dorozumět se dle svých schopností s druhými lidmi mluvenou či jinou alternativní formou komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> - Přiměřeně rozvíjíme verbální či neverbální formu komunikace při všech činnostech povzbuzujeme k aktivnímu mluvenému projevu nebo jinému způsobu komunikace.
<ul style="list-style-type: none"> • Chápat jednoduchá sdělení a přiměřeně na ně reagovat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dbáme na náslech, reprodukci a porozumění obsahu procvičujeme komunikaci s druhou osobou na modelových situacích a trváme na společenské přijatelnosti komunikace.
<ul style="list-style-type: none"> • Sdělit své pocity, nálady a zážitky vhodným způsobem 	<ul style="list-style-type: none"> - Při formulování přání, prosby, dotazu zachováváme jednotný postup. - Poskytujeme prostor pro emoční prožitky a jejich vyjádření. - Klademe důraz na poděkování a požádání. - Necháváme dostatečný časový prostor k dotazu i odpovědi.
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět ději znázorněným obrazem, fotografií nebo piktogramem a rozumět běžně užívanému textu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Používáme obrazové materiály, jednoduché texty s cílem pochopení a porozumění sdělených informací. - Při herních dovednostech využíváme ke komunikaci obrázky či text.
<ul style="list-style-type: none"> • Projevit a vyjádřit svůj postoj s úmyslem obhájit svůj názor. 	<ul style="list-style-type: none"> - Využíváme naučený způsob komunikace ke srozumitelné formulaci přání a postojů. - Respektujeme a podporujeme vhodné vyjádření názoru žáka během vyučování i na veřejnosti.
<ul style="list-style-type: none"> • Běžnou komunikaci obohacovat a rozšiřovat pomocí komunikačních a informačních prostředků. 	<ul style="list-style-type: none"> - Formou her seznamujeme žáky s používáním jednoduchých technických informačních a komunikačních prostředků např. telefon, televize, rádio či počítač.

<ul style="list-style-type: none"> • S přispěním získaných komunikačních dovedností dokázat vytvářet společenské vazby a vztahy vedoucí k zapojení do širší společnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> - Účastníme se veřejných a kulturních akcí se záměrem integrace do společnosti. - Odstraňujeme ostych a nejistotu v komunikaci s novými lidmi. - Podílíme se na přípravě akcí pro veřejnost za účelem prohloubení komunikačních dovedností a integrace

Kompetence sociální a personální	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Umět se chovat přiměřeně dané situaci (pozdrav, poděkování, prosba). 	<ul style="list-style-type: none"> - Správné vyjadřování procvičujeme v modelových situacích a fixujeme odměnou.
<ul style="list-style-type: none"> • Navázat kontakt s vrstevníky a spolužáky. 	<ul style="list-style-type: none"> - Navozujeme situace, kde si mohou žáci vyzkoušet různé role v diskuzi.
<ul style="list-style-type: none"> • Projevit se přiměřeně a prezentovat v neznámém prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> - Neustálou pochvalou posilujeme sebedůvěru žáka. - Podporujeme žáky v prezentování svých názorů a postojů, dáváme mu dostatečný prostor a čas k vyjádření svých myšlenek. - Při mimoškolních aktivitách podporujeme žáky k vhodné sebezprezentaci a ke komunikaci s novými lidmi.

Kompetence občanské	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> Zapojit se do společnosti pomocí získaných komunikačních dovedností. 	- Klademe důraz na využívání získaných komunikačních dovedností k funkčnímu dorozumívání s okolím.

5.3.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – očekávané školní výstupy vycházejí z očekávaných výstupů v RVP.
- Očekávané školní výstupy jsou zpracovány podle jednotlivých ročníků

1. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> Dbát na pravidelné dýchání. Dokázat se koncentrovat na poslech krátkého jednoduchého textu či písničky. Pojmenovat předmět či jednoduchý obrázek. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dechová cvičení (foukání do papírků, pířka, listů,...) ➤ Nádech nosem, výdech ústy. ➤ Práce s tělem. ➤ Poslech čteného textu. ➤ Poslech CD – písničky, říkadla, pohádky. ➤ Pojmenování předmětu v reálu či na obrázku jedním slovem. ➤ Pojmenování známé jednoduché činnosti na obrázku. 	<p>Čt – dechová cvičení, cvičení rtů a jazyka</p> <p>Vu – rozvoj slovní zásoby k danému tématu</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Osvojit si základy gymnastiky mluvidel. • Odpovědět na otázku slovem či gestem. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cvičení jazyka, rtů a zubů. ➤ Rozvoj slovní zásoby pomocí obrázků či konkrétních předmětů. ➤ Práce s otázkou. 	
--	---	--

2. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Reprodukovat jednoduchá říkadla. • Popsat několika slovy předmět či obrázek. • Rozlišit slova sluchem. • Zvládat základní cviky z gymnastiky mluvidel. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rytmizace říkadel. ➤ Recitace říkadel. ➤ Doplnění slova do známého říkadla. ➤ Popis předmětu či činnosti na obrázku (2-3 slova). ➤ Cvičení na rozvoj fonemického vnímání. ➤ Cvičení na napodobování zvuků a hlasů. ➤ Opakování a upevňování cvičení jazyka, rtů a zubů. ➤ Cvičení na rezonanci dutin. 	<p>Hv – rytmiizace říkadel</p> <p>Čt – artikulační cvičení na rozvoj správné výslovnosti</p>

3. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Odpovídat na otázku jednoduchou větou či gesty. • Koncentrovat se na poslech textu, říkadla či písničky. • Popsat jednoduchý obrázek. • Reprodukovat krátkou básně. • Reprodukovat krátký text podle otázek. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozšiřování slovní zásoby. ➤ Tvoření jednoduché věty. ➤ Poslech předčítaného textu. ➤ Sledování či poslech pohádky z televize. ➤ Popis obrázku jednoduchou větou. ➤ Rytmizace básně. ➤ Přednes krátké básně. ➤ Reprodukce krátkého textu podle návodných otázek. ➤ Práce s leporelem podle návodných otázek. 	<p>Vu – popis pocitů, potíží</p> <p>Vu – změny v přírodě</p> <p>Hv – pohybové hry</p>

4. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Návčik rozlišného způsobu pozdravu podle situace (Dobrý den, Ahoj, Neshledanou, ...) ➤ Návčik modelových situací: prosba, poděkování, pozdrav, loučení. 	<p>Vu – základní pravidla slušného chování</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Vyprávět jednoduchý příběh podle obrázků. • Popsat předmět či osobu podle reálu za pomoci návodných otázek. • Převyprávět několika větami zhlédnutý filmový či divadelní příběh s pomocí návodných otázek. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Reprodukce známé pohádky podle obrázků. ➤ Rozvoj slovní zásoby. ➤ Pojmenování a stručný popis předmětu či osoby s pomocí návodných otázek. ➤ Vyprávění o osobě či předmětu. ➤ Vyprávění obsahu příběhu, filmu či divadelního představení s pomocí návodných otázek. 	<p>Vu – povolání a jejich charakteristika</p> <p>Vu – časový sled – teď, dříve, potom</p>
--	---	---

5. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Domluvit se v běžných situacích. • Reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy. • Dbát na správnou výslovnost samohlásek. • Zvládat dramatizaci písně či básně. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nácvik modelových situací: <ul style="list-style-type: none"> - předání vzkazu jiné osobě ve škole, - prosba o pomoc, - vyjádření přání. ➤ Reprodukce malované písně. ➤ Reprodukce malovaného textu. ➤ Upevňování správné výslovnosti samohlásek. ➤ Nácvik písně, básně s pohybovým vyjádřením. 	<p>Vu – pomoc v nouzové situaci</p> <p>Čt – práce s textem</p> <p>Čt – správná výslovnost</p> <p>Hv – dramatizace básně, písně</p>

6. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Vyprávět příběh podle obrázků. • Domluvit se v běžných situacích. • Popsat předmět či osobu několika větami. • Dbát na správnou výslovnost. • Zdramatizovat krátký příběh z oblasti, která je mu blízká. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Reprodukce postupu činnosti podle obrázků. ➤ Nácvik modelových situací: <ul style="list-style-type: none"> - sdělení zážitku druhé osobě, - popis činnosti ve volném čase. ➤ Rozvoj slovní zásoby. ➤ Popis předmětu či osoby. ➤ Vyprávění o předmětu či činnosti. ➤ Upevňování správné výslovnosti. ➤ Artikulační cvičení. ➤ Dramatizace modelových situací. 	<p>Vu – slušné a neslušné chování</p> <p>Vu – popis cesty do školy</p> <p>Čt – upevňování správné výslovnosti</p>

7. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Zdramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku. • Znáť a vhodně používat mimojazykové 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Divadelní ztvárnění příběhu či pohádky. ➤ Práce se zrcadlem. 	<p>Vu – jak se žilo v minulosti</p>

prostředky – mimiku, gesta.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nácvik modelových situací. ➤ Dramatické hry – napodobování. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Popsat známou situaci na fotografii. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvoj slovní zásoby. 	

8. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Snažit se o zřetelnou výslovnost. • Popsat několika větami děje, jevy a osoby na obrázku. • Vhodně komunikovat v běžných situacích. • Tvořit otázku, odpověď na otázku. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dechová cvičení. ➤ Gymnastika mluvidel. ➤ Artikulační cvičení. ➤ Vyprávění podle vlastních fotografií a návodných otázek. ➤ Komunikační cvičení v praxi: obchod, služby, úřad. ➤ Stavba věty. ➤ Skládání vět ze slov. ➤ Tvoření otázek a odpovědí. 	<p>Vu – známé osobnosti našich dějin</p> <p>Vu – pravidla slušného chování</p>

9. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby

<ul style="list-style-type: none"> • Vyprávět o vlastních zážitcích. • Dosáhnout srozumitelného mluveného projevu. • Zvládat základní pravidla komunikace. • Převyprávět vyslechnutý příběh, filmové či divadelní představení. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Popis zážitku např. z prázdnin, z divadla, z kulturní akce. ➤ Procvičování správné výslovnosti. ➤ Reedukační cvičení. ➤ Seznámení se základními pravidly komunikace a jejich upevňování. ➤ Odstraňování ostychu a nejistoty v komunikaci s novými lidmi. ➤ Vyprávění vyslechnutého či shlédnutého příběhu vlastními slovy. 	<p>Vu – prosba o radu, pomoc v mimořádné situaci</p>
--	---	--

10. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Používat věty se správnými gramatickými strukturami. • Dbát na kulturu mluveného projevu. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tvoření správných tvarů slov: - podstatná jména - slovesa - zájmena. ➤ Tvoření gramaticky správných vět. ➤ Fixace spisovné češtiny. ➤ Intonace a rytmičtva. ➤ Procvičování komunikace s druhou osobou na modelových situacích. 	<p>Vu – spolupráce s dalšími školami, kulturní akce apod.</p>

<ul style="list-style-type: none">• Vyjádřit své pocity.	<ul style="list-style-type: none">➤ Trvání na společenské přijatelnosti komunikace.➤ Vyjádření pocitů vhodným způsobem.	
--	--	--

5.4 POČTY

5.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Počty vznikl ze vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace**, ze vzdělávacího oboru **Matematika**.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu Počty je maximální uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě. Vyučovací předmět umožňuje žákům rozvoj paměti, logického myšlení a v maximální míře i rozvíjení koncentrace a samostatnosti při práci. Žáci se v hodinách snaží řešit problémové situace a úlohy z běžného života, např. manipulace s penězi, určování času, určování množství.

Vzdělávací obsah předmětu je dále rozdělen na tematické okruhy:

Řazení a třídění předmětů

Čísla a početní operace

Závislosti, vztahy a práce s daty

Základy geometrie,

kteřé jsou zařazovány v průběhu všech ročníků, po celou dobu vzdělávání.

Na 1. a 2. stupni je vyučovací předmět Počty organizován nejen v rámci povinné časové dotace, ale zároveň jsou v předmětu využity i disponibilní hodiny:

- 1. – 3. ročník – 2 hodiny týdně v každém ročníku ,
- 4. – 6. ročník – 3 hodiny týdně pro každý ročník (z toho je vždy 1 hodina čerpána z disponibilní časové dotace),
- 7. – 10. ročník – 3 hodiny týdně.

Začlenění průřezového tématu (PT):

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV):** Tematické okruhy průřezového tématu OSV jsou zařazovány v průběhu celého 1. stupně i v předmětu Počty. Žáci rozvíjí během těchto hodin nejen svou paměť, koncentraci či logické myšlení, ale v průběhu let se učí i rozhodovat o využití či použití peněz v běžném životě. Seznamují se s hodnotou peněz i hodnotou ostatních věcí.

Mezipředmětové vztahy a přesahy k dalším předmětům:

- Na 1. stupni: Čtení – Čt, Psaní – Ps.

- Na 2. stupni: Čtení – Čt, Psaní – Ps, Práce s počítačem – PC.

Vyučovací předmět Počty probíhá převážně v kmenových učebnách. Hodiny mohou být děleny na kratší časové jednotky podle individuálních potřeb a možností žáků. Důraz je kladen na získání základních matematických představ, které jsou nezbytné pro manipulaci s penězi či nakupování.

Hodnocení probíhá stejně jako v ostatních předmětech slovní formou. Žák je hodnocen v jednotlivých ročnících podle dosažené úrovně získaných dovedností, zároveň je hodnocena i ta část klíčové kompetence, která je v rámci daného předmětu rozvíjena.

5.4.2 Cílové zaměření vyučovacího předmětu

1. stupeň

- Vytváření prostorové představivosti.
- Manipulace s předměty, tvoření skupin z předmětů podle určitých vlastností či kritérií.
- Seznámení s číslem, jeho zápisem, pojmem i obsahem.
- Seznámení se základními matematickými operacemi (sčítání, odčítání).
- Seznámení s matematickými pojmy, symboly a postupy.

2. stupeň

- Rozvíjení paměti a logického myšlení.
- Manipulace s mincemi a bankovkami.
- Základy měření – délka, hmotnost, objem, čas.
- Používání matematických pomůcek (počítadlo, kalkulačka).
- Slovní úlohy z praktického života.
- Základy geometrie – měření, geometrické tvary a tělesa.
- Bezpečnost při práci, práce s geometrickými pomůckami (pravítko, kružítko).

5.4.3 Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Používat základní matematické operace v běžném životě, znát a rozumět matematickým pojmům a symbolům. 	<ul style="list-style-type: none"> - Po celou dobu vzdělávání nabízíme dostatečné množství cvičení pro rozvoj matematických představ a matematických dovedností. - Při konkrétních situacích ze života seznamujeme žáky se základními matematickými operacemi. - Do výuky zařazujeme potřebné množství cvičení a úkolů potřebné k osvojení základních matematických operací.
<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjet své matematické dovednosti po celou dobu vzdělávání. 	<ul style="list-style-type: none"> - Prostřednictvím vhodných cvičení rozvíjíme paměť a logické myšlení.
Kompetence komunikativní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět matematickým symbolům a zápisu matematické operace. 	<ul style="list-style-type: none"> - Užíváme matematického jazyka včetně matematické symboliky po celou dobu výuky. - Průběžným procvičováním a upevňováním vedeme žáky k osvojení a následnému používání matematických pojmů. - Vytváříme prostor pro písemný záznam matematických představ.
<ul style="list-style-type: none"> • Spolupracovat s ostatními na zadaném úkolu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zařazováním společných úkolů a projektů nabízíme žákům možnost pro komunikaci a spolupráci s ostatními.

Kompetence k řešení problémů	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Řešit nové početní situace naučenými způsoby. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nabízíme nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení. - Předkládáme žákům dostatek úloh a příkladů, které vycházejí z reálného života a vedou k samostatnému uvažování a řešení problému.

Kompetence pracovní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel- strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Samostatně pracovat dle svých možností, po srozumitelném vysvětlení a snažit se zadaný úkol dokončit. 	<ul style="list-style-type: none"> - Umožňujeme žákům na základě jejich potřeb dostatečné procvičení a upevnění získaných znalostí a dovedností. - Poskytujeme žákům dostatek času k dokončení zadaného úkolu. - Práci žáků dělíme do jednotlivých kroků, čímž zvyšujeme přehlednost zadávaných úkolů. - Vyžadujeme po žácích dokončení započaté práce, schopnost počkat či dát přednost druhému.
<ul style="list-style-type: none"> • Střídat práci odpočinek, dodržovat pravidla bezpečnosti při práci. 	<ul style="list-style-type: none"> - Při práci důsledně dbáme na dodržování zásad bezpečnosti práce. - Seznamujeme žáky s bezpečnostními zásadami, vysvětlujeme je na modelových situacích či obrázcích a poukazujeme na následky jejich nedodržení.

5.4.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – očekávané školní výstupy vycházejí z očekávaných výstupů v RVP ZŠS.
- Očekávané školní výstupy jsou zpracovány podle jednotlivých ročníků.

Počty

1. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišit pojmy: všechno – nic; malý – velký; dlouhý – krátký; stejně – více – méně. • Třídít předměty podle tvaru, velikosti i obsahu. • Umístit předmět podle pokynu – na, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Manipulace s konkrétními předměty a obrázky na ploše. ➤ Pojmenování velikosti předmětu (malý, velký). ➤ Pojmenování obrázku, kde jsou všichni, kde není nic. ➤ Pojmenování či porovnávání předmětů (krátký, dlouhý). ➤ Rozlišování a porovnávání množství (stejně, více, méně). ➤ Využívání tvarově a velikostně rozlišných předmětů. ➤ Třídění předmětů podle velikosti. ➤ Třídění předmětů podle tvaru a obsahu. ➤ Orientace v prostoru třídy podle 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ 	<p>Čt – rozlišování předmětů, třídění, průpravná cvičení na čtení písmen</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Třídí geometrické tvary – čtverec, kruh. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pojmenování geometrického tvaru- kruh, čtverec. ➤ Třídění geometrických tvarů. 	❖ ZÁKLADY GEOMETRIE	
--	---	---------------------	--

2. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišit pojmy: hodně – málo. • Orientovat se v pojmech: na začátku- na konci – vedle. • Řadit předměty zleva doprava. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Manipulace s konkrétními předměty a obrázky na ploše. ➤ Pojmenování množství předmětů. ➤ Pojmenování obrázku, kde je hodně, kde je málo. ➤ Pojmenování či porovnávání předmětů na obrázku i ve skutečnosti. ➤ Manipulace s obrázky na ploše podle pokynu. ➤ Hry s předměty zaměřené na orientaci v prostoru. ➤ Řazení předmětů, obrázků za sebou. Určování polohy dle pokynu – začátek, konec, vedle. ➤ Řazení obrázků do řádku zleva doprava. ➤ Využívání pohádkového příběhu O řepě – řazení vedle sebe. 	❖ ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ	<p>Čt – orientace na stránce, na řádku</p> <p>Ps – orientace na řádku, řazení písmen za sebou, zleva doprava</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Třídít předměty podle základních barev. • Číst a psát číslice 3. • Chápe pojem čísla 3. • Psát číslice 1, 2,3 i podle diktátu. • Psát matematická znaménka + - = . • Dopsat s pomocí číslici do rozkladu. • Sčítat a odčítat s užitím názoru do 3. • Mechanicky vyjmenovat číselnou řadu 1-10. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznámení se se základními barvami. ➤ Poznání a pojmenování barev. ➤ Přiřazování barev podle pokynů. ➤ Třídění předmětů podle barvy. ➤ Čtení číslice 3. ➤ Návčik psaní číslice 3 – obtahování, opis, psaní. ➤ Určování množství v oboru do tří. ➤ Přiřazování konkrétních předmětů či obrázků k počtu. ➤ Dokreslování množství prvků k číslicím 1, 2, 3. ➤ Psaní číslice podle slovního pokynu. ➤ Rozlišení a pojmenování mat. znamének + - =. ➤ Opis mat. znamének podle vzoru. ➤ Sestavování příkladu podle předlohy. ➤ Rozklad čísla 2 s pomocí. ➤ Rozklad čísla 3 s pomocí. ➤ Sčítání do tří s názorem. ➤ Odčítání do tří s názorem. ➤ Psaní příkladu podle slovního pokynu. ➤ Sestavování číselné řady podle předlohy. ➤ Osvojování číselné řady. 	❖ ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	Ps – psaní číslic
---	---	---------------------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Používat a rozumět pojmům: před – vpředu ; za – vzadu. • Doplnit jednoduchou tabulku v oboru do 3. • Třídí geometrické tvary – čtverec, kruh, obdélník, trojúhelník. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Osvojování pojmů pomocí obrázku. ➤ Manipulace s předměty podle slovního pokynu. ➤ Doplnění tabulky s prvky v oboru do 3 číslicemi 1,2,3. ➤ Doplnění prvků do tabulky s číslicemi v oboru do 3. ➤ Počítání s mincemi v hodnotě 1 Kč. ➤ Doplnění chybějícího čísla do číselné řady. ➤ Seznámení se s geometrickými tvary obdélník, trojúhelník. ➤ Pojmenování geometrického tvaru- kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník. ➤ Třídění geometrických tvarů. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ❖ ZÁKLADY GEOMETRIE 	
--	---	--	--

3. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišit pojmy: široký – úzký. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišování a porovnávání šířky předmětu. ➤ Rozlišování předmětů podle zadaných 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ 	

<ul style="list-style-type: none"> • Třídít předměty podle více kritérií. • Číst a psát číslice 4, 5. • Chápe pojem čísla 4, 5. • Psát číslice 1 až 5 i podle diktátu. • Dopsat s pomocí číslici do rozkladu. • Sčítat a odčítat s užitím názoru do 5. • Sestavit číselnou řadu do 10 s pomocí vzestupně i sestupně. • Doplnit jednoduchou tabulku v oboru 	<p>kritérií např. všechny červené korálky, zelené trojúhelníky nebo všechny malé kostky.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Čtení číslice 4, 5. ➤ Návčik psaní číslic 4, 5 – obtahování, opis, psaní. ➤ Určování množství v oboru do pěti. ➤ Přiřazování konkrétních předmětů či obrázků k počtu. ➤ Dokreslování množství prvků k číslici. ➤ Psaní číslice podle slovního pokynu. ➤ Rozklad čísel v oboru do 5. ➤ Sčítání do 5 s názorem. ➤ Odčítání v oboru do 5 s názorem. ➤ Psaní příkladu podle slovního pokynu. ➤ Sestavování číselné řady podle předlohy. ➤ Sestavení číselné řady bez předlohy vzestupně i sestupně. ➤ Doplnování číselné řady. ➤ Nalezení chyby v číselné řadě a její oprava. ➤ Doplnování tabulky s prvky v oboru do 10 číslicemi. ➤ Doplnování prvků do tabulky 	<p>❖ ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</p> <p>❖ ZÁVISLOSTI,</p>	<p>Čt, Ps – psaní a čtení číslic</p>
--	---	---	--------------------------------------

<p>do 10 s pomocí.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech. • Porovnat délky různých předmětů 	<p>s číslicemi v oboru do 10.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Počítání s mincemi v hodnotě 1 Kč, 2 Kč, 5 Kč. ➤ Doplnění chybějícího čísla do číselné řady. ➤ Třídění předmětů podle geometrického tvaru do skupin (např. dopravní značky). ➤ Pojmenování délky předmětu: krátký, dlouhý. ➤ Porovnávání délky předmětů: kratší, delší. 	<p>VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <p>❖ ZÁKLADY GEOMETRIE</p>	
--	---	---	--

4. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Přiřadit předměty k číselné řadě do 10. • Orientovat se na ploše. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Přiřazování konkrétních předmětů či obrázků k počtu. ➤ Dokreslování množství prvků k číslicím. ➤ Umístí předmět podle slovního pokynu. ➤ Označí předmět podle zadání např. kruh v rohu. 	<p>❖ ŘAZENÍ A TRÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ</p>	<p>Čt – orientace na stránce</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišit pojmy: větší- menší. • Číst a psát číslice v oboru do 10. • Chápe pojem čísla v oboru do 10. • Psát číslice 1 až 10 i podle diktátu. • Umět psát číslici 0 a chápat pojem čísla 0. • Doplnit rozklad čísla v oboru do 10. • Sčítat a odčítat s užitím názoru do 10. • Vyjmenovat a napsat číselnou řadu v oboru 100 po desítkách. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Porovnávání a pojmenování předmětu podle velikosti. ➤ Označení předmětu podle pokynu např. Vybarvi větší čtverec. ➤ Čtení číslice 1-10. ➤ Nácvik psaní číslic 1-10 – obtahování, opis, psaní. ➤ Určování množství v oboru do 10. ➤ Přiřazování konkrétních předmětů či obrázků k počtu. ➤ Dokreslování množství prvků k číslici. ➤ Psaní číslice podle slovního pokynu. ➤ Psaní číslice 0. ➤ Osvojení pojmu 0, nic. ➤ Rozklad čísel v oboru do 10. ➤ Sčítání do 10 s názorem. ➤ Odčítání v oboru do 10 s názorem. ➤ Psaní příkladu podle slovního pokynu. ➤ Osvojování číselné řady do 100 po desítkách s využitím rytmižace. ➤ Doplnění číselné řady. ➤ Nalezení chyby v číselné řadě a její oprava. 	❖ ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	Ps – psaní číslic, datum
---	---	---------------------------------	--------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Zapsat jednoduché příklady v oboru do 10 i podle diktátu. • Zapnout, vypnout kalkulátor. • Rozlišovat pojmy: den, měsíc, rok. • Doplnit jednoduchou tabulku posloupnosti v oboru do 10. • Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi. • Používat pravítko. • Rozlišit křivou a přímou čáru. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Opisování příkladů podle předlohy. ➤ Psaní příkladu v oboru do 10 podle diktátu. ➤ Nácvič používání kalkulátoru: zapnutí ON, vypnutí OFF. ➤ Vyhledávání čísel a mat. znamének na kalkulátoru. ➤ Určování dne, měsíce a roku s pomocí kalendáře. ➤ Vybere správný název dne. ➤ Doplnění chybějícího čísla do tabulky posloupnosti v sestupné i vzestupné číselné řadě. ➤ Rozlišování hodnoty mincí 10Kč, 20Kč, 50Kč. ➤ Použití pravítka při rýsování čar. ➤ Dokončování načrtnutých obrázků s pomocí pravítka. ➤ Osvojení pojmu: přímý, křivý. ➤ Vyhledávání v obrázku: <ul style="list-style-type: none"> - přímé čáry - křivé čáry. 	<p>❖ ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <p>❖ ZÁKLADY GEOMETRIE</p>	<p>Vu – nakupování</p>
--	--	---	------------------------

5. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se v pojmech: kratší- delší. • Porovnat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků. • Přiřadit předměty k číselné řadě do 15. • Číst a psát číslice v oboru do 15. • Chápe pojem čísla v oboru do 15. • Psát další číslice 11 až 15 i podle diktátu. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Porovnávání a pojmenování předmětu podle délky. ➤ Označení předmětu podle pokynu např. Označ delší čáru. ➤ Porovnávání dvou skupin prvků: stejně – více – méně; hodně – málo. ➤ Tvoření skupin prvků podle množství. ➤ Přiřazování konkrétních předmětů či obrázků k počtu. ➤ Dokreslování množství prvků k číslicím. ➤ Čtení číslice 1-15. ➤ Návuk psaní číslic 1-15 – obtahování, opis, psaní. ➤ Určování množství v oboru do 15. ➤ Přiřazování konkrétních předmětů či obrázků k počtu. ➤ Dokreslování množství prvků k číslici. ➤ Psaní číslice podle slovního pokynu. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ŘAZENÍ A TRŽDĚNÍ PŘEDMĚTŮ ❖ ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE 	<p>Ps – psaní číslic</p> <p>Ps – opis a psaní příkladů</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Doplnit rozklad čísla v oboru do 15 bez přechodu přes desítku. • Sčítat a odčítat s užitím názoru do 15 bez přechodu přes desítku. • Mechanicky vyjmenovat čísla do 30. • Zapsat jednoduché příklady v oboru do 15 bez přechodu přes desítku i podle diktátu. • Využívat kalkulaátor při kontrole početních operací. • Určit čas s přesností na celé hodiny. • Znat základní jednotku hmotnosti – kilogram. • Doplnit jednoduchou tabulku posloupnosti v oboru do 15. • Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s mincemi v hodnotě do 15Kč. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozklad čísel v oboru do 15 bez přechodu přes desítku. ➤ Sčítání do 15 s názorem bez přechodu přes desítku. ➤ Odčítání v oboru do 15 s názorem. ➤ Psaní příkladu podle slovního pokynu. ➤ Osvojování číselné řady do 30. ➤ Doplnění číselné řady. ➤ Opisování příkladů podle předlohy. ➤ Psaní příkladu v oboru do 15 podle diktátu. ➤ Kontrola správnosti početních operací. ➤ Určování času na cvičných hodinách. ➤ Vážení předmětu. ➤ Zápis hmotnosti předmětu. ➤ Praktické využití vážení. ➤ Doplnění chybějícího čísla do tabulky posloupnosti v sestupné i vzestupné číselné řadě. ➤ Rozlišování hodnoty mincí. ➤ Tematické hry: nakupování, prodávání, půjčování. 	<p style="text-align: center;">❖ ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p>	<p style="text-align: center;">Vu – určování času, budoucnost, minulost, současnost</p> <p style="text-align: center;">Vu – nakupování</p>
---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Poznat rozdíl mezi čarou a přímkou. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kreslení čar. ➤ Rýsování přímek. ➤ Rozlišení čáry a přímkou. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ZÁKLADY GEOMETRIE 	
---	--	---	--

6. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se v pojmech: širší – užší. • Rozlišovat pojmy vlevo – vpravo – uprostřed. • Číst, psát a porovnávat číslce v oboru do 20. • Chápe pojem čísla v oboru do 20. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Porovnávání a pojmenování předmětu podle šířky. ➤ Označení předmětu podle pokynu např. Označ úzkou uličku na mapě. ➤ Upevňování pojmů: vpředu, vzadu. ➤ Vyvození pojmů: mezi – uprostřed; vlevo – vpravo. ➤ Využívání tzv. směrové růžice (vpředu – vpravo – vzadu – vlevo). ➤ Čtení číslic do 20. ➤ Návik psaní číslic do 20 – obtahování, opis, psaní. ➤ Porovnávání čísel v oboru do 20 na číselné ose. ➤ Určování množství v oboru do 20. ➤ Přiřazování konkrétních předmětů či 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ ❖ ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE 	<p>Ps – psaní číslic, příkladů</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Psát číslice 16 až 20 i podle diktátu. • Doplnit rozklad čísel v oboru do 20 bez přechodu přes desítku. • Sčítat a odčítat s užitím názoru do 20 s přechodem přes desítku. • S pomocí vyjmenovat čísla do 100 a napíše je. • Zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 i podle diktátu. • Řešit jednoduché slovní úlohy v oboru do 20. • Používat kalkulaátor k jednoduchým 	<p>obrázků k počtu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dokreslování množství prvků k číslici. ➤ Psaní číslice podle slovního pokynu. ➤ Rozklad čísel v oboru do 20 bez přechodu přes desítku. ➤ Sčítání do 20 s názorem bez přechodu přes desítku. ➤ Sčítání do 20 s názorem s přechodem přes desítku. ➤ Odčítání v oboru do 20 s názorem. ➤ Psaní příkladu podle slovního pokynu. ➤ Osvojování číselné řady do 100. ➤ Doplnňování číselné řady. ➤ Psaní číslic podle předlohy do 100. ➤ Opisování příkladů podle předlohy. ➤ Psaní příkladu v oboru do 20 podle diktátu. ➤ Čtení slovní úlohy. ➤ Převedení slovní úlohy na matematickou operaci. ➤ Řešení jednoduchých slovních úloh v oboru do 20. ➤ Sčítání a odčítání s pomocí kalkulaátoru. 		
--	--	--	--

<p>matematickým operacím.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používat výrazy: vlevo – vpravo. • Znat základní jednotku délky- metr. • Doplnit jednoduchou tabulku posloupnosti v oboru do 20. • Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi v hodnotě do 20Kč. • Změřit délku předmětu. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kontrola správnosti početních operací. ➤ Vyvození pojmů: vlevo – vpravo. ➤ Využívání tzv. směrové růžice (vpředu – vpravo – vzadu – vlevo). ➤ Manipulace s předmětem podle slovního pokynu např. Polož knihu vlevo. ➤ Seznámení s různými měřidly. ➤ Čtení výsledků měření. ➤ Měření v praxi. ➤ Doplnění chybějícího čísla do tabulky posloupnosti v sestupné i vzestupné číselné řadě. ➤ Rozlišování hodnoty mincí. ➤ Tematické hry: nakupování, prodávání, půjčování. ➤ Měření délky. ➤ Porovnávání délky předmětů. 	<p>❖ ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <p>❖ ZÁKLADY GEOMETRIE</p>	
--	--	---	--

7. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Číst, psát a porovnávat číslce v oboru do 40. • Psát číslce i podle diktátu v oboru do 40. • Sčítat a odčítat s užitím názoru do 40. • Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy v oboru do 40. • Orientovat se na číselné ose v oboru do 40. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Čtení číslce do 40. ➤ Návnik psaní číslce do 40 – obtahování, opis, psaní. ➤ Porovnávání čísel v oboru do 40 na číselné ose. ➤ Určování množství v oboru do 40. ➤ Psaní číslce podle slovního pokynu. ➤ Sčítání do 40 s názorem bez přechodu přes desítku. ➤ Sčítání do 40 s názorem s přechodem přes desítku. ➤ Odčítání v oboru do 40 s názorem. ➤ Psaní příkladu podle slovního pokynu. ➤ Čtení slovní úlohy. ➤ Převedení slovní úlohy na matematickou operaci. ➤ Řešení jednoduchých slovních úloh a praktických početních příkladů v oboru do 40. ➤ Vyhledávání čísla na číselné ose. ➤ Seznámení se s matematickými 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE 	<p>Psp – práce s kalkulátorem na PC, psaní mat. příkladů v PC</p> <p>Čt – čtení jednoduché věty</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Sčítat a odčítat dvojciferná čísla v oboru do 40 bez přechodu přes desítku s použitím názoru. • Používat násobkovou řadu 10 s pomocí tabulky. • Používat kalkulátor k jednoduchým matematickým operacím. • Znat a používat základní jednotky hmotnosti, délky a času. • Poznat rozdíl mezi přímkou a úsečkou. • Změřit a porovnat délku úsečky. • Používat základní rýsovací pomůcky – pravítko, trojúhelníkové pravítko. 	<p>symboly $<$, $>$, $=$.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Porovnávání čísel na číselné ose. ➤ Sčítání dvojciferných čísel do 40 s názorem bez přechodu přes desítku. ➤ Odčítání dvojciferných čísel v oboru do 40 s názorem bez přechodu přes desítku. ➤ Orientace v tabulce násobků 10. ➤ Sčítání a odčítání s pomocí kalkulátoru. ➤ Kontrola správnosti početních operací. ➤ Čtení výsledků měření, vážení. ➤ Procvičování a upevňování základních jednotek v reálném prostředí. ➤ Rýsování přímky. ➤ Rýsování úsečky. ➤ Rozlišování přímky a úsečky. ➤ Měření délky úsečky. ➤ Porovnávání délek úseček. ➤ Seznámení se se zásadami bezpečného používání rýsovacích pomůcek a potřeb. ➤ Práce s rýsovacími pomůckami. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ❖ ZÁKLADY GEOMETRIE 	
---	--	--	--

	➤ Péče o rýsovací pomůcky a potřeby.		
--	--------------------------------------	--	--

8. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Číst, psát a porovnávat číslce v oboru do 60. • Psát číslce i podle diktátu v oboru do 60. • Sčítat a odčítat s užitím názoru do 60. • Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy v oboru do 60. • Orientovat se na číselné ose v oboru 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Čtení číslce do 60. ➤ Návčik psaní číslce do 60 – obtahování, opis, psaní. ➤ Porovnáování čísel v oboru do 60 na číselné ose. ➤ Určování množství v oboru do 60. ➤ Psaní číslce podle slovního pokynu. ➤ Sčítání do 60 s názorem bez přechodu přes desítku. ➤ Sčítání do 60 s názorem s přechodem přes desítku. ➤ Odčítání v oboru do 60 s názorem. ➤ Psaní příkladu podle slovního pokynu. ➤ Čtení slovní úlohy. ➤ Převedení slovní úlohy na matematickou operaci. ➤ Řešení jednoduchých slovních úloh apraktických početních příkladů v oboru do 60. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE 	<p>Čt – čtení číslce v textu</p> <p>Ps – psaní číslce podle diktátu</p>

<p>do 60.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sčítat a odčítat dvojciferná čísla v oboru do 60 bez přechodu přes desítku s použitím názoru. • Používat násobkovou řadu 5 s pomocí tabulky. • Používat kalkulátor k jednoduchým matematickým operacím. • Orientovat se v čase a určit čas s přesností na půlhodiny. • Pojmenovat a načrtnout základní rovinné útvary. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyhledávání a označení čísla na číselné ose. ➤ Porovnávání čísel na číselné ose. ➤ Sčítání dvojciferných čísel do 60 s názorem bez přechodu přes desítku. ➤ Odčítání dvojciferných čísel v oboru do 60 s názorem bez přechodu přes desítku. ➤ Orientace v tabulce násobků 5. ➤ Sčítání a odčítání s pomocí kalkulátoru. ➤ Kontrola správnosti početních operací. ➤ Určování času na cvičných hodinách. ➤ Určování reálného času. ➤ Seznámení se s digitálním zápisem času. ➤ Rozlišování rovinných útvarů: obdélník, čtverec, trojúhelník, kruh, kružnice, přímka a úsečka. ➤ Samostatný náčrtek rovinných útvarů. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ❖ ZÁKLADY GEOMETRIE 	
--	---	--	--

9. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 80. • Psát číslice i podle diktátu v oboru do 80. • Sčítat a odčítat s užitím názoru do 80. • Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy v oboru do 80. • Orientovat se na číselné ose v oboru do 80. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Čtení číslic do 80. ➤ Návuk psaní číslic do 80 – obtahování, opis, psaní. ➤ Porovnávání čísel v oboru do 80 na číselné ose. ➤ Určování množství v oboru do 80. ➤ Psaní číslice podle slovního pokynu. ➤ Sčítání do 80 s názorem bez přechodu přes desítku. ➤ Sčítání do 80 s názorem s přechodem přes desítku. ➤ Odčítání v oboru do 80 s názorem. ➤ Psaní příkladu podle slovního pokynu. ➤ Čtení slovní úlohy. ➤ Převedení slovní úlohy na matematickou operaci. ➤ Řešení jednoduchých slovních úloh a praktických početních příkladů v oboru do 80. ➤ Vyhledávání a označení čísla na číselné ose. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE 	<p>Ps – psaní číslic v příkladech, slovních úlohách</p> <p>Čt – čtení slovních úloh</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Sčítat a odčítat dvojciferná čísla v oboru do 80 bez přechodu přes desítku s použitím názoru. • Používat násobkovou řadu 2 s pomocí tabulky. • Používat kalkulátor k náročnějším matematickým operacím. • Znat základní jednotku objemu – litr. • Používat rýsovací pomůcku – kružítko. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Porovnávání čísel na číselné ose. ➤ Sčítání dvojciferných čísel do 80 s názorem bez přechodu přes desítku. ➤ Odčítání dvojciferných čísel v oboru do 80 s názorem bez přechodu přes desítku. ➤ Orientace v tabulce násobků 2. ➤ Sčítání a odčítání s pomocí kalkulátoru. ➤ Kontrola správnosti početních operací. ➤ Třídění látek podle skupenství – pevné a kapalné látky. ➤ Praktické měření objemu kapalných látek. ➤ Seznámení se se zásadami bezpečného používání kružítko. ➤ Práce s kružítkem. ➤ Péče o rýsovací pomůcky a potřeby. ➤ Využití kružítko k rýsování. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ❖ ZÁKLADY GEOMETRIE 	
---	--	--	--

10. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Číst, psát a porovnávat číslce v oboru do 100. • Psát číslce i podle diktátu v oboru do 100. • Sčítat a odčítat s užitím názoru do 100. • Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy v oboru do 100. • Orientovat se na číselné ose v oboru do 100. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Čtení číslce do 100. ➤ Návík psaní číslce do 100 – obtahování, opis, psaní. ➤ Porovnáování čísel v oboru do 100 na číselné ose. ➤ Určování množství v oboru do 100. ➤ Psaní číslce podle slovního pokynu. ➤ Sčítání do 100 s názorem bez přechodu přes desítku. ➤ Sčítání do 100 s názorem s přechodem přes desítku. ➤ Odčítání v oboru do 100 s názorem. ➤ Psaní příkladu podle slovního pokynu. ➤ Čtení slovní úlohy. ➤ Převedení slovní úlohy na matematickou operaci. ➤ Řešení jednoduchých slovních úloh a praktických početních příkladů v oboru do 100. ➤ Vyhledávání a označení čísla na číselné ose. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE 	<p>Čt – čtení číslce, datum, rok.</p> <p>Psp – využívání pc při počítání příkladů</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Sčítat a odčítat dvojciferná čísla v oboru do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru. • Řešit příklady na násobení 2, 5, 10 s pomocí tabulek. • Používat kalkulátor k jednoduchým matematickým operacím. • Znat číselnou řadu do 1000 po 100. • Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi. • Seznámit se s dalšími jednotkami délky, hmotnosti, času a objemu. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Porovnávání čísel na číselné ose. ➤ Sčítání dvojciferných čísel do 100 s názorem bez přechodu přes desítku. ➤ Odčítání dvojciferných čísel v oboru do 100 s názorem bez přechodu přes desítku. ➤ Upevňování násobení čísel 2, 5, 10. ➤ Řešení jednoduchých početních příkladů a slovních úloh na násobení s pomocí tabulek. ➤ Sčítání, odčítání a násobení s pomocí kalkulátoru. ➤ Kontrola správnosti početních operací. ➤ Osvojování číselné řady do 1000 po 100. ➤ Doplnění číselné řady. ➤ Psaní číslic do 1000 po 100. ➤ Rozlišování bankovek 100 Kč, 200Kč, 500Kč, 1000Kč. ➤ Manipulace s mincemi v hodnotě do 100Kč. ➤ Tematické hry: nakupování, prodávání, půjčování. ➤ Základní a odvozené jednotky délky, hmotnosti, času, objemu. ➤ Vážení, měření a určování objemu 	<p>❖ ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p>	
--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa: krychle, koule, válec. 	<p>v reálných situacích.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišování rovinných a prostorových útvarů. ➤ Pojmenování základních geometrických těles. ➤ Třídění geometrických útvarů na rovinné a prostorové. 	<p>❖ ZÁKLADY GEOMETRIE</p>	
---	---	--------------------------------	--

5.5 PRÁCE S POČÍTAČEM

5.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Práce s počítačem vznikl ze vzdělávací oblasti (oboru) **Informační a komunikační technologie**.

Vyučovací předmět poskytne žákům základní vědomosti a dovednosti z této oblasti. Žáci se seznámí se vznikem, přenosem a využíváním informací, které mají v dnešním světě veliký význam nejenom pro vzdělávání, ale i pro běžný život. Z těchto důvodů je nutné a důležité vybavit naše žáky takovými dovednostmi a znalostmi.

Žáci si prostřednictvím práce s výukovými programy osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni. Získané znalosti a dovednosti pak uplatňují při řešení praktických úkolů, v praktickém životě se pro ně stávají výhodou tím, že jim usnadní způsob komunikace.

Na 1. a 2. stupni je vyučovací předmět organizován nejen v rámci povinné časové dotace, ale zároveň jsou v předmětu využity i disponibilní hodiny:

- 5. – 6. ročník – 1 hodina týdně v každém ročníku,
- 7. – 10. ročník – 2 hodiny týdně pro každý ročník (z toho je vždy 1 hodina čerpána z disponibilní časové dotace),

Začlenění průřezového tématu (PT):

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV):**

V tomto předmětu jsou začleněna průřezová témata z OSV, v předmětu se věnujeme rozvoji poznávacích schopností, konkrétně rozvoji smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; cvičení dovedností zapamatování či řešení problémů. Jednou z nedílných částí je pak rozvoj komunikačních dovedností ve smyslu komunikace přes telefon, přes internetovou síť.

- **Environmentální výchova (EV):**

Především jde o vyhledávání konkrétních tematických okruhů ve vyšších ročnících (Ekosystémy; Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí) a jejich vzdělávacích obsahů na internetu.

Mezipředmětové vztahy a přesahy k dalším předmětům:

- Na 1. stupni: Čtení – Čt, Psaní – Ps, Výtvarná výchova – Vv
- Na 2. stupni: Čtení – Čt, Psaní – Ps, Počty – P, Věcné učení – Vu, Výtvarná výchova – Vv, Výchova ke zdraví – Vkz.

Vyučovací hodina práce s počítačem probíhá převážně v kmenových učebnách, kde je minimálně vždy jeden počítač s přístupem na internet. Hodiny mohou být děleny na kratší časové jednotky podle individuálních potřeb a možností žáků.

Hodnocení probíhá stejně jako v ostatních předmětech slovní formou. Žák je hodnocen v jednotlivých ročnících podle dosažené úrovně získaných dovedností, zároveň je hodnocena i ta část klíčové kompetence, která je v rámci daného předmětu rozvíjena.

5.5.2 Cílové zaměření vyučovacího předmětu

1. stupeň

- Základní obsluha počítače.
- Pojmenování základních částí počítače.
- Základní pravidla a bezpečnost při práci na PC.
- Práce s vybranými výukovými a vzdělávacími programy.
- Psaní známých písmen na klávesnici.

2. stupeň

- Práce s textovým editorem.
- Práce s výukovými programy.
- Práce s internetem, vyhledání informace.
- Komunikace přes email.
- Práce s mobilem – telefonování, SMS, MMS.

5.5.3 Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Zapamatovat si a následně používat systém po sobě jdoucích kroků při osvojování nové vědomosti a dovednosti, udržet pozornost na svou práci. 	<ul style="list-style-type: none"> - nacvičujeme dlouhodobé udržení pozornosti při nejrůznějších situacích či úkolech (hra, učení) - vybíráme takové úkoly, které žáka motivují, baví a zajímají využíváme názoru a příkladu - procvičujeme zapamatování dvou a více kroků po sobě, postupně zvyšujeme náročnost
<ul style="list-style-type: none"> • Zapnout a vypnout počítač, ovládat počítač myší či jinou kompenzační pomůckou, orientovat se na klávesnici, umět pracovat s výukovými programy, které mu slouží k rozvoji čtení, psaní, počítání. 	<ul style="list-style-type: none"> - každodenním opakováním nacvičujeme základní používání počítače (zapnutí, vypnutí, nalezení souboru či ikony), při výuce používáme počítač podle individuálních potřeb a možností žáků
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět symbolům na klávesnici a používá je v konkrétní situaci. 	<ul style="list-style-type: none"> - dramatizací, vysvětlováním rozvíjíme chápání používaných termínů, znaků, symbolů v konkrétních situacích (např. vyhledávání znaků na klávesnici)
<ul style="list-style-type: none"> • Využívat své teoretické poznatky při řešení reálných situací. 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváříme nejrůznější vzorové situace, které žáci postupně řeší a přitom využívají dostupné znalosti a vědomosti

Kompetence komunikativní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchou formou písemně komunikovat. 	<ul style="list-style-type: none"> - snažíme se o jednoduché písemné vyjádření pomocí obrázků, piktogramů, písma nebo počítače - prakticky nacvičujeme psaní svého jména - využíváme ve vyučování možnost používat písemné vyjádření podněcujeme žáky k využívání slovní zásoby pomocí písemného projevu
<ul style="list-style-type: none"> • Běžnou komunikaci obohacovat a rozšiřovat pomocí komunikačních a informačních prostředků. 	<ul style="list-style-type: none"> - formou her učíme používat jednoduché technické informační a komunikační prostředky např. telefon, televize, rádio či počítač
<ul style="list-style-type: none"> • S přispěním získaných komunikačních dovedností dokázat vytvářet společenské vazby a vztahy vedoucí k zapojení do širší společnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> - účastníme se veřejných a kulturních akcí se záměrem integrace do společnosti - odstraňujeme ostych a nejistotu v komunikaci s novými lidmi - podílíme se na přípravě akcí pro veřejnost za účelem prohloubení komunikačních dovedností a integrace

Kompetence k řešení problémů	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Řešit běžné situace naučenými způsoby. 	<ul style="list-style-type: none"> - nacvičujeme taktiku řešení běžných problémů - sledujeme a snažíme se napravit dlouhodobě neadekvátní projevy chování
<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledat zadané informace na internetu. 	<ul style="list-style-type: none"> - umožňujeme žákům vykonávat praktické úkoly (zjišťování spojů, vyhledávání informací, apod.)

<ul style="list-style-type: none"> • Aktivním a vhodným způsobem pokračovat v práci s PC i po neúspěšném řešení problému. 	<ul style="list-style-type: none"> - vhodnou motivací a individuálním přístupem podporujeme u žáků, aby se nenechali odradit neúspěchem při řešení problému
--	--

Kompetence pracovní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět operacím a postupům při práci s PC, uplatňovat základní pracovní dovednosti. 	<ul style="list-style-type: none"> - během vyučování posilujeme kladný vztah k práci a podporujeme u žáků vážení si práce vlastní i jiných (respektování uložených dat – vlastní a cizí složky) - stálou motivací a důslednou kontrolou u žáků posilujeme kladný vztah k práci podporujeme rozvoj posouzení výsledků své práce
<ul style="list-style-type: none"> • Střídat práci a odpočinek, dodržovat bezpečnost, respektovat pokyny druhé osoby při práci s počítačem. 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s bezpečnostními předpisy, vysvětlujeme je na modelových situacích či obrázcích a poukazujeme na následky jejich nedodržení - při práci důsledně dbáme na dodržování zásad bezpečnosti práce - během práce s počítačem střídáme práci s odpočinkem
<ul style="list-style-type: none"> • Samostatně pracovat dle možností, práci vykonávat podle jednotlivých kroků, snažit se zadaný úkol dokončit 	<ul style="list-style-type: none"> - práci žáků fázujeme do jednotlivých kroků, což zvyšuje přehlednost zadaných úkolů - respektujeme pracovní tempo žáka a snažíme se ho motivovat k vyšším výkonům - opakováním usilujeme o osamostatňování

Kompetence občanské	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Vědět o svých povinnostech a právech, respektovat práva druhých a svá práva umět přiměřeně prosadit. 	<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech z praxe seznamujeme žáky s jejich právy i povinnostmi - vysvětlujeme rozdílnost pojmů – co se musí, co může, co nemusí a co se nemůže - zdůrazňujeme pozitivní příklady při vzájemném soužití ve škole, v rodině a v širší společnosti - společně s žáky vytváříme pravidla a režim třídy a tím předáváme zodpovědnost za jejich plnění
<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznat škodlivé jevy, které mohou ohrozit jeho zdraví a život ve spojení s užíváním počítače, internetu, mít základní informace o bezpečném surfování na internetu. 	<ul style="list-style-type: none"> - formou didaktických her seznamujeme žáky se základními právy a povinnostmi občanů a respektování společenských norem (bezpečný internet, nevhodné internetové stránky, etika šíření dat apod.)

5.5.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – očekávané školní výstupy vycházejí z očekávaných výstupů v RVP.
- Očekávané školní výstupy jsou zpracovány podle jednotlivých ročníků.

Práce s počítačem

5. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Pojmenovat základní části počítače. • Ovládat základní obsluhu počítače s pomocí – správně vypnout, zapnout a restartovat počítač, pracovat s myší (klik, dvojklik). • Správně sedět u PC. • Spustit programy z ikony, pracovat s pomocí s výukovými a zábavnými programy. • Orientovat se na klávesnici, používat číselnou klávesnici, klávesy backspace, enter. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznámení se základními částmi počítače (skříň počítače, monitor, klávesnice, myš, tiskárna). ➤ Návčik zapnutí PC s pomocí. ➤ Návčik vypnutí PC s pomocí. ➤ Návčik restartování PC s pomocí. ➤ Práce s myší (klik, dvojklik). ➤ Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky. ➤ Herní a zábavné výukové programy na rozvoj jemné motoriky, postřehu a koncentrace. ➤ Seznámení s klávesnicí. ➤ Vyhledávání a psaní písmen, číslic. ➤ Klávesy – enter, backspace. ➤ Šipky, číselná klávesnice – Num Lock. 	<p>Vv – počítačové omalovánky, barvy</p> <p>Ps – psaní písmen a číslic</p>

6. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládat samostatně základní obsluhu počítače. • Psát známá velká a malá písmena na klávesnici. • Dodržovat pravidla bezpečnosti práce s počítačem. • Pracovat s výukovými a zábavnými programy. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Samostatné ovládání počítače – zapnutí, vypnutí, restartování. ➤ Spuštění programu pomocí ikony. ➤ Práce s myší. ➤ Vyhledávání a psaní písmen podle zadání. ➤ Práce s Textovým editorem- psaní písmen. ➤ Samostatná práce s počítačem. ➤ Práce se zábavnými programy: hry na rozvoj jemné motoriky, rozvoj postřehu a koncentrace. ➤ Spuštění a ovládání výukových programů: spuštění z ikony, z nabídky start, minimalizace programu. ➤ Seznámení s programy např. Méd'a čte, Méd'a počítá, Méd'a a obrázky,... 	<p>Ps – opis slov, písmen podle předlohy</p> <p>Čt – čtení slov, doplnění chybějícího písmene</p>

7. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Opsat známé slovo pomocí klávesnice. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Diktát písmen. 	<p>Ps – diktát písmen,</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Zvládnout opsat větu. • Dodržovat pravidla bezpečnosti práce s počítačem. • Pracovat s výukovými a zábavnými programy. • Nakreslit jednoduchý obrázek pomocí kreslicího programu. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Opis slov podle předlohy. ➤ Psaní diakritických znamének. ➤ Psaní velkého/ malého písmene na klávesnici. ➤ Přepis věty. ➤ Samostatná práce s počítačem. ➤ Práce se zábavnými programy: hry na rozvoj jemné motoriky, rozvoj postřehu a koncentrace. ➤ Zábavné programy na internetu. ➤ Seznámení s programy např. Globální slabikář, Altík apod. ➤ Seznámení s kreslicím programem, ➤ Ovládaní: panel nástrojů. ➤ Úprava – krok zpět. ➤ Panel barev. 	<p>diakritická znaménka</p> <p>Vu – Altík (doprava, pravidla slušného chování)</p> <p>Čt – globální čtení</p> <p>Vv – kreslení na PC</p>
--	---	--

8. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Pracovat s textovým editorem: přepsat krátký text. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Používání tlačítek klávesnice: Enter, mezerník, psaní interpunkčních znamének. ➤ Opis krátkého textu podle předlohy. ➤ Písmo: velikost, tučné, podtržené. 	<p>Ps – opis věty</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Používat tiskárnu, znát její funkci. • Dodržovat samostatně pravidla bezpečnosti práce s počítačem. • Pracovat s výukovými a zábavnými programy. • Používat jednoduchý mobilní telefon- přijmutí hovoru, volání. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Počítač a jeho přídatná zařízení: seznámení s tiskárnou. ➤ Tisk obrázku, dokumentu. ➤ Samostatná práce s počítačem. ➤ Spuštění a ovládání výukových programů: spuštění z ikony, z nabídky start, minimalizace programu. ➤ Seznámení s dalšími programy podle nabídky a zájmů žáků např. Dětský koutek, Všechnálek, skolakov.cz apod. ➤ Seznámení s funkcí mobilního telefonu. ➤ Přijmutí hovoru. ➤ Volání. 	<p>P – matematické operace na PC, tisk</p> <p>Vu – výukové programy</p>
---	---	---

9. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Napsat jednoduchý dopis. • Spustit a orientovat se v hlavní nabídce internetu. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dopis a jeho části: Datum, oslovení, text, ukončení dopisu. ➤ Vložení obrázku do textu. ➤ Tisk. ➤ Spuštění internetu. ➤ Vyhledávací server – Seznam. 	<p>Vkz – vyhledání informací k tématu drogy, zdravý</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledat s pomocí jednoduchou informaci na internetu. • Zvládat základní ovládání jednodušších programů. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyhledání internetové stránky – stránky naší školy, fotogalerie. ➤ Seznámení s internetovými vyhledávači: Seznam, Atlas, Centrum, Google. ➤ Zásady bezpečného surfování na internetu. ➤ Seznámení s dalšími programy: herní programy, kreslicí programy. 	<p>životní styl apod.</p> <p>Vv – jednoduchý kreslicí program</p>
---	---	---

10. ročník		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Vytvořit si vlastní e-mailovou schránku, napsat a odeslat e-mail. • Vyhledat podle pokynů informaci na internetu. • Ovládat základní funkce mobilního telefonu. • Vyplnit osobní dotazník na počítači. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Založení e-mailové schránky. ➤ Základní používání e-mailu: přečtení pošty, poslání zprávy, přeposlání zprávy, přiložení obrazové přílohy. ➤ Práce s internetovým vyhledávačem: <ul style="list-style-type: none"> - jízdní řády - program kina - program televize. ➤ Nácvik psaní SMS, přijmutí – odeslání. ➤ Poslání MMS. ➤ Práce s textovým editorem: vyplnění dotazníku. 	

<ul style="list-style-type: none">• Požívat jednodušší digitální fotoaparát.	<ul style="list-style-type: none">➤ Počítač a jeho přídatná zařízení: seznámení s digitálním fotoaparátem.➤ Tisk obrázku, vložení klipartu.	
--	--	--

5.6 VĚCNÉ UČENÍ

5.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Věcné učení vznikl spojením vzdělávacích oblastí **Člověk a jeho svět** a **Člověk a společnost**.

Vzdělávací oblast (obor) Člověk a jeho svět je obsahem prvního stupně, druhý stupeň je pak věnován tématům ze vzdělávací oblasti (oboru) Člověk a společnost.

Jedním z hlavních cílů vyučovacího předmětu Věcné učení na 1. stupni je rozvoj vnímání žáků a rozvoj základních poznatků o okolním světě a společnosti. Žáci se v rámci vyučování nejprve učí správně pojmenovat předměty, jevy a situace z reálného života, později se učí nové poznatky a znalosti uplatňovat na modelových situacích.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Věcné učení na 1. stupni je dále rozdělen na tematické okruhy:

Místo, kde žijeme

Lidé kolem nás

Lidé a čas

Rozmanitost přírody

Člověk a jeho zdraví,

kteří jsou průběžně zařazovány do všech ročníků daného stupně.

Obsah vyučovacího předmětu Věcné učení na 2. stupni je zaměřen převážně na společnost a vztahy v ní, na její vývoj, na nejvýznamnější osobnosti či historické události, které ovlivnily náš život a naši zemi.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Věcné učení na 2. stupni je také rozdělen, tentokrát na tematické okruhy:

Historie našeho národa

Člověk ve společnosti

Poznatky o společnosti

a Péče o občana.

Na 1. a 2. stupni je vyučovací předmět organizován nejen v rámci povinné časové dotace, ale zároveň jsou v předmětu využity i disponibilní hodiny:

- 1. – 2. ročník – 3 hodiny týdně v obou ročnících (z toho je vždy 1 hodina čerpána z disponibilní časové dotace),
- 3. – 6. ročník – 3 hodiny týdně ve všech ročnících,
- 7. – 10. ročník – 2 hodiny týdně ve všech ročnících.

Začlenění průřezových témat (PT):

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV):**

Tematické okruhy průřezového tématu OSV jsou zařazovány v průběhu celého 1. stupně i v předmětu Věcné učení – žáci během vyučování v daném vyučovacím předmětu rozvíjejí své schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace. Rozvíjí rozhodovací schopnosti, řeší problémové situace a krizové situace, se kterými se děti mohou dostat do styku.

V následujících ročnících 2. stupně je pak pracováno s tematickými okruhy Poznávací schopnosti, Řešení problémů a rozhodovací schopnost. V posledních ročnících je pak věnována pozornost morálnímu rozvoji, ve smyslu chápání pojmů rovnoprávnost, rovnocennost, tolerance, majorita či minorita a její problémy.

- **Multikulturní výchova (MV):**

V rámci předmětu Věcné učení je rozvíjen tematický okruh Lidské vztahy po celou dobu vzdělávání, žáci se formou rozhovorů a nejrůznějších diskuzí seznamují s mezilidskými vztahy nejen v rodině, ale i obecně ve společnosti. Upevňují si pravidla slušného chování, které nacvičují na modelových situacích. Velkou měrou se v průběhu vzdělávání věnujeme rovněž kulturním rozdílům různých společností a kultur, hovoříme o nejrůznějších etnicích a jejich životě a právech.

- **Environmentální výchova (EV):**

V rámci prvního stupně se žáci v předmětu Věcné učení seznamují se všemi ekosystémy naší planety, hovoříme v něm o vztahu člověka k přírodě a potřebě a povinnosti ji chránit. V praxi se pak sami snažíme zlepšit některé problémy životního prostředí v našich podmínkách například formou třídění odpadu, šetření surovin. Žáci se v předmětu dále seznamují se základními podmínkami života.

Mezipředmětové vztahy a přesahy k dalším předmětům:

- Na 1. stupni: Čtení ve všech ročnících – Čt, Psaní – Ps, Počty – P, Výtvarná výchova – Vv, Pracovní výchova – Pv, Řečová výchova – Řv, Pohybová výchova – Pov
- Na 2. stupni: Čtení – Čt, Práce s počítačem – PC, Výtvarná výchova – Vv, Pohybová výchova – Pov, Výchova ke zdraví – Vzk.

Vyučovací hodina probíhá nejen v kmenových učebnách, ale zároveň jsou součástí výuky věcného učení nejrůznější vycházky, exkurze a výlety do nejbližšího okolí. Hodiny mohou být děleny jak na kratší časové jednotky podle individuálních potřeb a možností žáků, tak mohou být spojovány do delších celků v rámci potřeby.

Hodnocení probíhá stejně jako v ostatních předmětech slovní formou. Žák je hodnocen v jednotlivých ročnících podle dosažené úrovně získaných dovedností, zároveň je hodnocena i ta část klíčové kompetence, která je v rámci daného předmětu rozvíjena.

5.6.2 Cílové zaměření vyučovacího předmětu

1. stupeň

- Vytvoření a upevnění hygienických a sebeobslužných dovedností.
- Osvojení pravidel slušného chování, vytváření pozitivních mezilidských vztahů.
- Orientace v blízkém okolí s přihlédnutím na pravidla silničního provozu.
- Získávání pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě, ochrana životního prostředí.
- Adekvátní reagování na krizové situace a situace hromadného ohrožení.
- Upevňování zdravého životního stylu, ochrana a péče o zdraví.

2. stupeň

- Základní poznatky o minulosti a současnosti naší země.
- Historické a kulturní památky naší země a našeho okolí.
- Tolerance jiných etnických skupin a dalších menšin.
- Základní práva a povinnosti občanů.
- Chování v krizových situacích.
- Mezilidské vztahy; rovnoprávnost, respekt.
- Morální rozvoj: odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost.

5.6.3 Výchové a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Věcné učení

Kompetence k učení	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none">• orientovat se v učebnici, pracovním sešitě, využívat učební materiály a další učební pomůcky ke svému vzdělávání.	- využíváme dostupné učební materiály, knihy, výukové programy či mediální prostředky po celou dobu vyučování i mimo něj
<ul style="list-style-type: none">• znát a umět použít v komunikaci pojmy z běžného života (škola, rodina, příroda, kultura, jídlo), pojmy i symboly využívat	- vytváříme modelové situace, kde si žáci ověřují své vědomosti a dovednosti

v reálných situacích (ve městě, ve společnosti) k orientaci v prostoru.	- nacvičujeme konkrétní situace běžného života
<ul style="list-style-type: none"> využívat své teoretické poznatky při řešení reálných situací. 	- vytváříme nejrůznější vzorové situace, které žáci postupně řeší a přitom využívají dostupné znalosti a vědomosti
<ul style="list-style-type: none"> chápat hodnotu odměny či pochvaly za vykonanou práci, sám se zajímat o události z jeho života. 	- motivujeme žáky k učení pochvalou, zajímavými úkoly a vyhlídkou na oblíbenou činnost vycházející z jejich zájmů

Kompetence komunikativní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> sdělit své pocity, nálady a zážitky vhodným způsobem 	<ul style="list-style-type: none"> při formulování přání, prosby, dotazu zachováváme jednotný postup poskytujeme prostor pro emoční prožitky a jejich vyjádření klademe důraz na poděkování a požádání necháváme dostatečný časový prostor k dotazu i odpovědi
<ul style="list-style-type: none"> rozumět ději, který je znázorněný obrazem, fotografií nebo piktogramem a rozumět běžně užívanému textu 	<ul style="list-style-type: none"> používáme obrazové materiály, jednoduché texty s cílem pochopení a porozumění sdělených informací při herních dovednostech využíváme ke komunikaci obrázky či text
<ul style="list-style-type: none"> dorozumět se dle svých schopností s druhými lidmi mluvenou či jinou alternativní formou komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> přiměřeně rozvíjíme verbální či neverbální formu komunikace při všech činnostech povzbuzujeme k aktivnímu mluvenému projevu nebo jinému způsobu komunikace

<ul style="list-style-type: none"> • chápat jednoduchá sdělení a přiměřeně na ně reagovat 	<ul style="list-style-type: none"> - dbáme na náslech, reprodukci a porozumění obsahu - procvičujeme komunikaci s druhou osobou na modelových situacích a trváme na společenské přijatelnosti komunikace
--	--

Kompetence k řešení problémů	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • oslovit či jiným způsobem požádat o pomoc kompetentního člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - ukazujeme a nacvičujeme, jak oslovit druhého člověka - aktivně reagujeme na žádost ze strany žáka - při konkrétních situacích rozpoznáváme způsobilého člověka, který nám může pomoci - dáváme důraz na sebevyjádření žáka a rozvíjíme u něj schopnost naslouchat a respektovat druhé lidi - nacvičujeme s žákem, jak se nenechat odradit nezdarem
<ul style="list-style-type: none"> • adekvátně reagovat na každodenní běžné situace- přiměřeně svým možnostem, řešit je pomocí stereotypů chování či pomocí nápodoby dle vlastních zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> - základní pravidla chování vůči jednotlivým lidem i společnosti nacvičujeme na modelových situacích - ukazujeme, jak přiměřeně a úspěšně reagovat na dané situace - pomocí her, obrázků, pomůcek či přehráváním situací vytváříme modelové situace vedoucí k nácviku přiměřených reakcí - ukazujeme, co je dobré (vhodné) a co špatné (nevhodné) - dbáme na nácvik funkčního řešení situací před neadekvátním a unáhleným chováním - při neadekvátních reakcích upozorňujeme pomocí motivace či postihu, jak lze situaci lépe řešit
<ul style="list-style-type: none"> • řešit běžné situace naučenými způsoby 	<ul style="list-style-type: none"> - nacvičujeme taktiku řešení běžných problémů - sledujeme a snažíme se napravit dlouhodobě neadekvátní projevy

	chování - seznamujeme žáky s důsledky vlastního chování
--	--

Kompetence sociální a personální	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> orientovat se ve vztazích v rodině, škole a učit se chápat vztahy v blízkém okolí 	<ul style="list-style-type: none"> seznamujeme žáky s jejich životní rolí i rolí jiných lidí např. rodič, dítě, kamarád, soused, ale i lékař či prodavač aj. podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami
<ul style="list-style-type: none"> podle svých možností se vyznat v bytě, ve škole i v bezprostředním okolí 	<ul style="list-style-type: none"> pomocí her a nápodoby podporujeme žáky k samostatné orientaci v jejich prostředí do často navštěvovaných míst chodíme stejnou trasou upozorňujeme na možná nebezpečí
<ul style="list-style-type: none"> chovat se přiměřeně dané situaci (pozdraví, poděkuje, požádá), chápat hierarchii osob v blízkém okolí; vědět, jak se chovat k autoritě, ke starším osobám, dětem 	<ul style="list-style-type: none"> seznamujeme žáky s pravidly slušného chování a následně dbáme na jejich dodržování správné chování procvičujeme v modelových situacích a fixujeme odměnou seznamujeme žáky s hierarchií ve společnosti na příkladech z jejich okolí (škola- ředitel, učitel, žák; rodina – rodič, dítě, sourozenec atd.)
<ul style="list-style-type: none"> rozlišit vhodné či nevhodné chování, seznámit se s důsledky svého jednání 	<ul style="list-style-type: none"> na konkrétních příkladech z běžného života analyzujeme správnost chování častým opakováním fixujeme správné chování dbáme vlastního pozitivního příkladu poukazujeme na nevhodné chování ve společnosti a na následky

	tohoto jednání
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznat nepříjemné chování (psychické i fyzické) vůči jeho osobě, pokusit se sám bránit a zároveň vědět, na koho se v případě potřeby obrátit o pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> prostřednictvím modelových situací ukazujeme žákům přiměřené chování rozebíráme konkrétní situace, povídáme si např. o problému šikany, zneužívání či týrání doporučujeme, jak se nebezpečným situacím vyhnout, jak je řešit seznamujeme žáky s důležitými telefonními čísly případně s dalšími kontakty
<ul style="list-style-type: none"> přiměřeně se projevit a prezentovat v neznámém prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> neustálou pochvalou posilujeme sebedůvěru žáka podporujeme ho v prezentování svých názorů a postojů, dáváme mu dostatečný prostor a čas k vyjádření svých myšlenek při mimoškolních aktivitách podporujeme žáky k vhodné sebezprezentaci a ke komunikaci s novými lidmi

Kompetence občanské	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> mít povědomí o svém místě ve společnosti, vědět o svých povinnostech a právech, respektovat práva druhých a svá práva umět přiměřeně prosadit 	<ul style="list-style-type: none"> na příkladech z praxe seznamujeme žáky s jejich právy i povinnostmi vysvětlujeme rozdílnost pojmů – co se musí, co může, co nemusí a co se nemůže zdůrazňujeme pozitivní příklady při vzájemném soužití ve škole, v rodině a v širší společnosti společně s žáky vytváříme pravidla a režim třídy a tím předáváme zodpovědnost za jejich plnění

<ul style="list-style-type: none"> • zvládat běžné formy společenského chování, být schopen soužití s druhými lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> - pomocí názorných příkladů demonstrujeme základní pravidla chování mezi lidmi (pozdrav, poděkování, vzájemná pomoc, požádání, vyčkání na instrukce) - rozebíráme situace nevhodného chování a podněcujeme žáky k jejich správnému vyřešení - analyzujeme nevhodné chování žáků a snažíme se je včas vést k nápravě
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznat škodlivé jevy, které mohou ohrozit jeho zdraví a život, mít základní informace o správné životosprávě, užívat naučené vzorce zdravého životního stylu; záměrně neničit přírodu ve svém okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - do vyučování zařazujeme preventivní programy týkající se zdravého životního stylu, ochrany životního prostředí - upozorňujeme žáky na důležitost hygieny, pohybu, zdravé výživy a vhodného oblečení - seznamujeme žáky se škodlivostí kouření, drog, alkoholu
<ul style="list-style-type: none"> • chovat se v nebezpečných a krizových situacích podle pokynů určených osob, při ohrožení dokázat přivolat účinnou pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - upozorňujeme žáky na nebezpečí, které může vzniknout při nepřehledných situacích (požár, dav lidí, autonehoda,...) - předvádíme, jak se správně zachovat - nacvičujeme přivolání pomoci, opakujeme důležitá telefonní čísla - preventivně nacvičujeme evakuaci školy

Kompetence pracovní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • zvládat základní hygienické návyky, základy sebeobsluhy a kultury stolování 	<ul style="list-style-type: none"> - častým opakováním nacvičujeme oblékání, obouvání, hygienické úkony či stolování, při oblékání využíváme různých modelových situací, kdy se žáci učí, co si k jaké příležitosti či druhu ročního období obléknout - dbáme na dodržování hygienických návyků, vysvětlujeme důležitost správné hygieny, v dospívání seznamujeme žáky s nutností zvýšené

	<p>hygieny</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokud je to možné, dbáme na to, aby při nácviu hygienických dovedností (WC, sprcha) byl přítomný dospělý stejného pohlaví - v praxi navykáme žáky respektovat soukromí druhých při oblékání a vykonávání osobní hygieny
<ul style="list-style-type: none"> • střídat práci a odpočinek, dodržovat bezpečnost, používat ochranné prostředky či pomůcky, respektovat pokyny druhé osoby před započítím práce, dbát na ochranu životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s bezpečnostními předpisy, vysvětlujeme je na modelových situacích či obrázcích a poukazujeme na následky jejich nedodržení - při práci důsledně dbáme na dodržování zásad bezpečnosti práce - během dne střídáme práci s odpočinkem - poukazujeme na nutnost neníčit pracovní činností životní prostředí
<ul style="list-style-type: none"> • rozumět hodnocení výsledku své práce, rozlišovat mezi odměnou, pochvalou či kritikou, dokázat přijmout pomoc a chybu pod vedením napravit 	<ul style="list-style-type: none"> - v průběhu všech činností žáka podporujeme, hodnotíme nejen výsledek, ale i pracovní postup či vynaložené úsilí - nacvičujeme s žáky, jak se vyrovnávat s hodnocením svojí osoby či práce na modelových situacích - o chybě společně diskutujeme a snažíme se ji napravit - hodnotíme s žáky vlastní práce - prezentujeme výsledky pracovní činnosti žáků před druhými lidmi (ostatními žáky, učiteli, rodiči), případně na veřejnosti

5.6.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – očekávané školní výstupy vycházejí z očekávaných výstupů v RVP.
- Očekávané školní výstupy jsou zpracovány podle jednotlivých ročníků.

Věcné učení

1. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Znat své jméno a příjmení. • Poznat a dle svých schopností pojmenovat předměty ve třídě. • Znat, chápat a rozlišovat mezi pojmy domov a škola. • Znat název své obce či města. • Znat rodinné příslušníky. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Jméno, příjmení. ➤ Orientace ve třídě. ➤ Název předmětů denní potřeby. ➤ Hry na rozvoj smyslového vnímání a orientace. ➤ Pojmenování částí ve škole, bytě. ➤ Orientace ve škole. ➤ Orientace v bytě či domě. ➤ Moje město, vesnice. ➤ Rodina a její členové. ➤ Jméno a příjmení. ➤ Role rodiny a jejich členů. ➤ Nácvič jména na modelových 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ MÍSTO, KDE ŽIJEME ❖ LIDÉ KOLEM NÁS 	<ul style="list-style-type: none"> Řv – jméno a příjmení Vv – naše třída, naše škola Vv – náš byt, dům Pov – pohybové hry Čt – globální čtení Rodina, Jméno moje a mých spolužáků

<ul style="list-style-type: none"> • Znat jména spolužáků a svých učitelů. • Zvládnout základní pravidla společenského styku (pozdrav, prosba, poděkování). • Zvládnout jednoduchou orientaci v čase. • Znat rozvržení denních činností. • Popsat počasí podle obrázku. • Poznat, ukázat, pojmenovat běžné druhy domácích zvířat. • Zvládat s pomocí základní sebeobsluhu a osobní hygienu. 	<p>situacích.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní pravidla při seznamování, představení se někomu. ➤ Nácvik společenského chování na modelových situacích, i v praxi. ➤ Zná a rozumí pojmům: ráno, poledne, večer. ➤ Jednoduché časové rozdělení dne (den – noc). ➤ Rozvržení denních činností; vyučování a přestávka. ➤ Seznámení s piktogramy používanými pro denní režim. ➤ Orientace v denní rozvrhu. ➤ Znaky jednotlivých počasí (slunce, déšť, sníh, vítr, bouřka). ➤ Určování počasí podle skutečnosti. ➤ Třídění domácích zvířat od jiných druhů (kočka x slon). ➤ Péče o domácí zvířata – chování, péče, krmení. ➤ Nácvik sebeobsluhy. ➤ Nácvik osobní hygieny. ➤ Zásady hygieny před jídlem a po jídle, po toaletě. 	<p>❖ LIDÉ A ČAS</p> <p>❖ ROZMANITOST PŘÍRODY</p> <p>❖ ČLOVĚK A ZDRAVÍ</p>	<p>Řv – pozdrav, poděkování, prosba</p> <p>Pov – příprava na pohybovou aktivitu</p>
--	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • Pojmenovat hlavní části lidského těla. • Pod dohledem dospělé osoby dodržovat bezpečnost při hrách. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lidské tělo a jeho části. ➤ Poznání a pojmenování jednotlivých částí. ➤ Orientace na svém těle. ➤ Bezpečné chování při hrách – seznámení s pravidly. 		<p>Vv – lidské tělo, otisky lidského těla Pov – části lidského těla</p> <p>Pov – bezpečnost při hře</p>
--	---	--	---

2. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se v okolí školy, v blízkém okolí svého bydliště. • Chodit ve dvojici po chodníku a s doprovodem přecházet po vyznačených přechodech. • Znat a rozumět pojům: starý, mladý, mladší, starší. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientace v okolí školy, v okolí bydliště. ➤ Kulturní historické zajímavosti nejbližšího okolí. ➤ Pravidla bezpečnosti při chůzi na chodníku. ➤ Správné přecházení přes silniční komunikaci. ➤ Seznámení se s pojmy: mladý x starý, mladší x starší. ➤ Určování věku u různých věcí či lidí. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ MÍSTO, KDE ŽIJEME ❖ LIDÉ KOLEM NÁS 	<p>Vv – zajímavosti našeho města</p> <p>Vv – semafor</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět vztahům a rozlišit příbuzenské vztahy, mezilidské vztahy. • Rozlišit roční období podle charakteristických znaků. • Popsat viditelné změny a proměny v přírodě. • Rozlišit a pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny. • Dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu. • Ukazovat a odpovídat dle svých možností, kde jej bolí. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Příbuzenské a mezilidské vztahy. ➤ Rozpoznávání osob na fotografii (kamarád, cizí člověk). ➤ Charakteristika ročních období. ➤ Orientace ve zjednodušeném kalendáři. ➤ Rozeznávání a určování ročních období. ➤ Proměny přírody během roku. ➤ Chování zvířat podle ročních doby. ➤ Sezonní práce na zahradě. ➤ Rozlišování základních druhů ovoce a zeleniny podle chuti, vzhledu a vůně. ➤ Upevňování sebeobsluhy a hygieny. ➤ Sdělování potíží; chování v době nemoci. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ LIDÉ A ČAS ❖ ROZMANITOST PŘÍRODY ❖ ČLOVĚK A ZDRAVÍ 	<p>Vv – změny přírody</p> <p>Vv – sezónní práce na zahradě, ovoce a zelenina Řv – rozvoj slovní zásoby</p> <p>Pov – příprava na pohybovou činnost Vv – zdraví, nemoc</p>
--	--	--	--

3. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Ovládat základní pravidla bezpečnosti, základy dopravní výchovy . • Poznat a pojmenovat různé lidské činnosti, různá povolání. • Vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi. • Znat dny v týdnu a dokázat je vyjmenovat. • Znat základní pravidla a zásady pobytu v přírodě. • Samostatně popsat viditelné změny v přírodě. • Vědět o pravidlech bezpečného chování při hře, na výletě či pobytu u vody. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bezpečnost při vycházce či cestě do školy. ➤ Základy dopravní výchovy. ➤ Pracovní činnosti a povolání. ➤ Zaměstnání rodičů. ➤ Budoucí povolání. ➤ Osobní bezpečí. ➤ Setkání s cizím člověkem. ➤ Den, týden, měsíc, rok. ➤ Školní týden, víkend. ➤ Orientace v kalendáři. ➤ Chování v přírodě. ➤ Oblékání do přírody. ➤ Bezpečnost při pobytu v přírodě. ➤ Znak ročního období. ➤ Sezónní práce na zahradě a na poli. ➤ Podmínky pro pěstování rostlin. ➤ Bezpečné chování při hře, na výletě, u vody – seznámení s pravidly bezpečnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ MÍSTO, KDE ŽIJEME ❖ LIDÉ KOLEM NÁS ❖ LIDÉ A ČAS ❖ ROZMANITOST PŘÍRODY ❖ ČLOVĚK A ZDRAVÍ 	<p>Vv – přechod pro chodce</p> <p>Vv – povolání</p> <p>Čt – dny v týdnu, roční období</p> <p>Pov – turistika</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Odpovědět na otázku s čím má potíže, kde ho bolí. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Péče o své zdraví. ➤ Objektivní sdělení potíží. ➤ Pojmenování příznaků potíží (průjem, zvracení, bolest hlavy...). 		Pov – význam pohybu pro zdraví člověka
---	--	--	--

4. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Znat důležitá místa v okolí školy i bydliště. • Popsat pomocí návodných otázek cestu do kina, do divadla a zpět. • Dodržovat základní pravidla pro soužití ve škole, mezi kamarády i v rodině. • Napodobit nejběžnější pracovní činnosti. • Znat roční období a měsíce. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientace ve městě. ➤ Kulturní a historické zajímavosti v nejbližším okolí. ➤ Návik cesty do kina, do divadla, případně domů. ➤ Práce s mapou. ➤ Základní pravidla společenského chování. ➤ Mezilidské vztahy. ➤ Seznámení s běžnými druhy povolání. ➤ Pantomima a povolání. ➤ Čím bych chtěl být. ➤ Orientace v kalendáři. ➤ Charakteristické znaky jednotlivých měsíců. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ MÍSTO, KDE ŽIJEME ❖ LIDÉ KOLEM NÁS ❖ LIDÉ A ČAS 	<p>Vv – naše škola a její okolí</p> <p>Vv – mapa</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Zvládnout orientaci v čase: přítomnost, minulost, budoucnost. • Pozná a dle svých možností pojmenuje nejběžnější volně žijící zvířata. • Dodržovat zásady osobní hygieny, uplatňovat sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy. • Dodržovat základní pravidla silničního provozu pro chodce. • Svými slovy popsat problém a obrátit se o pomoc na konkrétní osobu. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pojmy: včera, dnes, zítra. ➤ Použití časového děje v běžném životě např. Co jsem dělal včera?, Co bude zítra za den? apod. ➤ Volně žijící zvířata a jejich chování. ➤ Péče o zvířata a ptáky ve volné přírodě. ➤ Upevňování osobní hygieny a sebeobslužných dovedností. ➤ Zásady zdravé výživy, zdravá strava, pitný režim. ➤ Bezpečné chování v silničním provozu a jeho uplatnění v běžném životě. ➤ Ochrana sebe a svého těla před obtěžováním a zneužíváním. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ROZMANITOST PŘÍRODY ❖ ČLOVĚK A ZDRAVÍ 	<p>Vv – volně žijící zvířata</p> <p>Čt – potraviny, předměty denní potřeby</p>
---	---	--	--

5. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Vyprávět o zážitcích z výletů podle návodných otázek či podle fotografií. • Reagovat na pokyny dospělých při 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyprávění o vlastním zážitku z výletu- podle návodných otázek, vlastními slovy. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ MÍSTO, KDE ŽIJEME 	<p>Vv – zážitky ze školního výletu</p> <p>Pov – turistický výlet</p>

<p>mimořádných situací.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení. • Tolerovat odlišnosti lidí ve společnosti. • Rozeznat ručičkové hodinky a digitální hodinky na obrázku i v praxi. • Poznat, kolik je hodin (celé hodiny). • Popsat podle obrázků život v minulosti. • Rozlišit a pojmenovat listnaté a jehličnaté stromy. • Vyjmenovat škodlivé vlivy na životní 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mimořádné události a situace hromadného ohrožení. ➤ Chování při poplachu. ➤ praktický nácvik odchodu ze školy – simultánní vyhlášení poplachu. ➤ Nácvik chování při mimořádných událostech. ➤ Důležitá telefonní čísla. ➤ Kompetentní osoba v různých situacích. ➤ Mezilidské vztahy; protiprávní jednání a jeho postih (zneužívání, týrání). ➤ Rozlišování různých typů hodin. ➤ Čtení číslic na ciferníku. ➤ Určování délky ručiček (krátká, dlouhá). ➤ Určování času na cvičných hodinách. ➤ Život v minulosti – naše země v dávných dobách; způsob života v pravěku. ➤ Základní druhy stromů: jedle, smrk, modřín, jabloň, hrušeň, třešeň. 	<p>❖ LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>❖ LIDÉ A ČAS</p> <p>❖ ROZMANITOST PŘÍRODY</p>	<p>P – číslice a jejich využití při určování hodin</p> <p>Vv – charakteristické znaky stromů, jejich plody Řv – rozvoj slovní zásoby</p>
---	--	--	--

<p>prostředí.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznat rozdíly mezi stromem a keřem. • Dodržovat pitný režim, vyjmenovat zásady zdravé výživy dle návodných otázek. • Popsat příznaky nemoci. • Vědět, na koho se v případě potřeby obrátit o pomoc. • Adekvátně reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ochrana přírody, chování v přírodě. ➤ Charakteristika strom, keř. ➤ Ovocné a okrasné stromy a keře. ➤ Práce na zahradě. ➤ Péče o zdraví. ➤ Pitný režim během dne, zdravá výživa. ➤ Příznaky nemoci – pojmenování (bolest v krku, hlavy..). ➤ Rozpoznání kompetentní osoby. ➤ Důležitá telefonní čísla. ➤ Návčik evakuace při poplachu. ➤ Chování při mimořádných událostech. 	<p>❖ ČLOVĚK A ZDRAVÍ</p>	<p>Vv – části těla</p> <p>Pov – ochrana zdraví</p>
---	--	------------------------------	--

6. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduše popsat cestu do školy podle návodných otázek. • Dodržovat základní zásady 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cesta do školy. ➤ Práce s mapou. ➤ Bezpečnostní pokyny při hře. 	<p>❖ MÍSTO, KDE ŽIJEME</p>	<p>Vv – mapa</p>

<p>bezpečnosti při sportu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování. • Chápat odlišnosti spolužáků a tolerovat je. • Porovnat a chápat rozdíly mezi současností a minulostí. • Pomocí návodných otázek popisuje významné události a pověsti našeho regionu. • Vyjmenovat škodlivé vlivy na životní prostředí. • Sám se podílet na ochraně životního prostředí. • Objektivně popsat své zdravotní potíže. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zásady bezpečného chování v tělocvičně. ➤ Osobní bezpečí. ➤ Seznámení se sociálně patologickými jevy a jejich prevencí. ➤ Protiprávní jednání a jeho postih. ➤ Seznámení se s pojmem „jiný“ ve smyslu odlišný. ➤ Protiprávní jednání na dětech a jeho prevence: šikana, týrání, zneužívání. ➤ Způsob života dříve a nyní. ➤ Naše země dříve a nyní. ➤ Lidové svátky a jejich oslava. ➤ Regionální pověsti. ➤ Významné události našeho regionu. ➤ Tradiční lidové svátky. ➤ Ochrana přírody, chování v přírodě. ➤ Péče o životní prostředí – třídění odpadu, zacházení s odpadem, úklid odpadků v okolí školy a ve městě. ➤ Části lidského těla. ➤ Příznaky nemoci. ➤ Nácvik měření tělesné teploty. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ LIDÉ KOLEM NÁS ❖ LIDÉ A ČAS ❖ ROZMANITOST PŘÍRODY ❖ ČLOVĚK A ZDRAVÍ 	<p>Vv – lidové tradice a svátky</p>
--	---	--	-------------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Zvládnou dle svých možností ošetření drobného poranění. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Návčik ošetření drobného poranění (odřenina, štípnutí hmyzem, malá řezná rána, krvácení z nosu). ➤ Desinfekce poranění a ošetření rány náplastí. 		Pov – základy první pomoci
---	---	--	----------------------------

7. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Poznat člověka z pravěku, vyprávět pomocí návodných otázek o životě pravěkých lidí. • Vyprávět pomocí návodných otázek o českém státě. • Definovat vlastními slovy rodinný život, členy rodiny a jejich funkci. • Respektovat pravidla společenského soužití. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pravěk, život v pravěku – seznamování s pravěkem pomocí audiovizuální techniky, četby, knihovny. ➤ Prohlížení materiálů o pravěku – encyklopedie, časopisy. ➤ První státní útvary na našem území. ➤ Seznamování s historií – četba Staré pověsti české, encyklopedie, návštěva knihovny. ➤ Vznik rodiny, struktura a její funkce. ➤ Odpovědnost rodičů za výchovu dětí. ➤ Bydliště, adresa. ➤ Mezilidské vztahy. ➤ Vztahy ve škole. ➤ Práva a povinnosti žáků. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ HISTORIE NAŠEHO NÁRODA ❖ ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI 	<p>Řv – rozvoj slovní zásoby</p> <p>Čt – poslech Staré pověsti české</p> <p>Vkz – mezilidské vztahy</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích. • Navazovat a vytvářet si přátelské vztahy, vyhledávat přátele. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní pravidla společenského chování. ➤ Hodnocení způsobu chování. ➤ Sledování chování jiných lidí a jejich hodnocení. ➤ Význam přátelství pro člověka. ➤ Mezilidská komunikace. 		<p>Řv – mezilidská komunikace a její pravidla, rozvoj komunikace</p>
--	---	--	--

8. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Pozná nejvýznamnější osobnosti našich dějin. • Seznámit se s významnými historickými událostmi a s pomocí učitele je vyjmenovat. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Významné osobnosti našich dějin: např. Karel IV., T. G. Masaryk, Václav Havel, Václav Klaus,.... ➤ Významné osobnosti našeho kulturního života: B. Němcová, K. J. Erben, A. Jirásek, B. Smetana,.... ➤ Vznik československého státu, první prezident, světové války, vznik samostatné České republiky, vstup ČR do EU. ➤ Filmová představení, názorné materiály, četba. 	<p>❖ HISTORIE NAŠEHO NÁRODA</p> <p>❖ ČLOVĚK VE</p>	<p>Čt – poslech úryvků z naší literatury</p> <p>Vkz – sociálně patologické</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět termínům a pojmům rasismus a vandalismus. • Vysvětlit, co je minoritní skupina. • Být ohleduplný ke starým a nemocným lidem. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Termíny: rasismus, vandalismus. ➤ Nebezpečí rasismu. ➤ Projevy vandalismu. ➤ Pojmy: rovnoprávnost a rovnocennost. ➤ Majoritní a minoritní skupina. ➤ Rovnoprávné postavení mužů a žen, národnostních menšin. ➤ Tolerance ve třídě, v okolí, ve společnosti. ➤ Úcta ke člověku. ➤ Pomoc druhým lidem při různých činnostech. 	<p style="text-align: center;">SPOLEČNOSTI</p>	<p>jevy a chování</p>
--	---	--	-----------------------

9. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Znat název naší republiky a vyjmenovat symboly státu. • Pozná a vyjmenuje základní práva 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Název republiky, naše země na mapě, práce s mapou. ➤ Státní symboly: státní vlajka, státní hymna, státní znak, státní barvy, vlajka prezidenta republiky- práce s obrázky, časopisy, hrací karty. ➤ Prezident republiky. ➤ Lidská práva. 	<p>❖ POZNATKY O SPOLEČNOSTI</p>	<p>Vv- naše vlajka, státní symboly Vv- výroba papírových modelů a maket (vlajka, státní symboly)</p>

<p>občanů.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Požádat o radu, orientovat se ve všech službách ve městě. • Rozpozná sociálně patologické jevy, jejich nebezpečí, chápe prevenci. • Vědět, kam se má obrátit při mimořádných událostech, využívat znalostí v praxi. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Práva dítěte a jejich ochrana. ➤ Rodinné právo. ➤ Orientace ve městě podle služeb: nádraží – nákup jízdenek; lékárna – výdej léků; pošta – posílání dopisů, balíků; nemocnice – návštěva lékaře. ➤ Volnočasové aktivity, kultura, sport. ➤ Nevhodné trávení volného času, jeho nebezpečí. ➤ Sociálně patologické jevy, nebezpečí drog. ➤ Činnosti při simulaci poplachu, zranění a podobně, praktické činnosti, které vedou k zabezpečení pořádku při mimořádných událostech. 	<p>❖ PÉČE O OBČANA</p>	<p>Řv – rozvoj slovní zásoby Psp – orientace na mapě, práce s internetem</p>
--	---	----------------------------	--

10. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Odhadnout možnost trestu za protiprávní jednání a pojmenovat některé protiprávní jednání. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Protiprávní jednání. ➤ Trestná činnost mládeže a její postih. ➤ Právní dokumenty občana. ➤ Práce policie, soudu. ➤ Definice EU přizpůsobená chápání 	<p>❖ POZNATKY O SPOLEČNOS TI</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádřit vlastními slovy pojem Evropská unie; seznámit se s právy občanů ČR. • Chápat hodnotu a funkci peněz, zvládat dle svých možností hospodaření s penězi. • Zapojit se do akcí, které pořádají organizace sociální péče, znát možnosti sociální péče. • Obrátit se, v případě potřeby, na určitou instituci, organizaci; vyjmenovat některé z nich. 	<p>a mentálním možnostem žáků.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Postavení ČR v EU. ➤ Práce s mapou. ➤ Peníze a jejich funkce. ➤ Hospodaření s penězi. ➤ Peněžní ústavy: banka, spořitelna apod. ➤ Spolupráce s ostatními organizacemi sociální péče. ➤ Vzájemné návštěvy, nácvik kulturních programů. ➤ Zdravotní a sociální péče. ➤ Sociální zabezpečení. ➤ Úřad práce: kvalifikace, rekvalifikace, nezaměstnanost, finanční podpora. 	<p>❖ PÉČE O OBČANA</p>	<p>Psp – vyhledávání informací k danému tématu</p> <p>Psp – emailová komunikace s jinou školou</p>
---	--	----------------------------	--

5.7 PŘÍRODOVĚDA

5.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**. Vyučovací předmět Přírodověda je vyučován na 2. stupni. Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na oblast Člověk a jeho svět, která seznamuje žáky se základními poznatky o přírodě a o světě kolem nás. Ve vyučovacím předmětu Přírodověda jsou pak zahrnuty **základní přírodovědné, zeměpisné, fyzikální a chemické znalosti a dovednosti**. Výuka vychází především z osobního poznání a osobních zkušeností z běžného života žáka. Cílem vyučovacího předmětu je například seznámení s přírodními jevy, získání praktických zkušeností s různými látkami a materiály, získání základních informací o našem regionu, naší republice i Evropě. Žáci se učí o vztazích mezi člověkem a přírodou, o nutnosti ji chránit a o krizových situacích, které mohou nastat. Vzdělávací obsah daného vyučovacího předmětu je rozdělen na několik vzdělávacích okruhů. Vzdělávací okruhy Základní poznatky z přírodopisu a Základní poznatky ze zeměpisu jsou vyučovány v 7. a 8. ročníku. V následujícím 9. a 10. ročníku je pak výuka věnována vzdělávacím okruhům Základní poznatky z fyziky a Základní poznatky z chemie.

Na 2. stupni je vyučovací předmět Přírodověda organizován v rámci povinné časové dotace, nejsou zde využity disponibilní hodiny:

- 7. – 10. ročník – 3 hodiny týdně.

Začlenění průřezového tématu (PT):

- **Environmentální výchova:** V rámci druhého stupně se žáci v předmětu Přírodověda seznamují s vybranými ekosystémy naší planety, hovoříme v něm o vztahu člověka k přírodě a potřebě a povinnosti ji chránit. V praxi se pak sami snažíme zlepšit některé problémy životního prostředí v našich podmínkách například formou třídění odpadu, šetření surovin. Žáci se v předmětu dále seznamují se základními podmínkami života – seznamují se s kyslíkem jako nejdůležitější součástí vzduchu, bez které by neexistoval život.

Mezipředmětové vztahy a přesahy k dalším předmětům:

- Na 2. stupni: Výtvarná výchova – Vv, Pracovní výchova – Pv, Výchova ke zdraví – Vzk

Vyučovací hodina přírodovědy probíhá nejen v kmenových učebnách, ale velmi často je využíváno tematicky zaměřených vycházek, výletů či exkurzí. Hodiny mohou být upravovány na různé časové jednotky podle individuálních potřeb a možností žáků. Důraz je kladen na propojení získaných vědomostí a dovedností s praktickým životem žáků.

Hodnocení probíhá stejně jako v ostatních předmětech slovní formou. Žák je hodnocen v jednotlivých ročnících podle dosažené úrovně získaných dovedností, zároveň je hodnocena i ta část klíčové kompetence, která je v rámci daného předmětu rozvíjena.

5.7.2 Cílové zaměření vyučovacího předmětu Přírodověda

2. stupeň

- Získání základních poznatků z oblasti přírodopisu, zeměpisu, chemie a fyziky.
- Seznámení s přírodními jevy.
- Vnímání vztahů a souvislostí mezi činnostmi lidí, životním prostředím a přírodou.
- Získání základních vědomostí o existenci různých zemí, o planetě Zemi.
- Správné jednání v krizových situacích.
- Podílení se svým chováním na ochraně životního prostředí.

5.7.3 Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení	
Žák by měl:	Učitel – strategie
<ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se v učebnici, pracovním sešitě, používat učební materiály a další učební pomůcky ke svému vzdělávání. 	- využíváme dostupné učební materiály, knihy, výukové programy či mediální prostředky po celou dobu vyučování i mimo něj
<ul style="list-style-type: none"> • Pracovat dle svých možností s výukovými programy s přírodovědnou tematikou. 	- zařazujeme do vyučování práci s naučnými výukovými programy na PC k danému tématu

<ul style="list-style-type: none"> • Znat a rozlišit znaky a symboly využívané na různých prostředcích v domácnostech, v reálných situacích. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjíme a upevňujeme chápání používaných znaků a symbolů v konkrétních situacích za pomoci dramatizace, vytvářením modelových situací
<ul style="list-style-type: none"> • Chápat hodnotu odměny či pochvaly za vykonanou práci, sám se zajímat o události z jeho života či okolí. 	<ul style="list-style-type: none"> - slovním povzbuzováním posilujeme a kladně hodnotíme každý projev snahy o získání nových poznatků ve výuce tohoto předmětu

Kompetence komunikativní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět ději znázorněnému obrazem, fotografií nebo piktogramem a rozumět zjednodušenému textu na dané téma. 	<ul style="list-style-type: none"> - používáme obrazové materiály, jednoduché texty s cílem pochopení a porozumění sdělených informací
<ul style="list-style-type: none"> • Dorozumět se dle svých schopností s druhými lidmi mluvenou či jinou alternativní formou komunikace, sdělit své postoje a zkušenosti; dokázat odpovědět na otázku. 	<ul style="list-style-type: none"> - přiměřeně rozvíjíme verbální či neverbální formu komunikace - při všech činnostech povzbuzujeme k aktivnímu mluvenému projevu nebo jinému způsobu komunikace

Kompetence k řešení problémů	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Adekvátně reagovat na každodenní běžné situace- přiměřeně svým možností, řešit je pomocí stereotypů chování či pomocí nápodoby dle vlastních zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> - ukazujeme, jak přiměřeně a úspěšně reagovat na dané situace - pomocí her, obrázků, pomůcek či přehráváním situací vytváříme modelové situace vedoucí k nácviku přiměřených reakcí - ukazujeme, co je dobré (vhodné) a co špatné (nevhodné) - dbáme na nácvik funkčního řešení situací před neadekvátním a unáhleným chováním - při neadekvátních reakcích upozorňujeme pomocí motivace či

	<p>postihu, jak lze situaci lépe řešit</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorováním a osobním příkladem se snažíme, aby si žáci uvědomovali důsledky svého jednání (např. v přírodovědě- jedovaté houby, v chemii- jedovaté látky apod.)
<ul style="list-style-type: none"> • Nenechat se odradit náročnými úkoly či nezvyklými životními situacemi, nenechat se odradit neúspěchem. 	<ul style="list-style-type: none"> - preventivně seznamujeme žáky se zvláštními, mimořádnými a zátěžovými situacemi - nacvičujeme s žáky, jak zvládat stres a citově vypjaté situace - v reálných situacích ukazujeme žákům, jak se lze vyrovnávat s případným neúspěchem

Kompetence sociální a personální	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišit vhodné či nevhodné chování, být seznámen s důsledky svého jednání. 	<ul style="list-style-type: none"> - na konkrétních příkladech z běžného života analyzujeme správnost chování - častým opakováním fixujeme správné chování - dbáme vlastního pozitivního příkladu - poukazujeme na nevhodné chování ve společnosti a na následky tohoto jednání (např. ochrana životního prostředí)
<ul style="list-style-type: none"> • Zapojit se do skupiny podle svých možností a spolupracovat se na projektech či ostatních aktivitách běžného života s ostatními spolužáky. 	<ul style="list-style-type: none"> - formou modelových situací, didaktických her a společných projektů rozvíjíme spolupráci mezi žáky

Kompetence občanské	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznat škodlivé jevy, které mohou ohrozit jeho zdraví a život, mít základní informace o správné životosprávě, užívat naučené vzorce zdravého životního stylu. 	<ul style="list-style-type: none"> - do vyučování zařazujeme preventivní programy týkající se zdravého životního stylu - upozorňujeme žáky na důležitost hygieny, pohybu, zdravé výživy a vhodného oblečení - seznamujeme žáky se škodlivostí kouření, drog, alkoholu
<ul style="list-style-type: none"> • Záměrně neničit přírodu ve svém okolí a zároveň ji chránit v rámci svých možností. 	<ul style="list-style-type: none"> - formou her, dramatizací či projektů posilujeme u žáků zodpovědnost za přírodu
<ul style="list-style-type: none"> • Chovat se v nebezpečných a krizových situacích podle pokynů určených osob, při ohrožení dokázat přivolat účinnou pomoc. 	<ul style="list-style-type: none"> - upozorňujeme žáky na nebezpečí, které může vzniknout při nepřehledných situacích (požár, dav lidí, autonehoda atd.) a seznamujeme je s tím, jak se správně zachovat - nacvičujeme přivolání pomoci, opakujeme důležitá telefonní čísla - preventivně nacvičujeme evakuaci školy

Kompetence pracovní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Střídat práci a odpočinek, dodržovat bezpečnost, používat ochranné prostředky či pomůcky, respektovat pokyny druhé osoby před započítím práce, dbát na ochranu životního prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s bezpečnostními předpisy, vysvětlujeme je na modelových situacích či obrázcích a poukazujeme na následky jejich nedodržení - při práci důsledně dbáme na dodržování zásad bezpečnosti práce - během dne střídáme práci s odpočinkem - poukazujeme na nutnost neničit pracovní činností životní prostředí

5.7.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – očekávané školní výstupy vycházejí z očekávaných výstupů v RVP.
- Očekávané školní výstupy jsou zpracovány podle jednotlivých ročníků.

Přírodověda

7. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Pojmenovat podle obrázku a návodných otázek stromy, rostliny a houby v lese a s pomocí vyprávět o významu tohoto společenství. • Podle názoru popsat stavbu rostlinného těla, stavbu stromu a keře. • Pojmenovat a ukázat na sobě či druhé osobě části lidského těla. • Vlastními slovy popsat změny v přírodě během ročního období. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stromy a jejich význam. ➤ Chráněné rostliny, léčivé rostliny. ➤ Houby: jedlé, nejedlé, jedovaté. ➤ Stavba rostlin: kořen, stonek, list, květ, semeno, plod. ➤ Stavba stromu: kořen, kmen, koruna, květy, plody. ➤ Stavba keře a jeho rozdíl od stromu. ➤ Péče o rostliny. ➤ Stavba a základní funkce lidského těla; jeho části. ➤ Ochrana zdraví. ➤ Roční období – děje v přírodě. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU 	<p>Pv – Rostliny léčivé, jedovaté</p> <p>Vv – stavba rostlin</p> <p>Vv – lidské tělo a jeho části</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat na vycházkách do přírody základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody. • S pomocí ukázat na mapě podle barev vodstvo, horstvo a nížiny. • Najít s pomocí na mapě střední Evropy Českou republiku. • Rozumět, co je státní hranice a ukázat ji na mapě. • Znat susední státy naší republiky a dokázat je s pomocí vyjmenovat. • Najít s pomocí dle svých možností na mapě ČR místo svého bydliště a místo školy. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Praktické poznávání přírody; základní pravidla bezpečného chování v přírodě. ➤ Zásady bezpečného sběru plodin. ➤ Mapa; práce s mapou. ➤ Orientace na mapě podle barev (vodstvo, horstvo, nížiny). ➤ Práce s mapou; zeměpisná poloha ČR. ➤ Hlavní město ČR. ➤ Práce s mapou; státní hranice. ➤ Sousední státy naší republiky. ➤ Práce s mapou ČR. ➤ Místo bydliště, místo naší školy. ➤ Seznámení s dalšími velkými městy naší republiky (např. Kutná Hora, Kolín, Brno, Ostrava, Plzeň, ..). 	❖ ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU	Pv – zásady hygieny a bezpečnosti v přírodě, při práci na zahradě Vv – práce s mapou
--	--	---------------------------------------	---

8. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • S pomocí ilustrací a návodných otázek poznat vybrané druhy zvířat a vědět, jak o ně pečovat. • S pomocí vyprávět o hospodářských rostlinách; jejich pěstování a využití. • Vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují. • Vědět, jak může v rámci svých možností chránit přírodu a životní prostředí. • Orientovat se na mapě města podle významných bodů. • Podle návodných otázek jmenovat základní druhy a způsoby dopravy v regionu, v ČR, do zahraničí. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vybrané druhy zvířat podle prostředí, ve kterém žijí (vzduch, voda, země). ➤ Péče o zvířata během roku. ➤ Zemědělské plodiny. ➤ Využití hospodářských rostlin a jejich pěstování. ➤ Ochrana přírody a životního prostředí. ➤ Chráněná území v našem okolí. ➤ Ochrana přírody a životního prostředí. ➤ Třídění domácího odpadu. ➤ Mapa města – Čáslav. ➤ Významné body, práce s mapou: škola, náměstí, divadlo, kino, nádraží, policie, nemocnice, pošta. ➤ Doprava v ČR. ➤ Dopravní prostředky našeho regionu. ➤ Základy dopravní výchovy. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU ❖ ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU 	<p>Pv – péče o zvířata</p> <p>Pv – zásady pěstování hospodářských rostlin</p> <p>Vv – mapa města</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Znat přírodní a kulturní zajímavosti našeho regionu. • Uplatňovat pod dohledem v praxi zásady bezpečného pohybu v přírodě. • Přiměřeně reagovat na nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Přírodní zajímavosti našeho regionu. ➤ Kulturní zajímavosti regionu. ➤ Zásady bezpečného pohybu v přírodě. ➤ Chování a jednání při nebezpečí. ➤ Důležitá telefonní čísla. 		
---	---	--	--

9. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Na názorném příkladě rozlišit, zda je těleso v klidu či se pohybuje. • Určit na konkrétních příkladech s pomocí návodných otázek jednotlivá skupenství látek. • S pomocí určit a rozeznat zdroj a směr zvuku. • S pomocí návodných otázek vyprávět dle svých možností o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pohyb těles, klid těles. ➤ Skupenství látek: tuhé, plynné, kapalné. ➤ Přeměny skupenství na známých látkách: tání, tuhnutí, bod varu. ➤ Zdroje zvuku. ➤ Zvuky běžného života. ➤ Hudební nástroje jako zdroje zvuku. ➤ Nadměrný hluk a jeho škodlivost. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY 	

<p>a zdraví člověka v praxi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ukázat dle svých možností zdroj světla ve třídě, ve škole; rozeznat zrcadlo od skla. • Dle svých možností jmenovat zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a aplikovat je pod dohledem v praxi. • Na názorných příkladech určit s pomocí základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné. • Na názorném příkladě a s pomocí otázek rozlišit vodu pitnou, užitkovou a odpadní. • Podle etikety určit různé jemu známé chemické výrobky; pod dohledem je používat v praxi. • Pomocí názorných ilustrací a návodných otázek pojmenovat a rozlišit některá jemu známá léčiva a návykové látky. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zdroje světla ve třídě, ve škole. ➤ Využití zrcadel; jednoduché optické přístroje. ➤ Elektrické spotřebiče. ➤ Pravidla bezpečné práce s elektrickými přístroji. ➤ Vlastnosti látek; rozpustnost. ➤ Čistota vody, voda v přírodě. ➤ Druhy vod: pitná, užitková, odpadní. ➤ Značení běžných chemikálií a jejich používání. ➤ Označování a symboly nebezpečných látek. ➤ Zásady bezpečné práce s chemickými přípravky v domácnosti. ➤ Léčiva, návykové látky a jejich vliv na zdraví člověka. 	<p>❖ ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE</p>	<p>Pv – bezpečnost při práci s elektropřístroji</p> <p>Vkz – péče o zdraví člověka</p> <p>Vkz – psychotropní a návykové látky</p>
---	--	---	---

10. ročník			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • S pomocí určit zdroj tepla. • Vyjmenovat různé zdroje elektrické energie. • S pomocí názorných pomůcek se seznámit s pohyby Země a jejich důsledky; střídání dne a noci; střídání ročního období. • Dle svých možností vědět o kyslíku jako složce vzduchu, znát jeho význam pro život člověka, zvířat i rostlin. • S pomocí popsat na názorném příkladě zdroje znečištění vody a vzduchu. • Pod dohledem a v rámci svých možností pracovat s běžně používanými chemickými látkami 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Základní zdroje tepla: přirozené, umělé. ➤ Druhy paliv. ➤ Druhy energie: elektrická, vodní, sluneční, jaderná. ➤ Pohyb Země kolem své osy a kolem Slunce. ➤ Fáze měsíce. ➤ Vzduch; kyslík jako složka vzduchu. ➤ Význam kyslíku pro život člověka, zvířat i rostlin. ➤ Čistota vzduchu; smog. ➤ Čistota vody; čističky odpadních vod. ➤ Zdroje znečištění: továrny, automobily aj. ➤ Zásady bezpečné práce s chemickými přípravky v běžném životě. ➤ Hořlaviny; zásady zacházení s nimi. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY ❖ ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE 	<p>Vkz – ochrana zdraví člověka, zásady první pomoci</p>

<p>v domácnosti a respektovat zásady bezpečnosti při práci.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zná vliv • a zdroji vitamínů, bílkovin, tuků a sacharidů. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ První pomoc při popálení či poleptání. ➤ Mimořádné události, únik nebezpečných látek, havárie chemických provozů. ➤ Vitamíny, sacharidy, tuky, bílkoviny; jejich zdroje a vliv na organismus člověka. 		<p>Vkz – zdravý životní styl</p>
--	---	--	----------------------------------

5.8 HUDEBNÍ VÝCHOVA

5.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti **Umění a kultura**, ze vzdělávacího oboru **Hudební výchova**. Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na několik oblastí: vokální a instrumentální činnosti, poslechové činnosti a hudebně pohybové činnosti. Výuka předmětu probíhá po celou dobu povinné školní docházky a napomáhá nejen rozvoji smyslového vnímání či rozvoji hudebních a pohybových dovedností, ale podporuje rovněž u žáků emocionální vyjádření či odreagování. Má tudíž významný rehabilitační a relaxační charakter.

Na 1. a 2. stupni je předmět organizován v rámci povinné časové dotace:

- 1. – 10. ročník – 1 hodina týdně v každém ročníku

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova nebyly využity žádné hodiny z disponibilní časové dotace.

Začlenění průřezového tématu (PT):

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV):** Tematické okruhy průřezového tématu OSV jsou zařazovány v průběhu celého 1. stupně i ve vyučovacím předmětu Hudební výchova a – žáci během vyučování v daném předmětu rozvíjí celou svou osobnost. V hodinách rozvíjí své smysly, pozornost, koncentraci či procvičují schopnosti zapamatování. V rámci psychohygieny se pak učí, jak si díky hudbě odpočinout, odreagovat se a zvládat stresové situace.
- **Multikulturní výchova (MV):** V hodinách hudební výchovy se žáci na 2. stupni vzdělávání seznamují s různými etniky a jejich kulturou prostřednictvím hudby či hudebních nástrojů, které používají.

Mezipředmětové vztahy a přesahy k dalším předmětům:

- Na 1. stupni: Řečová výchova – Řv, Výtvarná výchova – Vv, Pohybová výchova – Pov
- Na 2. stupni: Řečová výchova – Řv, Výtvarná výchova – Vv, Pohybová výchova – Pov

Vyučovací hodina Hudební výchovy je charakteristicky uvolněnější atmosférou a volnějším pohybem žáků. Výuka probíhá nejen v kmenových třídách, ale jsou využívány i prostory muzikoterapie, tělocvičny či venkovní prostory.

Hodnocení probíhá stejně jako v ostatních předmětech slovní formou. Žák je hodnocen podle toho, jaké dovednosti získal v daném ročníku s ohledem na školní výstupy.

5.8.2 Cílové zaměření vyučovacího předmětu

1. stupeň

- Osvojení jednoduchých lidových i umělých písní.
- Rytmizace říkadel.
- Hudebně pohybové hry.
- Hra na tělo a jednoduché Orffovy nástroje.
- Správnost dýchání, srozumitelná výslovnost.
- Koncentrace na poslech hudby.

2. stupeň

- Zpěv lidových a umělých písní.
- Základní kroky jednoduchých tanců.
- Rozvoj pozitivního vztahu k hudbě.
- Rozvoj hudebních dovedností.
- Seznámení se s národní kulturou i kulturou ostatních národů a etnik.

5.8.3 Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se v pomůckách využívaných při hudební výchově, používat jednoduché hudební nástroje. 	<ul style="list-style-type: none"> - Využíváme dostupné učební materiály, knihy, výukové programy či mediální prostředky po celou dobu vyučování i mimo něj - Využíváme hudební nahrávky a Orffovy nástroje.

<ul style="list-style-type: none"> • Zapojovat při hudebních aktivitách všechny své smysly, zejména sluch, hmat, zrak. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání, rytmizace, paměti, jemné motoriky.
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět a dle svých možností používat symboly spojené s hudebními činnostmi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjíme slovní zásobu z oblasti hudební výchovy.

Kompetence komunikativní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Sdělit své pocity, nálady a zážitky neverbální formou pomocí hudby, tancem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Poskytujeme dostatečný prostor pro emoční prožitky a jejich vyjádření. - Vhodnou motivací přispíváme k rozvoji neverbálního vyjadřování.

Kompetence k řešení problémů	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Nenechat se odradit případnými prvními neúspěchy při hudebních aktivitách. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vhodnou motivací a individuálním přístupem podporujeme žáky při hodinách hudební výchovy, při zpěvu, rytmizaci či hře na jednoduchý hudební nástroj.

Kompetence sociální a personální	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel- strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Zapojit se do skupiny podle svých možností a podílet se na hudebních aktivitách. 	<ul style="list-style-type: none"> - Formou didaktických her a společenských akcí rozvíjíme u žáků práci ve skupinách, konkrétními příklady upozorňujeme na výhody spolupráce.

5.8.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – očekávané školní výstupy vycházejí z očekávaných výstupů v RVP.
- Očekávané školní výstupy jsou zpracovány podle jednotlivých období.

Hudební výchova

1. STUPĚŇ – 1. období (1. – 3. ročník)		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Zpívat jednoduché melodie či písně přiměřeně jeho hlasovému rozsahu a individuálním možnostem. • Přiměřeně svým schopnostem a dovednostem používat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje. • Přiměřeně svým schopnostem vnímat a rozlišovat různé hudební i nehupební zvuky. • Soustředit se na poslech jednoduché krátké písně či skladby. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zpěv lidových a umělých jednoduchých písní. ➤ Hra na tělo (tleskání, dupání). ➤ Hra na Orffovy nástroje. ➤ Hra na jednoduché nástroje (vařečky, misky, pokličky, bubny). ➤ Rozlišování zvuků z běžného života např. dveře, voda, fén apod. ➤ Rozlišení a pojmenování zvuků známých hudebních nástrojů. ➤ Směr zvuku. ➤ Poslech lidové i umělé písně. ➤ Poslech skladeb různého žánru. 	<p>Řv – rozvoj správné výslovnosti</p> <p>Pov – pohybové hry</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Správně dýchat a dle svých možností srozumitelně vyslovovat. • Reagovat pohybem na hudbu a napodobovat jednoduchý předvedený pohyb. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Správné držení těla, pravidelné dýchání. ➤ Dechová cvičení. ➤ Artikulační cvičení, jazykolamy. ➤ Pochod podle hudebního doprovodu. ➤ Pohybové hry s říkadly. ➤ Volný tanec- improvizace. 	<p>Řv – dechová a artikulační cvičení</p> <p>Pov – pochod, tanec</p>
--	---	--

1. STUPĚŇ – 2. období (4. – 6. ročník)		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu. • Rozlišit dle svých možností hudební a nehudební zvuk, zpívaný a mluvený hlas, tóny krátké- dlouhé, nízké- vysoké. • Správně a pravidelně dýchat nejen při rytmizaci říkadel, ale i při zpěvu. • Soustředit se na poslech jednoduchých skladeb. • Poznat známé hudební nástroje, Orffovy nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zpěv lidových i umělých písní s hudebním doprovodem. ➤ Výška, délka tónu. ➤ Rozpoznání zvuku hudebního nástroje od zvuku lidského hlasu. ➤ Tóny nízké a vysoké. ➤ Rytmizace říkadel. ➤ Správné držení těla. ➤ Rytmus, vytleskávání. ➤ Dětské skladby a melodie. ➤ Poslech hry na hudební nástroj. ➤ Hudební koncerty a besídky. 	<p>Řv – rozvoj správné výslovnosti, dechová cvičení</p> <p>Vv – malování při hudbě</p> <p>Vv – hudební nástroje</p>

<p>a užívat je při hudebních aktivitách.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vlastním pohybem doprovázet dle svých možností vybranou hudbu, zvládat jednoduché hudebně pohybové hry. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hra na tělo; hra na Orffovy a ostatní jednoduché nástroje. ➤ Rozpoznání hudebních nástrojů podle zvuku, i podle obrázku. ➤ Vydupávání rytmu, pochod. ➤ Jednoduché hudebně pohybové hry. ➤ Pohybový projev podle hudby – improvizace. 	<p>Pov – hudebně pohybové hry</p>
--	--	-----------------------------------

2. STUPEŇ (7. – 10. ročník)		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelně dýchat a správně vyslovovat při mluveném projevu i zpěvu. • Zaspívat lidové a umělé písně vybrané s ohledem na jeho individuální schopnosti. • Znat hudební pojmy: nota, notová osnova, hudební klíč. • Doprovázet dle svých možností známé písně na jednoduché hudební nástroje. • Soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dechová, hlasová cvičení. ➤ Artikulační cvičení. ➤ Upevňování správných pěveckých návyků. ➤ Lidové a umělé písně s doprovodem kytary či jiného hudebního nástroje. ➤ Nota, notová osnova. ➤ Hudební klíče – houslový klíč. ➤ Hra na Orffovy nástroje. ➤ Hra na tělo. ➤ Poslech skladeb a písní našich i zahraničních interpretů. 	<p>Řv – dýchání při mluvení, zpěvu</p> <p>Vv – noty, houslový klíč</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Zvládnout základní kroky jednoduchých tanců. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Improvizovaný tanec s hudbou. ➤ Hudebně pohybové hry. ➤ Základní taneční kroky jednoduchých tanců (mazurka, polka,...) 	<p>Pov – relaxace, tanec</p>
--	--	------------------------------

5.9 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

5.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti **Umění a kultura**, ze vzdělávacího oboru **Výtvarná výchova** .

Výuka vyučovacího předmětu probíhá po celou dobu povinné školní docházky.

Stejně jako hudební výchova má i výtvarná výchova významný relaxační a rehabilitační charakter. Žáci se při ní učí relaxovat, vyjadřovat jiným způsobem než slovním své pocity a rozvíjet své estetické cítění.

Na 1. a 2. stupni je předmět organizován v rámci povinné časové dotace:

- 1. – 6. ročník – 2 hodiny týdně v každém ročníku,
- 7. – 10. ročník – 1 hodina týdně v každém ročníku.

Ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova nebyly využity žádné hodiny z disponibilní časové dotace.

Začlenění průřezového tématu (PT):

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV):** Tematické okruhy průřezového tématu OSV jsou zařazovány v průběhu celého 1. stupně i v předmětu Výtvarná výchova – žáci během vyučování v předmětu rozvíjí celou svou osobnost. V hodinách rozvíjí své smysly, pozornost, koncentraci či procvičují schopnosti zapamatování.
V rámci psychohygieny se pak učí, jak si při výtvarné výchově odpočinout, odreagovat se či zvládat stresové situace. Žáci se během hodin učí využívat a organizovat si svůj volný čas.
- **Multikulturní výchova (MV):** V hodinách výtvarné výchovy se žáci na 2. stupni vzdělávání seznamují s různými etniky a jejich kulturou prostřednictvím výtvarného umění.

Mezipředmětové vztahy a přesahy k dalším předmětům:

- Na 1. stupni: Psaní – Ps , Práce s počítačem – Psp, Hudební výchova – Hv, Věcné učení – Vu, Pracovní výchova – Pv
- Na 2. stupni: Práce počítačem – Psp , Hudební výchova – Hv, Věcné učení – Vu, Přírodověda – Pří, Pracovní výchova – Pv, Výchova ke zdraví – Vkz.

Vyučovací hodina Výtvarné výchovy je charakteristicky uvolněnější atmosférou a volnějším pohybem žáků. Výuka probíhá nejen v kmenových třídách, ale jsou využívány i venkovní prostory či blízké okolí.

Hodnocení probíhá stejně jako v ostatních předmětech slovní formou. Žák je hodnocen podle toho, jaké dovednosti získal v daném ročníku s ohledem na školní výstupy, hodnocena je aktivita a snaha v hodinách.

5.9.2 Cílové zaměření vyučovacího předmětu

1. stupeň

- Správný úchop kreslicího náčiní.
- Rozvoj jemné motoriky.
- Rozvoj smyslového vnímání.
- Osvojení základních výtvarných technik: malba, kresba, koláž, modelování aj.
- Vyjádření emocí, představ a pocitů různými výtvarnými technikami.
- Volná kresba.

2. stupeň

- Rozvoj tvořivých schopností a dovedností.
- Seznámení s netradičními výtvarnými technikami.
- Rozvoj estetického cítění a vnímání prostředí.
- Vytvoření pozitivního vztahu k umění.

5.9.3 Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se v pomůckách využívaných při výtvarné výchově, používat jednoduché výtvarné nástroje, osvojit si základní výtvarné techniky. 	<ul style="list-style-type: none"> - Využíváme dostupné učební materiály, knihy, výukové programy či mediální prostředky po celou dobu vyučování i mimo něj.
<ul style="list-style-type: none"> • Zapojovat při výtvarných aktivitách všechny své smysly, zejména sluch, hmat, zrak. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání, paměti, jemné motoriky.
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět a dle svých možností používat symboly spojené s výtvarnými činnostmi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjíme slovní zásobu z oblasti výtvarné výchovy.
Kompetence komunikativní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Sdělit své pocity, nálady a zážitky neverbální formou pomocí výtvarného umění. 	<ul style="list-style-type: none"> - Poskytujeme dostatečný prostor pro emoční prožitky a jejich vyjádření. - Vhodnou motivací přispíváme k rozvoji neverbálního vyjadřování.

<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět ději, který je znázorněný obrazem, fotografií nebo piktogramem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Používáme obrazové materiály, jednoduché texty s cílem pochopení a porozumění sdělených informací - Při výtvarných dovednostech využíváme ke komunikaci obrázky či text.
---	---

Kompetence k řešení problémů	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Nenechat se odradit případnými prvními neúspěchy při výtvarných aktivitách. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vhodnou motivací a individuálním přístupem podporujeme žáky při hodinách výtvarné výchovy, při volné kresbě či ostatních výtvarných technikách.

Kompetence sociální a personální	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Zapojit se do skupiny podle svých možností a podílet se na společných výtvarných aktivitách. 	<ul style="list-style-type: none"> - Formou didaktických her a společenských akcí rozvíjíme u žáků práci ve skupinách, konkrétními příklady upozorňujeme na výhody spolupráce.
<ul style="list-style-type: none"> • Navázat kontakt s vrstevníky a spolužáky, vnímat potřeby druhých osob. 	<ul style="list-style-type: none"> - Při výuce a ostatních činnostech zdůrazňujeme schopnost naslouchání druhým - Častým opakováním fixujeme správné chování - Dbáme vlastního pozitivního příkladu - Poukazujeme na nevhodné chování ve skupině a na následky tohoto jednání.

Kompetence pracovní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> Mít osvojeny jednoduché pracovní stereotypy, zvládnout přidělenou činnost (provede alespoň dva úkony po sobě jdoucí) po krátkém a srozumitelném vysvětlení 	<ul style="list-style-type: none"> - Seznamujeme žáky s jednoduchými pracovními úkony ve třídě, v kuchyni či např. na zahradě - Pravidelným opakováním fixujeme pracovní postupy, tím zvyšujeme samostatnost žáků - Po vykonání činnosti žáky motivujeme pochvalou, poukazujeme na dosažené úspěchy - Snažíme se vykonávat takové pracovní činnosti jež posléze vedou k uskutečnitelné možnosti budoucího pracovního uplatnění
<ul style="list-style-type: none"> Rozumět instrukcím a používat je k práci, podle naučených pracovních postupů si umět připravit pracovní plochu a k práci používat adekvátní pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> - V průběhu osvojování pracovních stereotypů důsledně dodržujeme pravidlo od jednoduchého ke složitějšímu - Denní režim strukturujeme do jednoduchých pracovních postupů, používáme srozumitelné a jednotné pokyny, verbalizujeme úkony - V průběhu plnění úkolu ověřujeme pochopení instrukce, hodnotíme výsledek a podporujeme úsilí žáka i v případě neúspěchu
<ul style="list-style-type: none"> Samostatně pracovat dle možností, výtvarné činnosti zvládat podle jednotlivých kroků, snažit se zadaný úkol dokončit 	<ul style="list-style-type: none"> - Práci žáků fázujeme do jednotlivých kroků, což zvyšuje přehlednost zadaných úkolů - Respektujeme pracovní tempo žáka a snažíme se ho motivovat k vyšším výkonům - Opakováním usilujeme o osamostatňování
<ul style="list-style-type: none"> Pomáhat ostatním, zapojit se do týmové práce – vyčkat na instrukci, začít pracovat na daný pokyn, mít určitou představu o jejím výsledku 	<ul style="list-style-type: none"> - Modelovými situacemi podněcujeme žáky ke spolupráci a respektování výsledků práce druhých - Často ověřujeme pochopení instrukce - Upozorňujeme na výhody týmové spolupráce a na její pravidla

	- Vytvořené práce a výrobky vystavujeme na veřejnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět hodnocení výsledku své práce, rozlišovat mezi odměnou, pochvalou či kritikou, dokázat přijmout pomoc a chybu pod vedením napravit 	<ul style="list-style-type: none"> - V průběhu všech činností žáka podporujeme, hodnotíme nejen výsledek, ale i pracovní postup či vynaložené úsilí - Nacvičujeme s žáky, jak se vyrovnávat s hodnocením svojí osoby či práce na modelových situacích - Hodnotíme s žáky vlastní práce - Prezentujeme výsledky pracovní činnosti žáků před druhými lidmi (ostatními žáky, učiteli, rodiči), případně na veřejnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Střídat práci a odpočinek, dodržovat bezpečnost, používat ochranné prostředky či pomůcky, respektovat pokyny druhé osoby před započatím práce 	<ul style="list-style-type: none"> - Seznamujeme žáky s bezpečnostními předpisy, vysvětlujeme je na modelových situacích či obrázcích a poukazujeme na následky jejich nedodržení - Při práci důsledně dbáme na dodržování zásad bezpečnosti práce

5.9.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – očekávané školní výstupy vycházejí z očekávaných výstupů v RVP.
- Očekávané školní výstupy jsou zpracovány podle jednotlivých období.

Výtvarná výchova

1. STUPĚŇ – 1. období (1. – 3. ročník)		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Správně držet psací a kreslicí náčiní, rozeznávat různé druhy výtvarných pomůcek a materiálů. • S pomocí pojmenovat a rozpoznat základní barvy, geometrické tvary a objekty. • Vybarvovat podle dané linie. • uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a pocity při tvůrčích činnostech. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Grafomotorická cvičení. ➤ Práce s barvami, vykreslování, modelování, vytrhávání, nalepování, vystřihování. ➤ Tradiční a netradiční prostředky a materiály. ➤ Barvy, geometrické tvary. ➤ Modelování – práce s modelínou, hlinou, těstem. ➤ Malba, kresba, omalovánky. ➤ Malba, kresba, modelování, prezentace vlastní práce. 	<p>Ps – rozvoj jemné motoriky, správný úchop Pv – práce s drobným materiálem</p> <p>Hv – výtvarné vyjádření hudby</p> <p>Vu – lidské tělo</p>

1. STUPĚŇ – 2. období (4. – 6. ročník)		
Školní očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy,

<i>Žák by měl:</i>		přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Používat výtvarné pomůcky a různé materiály, dle svých možností a dovedností využívat přiměřených výtvarných technik k vlastní tvorbě. • Rozlišit, třídit a porovnávat linie, barvy, tvary a uplatňovat tyto dovednosti při své tvorbě. • Výtvarně vyjádřit své pocity, vlastní prožitky a zkušenosti dle svých možností. • Vnímat a hodnotit výsledky své práce a porovnávat je s prací ostatních. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prostředky a postupy pro vyjádření emocí, nálad a představ: kresba, malba, koláž, otisk, modelování. ➤ Malba, kresba, koláž, jednoduchý ornament. ➤ Netradiční výtvarné techniky. ➤ Tradiční i netradiční výtvarné techniky. ➤ Presentace výtvarných činností. ➤ Návštěva výstav, muzea. ➤ Porovnávání, vnímání a hodnocení práce ostatních i své. 	<p>Psp – využití počítačových programů –omalovánky, tisk Pv – práce s různým materiálem, stříhání, překládání, ohýbání apod.</p> <p>Vu – návštěva muzea, galerie, výstavy</p>

2. STUPEŇ – (7. – 10. ročník)		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňovat základní výtvarné dovednosti při realizaci a prezentaci své tvorby. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Upevňování tradičních technik: kresba, malba, koláž, otiskování, modelování. ➤ Osvojování netradičních výtvarných technik – např. batika. ➤ Vyjadřování svých pocitů, nálad a představ 	<p>Pří – změny v přírodě, stromy a rostliny</p> <p>Hv – malba při hudbě</p> <p>Vu – Evropa, ČR – koláž</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Vycházet při výtvarných činnostech ze svých zkušeností. • S pomocí učitele najít a zvolit pro výtvarnou činnost nejvhodnější prostředky a postupy. • Dle svých možností a schopností rozeznávat a uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i v prostoru při realizaci vlastní tvorby. 	<p>pomocí různých výtvarných technik.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kresba, malba, koláž, modelování. ➤ Zaplnění plochy výkresu. ➤ Dekorativní a prostorová práce. ➤ Dekorativní a prostorová práce. ➤ Tradiční a netradiční výtvarné techniky a materiály. 	<p>Život dříve a nyní – koláž</p> <p>Vkz – zdravý životní styl, zdravá strava</p> <p>Psp – využití grafických programů v Vv</p> <p>Pv – použití netradičních materiálů</p>
---	---	--

5.10 POHYBOVÁ VÝCHOVA

5.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pohybová výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**, ze vzdělávacího oboru **Tělesná výchova** .

Výuka předmětu probíhá **po celou dobu** povinné školní docházky.

Vyučovací předmět Pohybová výchova umožňuje žákům využívat vlastní pohybové možnosti. Ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi vede učitel žáky od spontánního pojetí pohybu, k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci. Žáci se učí zvládnout organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění pohybové činnosti v různých prostředích.

Důležitou součástí je nejen rozvoj pohybových dovedností a schopností, ale zároveň je velice důležitá i korekce zdravotních oslabení v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné pohybové výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Korektivní a speciální vyrovnávací cvičení jsou v hodinách zařazována preventivně u všech žáků.

Žákům s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem škola nabízí alternativu Pohybové výchovy ve vyučovacím předmětu Zdravotní tělesná výchova, jejímž cílem je odstranění či alespoň zmírnění zdravotního oslabení. Do Zdravotní tělesné výchovy jsou žáci zařazováni na doporučení lékaře. Obsah předmětu Zdravotní tělesná výchova je detailněji popsán v učebních osnovách díl II.

Na 1. a 2. stupni je předmět organizován nejen v rámci povinné časové dotace, v předmětu je využito i disponibilních hodin:

- 1. – 6. ročník – 3 hodiny týdně v každém ročníku,
- 7. – 10. ročník – 4 hodiny týdně v každém ročníku (z toho je vždy 1 hodina čerpána z disponibilní časové dotace).

Začlenění průřezových témat (PT):

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV):** Tematické okruhy průřezového tématu OSV jsou zařazovány i v průběhu celého 1. stupně v předmětu Pohybová výchova – žáci během vyučování rozvíjí své schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace, rozvíjí se v rámci předmětu smyslové vnímání, pozornost a schopnost soustředění se na konkrétní činnost. Žáci se seznamují prostřednictvím pohybu se svým tělem, jeho možnostmi a schopnostmi. Ve vyučovacích hodinách je využíváno relaxačních prvků, střídání akce a uvolnění.
- **Multikulturní výchova (MV):** V rámci daného předmětu jsou žáci vedeni k uplatňování a respektování principů slušného chování, fair play, dobrých vztahů, pomoci druhému.

Mezipředmětové vztahy a přesahy k dalším předmětům:

- Na 1. stupni: Hudební výchova – Hv, Věcné učení – Vu ;
- Na 2. stupni: Hudební výchova – Hv, Věcné učení – Vu.

Vyučovací hodiny Pohybové výchovy probíhají nejen v prostorách školy, v tělocvičně, v muzikoterapii, na zahradě či v kmenových třídách, ale žáci často v rámci výletů a nejrůznějších pobytů poznávají okolí školy i města. Hodiny mohou být upravovány na různé časové jednotky podle individuálních potřeb a možností žáků – zkracovány i spojovány na delší časové úseky.

Hodnocení probíhá stejně jako v ostatních vyučovacích předmětech slovní formou. Žák je hodnocen podle toho, jaké dovednosti získal v daném ročníku s ohledem na školní výstupy, hodnocena je nejen aktivita ale i snaha v hodinách pohybové výchovy.

5.10.2 Cílové zaměření vyučovacího předmětu

1. stupeň

- Poznávání vlastních pohybových možností a omezení.
- Rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností
- Správné držení těla, zlepšení tělesné zdatnosti a pohybového projevu.
- Uplatňování hygienických a bezpečnostních pravidel a zásad při pohybových činnostech.
- Vnímání prožitků z pohybové činnosti.
- Relaxace.
- Získání kladného vztahu k pohybu a pohybovým činnostem.

2. stupeň

- Rozvoj pohybových schopností a dovedností, jejich využití ve hře, při rekreačních činnostech.
- Kompenzační a relaxační techniky.
- Bezpečnost chování v přírodě, v dopravě.
- Základy první pomoci.
- Rozvoj spolupráce v týmu, chování při hře.

5.10.3 Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> Podle svých možností napodobovat předvedené pohyby a činnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjením smyslového vnímání a osobním příkladem trénujeme a procvičujeme napodobování daného pohybu. Náročnost předváděných pohybů a činností zvyšujeme pozvolna s ohledem na žákovy schopnosti. Pohyby a činnosti vždy verbálně komentujeme, stále stejným způsobem. Klademe důraz na pochopení účelu pohybu nebo určité činnosti.
<ul style="list-style-type: none"> Orientovat se v pomůckách využívaných při pohybových činnostech, používat jednoduché sportovní nástroje a nářadí. 	<ul style="list-style-type: none"> Využíváme dostupné učební materiály, pomůcky, výukové programy či sportovní náčiní po celou dobu vyučování i mimo něj.
<ul style="list-style-type: none"> Zapojovat při pracovních aktivitách všechny své smysly, zejména sluch, hmat, zrak. 	<ul style="list-style-type: none"> Zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání, paměti, jemné motoriky.
<ul style="list-style-type: none"> Rozumět a dle svých možností používat symboly spojené s pohybovými činnostmi. 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjíme slovní zásobu z oblasti pohybové výchovy a pohybových činností.

Kompetence komunikativní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět ději, který je znázorněný obrazem, fotografií nebo piktogramem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Používáme obrazové materiály, jednoduché texty s cílem pochopení a porozumění sdělených informací. - Při pohybových činnostech využíváme ke komunikaci, slovní instrukci, obrázky, obrazové návody či text.
<ul style="list-style-type: none"> • Znat své jméno a reagovat na oslovení při hře. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vytváříme a opakujeme situace, které pomáhají žákovi reagovat na své jméno a orientovat se ve svém okolí. - Volíme vhodný komunikační kanál. - Správné reakce na oslovení nacvičujeme pomocí modelových situací a vhodně je fixujeme.
<ul style="list-style-type: none"> • Poznat případně pojmenovat jednoduché sportovní náčiní. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjením smyslového vnímání, předměty a obrázky seznamujeme žáky s tělovýchovným náčiním verbálně či jinou alternativní formou.
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádřit své potřeby, pocity a nálady různými způsoby komunikace. 	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme všechny formy sebevyjádření a poskytujeme k němu dostatečný prostor. - Vytváříme atmosféru důvěry a podnětné prostředí pro různé formy komunikace - Při vyjádření potřeby, prosby, dotazu zachováváme jednotný postup. - Poskytujeme prostor pro emoční prožitky a jejich vyjádření.

Kompetence k řešení problémů	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Nenechat se odradit případnými prvními neúspěchy při pohybových aktivitách. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vhodnou motivací a individuálním přístupem podporujeme žáky při hodinách pohybové výchovy.
<ul style="list-style-type: none"> • Reagovat adekvátně na učitelovy požadavky. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjením slovní zásoby se stálým opakováním motivujeme a trénujeme žáky k plnění jednoduchého příkazu např. sedni si, lehni si na záda apod.
<ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se v prostředí, v němž probíhá pohybová výchova. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjením prostorové orientace v tělocvičně, na hřišti, na zahradě či blízkém okolí nacvičujeme orientaci v daném prostředí.

Kompetence sociální a personální	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Zapojit se do skupiny podle svých možností a podílet se na společných pohybových aktivitách. 	<ul style="list-style-type: none"> - Formou didaktických her a společenských akcí rozvíjíme u žáků práci ve skupinách, konkrétními příklady upozorňujeme na výhody spolupráce, pravidla sportovního chování, fair play.
<ul style="list-style-type: none"> • Navázat kontakt s vrstevníky a spolužáky, vnímat potřeby druhých osob. 	<ul style="list-style-type: none"> - Při výuce a ostatních činnostech zdůrazňujeme schopnost naslouchání druhým. - Častým opakováním fixujeme správné chování - Dbáme vlastního pozitivního příkladu - Poukazujeme na nevhodné chování ve skupině a na následky tohoto jednání.

Kompetence pracovní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> Mít osvojeny jednoduché pohybové stereotypy, zvládnout jednoduchou činnost (provede alespoň dva úkony po sobě jdoucí) po krátkém a srozumitelném vysvětlení 	<ul style="list-style-type: none"> - Seznamujeme žáky se základními pokyny a povely k osvojovaným pohybovým činnostem - Pravidelným opakováním fixujeme základní pohybové činnosti a dovednosti, tím zvyšujeme samostatnost žáků - Po vykonání činnosti žáky motivujeme pochvalou, poukazujeme na dosažené úspěchy - Snažíme se vykonávat takové pohybové činnosti jež posléze vedou k možnosti dalšího uplatnění v ostatních předmětech a oblastech
<ul style="list-style-type: none"> Rozumět instrukcím a používat je při tělovýchovných chvilkách, podle naučených pracovních postupů se umět připravit ke konkrétní činnosti, k ní později používat adekvátní pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> - V průběhu osvojování základních stereotypů důsledně dodržujeme pravidlo od jednoduchého ke složitějšímu - Používáme srozumitelné a jednotné pokyny, verbalizujeme úkony - V průběhu plnění úkolu ověřujeme pochopení instrukce, hodnotíme výsledek a podporujeme úsilí žáka i v případě neúspěchu
<ul style="list-style-type: none"> Mít pozitivní vztah k pohybovým aktivitám. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vhodnou motivací, vlastním příkladem a volbou správných pohybových aktivit posilujeme kladný vztah k tělesné výchově, k pohybovým aktivitám.
<ul style="list-style-type: none"> Dodržovat bezpečnostní pravidla při pohybových aktivitách v různém prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> - Na modelových situacích nacvičujeme a trénujeme situace vedoucí k zajištění bezpečnosti žáků.
<ul style="list-style-type: none"> Samostatně se připravit na pohybové činnosti – převléknout se a přezout. 	<ul style="list-style-type: none"> - Soustavným opakováním fixujeme u žáků samostatnou sebeobsluhu při převlékání, obouvání

<ul style="list-style-type: none"> • Správně a bezpečně používat tělovýchovné náčiní a nářadí, dodržovat čistotu a pořádek v hodinách pohybové výchovy 	<ul style="list-style-type: none"> - Neustálým opakováním upozorňujeme žáky na správné užití tělovýchovného nářadí i náčiní. - Vlastním příkladem směřujeme žáky k dodržování pořádku a čistoty v tělocvičně, na hřišti, na zahradě, případně ve třídě.
---	---

5.10.4 Vzdělávací obsah předmětu Pohybová

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – očekávané školní výstupy vycházejí z očekávaných výstupů v RVP.
- Očekávané školní výstupy jsou zpracovány podle jednotlivých období – 1. stupeň: – **1. období**
– **2. období**
– 2. stupeň

Pohybová výchova

1. STUPĚŇ – 1. období (1. – 3. ročník)		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Získat kladný vztah k pohybovým aktivitám. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pohybové a motivační hry. ➤ Orientace v prostoru a na svém těle. ➤ Pohybová cvičení s využitím tradičního náčiní. ➤ Pohybové činnosti v rytmu hudby. ➤ Činnosti zaměřené na uvolnění a zklidnění organismu, masáže, relaxace. 	Hv – spojení pohybu s hudbou, jednoduché tanečky.
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládnout jednoduché pokyny týkající se přípravy na pohybovou činnost. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Příprava na pohybovou činnost – převlékání, 	

<ul style="list-style-type: none"> • Reagovat na jednoduché základní povely, pokyny k osvojované činnosti. • Zvládnout orientaci při hře v prostoru. • Podle individuálních schopností provádět základní pohybové lokomoce a dovednosti z oblasti: gymnastiky, atletiky, míčových her, turistiky. 	<p>obouvání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zahřátí organismu, protahovací cvičení. ➤ Uklidnění po zátěži, relaxace. ➤ Návuk a procvičování komunikace v hodině – smluvené povely a signály. ➤ Pohybové hry. ➤ Návuk orientace v prostoru při hře. ➤ Základy gymnastiky: průpravná gymnastická cvičení (vzpor dřepmo, sed roznožný, kolébka, poskoky, poskoky snožmo, válení sudů, rovnovážné postoje na jedné noze). ➤ Rytmická a kondiční cvičení: vyjadřování rytmu pohybem, spojení pohybu s hudbou, jednoduché tanečky. ➤ Základy atletiky: průpravné atletická cvičení, správné držení těla při chůzi, pohyb paží během chůze, chůze daným směrem, chůze po čáře, překračování nízkých překážek, návuk rytmické chůze, běh, návuk výběhu na smluvený signál, zvedání nohou při běhu, ohýbání kolenou při běhu, běh v zástupu, po celé ploše, skoky – snožmo, na jedné i druhé noze, poskoky z místa, seskoky z výše 10 cm. ➤ Návuk chytání míče koulejšího se po zemi, po mírné šikmé ploše, návuk chytání letícího míče, házení míče na terč. ➤ Základy míčových her, jednoduchá pravidla. ➤ Turistika a pobyty v přírodě: chůze v nerovném terénu. 	<p>Vu- druhy oblečení, vhodné oblečení a obutí.</p> <p>Vu – části těla, opakování předvedeného pohybu.</p>
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech. • Mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hry na sněhu, případně na ledu. ➤ Bezpečnost při pohybových aktivitách v různém prostředí. ➤ Nácvik hygieny při pohybových činnostech: osobní hygiena, vhodné oblečení a obuv, hygiena cvičebního prostředí. 	<p>Vu – bezpečnost při hře, venku mimo školu.</p> <p>Vu – osobní hygiena, sebeobsluha.</p>
--	--	--

1. STUPĚŇ – 2. období (4. – 6. ročník)		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Snažit se o zlepšení správného držení těla, zlepšovat svou fyzickou zdatnost a pohybový projev. • Podle pokynu učitele uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení dle vlastního zdravotního oslabení. • Rozvíjet základní pohybové dovednosti osvojené v předchozích ročnících podle svých pohybových možností a schopností. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, délka a intenzita pohybu. ➤ Spontánní pohybové hry a činnosti. ➤ Zdravotně zaměřené činnosti. Správné držení těla. ➤ Průpravná cvičení, koordinační cvičení, kompenzační cvičení, Relaxační cvičení, psychomotorická cvičení, dechová cvičení. ➤ Rozvoj pohybových dovedností z oblasti atletiky, gymnastiky, turistiky, míčových a dalších pohybových her, pobytů v přírodě, aktivit na sněhu případně na ledu. ➤ Cvičení s náčiním a nářadím. ➤ Pohybové hry s netradičním náčiním, bez náčiní. 	<p>Vu – denní režim.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět základním termínům tělocvičné terminologie, reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti. • Zvládnout podle pokynu přípravu organismu před pohybovou aktivitou i následné uklidnění organismu po ukončení činnosti. • Využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích, chovat se při hrách fair play. • Aplikovat získané vědomosti týkající se hygienických a bezpečnostních zásad v praxi. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pohybové dovednosti z oblasti plavání. ➤ Upevňování základních termínů z oblasti tělocvičné terminologie. ➤ Komunikace při pohybové výchově, smluvené signály a povely. ➤ Nácvik a upevňování porozumění jednoduchých pokynů. ➤ Přípravná cvičení: zahřátí organismu, protahovací cvičení. ➤ Uklidnění organismu, relaxace. ➤ Zásady sportovního chování – fair play. ➤ Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových her a činností. ➤ Hygiena a bezpečnost při Pov. ➤ Bezpečnost pohybových aktivit v různém prostředí. ➤ Rizikové chování při pohybových aktivitách. 	<p>Vu – pravidla slušného chování</p>
---	---	---------------------------------------

2. STUPEŇ – (7. – 10. ročník)			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Usilovat o zlepšení svých pohybových schopností a zdokonalovat své pohybové dovednosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ 	

<ul style="list-style-type: none"> • Zvládat činnosti nutné k přípravě na pohybovou činnost i k jejímu ukončení. • Provádět osvojené kompenzační a relaxační techniky a cvičení. • Znat a dodržovat základní pravidla bezpečného chování v přírodě a v silničním provozu. • Zvládnout ošetřit drobné poranění, v případě potřeby přivolat pomoc. • Využít osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. • Provádět co nejsprávněji dle svých individuálních možností osvojované 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pohybový režim – zahřívací a uvolňovací cvičení, relaxace. ➤ Význam pohybu pro zdraví. ➤ Organizační činnosti související s pohybovými aktivitami. ➤ Prevence a korekce svalové dysbalance. ➤ Průpravná, kondiční, koordinační, koncentrační a postřehová cvičení. ➤ Kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení; cvičení ke správnému držení těla a jiná zdravotně zaměřená cvičení. ➤ Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v přírodě. ➤ Pohyb a bezpečnost v silničním provozu. ➤ Drobné úrazy a jejich ošetření. ➤ Důležitá telefonní čísla, přivolání pomoci. ➤ Zásady první pomoci. ➤ Pohybové hry s různým zaměřením, s netradičními pomůckami. ➤ Gymnastika, cvičení s náčiním, na vybraném nářadí. ➤ Rytmické a kondiční formy cvičení 	❖ ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	<p>Hv – zahřátí organismu, možnosti uvolnění a relaxace</p> <p>Vu – bezpečnost při pohybových aktivitách</p> <p>Vu – úraz, nemoc</p>
---	--	---	--

<p>pohybové činnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat smluvená pravidla při kolektivních hrách ve družstvu. • Znat a dokázat vyjmenovat základní sportovní disciplíny, sporty, sportovní soutěže, seznámit se jednoduše s historií sportu. 	<p>s hudbou a rytmickým doprovodem.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Atletika, starty, běh na dráze, v terénu. ➤ Hod míčem, granátem. ➤ Sportovní hry s upravenými pravidly. ➤ Základy plavání. ➤ Turistické výlety a pobyty v přírodě, základní poznatky z turistiky, chůze a orientace v terénu, ochrana přírody. ➤ Základní techniky jízdy na sáních a bobech. ➤ Bezpečnost pohybu v zimní krajině, na sněhu, ledu. ➤ Komunikace při hře, smluvené povely, signály a gesta. ➤ Pravidla sportovního chování, fair play. ➤ Znamé sportovní disciplíny, jejich stručná historie a současnost. ➤ Významné sportovní soutěže. ➤ Základní pravidla her a dalších osvojovaných pohybových činností. 	<p>❖ ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p>	<p>Hv – cvičení při hudbě</p> <p>Vu – významné sportovní soutěže</p>
---	---	--	--

5.11 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

5.11.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Výchova ke zdraví** byl vytvořen ze vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**, ze vzdělávacího oboru **Výchova ke zdraví**.

Výuka předmětu probíhá v **9. a 10. ročníku na druhém stupni základní školy speciální**.

Vyučovací předmět částečně navazuje na předmět Věcné učení. Vyučovací předmět Výchova ke zdraví se věnuje základním informacím o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví.

Žáci si tedy v tomto předmětu rozvíjí a upevňují hygienické, stravovací, pracovní a další zdravotně preventivní návyky, rozvíjí si sociální dovednosti a komunikaci, dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a učí se čelit vlastnímu ohrožení života v nejrůznějších modelových situacích.

Na 2. stupni je předmět organizován v rámci povinné časové dotace:

- 9. – 10. ročník – 1 hodina týdně v obou ročnících

Začlenění průřezového tématu (PT):

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV):** V průběhu vzdělávání se žáci věnují dalšímu rozvoji vztahům k druhým lidem, chápání pojmů respekt, podpora, pomoc. V rámci psychohygieny se pak žáci učí na modelových situacích řešit situace, ve kterých potřebují pomoc.
- **Environmentální výchova (EV):** V předmětu se pracuje rovněž s tematickým okruhem vztah člověka k prostředí, ve kterém se žáci seznamují s možnostmi a způsoby ochrany zdraví.

Mezipředmětové vztahy a přesahy k dalším předmětům:

- Na 2. stupni: Věcné učení – Vu, Výtvarná výchova – Vv, Práce s počítačem – Psp, Přírodověda – Pří.

Vyučovací hodina Výchovy ke zdraví probíhá jak v kmenových učebnách, tak i ostatních prostorách školy. Hodiny mohou být upravovány na různé časové jednotky podle individuálních potřeb a možností žáků. Důraz je kladen na propojení získaných vědomostí a dovedností s praktickým životem žáků.

Hodnocení probíhá stejně jako v ostatních předmětech slovní formou. Žák je hodnocen podle toho, jaké dovednosti získal v daném ročníku s ohledem na školní výstupy, hodnocena je nejen aktivita ale i snaha v hodinách pracovní výchovy.

5.11.2 Cílové zaměření vyučovacího předmětu

2. stupeň

- Poznávání a chápání tělesných, psychických a sociálních změn v dospívání.
- Utváření názorů na zdraví člověka a uplatňování preventivních činností podporují zdraví.
- Uplatňování zásad zdravého životního stylu a ochrany zdraví.
- Odmítání škodlivých látek.
- Zvládnutí přivolání první pomoci a orientace v krizových situacích ohrožující tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých.
- Psychohygiena- relaxace, odreagování.

5.11.3 Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Pracovat s učebními materiály a texty k danému materiálu. 	<ul style="list-style-type: none"> - K výuce využíváme dostupné učební materiály, knihy, výukové programy či mediální prostředky.
<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledat informace důležité pro praktický život, důležité pro ochranu zdraví. 	<ul style="list-style-type: none"> - Realizujeme vyhledávání a využívání informací v praktickém životě (denní tisk, odborní literatura, internet). - Slovním povzbuzováním oceňujeme každý projev snahy o získání nových poznatků v této oblasti.

<ul style="list-style-type: none"> • Na modelových situacích předvést zvládnutí teoretických poznatků v praxi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Na modelových situacích umožňujeme žákům využití teoretických poznatků v praxi (návěk přivolání první pomoci, dodržování základních bezpečnostních pravidel a preventivní ochrany zdraví).
---	--

Kompetence komunikativní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Podle svých schopností vyjádřit své potřeby, pocity a nálady různými způsoby komunikace. 	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme všechny formy sebevyjádření a poskytujeme k němu dostatečný prostor. - Vytváříme atmosféru důvěry a podnětné prostředí pro různé formy komunikace - Při vyjádření potřeby, prosby, dotazu zachováváme jednotný postup. - Poskytujeme prostor pro emoční prožitky a jejich vyjádření.
<ul style="list-style-type: none"> • Užívat běžné komunikační prostředky. 	<ul style="list-style-type: none"> - V komunikaci podporujeme využívání běžných informačních a komunikačních prostředků (telefon, internet).
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět ději, který je znázorněn obrazem, fotografií nebo piktogramem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Používáme obrazové materiály, jednoduché texty s cílem pochopení a porozumění sdělených informací. - Při pohybových činnostech využíváme ke komunikaci, slovní instrukci, obrázky, obrazové návody či text.

Kompetence k řešení problémů	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Nenechat se odradit případnými prvními neúspěchy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vhodnou motivací a individuálním přístupem podporujeme žáky při hodinách Výchovy ke zdraví.

<ul style="list-style-type: none"> • Popsat problém a v případě potřeby vyhledat kompetentní osobu pro pomoc. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozhovorem dbáme na to, aby žák dokázal popsat problém a požádat o radu kompetentní osobu.
<ul style="list-style-type: none"> • Znat důležitá telefonní čísla pro přivolání pomoci v případě ohrožení. 	<ul style="list-style-type: none"> - Neustálých opakováním důležitých čísel a modelovými situacemi podporujeme u žáků schopnost přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby.
<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomovat si důsledky nevhodného chování. 	<ul style="list-style-type: none"> - Besedami, exkurzemi, rozhovory rozvíjíme u žáků schopnost přijímat důsledky svého chování a svých rozhodnutí.

Kompetence sociální a personální	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Zapojit se do skupiny podle svých možností a podílet se na společných aktivitách. 	<ul style="list-style-type: none"> - Formou didaktických her a společenských akcí rozvíjíme u žáků práci ve skupinách, konkrétními příklady upozorňujeme na výhody spolupráce, pravidla sportovního chování, fair play.
<ul style="list-style-type: none"> • Umět navázat kontakt s vrstevníky a spolužáky, vnímat potřeby druhých osob. 	<ul style="list-style-type: none"> - Při výuce a ostatních činnostech zdůrazňujeme schopnost naslouchání druhým - Častým opakováním fixujeme správné chování - Dbáme vlastního pozitivního příkladu - Poukazujeme na nevhodné chování ve skupině a na následky tohoto jednání.

<ul style="list-style-type: none"> • Znat základní společenské normy a chovat se podle nich. 	<ul style="list-style-type: none"> - Prostřednictvím modelových situací řešených ve skupinách vytváříme u žáků povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i ve společnosti.
---	---

Kompetence pracovní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Pomáhat ostatním, zapojit se do týmové práce – vyčkat na instrukci, začít pracovat na daný pokyn, mít určitou představu o jejím výsledku 	<ul style="list-style-type: none"> - Modelovými situacemi podněcujeme žáky ke spolupráci a respektování výsledků práce druhých - Často ověřujeme pochopení instrukce - Upozorňujeme na výhody týmové spolupráce a na její pravidla - Vytvořené práce a výrobky vystavujeme na veřejnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět hodnocení výsledku své práce, rozlišovat mezi odměnou, pochvalou či kritikou, dokázat přijmout pomoc a chybu pod vedením napravit 	<ul style="list-style-type: none"> - V průběhu všech činností žáka podporujeme, hodnotíme nejen výsledek, ale i pracovní postup či vynaložené úsilí - Nacvičujeme s žáky, jak se vyrovnávat s hodnocením svojí osoby či práce na modelových situacích - Hodnotíme s žáky vlastní práce - Prezентujeme výsledky pracovní činnosti žáků před druhými lidmi (ostatními žáky, učiteli, rodiči), případně na veřejnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Střídat práci a odpočinek, dodržovat bezpečnost, používat ochranné prostředky či pomůcky, respektovat pokyny druhé osoby před započatím práce 	<ul style="list-style-type: none"> - Seznamujeme žáky s bezpečnostními předpisy, vysvětlujeme je na modelových situacích či obrázcích a poukazujeme na následky jejich nedodržení - Při práci důsledně dbáme na dodržování zásad bezpečnosti práce

Kompetence občanské	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> Mít povědomí o svém místě ve společnosti, vědět o svých povinnostech a právech, respektovat práva druhých a svá práva umět přiměřeně prosadit. 	<ul style="list-style-type: none"> - Na příkladech z praxe seznamujeme žáky s jejich právy i povinnostmi. - Vysvětlujeme rozdílnost pojmů – co se musí, co může, co nemusí a co se nemůže. - Zdůrazňujeme pozitivní příklady při vzájemném soužití ve škole, v rodině a v širší společnosti. - Společně s žáky vytváříme pravidla a režim třídy a tím předáváme zodpovědnost za jejich plnění.
<ul style="list-style-type: none"> Rozpoznat škodlivé jevy, které mohou ohrozit jeho zdraví a život, mít základní informace o správné životosprávě, užívat naučené vzorce zdravého životního stylu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Do vyučování zařazujeme preventivní programy týkající se zdravého životního stylu, ochrany životního prostředí - Upozorňujeme žáky na důležitost hygieny, pohybu, zdravé výživy a vhodného oblečení. - Seznamujeme žáky se škodlivostí kouření, drog, alkoholu.
<ul style="list-style-type: none"> Chovat se v nebezpečných a krizových situacích podle pokynů určených osob, při ohrožení dokázat přivolat účinnou pomoc. 	<ul style="list-style-type: none"> - Upozorňujeme žáky na nebezpečí, které může vzniknout při nepřehledných situacích (požár, dav lidí, autonehoda,....) a předvádíme, jak se správně zachovat. - Nacvičujeme přivolání pomoci, opakujeme důležitá telefonní čísla. - Preventivně nacvičujeme evakuaci školy.

5.11.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – očekávané školní výstupy vycházejí z očekávaných výstupů v RVP.
- Očekávané školní výstupy jsou zpracovány pro celé období (9. – 10. ročník) dohromady.

Výchova ke zdraví

2. STUPĚŇ – (9. – 10. ročník)		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Popsat svou rodinu a vztahy ve svém okolí, vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny. • Vyjmenovat základní životní potřeby, které jsou ve shodě se zdravím životem. • Popsat svůj zdravotní stav i svých vrstevníků, popsat své zdravotní problémy a potíže. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mezilidské vztahy – vztahy ve škole, v rodině, vrstevnické vztahy. ➤ Vztahy ve dvojici, kamarádství. ➤ Partnerské vztahy, láska, manželství a rodičovství, soužití v rodině. ➤ Základní životní potřeby. ➤ Principy zdravého života. ➤ Tělesná hygiena, zásady osobní a intimní hygieny; otužování; význam pohybu ke zdraví. ➤ Režim dne. ➤ Tělesné změny během života: dětství, puberta, dospívání, dospělost. ➤ Sexuální dospívání, prevence rizikového sexuálního chování, antikoncepce, těhotenství. ➤ Ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy. 	<p>Vu – rodina a vztahy kolem nás</p> <p>Vu – zdraví, lékař, chování u lékaře, tělesné změny během života</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenovat správné stravovací návyky a v rámci svých možností je i dodržovat. • Dodržovat základní pravidla bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, s cizími lidmi. • Vyhledat v konfliktních a krizových situacích adekvátní pomoc, správnou osobu. • Znat a použít v případě potřeby důležitá telefonní čísla. • Řídit se při mimořádných událostech pokyny odpovědné osoby. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Civilizační choroby, zdravotní rizika. ➤ Preventivní a lékařská péče. ➤ Výživa a zdraví. ➤ Zásady zdravého stravování. ➤ Vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; specifické druhy výživy (vegetariánství, veganství apod.). ➤ Bezpečné chování. ➤ Komunikace s vrstevníky. ➤ Chování a komunikace s neznámými lidmi. ➤ Krizové a konfliktní situace. ➤ Komunikace se službami odborné pomoci-hasiči, záchranáři, policie. ➤ Chování v situacích úrazu, život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, v dopravě, ve škole). ➤ Telefonní čísla v krizových situacích (150, 155, 158, 112). ➤ Praktický nácvik přivolání pomoci. ➤ Zneužití telefonních čísel a jeho následky. ➤ Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné chování ve škole. ➤ Ochrana zdraví při různých činnostech, ochrana člověka za mimořádných událostí. ➤ Kompetentní osoby při mimořádných událostech. 	<p>Vv – zdravá strava, zdravý způsob života Pří – vitamíny, tuky, cukry, bílkoviny</p> <p>Psp internet, komunikace s neznámými lidmi</p> <p>Vv – důležitá telefonní čísla- výroba plakátu</p> <p>Pří – ochrana zdraví</p>
--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenovat nebezpečné jevy a chování, které může ovlivnit je zdraví a život. • Popsat základní projevy násilí a brutality na modelových situacích, vytvořit se odmítavý postoj ke všem formám násilí a brutality. • Vyjmenovat základní návykové psychoaktivní látky a popsat jejich působení a vliv na organismus člověka; znát rizika užívání těchto látek. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Skryté formy a stupně násilí, sexuální a psychické zneužívání, sexuální kriminalita. ➤ Šikana a další projevy násilí. ➤ Vyhledání pomoci v takových situacích. ➤ Komunikace se službami odborné péče – praktické dovednosti, komunikace s linkou bezpečí, psychologem apod. ➤ Základní projevy násilí a možnosti jak se bránit. ➤ Pocity oběti a útočnicka – modelové situace. ➤ Postih a následky různých forem násilí. ➤ Návykové psychoaktivní látky. ➤ Zneužívání návykových látek, zdravotní a sociální riziko zneužívání návykových látek. ➤ Prevence zneužívání návykových látek. ➤ Léčba a následná rehabilitace uživatelů návykových látek. 	<p>Psp – nebezpečí internetu, anonymita</p> <p>Psp – práce s internetem, vyhledávání informací</p>
---	--	---

5.12 PRACOVNÍ VÝCHOVA

5.12.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**, ze vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce**. Výuka daného vyučovacího předmětu probíhá po celou dobu povinné školní docházky a je jednou z hlavních oblastí ve vzdělávání žáků s postižením. Předmět zahrnuje nejrůznější pracovní činnosti, které vedou žáka k získání souboru vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků či k rozvoji motorických schopností. Žáci se v hodinách učí pracovat samostatně i v týmu, učí se vážit si práce své i ostatních. Seznamují se s různými druhy materiálů, vhodnými pomůckami, náradím, dodržováním zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Obsah vzdělávací oblasti je rozdělen na tematické okruhy:

Sebeobsluha

Práce s drobným materiálem

Práce montážní a demontážní

Pěstitelské práce

Práce v domácnosti

Práce s technickými materiály (zařazeno pouze na druhém stupni).

Na 1. a 2. stupni je vyučovací předmět organizován v rámci povinné časové dotace:

- 1. – 3. ročník – 3 hodiny týdně v každém ročníku,
- 4. – 6. ročník – 4 hodiny týdně v každém ročníku,
- 7. – 8. ročník – 5 hodin týdně v každém ročníku,
- 9. – 10. ročník – 6 hodin týdně v obou ročnících.

V předmětu Pracovní výchova nebyly využity žádné hodiny z disponibilní časové dotace.

Začlenění průřezového tématu (PT):

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV):** Tematické okruhy průřezového tématu OSV jsou zařazovány v průběhu celého 1. stupně i ve vyučovacím předmětu Pracovní výchova – žáci během práce rozvíjí své schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace, rozhodovací schopnosti, učí se spolupracovat se spolužáky a učí se chápat soutěž.

- **Environmentální výchova (EV):** V rámci prvního stupně se žáci v předmětu Pracovní výchova seznamují se všemi ekosystémy naší planety. V praxi se pak sami snažíme zlepšit některé problémy životního prostředí v našich podmínkách například formou třídění odpadu, šetření surovin.

Mezipředmětové vztahy a přesahy k dalším předmětům:

- Na 1. stupni: Psaní – Ps, Věcné učení – Vu, Výtvarná výchova – Vv.
- Na 2. stupni: Výtvarná výchova – Vv, Přírodověda – Pří.

Vyučovací hodina Pracovní výchovy probíhá nejen v kmenových učebnách, ale často je využíváno i školní dílny, cvičné kuchyně či ostatních prostor školy. Hodiny mohou být upravovány na různé časové jednotky podle individuálních potřeb a možností žáků. Důraz je kladen na propojení získaných vědomostí a dovedností s praktickým životem žáků.

Hodnocení probíhá stejně jako v ostatních předmětech slovní formou. Žák je hodnocen podle toho, jaké dovednosti získal v daném ročníku s ohledem na školní výstupy, hodnocena je nejen aktivita ale i snaha v hodinách pracovní výchovy.

5.12.2 Cílové zaměření vyučovacího předmětu

1. stupeň

- Zvládnutí základní sebeobsluhy.
- Rozvoj motoriky a manuální zručnosti.
- Utváření pracovních dovedností a návyků.
- Dokončení pracovních úkolů i po prvním neúspěchu.
- Drobné úklidové práce v domácnosti.
- Praktické užívání a zacházení s předměty denní potřeby, zvolenými nástroji, pomůckami a drobným náradím.

2. stupeň

- Práce podle jednoduchého návodu či postupu.
- Uplatňování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci.
- Jednoduché pracovní operace a postupy.
- Základní dovednosti ručních prací.

- Základní principy stolování a přípravy jednoduchých pokrmů v rámci zdravé výživy.
- Montážní a demontážní práce- důraz na praktické činnosti.
- Základy pěstitelských prací.

5.12.3 Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se v pomůckách využívaných při pracovních činnostech, používat jednoduché pracovní nástroje a nářadí, osvojit si základní jednoduché pracovní činnosti. 	- Využíváme dostupné učební materiály, knihy, výukové programy či mediální prostředky po celou dobu vyučování i mimo něj.
<ul style="list-style-type: none"> • Zapojovat při pracovních aktivitách všechny své smysly, zejména sluch, hmat, zrak. 	- Zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání, paměti, jemné motoriky.
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět a dle svých možností používat symboly spojené s pracovními činnostmi. 	- Rozvíjíme slovní zásobu z oblasti pracovní výchovy a pracovních činnostech.

Kompetence komunikativní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel- strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět ději, který je znázorněný obrazem, fotografií nebo piktogramem. 	- Používáme obrazové materiály, jednoduché texty s cílem pochopení a porozumění sdělených informací.
	- Při pracovních dovednostech využíváme ke komunikaci obrázky, obrazové návody či text.

Kompetence k řešení problémů	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> Nenechat se odradit případnými prvními neúspěchy při pracovních aktivitách. 	<ul style="list-style-type: none"> Vhodnou motivací a individuálním přístupem podporujeme žáky při hodinách pracovní výchovy.

Kompetence sociální a personální	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> Zapojit se do skupiny podle svých možností a podílet se na společných pracovních aktivitách. 	<ul style="list-style-type: none"> Formou didaktických her a společenských akcí rozvíjíme u žáků práci ve skupinách, konkrétními příklady upozorňujeme na výhody spolupráce.
<ul style="list-style-type: none"> Umět navázat kontakt s vrstevníky a spolužáky, vnímat potřeby druhých osob. 	<ul style="list-style-type: none"> Při výuce a ostatních činnostech zdůrazňujeme schopnost naslouchání druhým Častým opakováním fixujeme správné chování Dbáme vlastního pozitivního příkladu Poukazujeme na nevhodné chování ve skupině a na následky tohoto jednání.

Kompetence pracovní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> Mít osvojeny jednoduché pracovní stereotypy, zvládnout přidělenou činnost (provede alespoň dva úkony po sobě jdoucí) po krátkém a srozumitelném vysvětlení 	<ul style="list-style-type: none"> Seznamujeme žáky s jednoduchými pracovními úkony ve třídě, v kuchyni či např. na zahradě Pravidelným opakováním fixujeme pracovní postupy, tím zvyšujeme samostatnost žáků Po vykonání činnosti žáky motivujeme pochvalou, poukazujeme na

	<p>dosažené úspěchy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Snažíme se vykonávat takové pracovní činnosti jež posléze vedou k uskutečnitelné možnosti budoucího pracovního uplatnění
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět instrukcím a používat je k práci, podle naučených pracovních postupů si umět připravit pracovní plochu a k práci používat adekvátní pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> - V průběhu osvojování pracovních stereotypů důsledně dodržujeme pravidlo od jednoduchého ke složitějšímu - Denní režim strukturujeme do jednoduchých pracovních postupů, používáme srozumitelné a jednotné pokyny, verbalizujeme úkony - V průběhu plnění úkolu ověřujeme pochopení instrukce, hodnotíme výsledek a podporujeme úsilí žáka i v případě neúspěchu
<ul style="list-style-type: none"> • Samostatně pracovat dle možností, výtvarné činnosti zvládat podle jednotlivých kroků, snažit se zadaný úkol dokončit 	<ul style="list-style-type: none"> - Práci žáků fázujeme do jednotlivých kroků, což zvyšuje přehlednost zadaných úkolů - Respektujeme pracovní tempo žáka a snažíme se ho motivovat k vyšším výkonům - Opakováním usilujeme o osamostatňování
<ul style="list-style-type: none"> • Pomáhat ostatním, zapojit se do týmové práce – vyčkat na instrukci, začít pracovat na daný pokyn, mít určitou představu o jejím výsledku 	<ul style="list-style-type: none"> - Modelovými situacemi podněcujeme žáky ke spolupráci a respektování výsledků práce druhých - Často ověřujeme pochopení instrukce - Upozorňujeme na výhody týmové spolupráce a na její pravidla - Vytvořené práce a výrobky vystavujeme na veřejnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět hodnocení výsledku své práce, rozlišovat mezi odměnou, pochvalou či kritikou, dokázat přijmout pomoc a chybu pod vedením napravit 	<ul style="list-style-type: none"> - V průběhu všech činností žáka podporujeme, hodnotíme nejen výsledek, ale i pracovní postup či vynaložené úsilí - Nacvičujeme s žáky, jak se vyrovnávat s hodnocením svojí osoby či práce na modelových situacích - Hodnotíme s žáky vlastní práce

	- Prezентujeme výsledky pracovní činnosti žáků před druhými lidmi (ostatními žáky, učiteli, rodiči), případně na veřejnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Střídat práci a odpočinek, dodržovat bezpečnost, používat ochranné prostředky či pomůcky, respektovat pokyny druhé osoby před započítím práce 	<ul style="list-style-type: none"> - Seznamujeme žáky s bezpečnostními předpisy, vysvětlujeme je na modelových situacích či obrázcích a poukazujeme na následky jejich nedodržení - Při práci důsledně dbáme na dodržování zásad bezpečnosti práce

5.12.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – očekávané školní výstupy vycházejí z očekávaných výstupů v RVP.
- Očekávané školní výstupy jsou zpracovány podle jednotlivých období.

Pracovní výchova

1. STUPEŇ – 1. období (1. – 3. ročník)			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Osobní hygiena: použití WC, splachování, použití toaletního papíru, kapesníku, česání, mytí rukou a obličeje, čištění zubů. ➤ Základní hygienické návyky. ➤ Základy správného stolování (správné držení lžice, používání příboru). 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ SEBEOBSLUHA 	<p>Vu – předměty denní potřeby</p> <p>Vu – bezpečnost a hygiena při práci</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Zvládnout dle svých možností oblékání a svlékání oděvu, obouvání obuvi. • Udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí. • Dle svých možností třídit různé druhy materiálu podle základních kritérií. • Pracovat s jednoduchými materiály a správně používat pomůcky. • Vytvářet jednoduché výrobky z tradičních i netradičních materiálů. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozsvěcování a zhasínání světla. ➤ Svlékání a oblékání (zapínání, rozepínání knoflíku, zapínání zipu, patentu, suchý zip). ➤ Ukládání oděvu a obuvi (skládání, ukládání na raménka). ➤ Obouvání, navlékání šňůrky do obuvi. ➤ Péče o osobní věci. ➤ Uklízení a ukládání osobních věcí. ➤ Třídění materiálů podle velikosti, tvaru, barvy. ➤ Třídění předmětů podle druhu materiálu. ➤ Ukládání předmětů a materiálů do nádob, krabic a zásuvek. ➤ Práce s jednoduchými materiály (ohýbání, překládání, skládání, nalepování, vybarvování, navlékání, obkreslování, tvarování hmoty, mačkání, trhání). ➤ Nácvik stříhání – práce s cvičnými nůžkami pro dvě osoby. ➤ Jednoduché pracovní postupy. ➤ Využití nejrůznějších materiálů. 	<p style="text-align: center;">❖ PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</p>	<p>Vv – rozvoj jemné motoriky</p> <p>Vv – třídění předmětů podle materiálu, barvy</p> <p>Ps – rozvoj jemné motoriky, správný úchop předmětu</p> <p>Ps – rozvoj jemné motoriky</p>
---	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Zvládnout práci podle jednoduchého návodu či předlohy. • Zvládnout manipulaci s jednoduchou stavebnicí. • Pozorovat přírodu a změny v ní po celý rok. • Pečovat dle svých možností o pokojové rostliny. • Používat lehké zahradní náčiní. • Jednoduše prostřít stůl. • Dodržovat pravidla slušného chování při stolování. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizace práce. ➤ Práce s návodem, předlohou. ➤ Popis pracovního postupu. ➤ Kostky (stavění z kostek, ukládání kostek do krabice). ➤ Stavebnice – Duplo, Lego, Cheva apod. ➤ Mozaika, kolíčky, hříbky. ➤ Roční období – změny v přírodě. ➤ Pozorování přírody. ➤ Základní podmínky pro pěstování rostlin. ➤ Péče o nenáročné rostliny- zalévání, omývání listů, přesazování, kypření, rozmnožování. ➤ Setí, sázení, klíčení semen. ➤ Názvy a použití zahradního náčiní (hrábě, motyka, zahradní kolík). ➤ Pěstování rostlin na zahradě. ➤ Jednoduchá úprava stolu. ➤ Pravidla správného stolování- umístění talíře, příboru. ➤ Úklid stolu. ➤ Pravidla slušného chování při stolování. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ ❖ PĚSTITELSKÉ PRÁCE ❖ PRÁCE V DOMÁCNOSTI 	<p>Vu – pravidla slušného</p>
---	--	--	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Poznat a pojmenovat základní vybavení kuchyně. • Připravit s pomocí jednoduché jídlo, svačinu. • Dle svých možností zvládnout drobné úklidové práce. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vybavení kuchyně. ➤ Práce s jednoduchým kuchyňským náčiním. ➤ Bezpečnost při práci v kuchyni. ➤ Příprava šťávy, čaje, kakaá. ➤ Mazání pečiva máslem, pomazánkou a marmeládou. ➤ Drobné úklidové práce: zametání, utírání prachu, vysávání, vynášení odpadků. 		chování
--	---	--	---------

1. STUPĚŇ – 2. období (4. – 6. ročník)

Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládnout jednoduchou péči a údržbu o oděv a obuv. • Udržovat své osobní věci v pořádku a čistotě. • Pečovat v rámci svých možností o své tělo. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ukládání, čištění obuvi. ➤ Ukládání, čištění oděvů. ➤ Péče o osobní věci – uklízení, ukládání školních pomůcek do penálu, aktovky; uklízení v lavici; zacházení s učebnicemi a sešity. ➤ Základní hygienické návyky. ➤ Osobní hygiena: sprchování, mytí celého těla, čištění zubů, mytí a česání vlasů, používání kapesníku. 	❖ SEBEOBSLUHA	

<ul style="list-style-type: none"> • Účelně se oblékat dle počasí či dle různé příležitosti. • Udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce. • Používat při práci vhodné pomůcky či nástroje vzhledem k použitému materiálu. • Podle předlohy vyrobit výrobek z daného materiálu; dodržovat správný pracovní postup. • Vyrobit předmět či věc na základě vlastní fantazie, případně využít 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Oblečení podle ročních období. ➤ Oblečení dle konkrétní příležitosti (divadlo, oslava, škola, výlet, sport apod.) ➤ Úklid pracovního místa. ➤ Seznámení s prací s čistícími prostředky. ➤ Zásady bezpečnosti a hygieny při práci. ➤ Pracovní pomůcky, nástroje, jejich funkce a použití vzhledem k druhu materiálu. ➤ Jednoduché techniky zpracování vybraných materiálů. ➤ Různé drobné materiály a jejich použití- přírodniny, modelovací hmoty, papír, karton, textil, fólie, drát apod. ➤ Jednoduché pracovní postupy s materiály: sběr, ohýbání, překládání, skládání, vytrhávání, nalepování, obkreslování, stříhání, navlékání, spojování, válení, modelování, vykrajování, vázání uzlů z tkaniček, nácvik kličky. ➤ Vlastní tvorba dle fantazie. ➤ Využití lidových tradic a řemesel při 	❖ PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	<p>Vv – oblečení</p> <p>Vu – bezpečnost chování při práci</p> <p>Ps – péče o psací pomůcky</p> <p>Ps – rozvoj jemné motoriky</p> <p>Vv – lidové zvyky a tradice</p>
--	--	------------------------------------	---

<p>jednoduché prvky lidových tradic.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udržovat pořádek na svém pracovním místě, uplatňovat zásady hygieny a bezpečnosti práce. • Pracovat při pracovních činnostech podle slovního návodu či předlohy. • Zvládnout se stavebnicí jednoduchou montáž i demontáž. • Spojovat i rozpojovat různé jednoduché předměty. • Umět popsat základní podmínky a postupy při pěstování rostlin. • Pečovat a ošetřovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny. 	<p>vlastní tvorbě a využití vybraných materiálů.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Lidové zvyky, tradice a řemesla. ➤ Úklid pracovního místa. ➤ Zásady hygieny a bezpečnosti při práci. ➤ Čtení návodu. ➤ Práce podle slovního návodu. ➤ Práce podle předlohy. ➤ Stavba jednoduchých modelů. ➤ Demontáž modelů a ukládání dílů do krabic. ➤ Práce s nejrůznějšími předměty – jejich spojování, rozpojování různými metodami např. šroubem, háčky, závitem. ➤ Základní podmínky pro pěstování rostlin- voda, půda, světlo, teplo, výživa. ➤ Klíčení semen. ➤ Příprava půdy na setí. ➤ Péče o pokojové rostliny- zalévání, kypření půdy, omývání listů, přesazování rostlin. 	<p>❖ PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ</p> <p>❖ PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p>	<p>Vu – oslavy a svátky</p> <p>Vv – základní podmínky pro pěstování rostlin – koláž</p>
---	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat při práci s rostlinami zásady hygieny a bezpečnosti. • Používat a znát základní pomůcky, nástroje a náčiní vhodné k různým činnostem v zahradě. • Seznámit se s různými druhy rostlin, vyjmenovat rozdíly mezi léčivými a jedovatými rostlinami; vybrané z nich poznat a pojmenovat. • Poznat a pojmenovat základní vybavení kuchyně. • S pomocí připravit jednoduché pohoštění. • Znat základní druhy potravin; seznámit se se zásadami správné výživy. • Dodržovat základní pravidla správného stolování a společenského chování při stolování. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zásady bezpečné práce a hygieny. ➤ Ochranné pomůcky při práci. ➤ Zahradnické pomůcky, nástroje, náčiní a jejich použití. ➤ Základní druhy rostlin: okrasné, užitkové, léčivé, jedovaté. ➤ Využití některých druhů rostlin – léčivky. ➤ Jedovaté rostliny – prevence. ➤ Základní vybavení kuchyně: nábytek, kuchyňské spotřebiče a pomůcky. ➤ Příprava čaje, kakaa, kávy, šťávy. ➤ Krájení a mazání chleba a pečiva. ➤ Příprava jednoduché pomazánky. ➤ Čištění a krájení zeleniny, ovoce. ➤ Potravin – ovoce, zelenina, pečivo, mléčné výrobky, druh masa, přílohy. ➤ Zásady správné výživy. ➤ Nákup a skladování potravin. ➤ Stolování, úprava stolu. ➤ Pravidla správného stolování. 	❖ PRÁCE V DOMÁCNOSTI	Vu – bezpečnost při práci
---	---	-------------------------	---------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečně používat jednoduché kuchyňské nástroje a pomůcky. • Udržovat pořádek a čistotu ve třídě i ve svých věcech. • Dodržovat bezpečnost práce v domácnosti; dodržovat zásady hygieny. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Práce s jednoduchými kuchyňskými nástroji- škrabka, struhadlo, nůž. ➤ Jednoduché úklidové práce – úklid věcí do skříněk, utírání prachu, vysávání, zametání, mytí podlahy, mytí nádobí. ➤ Zásady hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti. 		
--	--	--	--

2. STUPEŇ – (7. – 10. ročník)			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišovat a pojmenovat základní druhy materiálů. • Pojmenovat základní pomůcky, nástroje a nářadí pro ruční opracování. • Vybrat správný nástroj a pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Materiály: druhy, vlastnosti, použití v praxi (papír, sklo, dřevo, plasty, kov). ➤ Pracovní pomůcky, nástroje a nářadí a jejich použití v praxi. ➤ Zpracování materiálů a jejich užití v praxi. ➤ Pracovní postupy – fixace. ➤ Jednoduché pracovní postupy. 	<p>❖ PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p>	<p>Pří – druhy a vlastnosti materiálů</p> <p>Vv – využití netradičních materiálů</p> <p>Vv – práce podle návodu</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se a pracovat podle jednoduchých návodů. • Vybrat a používat dle svých možností pracovní nástroje a pomůcky při pracovních činnostech. • Uplatňovat zásady bezpečnosti a hygieny při práci s nářadím a nástroji. • Sestavit podle návodu či jednoduchého plánu model z konstrukční stavebnice. • Postavit jednoduchý model ze stavebnice a dokázat ho poté rozebrat. • Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny při práci a seznámit se s bezpečnostními předpisy. • Podílet se na údržbě jednoduchých předmětů. • Vybrat vhodný pracovní postup při pěstování rostlin. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientace v návodech. ➤ Práce podle jednoduchého návodu. ➤ Pracovní nástroje a pomůcky pro ruční opracování. ➤ Správná manipulace s nástroji a nářadím. ➤ Základní dovednosti ručních prací: navlékání jehly, přišití knoflíku, vyšívání křížkem. ➤ Bezpečnost a hygiena při práci. ➤ Ochranné pomůcky. ➤ Práce s návodem, plánem. ➤ Stavba jednoduchých modelů. ➤ Práce se stavebnicí – montáž a demontáž modelu, úklid stavebnice do krabic. ➤ Zásady bezpečnosti a hygieny při práci. ➤ Ochrana zdraví. ➤ Běžná údržba předmětů ze dřeva, plastu či skla. ➤ Základní podmínky pro pěstování. ➤ Základní zpracování půdy –příprava 	<p>❖ PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ</p>	<p>❖ PĚSTITELSKÉ</p>
---	--	--	----------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Pečovat o květiny ve třídě, ve škole. • Seznámit se s zásadami pěstování zeleniny. • Znat a pojmenovat běžné druhy ovoce. • Vybrat pracovní pomůcku či náčiní k přidělené práci na zahradě. • Poznat a pojmenovat běžné léčivé rostliny a seznámit se s nebezpečím jedovatých rostlin. 	<p>záhonu, rytí, zakládání kompostu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Výživa rostlin. ➤ Okrasné rostliny, pokojové květiny. ➤ Pěstování vybraných okrasných květin. ➤ Využití květin v interiéru. ➤ Aranžování a jednoduchá vazba květin. ➤ Zásady pěstování vybraných druhů zeleniny: osivo, sadba, plody. ➤ Sklizeň, skladování a konzervování zeleniny. ➤ Základní druhy ovoce. ➤ Způsob pěstování drobného ovoce; sklizeň a skladování. ➤ Zahradnické pomůcky a náčiní: motyka, hrábě, rýč, kolečko, lopata, sázecí kolík. ➤ Údržba zahradního nářadí. ➤ Ochranné pomůcky. ➤ Léčivé rostliny, pěstování vybraných rostlin. ➤ Rostliny a zdraví člověka. ➤ Léčivé účinky rostlin a bylin. ➤ Jedovaté rostliny. 	<p>PRÁCE</p>	<p>Pří – péče o rostliny, sběr plodin</p>
--	---	--------------	---

<ul style="list-style-type: none"> • Popsat svými slovy chov domácích zvířat, vyjmenovat domácí zvířata a znát zásady bezpečnosti při kontaktu s nimi. • Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci na zahradě. • Zvládnout jednoduché pracovní činnosti v rámci domácnosti. • Znat a pojmenovat vybavení kuchyně (nádobí, náčiní, elektrické spotřebiče). • S pomocí obsluhovat jednoduché kuchyňské spotřebiče a základní spotřebiče v domácnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Alergie. ➤ Chov zvířat v domácnosti. ➤ Kontakt se zvířaty. ➤ Bezpečnost práce s náčiním. ➤ Hygiena práce na zahradě. ➤ Ochranné pomůcky. ➤ Úklid domácnosti (zametání, luxování, utírání prachu, mytí nádobí). ➤ Úklidové prostředky; postupy při úklidu; bezpečnost při práci. ➤ Údržba oděvů a textilií (žehlení, ruční praní, praní v pračce, základy šití a vyšívání dle individuálních schopností žáků). ➤ Prací a čistící prostředky. ➤ Vybavení kuchyně; udržování pořádku a čistoty v kuchyni. ➤ Elektrické spotřebiče: funkce a užití. ➤ Základní spotřebiče v domácnosti a jejich ovládání: rychlovarná konvice, automatická pračka, mikrovlnná trouba, elektrická trouba. ➤ Bezpečnost provozu; nebezpečí úrazu 	<p>❖ PRÁCE V DOMÁCNOSTI</p>	
---	---	---------------------------------	--

<ul style="list-style-type: none"> • S pomocí připravit jednoduchý pokrm s využitím jednoduchých postupů a návodů podle zásad zdravé výživy. • S pomocí nachystat, vyzdobit a prostříit stůl ke stolování; dodržovat zásady slušného chování při stolování. • Dodržovat bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči. 	<p>elektrickým proudem.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Příprava pokrmů – úprava za studena, tepelná úprava. ➤ Zásady zdravé výživy: zdravé a nezdravé potraviny, vitamíny. ➤ Nákup a uskladnění potravin, základní druhy potravin. ➤ Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů. ➤ Úprava stolu – umístění talířů, příborů, sklenic. ➤ Výzdoba při stolování: využití květin a ostatních doplňků. ➤ Základy obsluhy a chování u stolu, úprava stolu. ➤ Slavnostní příležitosti. ➤ Bezpečnost při používání čistících a mycích prostředků. ➤ Bezpečnost při práci s elektrospotřebiči. ➤ Nebezpečí úrazu elektrickým proudem. 		
--	--	--	--

6 Učební osnovy – II. díl

6.1 ROZUMOVÁ VÝCHOVA

6.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Rozumová výchova** vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a komunikace**. Rozumová výchova se skládá z několika vzájemně neoddelitelných složek. Rozvíjíme poznávací schopnosti a komunikační dovednosti, logické myšlení, pozornost a paměť, vytváříme početní představy a rozvíjíme grafické schopnosti.

Cílem daného předmětu je rozvinutí rozumových schopností žáků na optimální možnou úroveň, již by tito žáci nemohli dosáhnout, kdyby jim nebyla poskytnuta odborná speciálně pedagogická péče.

Vyučovací předmět Rozumová výchova dovede žáky k takové úrovni sociálních, komunikačních a dalších dovedností, které jim umožní určitou míru orientace v okolním prostředí a komunikace s ostatními lidmi. Žáci podle svých schopností získají určitou míru nezávislosti na péči druhých osob, která je ovšem limitována změnami v oblasti pohybu, vnímání a komunikace žáka.

Obsah předmětu je rozdělen na tři tematické okruhy – v rámci uvedených okruhů se realizují cíle předmětu:

Rozvíjení poznávacích schopností.

Rozvíjení logického myšlení a paměti.

Rozvíjení grafických schopností.

Jednotlivé oblasti se ve výuce vzájemně doplňují a prolínají v závislosti na individuálních schopnostech a potřebách žáka.

Na 1. a 2. stupni je předmět organizován v rámci povinné časové dotace:

- 1. – 10. ročník – 3 hodiny týdně v každém ročníku.

Mezipředmětové vztahy a přesahy k dalším předmětům:

- Na 1. stupni: Řečová výchova – Řv, Smyslová výchova – Sv, Výtvarná výchova – Vv.
- Na 2. stupni: Řečová výchova – Řv, Smyslová výchova – Sv, Výtvarná výchova – Vv.

Vyučovací hodina rozumové výchovy probíhá převážně v kmenových učebnách. Hodiny jsou členěny na kratší časové jednotky podle individuálních potřeb a možností žáků. Během vyučování je využíváno široké spektrum kompenzačních a didaktických pomůcek.

Hodnocení probíhá stejně jako v ostatních předmětech slovní formou. V jednotlivých ročnících se hodnotí dosažená úroveň rozumových schopností, zároveň je zhodnocena ta část klíčové kompetence, která je v rámci daného předmětu rozvíjena.

6.1.2 Cílové zaměření vyučovacího předmětu

1. stupeň

- Rozvíjení rozumových schopností na optimální možnou úroveň.
- Nacvičování hygienických návyků a sebeobslužných činností.
- Osvojování základů orientace ve třídě, ve škole, na vlastním těle.
- Rozvíjení funkčního úchopu psacího náčiní a napodobení druhů čar.

2. stupeň

- Rozvíjení poznávacích schopností žáka.
- Orientovat se podle svých možností ve známém prostředí.
- Osvojení se komunikačních dovedností, případně používat netradiční formy komunikace.
- Orientování se na stránce, čtení obrázků – vybraných písmen, přiřazování číslic.
- Osvojení základů psaní hůlkového písma.

6.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie ve předmětu

Kompetence k učení	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Porozumět jednoduché slovní instrukci. Vyhledat určitý předmět pomocí znaku, symbolu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ve výuce používáme názorné a obsahově přiměřené učební materiály. - V hodinách pracujeme s konkrétními předměty, přecházíme k fotografiím, obrázkům a piktogramům. - Pojmenováním rozšiřujeme aktivní a pasivní slovní zásobu. - V komunikaci používáme vždy jednotnou terminologii.

<ul style="list-style-type: none"> Podle instrukcí napodobovat jednoduché činnosti, soustředit se na prováděnou činnost. 	<ul style="list-style-type: none"> Všechny činnosti doplňujeme slovním doprovodem. Aplikujeme nácvik řešení modelových situací, postupně cvičíme pozornost a soustředění.
<ul style="list-style-type: none"> Orientovat se ve svém okolí, na vlastním těle. 	<ul style="list-style-type: none"> Formou manipulačních her a modelových situací procvičujeme jednotlivé části těla. V reálných situacích procvičujeme orientaci ve třídě, ve škole, v okolí školy.
<ul style="list-style-type: none"> Poznat členy rodiny, spolužáky, známé osoby a vhodně na ně reagovat. 	<ul style="list-style-type: none"> V průběhu vzdělávání neustále procvičujeme poznávání konkrétních osob - pomocí fotografií, manipulací s obrázky, později symboly, piktogramy.
<ul style="list-style-type: none"> Vnímat určité předměty osobní hygieny. 	<ul style="list-style-type: none"> Formou manipulačních her procvičujeme rozlišování a třídění různých předmětů osobní hygieny. Osvojené dovednosti upevňujeme v konkrétních situacích.
<ul style="list-style-type: none"> Porozumět jednoduchému slovnímu pokynu, vyhledat určitý předmět, užívat znaky, popř. symboly. 	<ul style="list-style-type: none"> Manipulujeme s předměty, pojmenováním rozšiřujeme aktivní a pasivní slovní zásobu. Verbálně komentujeme veškerou činnost, na modelových situacích nacvičujeme plnění jednoduchých slovních pokynů.

Kompetence komunikativní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Poznat známé osoby a dorozumívat se s nimi verbálními nebo alternativními způsoby komunikace. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nabízíme žákům při skupinové práci a hrách možnosti využívat formy verbální či neverbální komunikace (znaková řeč, komunikační tabulky). - Podněcujeme žáky k aktivní komunikaci při řešení modelových situací.
<ul style="list-style-type: none"> • Reagovat na své jméno a na jednoduché pokyny. 	<ul style="list-style-type: none"> - Při práci i při hře oslovujeme vždy žáky jejich jmény. - Vyžadujeme odezvu na vyslovení jména pomocí očního kontaktu, zaměření pozornosti. - Podporujeme a upevňujeme schopnost reagovat na běžné pokyny týkající se bezpečnosti (ano, ne, smíš, nesmíš, můžeš, nemůžeš, pozor...), elementárních pracovních činností (vezmi, podej, přines...).
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadřovat souhlas či nesouhlas podle svých schopností, vyjádřit svoje potřeby. 	<ul style="list-style-type: none"> - Výzvou či jinou motivací podporujeme u žáků aktivní vyjadřování vlastních postojů při práci i při hře.

Kompetence k řešení problémů	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Se slovním doprovodem řešit známé situace. 	<ul style="list-style-type: none"> - Formou nápodoby nacvičujeme nejprve řešení modelových situací a později praktické zvládnání elementárních životních situací.

<ul style="list-style-type: none"> • Opakující se situace řešit naučeným způsobem, v neznámé situaci napodobit řešení. 	<ul style="list-style-type: none"> - Opakováním nacvičujeme a upevňujeme postupy řešení obvyklých situací, nejprve podle pokynů, později dle možností samostatně.
<ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se v okolním prostředí a v režimu dne. Poznat změny ve svém okolí a vhodně na ně reagovat. 	<ul style="list-style-type: none"> - V reálných situacích nacvičujeme praktickou orientaci v budově školy a střediska (WC, jídelna, jednotlivé učebny). - Pomocí vycházek a výletů seznamujeme žáky s nejbližším okolím školy. - Pomocí obrázků, piktogramů a se slovním doprovodem procvičujeme s žáky orientaci v časovém režimu dne.

Kompetence sociální a personální	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomovat si svoji osobu prostřednictvím svého těla. Vnímat své tělo, orientovat se na vlastním těle, orientovat se na modelu, na obrázku. 	<ul style="list-style-type: none"> - Poznávání vlastního těla provádíme prostřednictvím her a jednoduchých pohybových činností. - Názornými obrázky, povídáním seznamujeme žáky s jednotlivými částmi jejich těla, s jejich funkcí či možnostmi.
<ul style="list-style-type: none"> • Reagovat na osoby ve svém okolí, navazovat kontakt s osobami ve svém okolí. Vnímat a poznávat členy rodiny, spolužáky, pedagogy a blízké osoby. 	<ul style="list-style-type: none"> - Neustálou motivací podporujeme zájem o spolužáky a učitele, rozvíjíme schopnost vnímat okolní osoby a reagovat na ně. - Rozvíjíme potřebu dorozumět se s osobami ve svém okolí během společně prováděných činností a her.

Kompetence pracovní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> S pomocí jiné osoby zvládat jednodušší sebeobslužné a hygienické úkony a poznávat předměty denní potřeby. 	<ul style="list-style-type: none"> Názornou demonstrací seznamujeme žáky se základními hygienickými návyky, motivujeme je ke zvyšování samostatnosti při jejich vykonávání.
<ul style="list-style-type: none"> Rozeznat a manipulovat se známými předměty, podle svých schopností je správně použít. 	<ul style="list-style-type: none"> Důsledností a stálým opakováním upevňujeme schopnosti sebeobsluhy a zvyšujeme samostatnost při uplatňování hygienických návyků v průběhu celého režimu dne.

6.1.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- Vzdělávací obsah předmětu – očekávané školní výstupy vycházejí z očekávaných výstupů v RVP.
- Očekávané školní výstupy jsou zpracovány na – 1. stupeň (1. – 6. ročník),
– 2. stupeň (7. – 10. ročník).

1. STUPEŇ (1. – 6. ročník)			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> Uvědomovat si části svého těla. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvědomování si vlastní osoby. ➤ Ukazování částí svého těla a těla spolužáků s asistovaným vedením ruky. ➤ Ukazování částí těla na hračky – pomocí asistovaného úchopu. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ROZVÍJENÍ POZNÁVACÍCH SCHOPNOSTÍ. 	<ul style="list-style-type: none"> Řv – pojmenovávání částí těla, předmětů, reakce na pokyn.

<ul style="list-style-type: none"> • Reagovat na oslovení jménem, znát své jméno. • Reagovat na fotografie členů rodiny. • Orientovat se ve svém nejbližším prostředí. • S pomocí poznat předměty denní potřeby. • Třídít a řadit předměty a obrázky podle zadaných kritérií. • S pomocí uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti. • Vnímat a s pomocí uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Návčik reakce na oslovení. ➤ Návčik svého jména – slovně či jinou alternativní formou. ➤ Rodina – poznávání členů úzké rodiny. ➤ Práce s fotografiemi. ➤ Seznámení s prostředím třídy. ➤ Orientace ve třídě. ➤ Seznámení s budovou školy. ➤ Poznávání předmětů ve třídě. ➤ Poznávání pomůcek usnadňujících sebeobsluhu. ➤ Využívání tvarově a velikostně rozlišných předmětů. ➤ Třídění předmětů podle velikosti, barvě, tvaru a obsahu. ➤ Manipulace s předměty podle zadání. ➤ Návčik samostatnosti při jídle. ➤ Návčik stolování v jídelně. ➤ Používání WC a návčik osobní hygieny. ➤ Vyjádření libosti, nelibosti. ➤ Vyjádření potřeby, přání. ➤ Vyjádření souhlasu a nesouhlasu. 		<p>Sv – rozvoj smyslového vnímání (diferenciace, paměti).</p> <p>Řv – rozvoj slovní zásoby, alternativní způsob komunikace</p> <p>Vv – rozlišování stejné x různé</p>
--	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • Uchopit, podržet a zahodit podaný předmět. • Uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní (houba, malířský štětec apod.). • Umět čmárat – prstem do písku, do krupice, do rýže; malovat spontánně – prstem, houbou, štětcem na papír různých rozměrů. • Obtáhnout různé druhy čar. • Obtáhnout předkreslený tvar. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cvičení jemné motoriky ruky. ➤ Cvičení úchopů do celé ruky, do špetky, pinzetový úchop. ➤ Přebírání a třídění různých předmětů. ➤ Návčik sevření a uvolnění ruky. ➤ Uvolňovací cviky ruky, prstů. ➤ Cvičení jemné motoriky ➤ Návčik funkčního úchopu kreslicího náčiní. ➤ Čmárání prstem do sypkého materiálu. ➤ Uvolňovací cvičení – práce na svislé a vodorovné ploše. ➤ Práce na různém druhu formátu (tabule, balící papír, A2, A3, A4) ➤ Střídání různého druhu psacího náčiní (ruka, houba, štětec, křída, fix, tužka). ➤ Spontánní malování různými způsoby. ➤ Obtahování vodorovné, svislé a šikmé čáry. ➤ Obtahování vlnovky. ➤ Psaní čar pomocí šablony. ➤ Obtahování kruhu – oválu pomocí šablony, bez šablony. ➤ Dokreslování schématu lidské postavy s pomocí. 	<p style="text-align: center;">❖ ROZVÍJENÍ GRAFICKÝCH SCHOPNOSTÍ</p>	<p>Vv – otisky, arteterapeutické prvky.</p> <p>Vv – rozvoj jemné motoriky, uvolňovací cvičení</p>
---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Zaměřit pozornost na určitou činnost. • Rozlišovat předměty podle velikosti, tvaru, rozlišovat dvojice obrázků. • Složí dějové obrázky, režim dne. • Prohlíží a čte obrázkové knihy, stránky s textem, orientuje se na stránce, řádce. • Rozlišovat vybraná písmena. • Snažit se napodobit rytmus slov, případně jednoduchá slova opakovat. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nacvičování udržení očního kontaktu a reakce na hlas. ➤ Procvičování koncentrace na určitou činnost či předmět. ➤ Přebírání a třídění předmětů a obrázků podle zadaných kritérií. ➤ Manipulační činnosti, porovnávání a rozlišování předmětů podle různých znaků. ➤ Seznámení se s režimem dne. ➤ Seznámení se se strukturou dne a činnostmi v danou denní dobu. ➤ Nácvik zaměření pozornosti na knihu, obrázek, vyhledávání obrázku. ➤ Nácvik orientace na řádku. ➤ Nácvik rozlišování základních piktogramů (svačina, oběd, škola, družina, jednotlivé výchovy). ➤ Osvojení, upevňování a poznávání tvarově jednoduchých písmen – např. A, I, O. ➤ Poslech zvukomalebných slov a jejich spojení s předmětem či obrázkem. ➤ Reprodukce jednoduchých slov. ➤ Poslech říkanky, básničky. ➤ Reprodukce jednoduché říkanky 	<p>❖ ROZVÍJENÍ LOGICKÉHO MYŠLENÍ A PAMĚTI.</p>	<p>Řv – rozvoj slovní zásoby.</p> <p>Sv – třídění předmětů, rozvoj smyslového vnímání</p> <p>Sv – nácvik pozornosti.</p> <p>Vv- kresba podle linie</p>
--	--	--	--

	a básničky.		
--	-------------	--	--

2. STUPĚŇ (7. – 10. ročník)			
Školní výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Pojmenovat a znát části svého těla, ukázat je na svém těle a na modelu. • Znat své jméno a příjmení, podle svých možností adresu bydliště. • Znat členy své rodiny. • Poznat své spolužáky i učitele, podle svých schopností je dokázat oslovit jménem. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Popis částí těla na obrázku, ve skutečnosti. ➤ Pojmenování částí obličeje v zrcadle, v reálu. ➤ Označit při modelových situacích na těle místo bolesti případně zranění. ➤ Používání jména a příjmení v reálných situacích. ➤ Osvojování se místa svého bydliště. ➤ Procvičování oslovení druhých osob v reálných situacích. ➤ Rodina – seznámení se členy užší i širší rodiny. ➤ Jména členů rodiny. ➤ Rodina a její členové – role v rodině. ➤ Pojmenování spolužáků, učitelů. ➤ Nácvik oslovení spolužáků, učitelů mluvenou či jinou alternativní formou. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ROZVÍJENÍ POZNÁVACÍCH SCHOPNOSTÍ 	<p>Řv – rozvoj slovní zásoby</p> <p>Sv – reakce na jméno</p> <p>Vv – rodina a její členové</p> <p>Vv – volná kresba: Naše škola</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se v časovém rozvrhu dne, vnímat prostor školy, třídy a nejbližšího okolí. • Poznat předměty denní potřeby a dokázat je použít. • Podle svých schopností uplatňovat hygienické a sebeobslužné návyky. • Uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže. • Poznat a řadit obrázky podle zadaných kritérií. • Poznat grafickou podobu písmen. • Napsat vybraná tiskací písmena a číslice. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Časový rozvrh dne. ➤ Orientace v budově školy a jejím okolí. ➤ Předměty denní potřeby a jejich používání. ➤ Třídění předmětů podle různých kritérií. ➤ Přiřazování předmětů k obrázkům. ➤ Upevňování sebeobslužných a hygienických návyků. ➤ Stravovací návyky. ➤ Péče o zdraví. ➤ Vyjádření potřeby, přání. ➤ Vyjádření souhlasu a nesouhlasu. ➤ Vyjádření zdravotních potíží. ➤ Sociální čtení – poznávání a řazení používaných symbolů. ➤ Sociální počty – poznávání peněz, porovnávání peněžních částek. ➤ Pojem písmeno. ➤ Tvarové prvky tiskacích písmen. ➤ První písmeno jména, ukazovaného předmětu. ➤ Nácvič vybraných písmen hůlkového písma. 	❖ ROZVÍJENÍ GRAFICKÝCH SCHOPNOSTÍ	<p style="text-align: center;">Sv – třídění předmětů</p> <p style="text-align: center;">Řv – vyjádření potřeby, přání</p>
---	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • Opakovat slova a krátké říkanky. • Reprodukovat pomocí obrázků a návodných otázek krátký text. • Popsat několika slovy jednoduchý obrázek. • Přiřazovat správný počet předmětů k číslici. • Podle svých schopností sestavit číselnou řadu. • Porovnat množství (nic, hodně, málo). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poslech a opakování krátkého říkadla, říkanky, básničky. ➤ Dramatizace říkadel či krátké básničky. ➤ Práce s krátkým textem – poslech, převyprávění. ➤ Reprodukce textu pomocí obrázku či návodných otázek. ➤ Popis jednoduchého obrázku několika slovy. ➤ Popis děje na obrázku. ➤ Pojem číslo. ➤ Vytváření matematických představ. ➤ Přiřazení správného počtu předmětů k číslici. ➤ Seznámení se s číselnou řadou. ➤ Posloupnost čísel. ➤ Sestavování číselné řady. ➤ Doplnování číselné řady. ➤ Hodnota čísla – množství. ➤ Porovnání dvou čísel (hodně, málo). ➤ Pojmy: nic, hodně, málo. 		<p>Sv – rozvoj paměti, zapamatování</p>
---	---	--	---

6.2 ŘEČOVÁ VÝCHOVA

6.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Řečová výchova vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a komunikace**.

Předmět zahrnuje tematický okruh Rozvíjení komunikačních dovedností. Tento obor vede žáky k rozvoji funkční komunikace.

Vyučovací předmět Řečová výchova celkově vede žáky k rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností, komunikačních dovedností, k vnímání chápání různých jazykových sdělení. Rozvíjení řečových dovedností ovlivňuje rozvoj poznávacích, citových i volních vlastností žáků.

Pro žáky, u kterých je verbální komunikace omezena nebo zcela nemožná, jsou určeny augmentativní a alternativní komunikační systémy. Tyto systémy jim pomáhají překonat komunikační bariéry, dorozumívat se a komunikovat s okolím, vyjádřit svoje pocity a přání a reagovat na podněty.

Vzdělávací obsah byl vypracován podle období – 1. stupeň: 1. – 6. ročník,
– 2. stupeň: 7. – 10. ročník.

Na 1. a 2. stupni je daný předmět organizován v rámci minimální povinné časové dotace:

- 1. – 10. ročník – 2 hodiny týdně v každém ročníku.

Mezipředmětové vztahy a přesahy k dalším předmětům:

- Na 1. stupni: Rozumová výchova – Rv, Smyslová výchova – Sv, Hudební výchova – Hv.
- Na 2. stupni: Rozumová výchova – Rv, Smyslová výchova – Sv, Hudební výchova – Hv.

Vyučovací hodina řečové výchovy probíhá převážně v kmenových učebnách. Hodiny jsou opět děleny na kratší časové jednotky podle individuálních potřeb a možností žáků. Během vyučování je využíváno široké spektrum kompenzačních a didaktických pomůcek.

Hodnocení probíhá stejně jako v ostatních předmětech slovní formou. Průběžně se hodnotí dosažená úroveň a změna řečových schopností, zároveň je zhodnocena i ta část klíčové kompetence, která je v rámci předmětu rozvíjena.

6.2.2 Cílové zaměření vyučovacího předmětu

1. stupeň

- Rozvíjení řečových schopností.
- Osvojení komunikačních dovedností za použití netradičních metod komunikace (sociální čtení, piktogramy, nonverbální komunikace, alternativní a augmentativní komunikace.)
- Reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby.
- Nacvičovat správné dýchání
- Vyjádřit souhlas a nesouhlas – verbálně, gesty
- Nacvičovat reakce na svoje jméno, oslovení
- Nacvičovat pozdrav a poděkování.

2. stupeň

- Znat své jméno a reagovat na oslovení jménem.
- Vhodně reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby.
- Znat jména nejbližších osob a spolužáků
- Pozdravit, poděkovat – verbálně, gesty
- Sdílet svá přání a potřeby – verbálně, jiným způsobem.
- Využívat komunikační počítačové hry.

6.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu Řečová výchova

Kompetence k učení	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none">▪ Rozumí svému jménu a oslovení, reaguje na svoje jméno.	<ul style="list-style-type: none">- Procvičujeme poznávání konkrétních osob pomocí fotografií, obrázků.- Procvičujeme reakce na oslovení jménem.

	- Při výuce vše komentujeme verbálně.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozumí znakům a symbolům, podle svých schopností je schopen je použít. porozumí jednoduché slovní instrukci – pokynu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Všechny činnosti doplňujeme slovním doprovodem. - Aplikujeme nácvik řešení modelových situací, postupně cvičíme pozornost a soustředění.
<ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se ve svém okolí, na vlastním těle. 	<ul style="list-style-type: none"> - Formou manipulačních her a modelových situací procvičujeme jednotlivé části těla. - V reálných situacích procvičujeme orientaci ve třídě, ve škole, v okolí školy.
<ul style="list-style-type: none"> • Poznat členy rodiny, spolužáky, známé osoby a vhodně na ně reagovat. 	<ul style="list-style-type: none"> - V průběhu vzdělávání neustále procvičujeme poznávání konkrétních osob – pomocí fotografií, manipulací s obrázky, později symboly, piktogramy.
<ul style="list-style-type: none"> • Vnímat určité předměty osobní hygieny. 	<ul style="list-style-type: none"> - Formou manipulačních her procvičujeme rozlišování a třídění různých předmětů osobní hygieny. - Osvojené dovednosti upevňujeme v konkrétních situacích.
<ul style="list-style-type: none"> • Porozumět jednoduchému slovnímu pokynu, vyhledat určitý předmět, užívat znaky, popř. symboly. 	<ul style="list-style-type: none"> - Manipulujeme s předměty, pojmenováním rozšiřujeme aktivní a pasivní slovní zásobu. - Verbálně komentujeme veškerou činnost, na modelových situacích nacvičujeme plnění jednoduchých slovních pokynů.

Kompetence komunikativní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Poznat známé osoby a dorozumívat se s nimi verbálními nebo alternativními způsoby komunikace. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nabízíme žákům při skupinové práci a hrách možnosti využívat formy verbální či neverbální komunikace (znaková řeč, komunikační tabulky). - Podněcujeme žáky k aktivní komunikaci při řešení modelových situací.
<ul style="list-style-type: none"> • Reagovat na své jméno a na jednoduché pokyny. 	<ul style="list-style-type: none"> - Při práci i při hře oslovujeme vždy žáky jejich jmény. - Vyžadujeme odezvu na vyslovení jména pomocí očního kontaktu, zaměření pozornosti. - Podporujeme a upevňujeme schopnost reagovat na běžné pokyny týkající se bezpečnosti (ano, ne, smíš, nesmíš, můžeš, nemůžeš, pozor...), elementárních pracovních činností (vezmi, podej, přines...).
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadřovat souhlas či nesouhlas podle svých schopností, vyjádřit svoje potřeby . 	<ul style="list-style-type: none"> - Výzvou či jinou motivací podporujeme u žáků aktivní vyjadřování vlastních postojů při práci i při hře.

Kompetence k řešení problémů	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Se slovním doprovodem řešit známé situace. 	<ul style="list-style-type: none"> - Formou nápodoby nacvičujeme nejprve řešení modelových situací a později praktické zvládnání elementárních životních situací.

<ul style="list-style-type: none"> • Opakující se situace řešit naučeným způsobem, v neznámé situaci napodobit řešení. 	<ul style="list-style-type: none"> - Opakováním nacvičujeme a upevňujeme postupy řešení obvyklých situací, nejprve podle pokynů, později dle možností samostatně.
<ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se v okolním prostředí a v režimu dne. Poznat změny ve svém okolí a vhodně na ně reagovat. 	<ul style="list-style-type: none"> - V reálných situacích nacvičujeme praktickou orientaci v budově školy a střediska (WC, jídelna, jednotlivé učebny). - Pomocí vycházek a výletů seznamujeme žáky s nejbližším okolím školy. - Pomocí obrázků, piktogramů a se slovním doprovodem procvičujeme s žáky orientaci v časovém režimu dne.

Kompetence sociální a personální	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomovat si svoji osobu prostřednictvím svého těla. Vnímat své tělo, orientovat se na vlastním těle, orientovat se na modelu, na obrázku. 	<ul style="list-style-type: none"> - Poznávání vlastního těla provádíme prostřednictvím her a jednoduchých pohybových činností. - Názornými obrázky, povídáním seznamujeme žáky s jednotlivými částmi jejich těla, s jejich funkcí či možnostmi.
<ul style="list-style-type: none"> • Reagovat na osoby ve svém okolí, navazovat kontakt s osobami ve svém okolí. Vnímat a poznávat členy rodiny, spolužáky, pedagogy a blízké osoby. 	<ul style="list-style-type: none"> - Neustálou motivací podporujeme zájem o spolužáky a učitele, rozvíjíme schopnost vnímat okolní osoby a reagovat na ně. - Rozvíjíme potřebu dorozumět se s osobami ve svém okolí během společně prováděných činností a her.

Kompetence pracovní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> S pomocí jiné osoby zvládat jednodušší sebeobslužné a hygienické úkony a poznávat předměty denní potřeby. 	<ul style="list-style-type: none"> Názornou demonstrací seznamujeme žáky se základními hygienickými návyky, motivujeme je ke zvyšování samostatnosti při jejich vykonávání.
<ul style="list-style-type: none"> Rozeznat a manipulovat se známými předměty, podle svých schopností je správně použít. 	<ul style="list-style-type: none"> Důsledností a stálým opakováním upevňujeme schopnosti sebeobsluhy a zvyšujeme samostatnost při uplatňování hygienických návyků v průběhu celého režimu dne.

6.2.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- Vzdělávací obsah daného předmětu – očekávané školní výstupy vycházejí z očekávaných výstupů v RVP.
- Očekávané školní výstupy jsou zpracovány na – 1. stupeň (1. – 6. ročník),
– 2. stupeň (7. – 10. ročník).

1. STUPEŇ (1. – 6. ročník)			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> Zvládnout podle svých možností adekvátně reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznámení s verbálním projevem pracovníků školy, spolužáků. ➤ Návčik pozornosti. ➤ Reakce na hlas či intonaci dospělé osoby. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ROZVÍJENÍ KOMUNIKAČNÍCH DOVEDNOSTÍ 	<p>Sv – návčik pozornosti, reakce na zvuky z okolí</p> <p>Hv – napodobování zvuků, rozlišování zvuků a hlasů</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Dle svých možností vnímat akustické podněty a odpovídat na ně přiměřenými reakcemi. • Podle svých možností vyjádřit souhlas a nesouhlas. • Snažit se o správné dýchání. • Podle svých možností uposlechnout jednoduchou pobídku, vyjádřit přání. • Znat své jméno a reagovat na oslovení jménem. • Znat jména nejbližších osob a spolužáků. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sluchová a intonační cvičení. ➤ Akustická diferenciacce. ➤ Napodobování hlasů a zvuků. ➤ Vytváření struktury souvislosti gesta a slova. ➤ Rozvoj sluchového, hmatového a očního kontaktu. ➤ Vyjadřování libosti či nelibosti gesty či jinou formou komunikace. ➤ Nácviik správného dýchání – dechová cvičení. ➤ Dechová a fonační cvičení- cviky rtů a jazyka. ➤ Spojení slovního vyzvání s gestem nebo určitým předmětem. ➤ Nácviik reakce na pobídku. ➤ Vyjadření přání slovní či jinou alternativní formou. ➤ Rozvoj očního kontaktu, rozvoj zrakového a sluchového vnímání ➤ Nácviik reakce na vlastní jméno. ➤ Osvojení si jména spolužáků, blízkých osob. ➤ Upevňování jmen spolužáků, rodičů a učitele. 		<p>Hv – rozvoj správného dýchání</p> <p>Rv – rozvoj myšlení, porozumění</p> <p>Sv – reakce na oslovení</p> <p>Sv – rozlišování obrázků,</p>
--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Chovat se vhodným způsobem při pozdravu a poděkování. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nácvik systémů alternativní a augmentativní komunikace, cviky rtů a jazyka. ➤ Nácvik pozdravu verbálně, gesty. ➤ Oromotorika. ➤ Nácvik hlásek a slov. 		předmětů
---	--	--	----------

2. STUPĚŇ (7. – 10. ročník)			
Školní výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Dbát na pravidelné dýchání. • Znat své jméno, vhodně reagovat na oslovení. • Uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže. • Znat jména svých spolužáků a blízkých osob. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dechová cvičení (foukání do papírků, pírka, listů,...) ➤ Nádech nosem, výdech ústy. ➤ Práce s tělem. ➤ Upevňování vlastního jména. ➤ Nácvik vyslovení jména. ➤ Používání vlastního jména. ➤ Vyjádření potřeby, přání. ➤ Vyjádření souhlasu a nesouhlasu. ➤ Vyjádření zdravotních potíží. ➤ Upevňování osobních jmen rodičů, spolužáků, kamarádů. ➤ Používání jmen v reálných situacích. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ROZVÍJENÍ KOMUNIKAČNÍCH DOVEDNOSTÍ 	<p>Hv – dechová cvičení</p> <p>Rv – jména – rodina, spolužáci, učitelé, vlastní jméno</p> <p>Rv – části těla a jejich pojmenování</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Pozdravit a poděkovat – verbálně nebo jiným způsobem. • Sdělit svá přání a potřeby verbálním nebo jiným způsobem. • Využívat komunikační počítačové hry. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Alternativní a augmentativní komunikace. ➤ Návuk pozdravu, poděkování verbálně, gesty. ➤ Spontánní a jednoduché tematické rozhovory. ➤ Sdělení potřeb a přání verbálním či nonverbálním způsobem. ➤ Rozvoj slovní zásoby pomocí reálných předmětů, obrázků, fotografií. ➤ Zaměřování pozornosti na obrazovku počítače ➤ Využívat dotykové obrazovky k alternativní komunikaci. ➤ Výukové programy na PC, ovládání PC podle individuálních schopností. 		<p>Rv – řízené rozhovory</p>
--	--	--	------------------------------

6.3 SMYSLOVÁ VÝCHOVA

6.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Smyslová výchova** vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**.

Vyučovací předmět Smyslová výchova je zaměřen na rozvíjení psychických funkcí prostřednictvím smyslového vnímání, především na vytváření vztahů smyslového vnímání, myšlení a řeči.

Smyslovou výchovou rozvíjíme jednotlivé smyslové analyzátoři a jejich funkce, které jsou podmínkou správného vnímání (analyticko – syntetické činnosti), koncentrace pozornosti, prostorové, směrové a časové orientace a je základem pro vytváření představ a pojmů.

Cílem daného vyučovacího předmětu je poznávání blízkého okolí, utváření pozitivních vztahů k ostatním lidem a spolupráce s nimi. Rozvojem smyslového vnímání dochází k rozvoji dalších poznávacích schopností, myšlení, řeči, pozornosti a celkové orientace žáků.

Vzdělávací obsah předmětu je zpracován pro 1. stupeň a 2. stupeň.

Vyučovací předmět Smyslová výchova je rozdělen na pět tematických okruhů – v rámci uvedených okruhů se realizují cíle předmětu:

- *Rozvíjení zrakového vnímání*
- *Rozvíjení sluchového vnímání*
- *Rozvíjení hmatového vnímání*
- *Prostorová a směrová orientace*
- *Rozvíjení čichového a chuťového vnímání*

Jednotlivé oblasti se v průběhu vzdělávacího procesu vzájemně doplňují a prolínají v závislosti na individuálních schopnostech a potřebách žáka.

Na 1. a 2. stupni je předmět organizován v rámci povinné časové dotace:

- 1. – 10. ročník – 5 hodin týdně v každém ročníku.

Mezipředmětové vztahy a přesahy k dalším předmětům:

- Na 1. stupni: Rozumová výchova – Rv, Řečová výchova – Řv, Výtvarná výchova – Vv, Pracovní výchova – Pv, Hudební výchova – Hv, Pohybová výchova – Pov, Zdravotní tělesná výchova – ZTV.

- Na 2. stupni: Rozumová výchova – Rv, Řečová výchova – Řv, Výtvarná výchova – Vv, Pracovní výchova – Pv, Hudební výchova – Hv, Pohybová výchova – Pov, Zdravotní tělesná výchova – ZTV.

Vyučovací hodiny smyslové výchovy probíhá převážně v učebnách s možností relaxace. Hodiny jsou členěny na kratší časové jednotky podle individuálních potřeb a možností žáků. Během vyučování je využíváno široké spektrum kompenzačních a didaktických pomůcek.

Hodnocení probíhá stejně jako v ostatních předmětech slovní formou. V jednotlivých ročnících se hodnotí dosažená úroveň smyslového vnímání a jeho využití k ostatním činnostem, zároveň je hodnocena ta část klíčové kompetence, která je v rámci daného předmětu rozvíjena.

6.3.2 Cílové zaměření vyučovacího předmětu

1. stupeň

- Rozvíjení zrakového, sluchového, hmatového, čichového a chuťového vnímání.
- Orientování se ve známém prostoru, ve třídě, ve škole, v časovém režimu dne.
- Rozvíjení koncentrace pozornosti na činnosti a manipulaci s často používanými předměty.
- Nacvičování sebeobslužných činností a vyjadřování svých potřeb vhodným způsobem.
- Rozlišování, poznávání a třídění předmětů podle velikosti, tvaru, barev a zvuku.

2. stupeň

- Využívání zrakového, sluchového, hmatového, čichového a chuťového vnímání v běžném životě.
- Spolupráce s ostatními – navazování přiměřeného kontaktu, reakce na požadavky, tolerování ostatních.
- Orientování ve známém prostoru, rozlišování základního směru – praktická paměť.
- Rozvíjení vizuomotoriky vzhledem k použitelnosti v praxi.
- Zdokonalování sebeobsluhy a hygienických návyků – podle schopností každého žáka.
- Účelné manipulování se známými předměty,
- Rozlišování předmětů podle barev, tvarů, velikostí a zvuků – třídít, přiřazovat – s důrazem na využití v běžném životě.

6.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Porozumět jednoduché slovní instrukci. Vyhledat určitý předmět pomocí znaku, symbolu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ve výuce používáme názorné a obsahově přiměřené učební materiály. - V hodinách pracujeme s konkrétními předměty, přecházíme k fotografiím, obrázkům a piktogramům. - Pojmenováním rozšiřujeme aktivní a pasivní slovní zásobu. - V komunikaci používáme vždy jednotnou terminologii.
<ul style="list-style-type: none"> • Podle obrázků nebo piktogramů se orientovat ve svém okolí, rozpoznat denní dobu podle činnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> - Konkrétní předměty a činnosti spojujeme s odpovídajícími obrázky a piktogramy. - Vytváříme obrázkové kalendáře a denní rozvrhy užitím osvojených obrázků a piktogramů. - Procvičujeme poznávání a rozlišování známých osob z blízkého okolí žáka pomocí manipulace s obrázky, později zjednodušenými znaky, piktogramy.
<ul style="list-style-type: none"> • Vnímat výrazně odlišné tvary a předměty. 	<ul style="list-style-type: none"> - Formou manipulačních her procvičujeme rozlišování a třídění různých tvarů a předmětů z nejbližšího okolí žáka. - Osvojené dovednosti upevňujeme v konkrétních situacích.
<ul style="list-style-type: none"> • Napodobit předvedené pohyby. 	<ul style="list-style-type: none"> - Neustálým procvičováním a verbálním doprovodem upevňujeme zvládnutí základních sebeobslužných činností. - Osvojené dovednosti upevňujeme v konkrétních situacích rozvíjíme

	základy pracovních činností – manipulace s předměty, jejich třídění, ukládání.
<ul style="list-style-type: none"> Vnímat určité předměty osobní hygieny. 	<ul style="list-style-type: none"> Formou manipulačních her procvičujeme rozlišování a třídění různých předmětů osobní hygieny. Osvojené dovednosti upevňujeme v konkrétních situacích.

Kompetence komunikativní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> Orientovat se v okruhu své rodiny, poznat hlasy ze svého nejbližšího okolí. 	<ul style="list-style-type: none"> Dbáme na poznávání členů úzké rodiny a jasnou reakci při sdělení jejich jmen, vyhledání osoby na fotografii, obrázku. Žáky seznamujeme se spolužáky a učiteli, formou her poznáváme různé zvuky a hlasy, přiřazujeme je k osobám a obrázkům.
<ul style="list-style-type: none"> Poznat a reagovat na svoje jméno naučeným způsobem. 	<ul style="list-style-type: none"> Při všech vykonávaných činnostech žáka oslovujeme jménem a vyžadujeme jeho reakci. Sluchovými cvičeními procvičujeme reakci na oslovení.
<ul style="list-style-type: none"> Pochopit jednoduchý pokyn. 	<ul style="list-style-type: none"> Spojováním pokynu s předměty, fotografiemi, obrázky či piktogramy usnadňujeme jejich pochopení. Častým opakováním, napodobováním a procvičováním prostorové orientace upevňujeme pochopení pojmů, které se týkají běžných denních činností.

<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadřovat naučeným způsobem libost a nelibost, přání. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vnímáním a rozlišováním různých vlastností předmětů seznamujeme žáky s různými pocity – libost x nelibost. - Vytváříme a podporujeme individuální a alternativní způsoby vyjádření pocitů a reakcí.
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadřovat souhlas či nesouhlas podle svých schopností, vyjádřit svoje potřeby . 	<ul style="list-style-type: none"> - Výzvou či jinou motivací podporujeme u žáků aktivní vyjadřování vlastních postojů při práci i při hře.

Kompetence k řešení problémů	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Se slovním doprovodem řešit známé situace. 	<ul style="list-style-type: none"> - Formou nápodoby nacvičujeme nejprve řešení modelových situací a později praktické zvládnání elementárních životních situací.
<ul style="list-style-type: none"> • Opakující se situace řešit naučeným způsobem, neznámé situace řešit nápodobou s využitím smyslového vnímání. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nacvičujeme praktickou formou vhodné způsoby řešení běžných denních situací s častým opakováním a využitím všech smyslů. - Nacvičujeme samostatné jednání, sledujeme způsob řešení a využití paměti a získaných dovedností.
<ul style="list-style-type: none"> • Pomocí smyslového vnímání poznat známé okolní prostředí, orientovat se v něm a reagovat vhodně na změny. 	<ul style="list-style-type: none"> - Poznáváme a rozlišujeme zrakem, sluchem a hmatem osoby z okruhu rodiny a školy. - Seznamujeme žáka s prostředím třídy a školy – využíváme smyslové vnímání, orientace a paměti. - Procvičujeme a asistovaně spolupracujeme s žákem při setkávání s dalšími osobami a se změnami prostředí. - Společnou analýzou hledáme s žákem vhodné řešení nových situací.

<ul style="list-style-type: none"> • S využitím zrakového vnímání a orientace v čase rozlišovat části dne a přiřadit k nim odpovídající činnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> - V souladu s opakujícími se činnostmi nacvičujeme orientaci v režimu dne. - Vnímáme chuti a čichem jídla a uvědomujeme si, s jakou částí dne jsou spojeny určité vůně, chutě. - Přiřazujeme známé činnosti k odpovídajícím částem dne. - Dbáme na dodržování denního režimu.

Kompetence sociální a personální	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomovat si svoji osobu prostřednictvím svého těla. Vnímat své tělo, orientovat se na vlastním těle. 	<ul style="list-style-type: none"> - Asistovaně ukazujeme jednotlivé části těla na těle žáka či druhé osobě. - Pomocí didaktických her procvičujeme orientaci a pojmenování jednotlivých částí těla. - Části těla pojmenováváme s přivlastňovacím zájmenem – moje, tvoje. - K orientaci na těle využíváme všech smyslů, hlavně hmat a zrak.
<ul style="list-style-type: none"> • Zapojit se do skupiny podle svých možností a podílet se na aktivitách běžného života. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pracujeme s žáky ve skupinách, konkrétními příklady upozorňujeme na výhody spolupráce.
<ul style="list-style-type: none"> • Chovat se vhodně a přiměřeně k neznámým osobám; chápat vztahy v blízkém okolí. 	<ul style="list-style-type: none"> - Seznamujeme žáky s pravidly slušného chování a následně dbáme na jejich dodržování. - Správné chování procvičujeme v modelových situacích a fixujeme odměnou.

Kompetence pracovní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Provádět s využitím svých schopností činnosti vedoucí k sebeobsluze a zvládnání základní hygieny. 	<ul style="list-style-type: none"> - Využíváme naučené smyslové dovednosti při rozvoji samostatnosti v sebeobsluze, hygieně, stravování či oblékání. - Důsledným a pravidelným opakováním vyzdvihujeme nezbytnost těchto činností.
<ul style="list-style-type: none"> • Rozeznat předměty denní potřeby, zvládnout manipulaci s nimi, umět je prakticky využít. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zaměřujeme rozvoj smyslového vnímání na předměty každodenních činností. - Předměty prakticky i teoreticky využíváme ve všech činnostech, které žák vykonává. - Pravidelně zařazujeme jednoduché manipulační činnosti s předměty odlišných tvarů a velikostí. - Důsledností a stálým opakováním upevňujeme schopnosti sebeobsluhy a zvyšujeme samostatnost při uplatňování hygienických návyků v průběhu celého režimu dne.

6.3.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- Vzdělávací obsah předmětu – očekávané školní výstupy vycházejí z očekávaných výstupů v RVP.
- Očekávané školní výstupy jsou zpracovány na – 1. stupeň (1. – 6. ročník),
– 2. stupeň (7. – 10. ročník).

1. STUPEŇ (1. – 6. ročník)			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby

<ul style="list-style-type: none"> • Uchopit a manipulovat s předměty podle pokynů. • Poznat, třídít a řadit předměty podle jednoho kritéria, např. velikosti, barvy, tvaru. • Poznat odlišné a stejné tvary, barvy a předměty. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poznávání viděných předmětů a manipulace s nimi. ➤ Upevňování vizuomotorické koordinace. ➤ Rozvoj zrakové percepce – stimulace očního kontaktu, cvičení očních pohybů – sledování pohybujícího se předmětu či osob v blízkém okolí. ➤ Skládání předmětů vedle sebe, na sebe, do krabice. ➤ Poznávání a třídění předmětů, diferenciacní cvičení. ➤ Vnímání velikosti, tvaru a polohy předmětů. ➤ Řazení předmětů podle velikosti, rozlišování pojmů malý – velký, dlouhý – krátký. ➤ Třídění barev (vyhledávání předmětů stejných barev). ➤ Řazení barevných kostek, střídání barev. ➤ Třídění předmětů podle barev. ➤ Rozlišování plošných tvarů (kruh, čtverec, trojúhelník). ➤ Třídění obrázků podle obsahu. ➤ Popis a třídění dvou zřetelně odlišných předmětů (panenka, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ROZVÍJENÍ ZRAKOVÉHO VNÍMÁNÍ 	<p>Rv – poznávání předmětů denní potřeby, manipulační činnost doprovázená pojmenováním, komentářem, uchopení předmětů, poznávání předmětů na obrázcích, modelech i ve skutečnosti.</p> <p>Řv – reakce na hlas dospělé osoby, cvičení mluvidel před zrcadlem, nácvik správného dýchání.</p> <p>Vv – práce s prstovými barvami</p> <p>Pv – zpracování modelovací hmoty oběma rukama, práce s papírem, práce s textilními látkami, hygiena, stolování, sebeobsluha.</p>
--	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Rozeznat reálné a vyobrazené předměty. • Poznat známé osoby ze svého okolí. • Reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání. 	<p>autíčko).</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Třídění materiálu – dva výrazně odlišné komponenty. ➤ Třídění předmětů – tři komponenty nejprve velké a výrazně odlišné, postupně menší a méně odlišné (kaštiny, žaludy, šípky, hrách, fazole...). ➤ Rozlišování dvou základních výrazně odlišných barev. ➤ Rozeznávání světla a tmy. ➤ Vnímání prostoru binokulárně (oběma očima), monokulárně (jedním okem). ➤ Cvičení zrakového soustředění na lesklé a barevné předměty. ➤ Nasvětlování předmětů – fixace zraku. ➤ Poznávání změn a rozdílů na skutečných předmětech i na obrázcích. ➤ Sebepozorování v zrcadle, identifikace s fotografií. ➤ Poznávání ostatních dětí ve třídě. ➤ Poznávání známých osob na fotkách. ➤ Oslovování žáka při každém kontaktu a započaté činnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ROZVÍJENÍ SLUCHOVÉHO VNÍMÁNÍ 	<p>Pov, ZTV –</p>
--	--	--	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Poznat a rozlišit některé zvuky se zrakovou podporou. • Poznat podle hlasu některé osoby ze svého nejbližšího okolí. • Poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky. • Rozlišit některé zvuky spojené s denním životem. • Poznat hmatem tvar, velikost a povrch předmětů . 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvoj sluchové percepce, otáčení se za zvukem s využitím zraku. ➤ Rozlišování hluk x ticho za pomoci bubínku (krabice apod.), bubnování do bubínku, střídání silného a tichého bubnování. ➤ Hra s hudební deskou, ozvučenými panely. ➤ Poznávání zdroje zvuku s možností osobní zkušenosti. ➤ Rozlišování známých osob podle hlasu se zrakovou podporou i bez. ➤ Poslech zvuků zvířat a přiřazování obrázků. ➤ Vycházky, komentování běžných zvuků ulice, přírody. ➤ Spojení zvuku s pohybem, reakce na signál. ➤ Rytmizace říkadel. ➤ Poslech zvuků ulice denního života a přiřazování k obrázkům. ➤ Hra pomocí rukou a prstů, dotýkání prstů, tleskání. ➤ Třídění předmětů podle různých kritérií velké x malé, kulaté x hranaté. ➤ Hlazení různých druhů povrchů 	<p style="text-align: center;">▪ ROZVÍJENÍ HMATOVÉHO VNÍMÁNÍ</p>	<p>orientace na tělesném schématu, v prostoru, rozvoj cíleného pohybu rukou, nácvik různých druhů úchopu, odstraňování mimovolných pohybů koncentrací pozornosti.</p> <p>Hv – hudebně pohybové hry, setkávání s hudebními nástroji, hra na jednoduché nástroje, hra na tělo.</p> <p>Rv – rozpoznání zvuků a hlasů ze svého okolí</p> <p>Hv – poslech a rozlišování zvuků zvířat, zvuků denního života</p> <p>Pv – rozvoj jemné motoriky. Zpracování modelovací hmoty oběma rukama, práce s papírem, práce s textilními</p>
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Zvládat některé základní sebeobslužné dovednosti. • Třídít předměty na základě hmatu – podle tvaru. • Poznat některé známé předměty podle hmatu se zrakovou podporou. • Rozlišit hmatem se zrakovou podporou základní fyzikální vlastnosti předmětů – tvrdost a teplotu. • Vnímat známý prostor. Orientovat se 	<p>a jejich rozeznávání.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Práce s modely sebeobslužných činností – suché zipy, zipy, patenty, zdrhovadla. ➤ Oblékání modelu, panenky. ➤ Praktický nácvik s předměty denní potřeby pomocí nápodoby. ➤ Hra s kostkami, stavění – bourání. ➤ Vkládání tvarů. ➤ Práce s hmatovou deskou – různé předměty z odlišného materiálu (houbička, kartáček na zuby, mýdlo, žínka,...), společné ukazování jednotlivých předmětů se slovním komentářem. ➤ Manipulace s hračkou, úchop a úklid hračky. ➤ Vkládání látkových pytlíků s různými materiály do ruky. ➤ Rozlišování povrchu pomocí dolních končetin. ➤ Hra s vodou a pískem – přesypání, nabírání. ➤ Třídění předmětů podle různých kritérií – teplé x studené, měkké x tvrdé. ➤ Orientace ve třídě – pracovní místo, 		<p>látkami, hygiena, stolování, sebeobsluha.</p> <p>ZTV, Pov – rozvoj cíleného pohybu rukou, nácvik různých druhů úchopu, odstraňování mimovolních pohybů koncentrací pozornosti.</p> <p>Pov – orientace na tělesném schématu, v prostoru, pohybové činnosti.</p>
--	--	--	---

<p>s pomocí ve třídě, škole.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišovat nahoře – dole. • Umístit s pomocí předměty na určené místo podle pokynu. • Poznat s pomocí roční období podle jeho základních znaků. • Seznámit se s základními chutěmi. • Rozlišit výrazné vůně a pachy. 	<p>dveře, okno, umyvadlo.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientace ve škole – WC, jídelna, šatna. ➤ Práce s obrázkem, orientace na ploše, vyhledávání, ukazování. ➤ Hra s pohybovými hračkami, auto jede dolů, nahoru. ➤ Orientace v tělesném schématu, ukaž ruku, nohu, hlavu na sobě či jiné osobě. ➤ Práce podle pokynů, dej nahoru, dolů, na stůl, do lavice atd. ➤ Práce se stavebnicí podle pokynů. ➤ Hudebně pohybové hry-spojení pohybu se slovem. ➤ Základní znaky ročních období ve spojení s obrázky a typickými činnostmi pro toto období. ➤ Seznámení se s základními chutěmi: sladká, slaná, hořká, kyselá. ➤ Rozvoj chuťové percepce. ➤ Nácvik správného polykání, kousání. ➤ Nácvik rozlišování základních chutí. ➤ Rozvoj čichové percepce. ➤ Dýchání nosem, ústy. ➤ Poznávání podle čichu: vůně, zápach. ➤ Specifické vůně potravin. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PROSTOROVÁ A SMĚROVÁ ORIENTACE ▪ ROZVÍJENÍ ČICHOVÉHO A CHUŤOVÉHO VNÍMÁNÍ 	<p>Pv – orientace na ploše, manipulace s předměty, materiály.</p> <p>Hv – hudebně pohybové hry, setkávání s hudebními nástroji, hra na jednoduché nástroje, hra na tělo.</p>
---	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišit podle chuti teplotu potravin a nápojů. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišování: teplé x studené x horké. 		
---	---	--	--

2. STUPEŇ (7. – 10. ročník)			
Školní výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Napodobit jednoduché předvedené pohyby. • Třídít obrázky podle obsahu. • Skládat jednoduché obrázky a předměty z několika částí. • Rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Návčik jednoduchého předvedeného pohybu (např. zvednutí ruky, nohy) s pomocí a samostatně. ➤ Cvičení soustředěného zrakového vnímání. ➤ Poznávání předmětů na obrázku; odlišení obrázků od reálných předmětů. ➤ Třídění obrázků podle obsahu. ➤ Návčik skládání obrázků ze dvou částí. ➤ Návčik skládání obrázku, předmětu z více částí. ➤ Denní časové úseky podle činností (např. ráno: snídane, vstávání do školy apod.). ➤ Denní časové úseky podle obrázků 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ROZVÍJENÍ ZRAKOVÉHO VNÍMÁNÍ 	<p>ZTV, Pov – rozvoj cíleného pohybu rukou, návčik opakování předvedeného pohybu, odstraňování mimovolních pohybů koncentrací pozornosti.</p> <p>Hv – hra na tělo.</p> <p>Rv – rozlišování předmětů, obrázků</p> <p>Pv – skládání puzzle</p>

<p>potravin.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznat potraviny podle chutě, podle čichu. • Poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky. 	<p>kyselé, hořké.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišování teploty potravin: teplé, studené. ➤ Rozlišování chutí potravin, ovoce, zeleniny a nápojů. ➤ Rozvoj chuťové a čichové percepce. ➤ Poznávání známých předmětů a potravin podle vůně. ➤ Rozvoj zrakového a čichového vnímání. ➤ Seznámení se s zkaženými potravinami (vzhled, vůně). ➤ Nebezpečné látky, léky. 	<p>ČICHOVÉHO A CHUŤOVÉHO VNÍMÁNÍ</p>	
---	---	--	--

6.4 HUDEBNÍ VÝCHOVA

6.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Hudební výchova** byl vytvořen ze vzdělávací oblasti **Umění a kultura**.

Výuka vyučovacího předmětu probíhá po celou dobu povinné školní docházky a napomáhá nejen rozvoji smyslového vnímání či rozvoji hudebních a pohybových dovedností, ale podporuje rovněž u žáků emocionální vyjádření či odreagování. Má tedy významný rehabilitační a relaxační charakter. Daný vyučovací předmět vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost a podporuje rovněž schopnost hudbu emocionálně prožít. Hudební činnosti pomáhají žákům k odreagování napětí, k překonání únavy, zlepšení nálady a podílejí se na koncentraci pozornosti.

Na 1. a 2. stupni je předmět organizován v rámci povinné časové dotace:

- 1. – 10. ročník – 1 hodina týdně v každém ročníku

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova nebyly využity žádné hodiny z disponibilní časové dotace.

Mezipředmětové vztahy a přesahy k dalším předmětům:

- Na 1. stupni: Řečová výchova – Řv, Výtvarná výchova – Vv, Pohybová výchova – Pov, Smyslová výchova – Sv, Terapie – T.
- Na 2. stupni: Řečová výchova – Řv, Výtvarná výchova – Vv, Pohybová výchova – Pov, Smyslová výchova – Sv, Terapie – T.

Vyučovací hodina Hudební výchovy je charakterizována uvolněnější atmosférou a volnějším pohybem žáků. Výuka probíhá nejen v kmenových třídách, ale jsou využívány i prostory muzikoterapie, tělocvičny či venkovní prostory.

Hodnocení probíhá stejně jako v ostatních předmětech slovní formou. Žák je hodnocen podle toho, jaké dovednosti získal v daném ročníku s ohledem na školní výstupy.

6.4.2 Cílové zaměření vyučovacího předmětu

1. stupeň

- Rytmizace říkadel.
- Hudebně pohybové hry.
- Hra na tělo a jednoduché Orffovy nástroje.
- Správnost dýchání, srozumitelná výslovnost.
- Koncentrace na poslech hudby.
- Rozlišování různých nehudebních a hudebních zvuků.

2. stupeň

- Osvojení jednoduchých lidových i umělých písní.
- Základní kroky jednoduchých tanců.
- Rozvoj pozitivního vztahu k hudbě.
- Rozvoj hudebních dovedností.
- Seznámení se s národní kulturou i kulturou ostatních národů a etnik.
- Rozlišování vybraných hudebních nástrojů podle zvuku.

6.4.3 Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none">• Orientovat se v pomůckách využívaných při hudební výchově, používat jednoduché hudební nástroje.	<ul style="list-style-type: none">- Využíváme dostupné učební materiály, knihy, výukové programy či mediální prostředky po celou dobu vyučování i mimo něj.- Využíváme hudební nahrávky, jednoduché hudební nástroje a Orffovy nástroje.

<ul style="list-style-type: none"> • Zapojovat při hudebních aktivitách všechny své smysly, zejména sluch, hmat, zrak. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání, rytmizace, paměti, jemné motoriky.
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět a dle svých možností používat symboly spojené s hudebními činnostmi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjíme slovní zásobu z oblasti hudební výchovy.
<ul style="list-style-type: none"> • Napodobit předvedené pohyby a činnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> - Náročnost předváděných pohybů a činností zvyšujeme pozvolna s ohledem na žákovy schopnosti. - Pohyby a činnosti vždy verbálně komentujeme, stále stejným způsobem. - Klademe důraz na pochopení účelu pohybu nebo určité činnosti.

Kompetence komunikativní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Sdělit své pocity, nálady a zážitky neverbální formou pomocí hudby, reagovat na ni. 	<ul style="list-style-type: none"> - Poskytujeme dostatečný prostor pro emoční prožitky a jejich vyjádření. - Vhodnou motivací přispíváme k rozvoji neverbálního vyjadřování.

Kompetence k řešení problémů	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Nenechat se odradit případnými prvními neúspěchy při hudebních aktivitách. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vhodnou motivací a individuálním přístupem podporujeme žáky při hodinách hudební výchovy, při zpěvu, rytmizaci či hře na jednoduchý hudební nástroj.

Kompetence sociální a personální	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> Zapojit se do skupiny podle svých možností a podílet se na hudebních aktivitách. 	<ul style="list-style-type: none"> Formou didaktických her a společenských akcí rozvíjíme u žáků práci ve skupinách, konkrétními příklady upozorňujeme na výhody spolupráce.

6.4.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – očekávané školní výstupy vycházejí z očekávaných výstupů v RVP.
- Očekávané školní výstupy jsou zpracovány na
 - 1. stupeň (1. – 6. ročník),
 - 2. stupeň (7. - 10. ročník).

Hudební výchova

1. STUPĚŇ – (1. – 6. ročník)		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> Zvládat správné dýchání. Přiměřeně svým schopnostem vnímat a rozlišovat různé hudební i nehudební zvuky podle obrázku, fotografie, piktogramu či zvukového vyznění. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nácvik pravidelného dýchání, dechová cvičení. ➤ Správné držení těla při dýchání. ➤ Rozlišování zvuků z běžného života např. dveře, voda, fén apod. ➤ Rozlišení a pojmenování zvuků známých hudebních nástrojů. ➤ Poslech zvuku hudebních nástrojů 	<p>Řv – Dechová cvičení</p> <p>Vv – hudební nástroje, předměty denní potřeby.</p> <p>Sv – rozlišování zvuků, ruchů, hlasů</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Zpívat jednoduché písně s doprovodem hudebního nástroje. • Přiměřeně svým schopnostem a dovednostem používat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje. • Soustředit se na poslech jednoduché krátké písně či relaxační hudby. • Reagovat pohybem na hudbu a napodobovat jednoduchý předvedený pohyb, vnímat rytmus. 	<p>prostřednictvím zvukového media.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ranní chvílky při kytáře. ➤ Zpěv lidových a umělých jednoduchých písní. ➤ Hra na tělo (tleskání, dupání). ➤ Hra na Orffovy nástroje. ➤ Hra na jednoduché nástroje (bubínek, triangel, hůlky) a na jiné dostupné předměty (vařečky, misky, pokličky). ➤ Soustředěný poslech spojený s vnímáním rytmu a melodie. ➤ Poslech lidové i umělé písně. ➤ Poslech skladeb různého žánru. ➤ Pohybové hry s říkadly a dětskými písněmi. ➤ Vnímání rytmu, rytmická cvičení. ➤ Pohyb dle rytmických doprovodů. 	<p>Pov – zopakování předvedeného pohybu- hra na nástroj</p> <p>T – muzikoterapie</p> <p>Pov – pohybové hry, hra na tělo.</p>
---	---	--

2. STUPĚŇ (7. – 10. ročník)		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelně dýchat, snažit se o správnou intonaci a melodii. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dechová, hlasová cvičení. ➤ Artikulační cvičení. ➤ Upevňování správných pěveckých návyků. ➤ Rytmizace říkadel. ➤ Správné držení těla. ➤ Rytmus, vytleskávání. 	<p>Řv – artikulační cvičení, správná výslovnost.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Poznat známé hudební nástroje, Orffovy nástroje a užívat je při hudebních aktivitách. • Zazpívat lidové a umělé písně s hudebním doprovodem vybrané s ohledem na jeho individuální schopnosti. • Rozlišit dle svých možností hudební a nehudební zvuk, zpívaný a mluvený hlas, tóny krátké-dlouhé, nízké – vysoké. • Doprovázet sebe i spolužáky dle svých možností na jednoduché rytmické hudební nástroje. • Soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů. • Vlastním pohybem doprovázet dle svých možností vybranou hudbu, zvládat jednoduché hudebně pohybové hry. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hra na tělo; hra na Orffovy a ostatní jednoduché nástroje. ➤ Rozpoznání hudebních nástrojů podle zvuku, i podle obrázku. ➤ Lidové a umělé písně s doprovodem kytary či jiného hudebního nástroje. ➤ Výška, délka tónu. ➤ Rozpoznání zvuku hudebního nástroje od zvuku lidského hlasu. ➤ Tóny nízké a vysoké. ➤ Orffův instrumentář, nácvik správného úchopu nástrojů. ➤ Nácvik jednoduchého doprovodu na rytmický hudební nástroj. ➤ Poslech skladeb a písní našich i zahraničních interpretů. ➤ Dětské skladby a melodie. ➤ Hudební koncerty a besídky. ➤ Improvizovaný tanec s hudbou. ➤ Hudebně pohybové hry. ➤ Vydupávání rytmu, pochod. ➤ Jednoduché tanečky a rytmická cvičení. 	<p>Sv – vnímání a rozlišení výšky a délky tónu.</p> <p>T – muzikoterapie.</p> <p>Vv – výtvarné ztvárnění hudebního zážitku.</p> <p>Pov – improvizovaný tanec, hudebně pohybové hry.</p>
---	---	---

6.5 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

6.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** byl vytvořen ze vzdělávací oblasti **Umění a kultura**. Výuka předmětu probíhá po celou dobu povinné školní docházky.

Stejně jako hudební výchova má i výtvarná výchova významný relaxační a rehabilitační charakter. Žáci se při ní učí relaxovat, vyjadřovat jiným způsobem než slovním své pocity a rozvíjet své estetické cítění. Při výtvarných činnostech seznamujeme žáky s různými technikami a výtvarnými pomůckami.

Na 1. a 2. stupni je vyučovací předmět organizován v rámci povinné časové dotace:

- 1. – 10. ročník – 1 hodina týdně v každém ročníku,

Ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova nebyly využity žádné hodiny z disponibilní časové dotace.

Mezipředmětové vztahy a přesahy k dalším předmětům:

- Na 1. stupni: Smyslová výchova – Sv, Rozumová výchova – Rv, Hudební výchova – Hv, Pracovní výchova – Pv, Terapie – T.
- Na 2. stupni: Smyslová výchova – Sv, Rozumová výchova – Rv, Hudební výchova – Hv, Pracovní výchova – Pv, Terapie – T.

Vyučovací hodina Výtvarné výchovy je charakteristicky uvolněnější atmosférou a volnějším pohybem žáků. Výuka probíhá nejen v kmenových třídách, ale jsou využívány i venkovní prostory či blízké okolí.

Hodnocení probíhá stejně jako v ostatních předmětech slovní formou. Žák je hodnocen podle toho, jaké dovednosti získal v daném ročníku s ohledem na školní výstupy, hodnocena je aktivita a snaha v hodinách.

6.5.2 Cílové zaměření předmětu

1. stupeň

- Správný úchop kreslicího náčiní.
- Rozvoj jemné motoriky.
- Rozvoj smyslového vnímání.
- Rozlišování základních barev a jejich používání ve výtvarném vyjádření.
- Osvojení základních výtvarných technik: čmárání, koláž, modelování aj.
- Vyjádření emocí, představ a pocitů různými výtvarnými technikami.
- Volná kresba.

2. stupeň

- Rozvoj tvořivých schopností a dovedností při vlastní tvorbě.
- Seznámení s netradičními výtvarnými technikami.
- Rozvoj estetického cítění a vnímání prostředí.
- Vytvoření pozitivního vztahu k umění.
- Volná kresba, malba.

6.5.3 Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none">• Orientovat se v pomůckách využívaných při výtvarné výchově, používat jednoduché výtvarné nástroje, osvojit si základní výtvarné techniky.	- Využíváme dostupné učební materiály, knihy, výukové programy či mediální prostředky po celou dobu vyučování i mimo něj.
<ul style="list-style-type: none">• Zapojovat při výtvarných aktivitách všechny své smysly, zejména sluch, hmat, zrak.	- Zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání, paměti, jemné motoriky.

<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět a dle svých možností používat symboly spojené s výtvarnými činnostmi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjíme slovní zásobu z oblasti výtvarné výchovy.

Kompetence komunikativní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Sdělit své pocity, nálady a zážitky neverbální formou pomocí výtvarného umění. 	<ul style="list-style-type: none"> - Poskytujeme dostatečný prostor pro emoční prožitky a jejich vyjádření. - Vhodnou motivací přispíváme k rozvoji neverbálního vyjadřování.
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět ději, který je znázorněný obrazem, fotografií nebo piktogramem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Používáme obrazové materiály, jednoduché texty s cílem pochopení a porozumění sdělených informací - Při výtvarných dovednostech využíváme ke komunikaci obrázky či text.

Kompetence k řešení problémů	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Nenechat se odradit případnými prvními neúspěchy při výtvarných aktivitách. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vhodnou motivací a individuálním přístupem podporujeme žáky při hodinách výtvarné výchovy, při volné kresbě či ostatních výtvarných technikách.
<ul style="list-style-type: none"> • Řešit známé a opakující se situace ve výtvarné výchově. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nápodobou a modelovými situacemi vytváříme u žáků vlastní prožitky, které mohou využít při dalších výtvarných činnostech.

Kompetence sociální a personální	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Zapojit se do skupiny podle svých možností a podílet se na společných výtvarných aktivitách. 	<ul style="list-style-type: none"> - Formou didaktických her a společenských akcí rozvíjíme u žáků práci ve skupinách, konkrétními příklady upozorňujeme na výhody spolupráce.
<ul style="list-style-type: none"> • Navázat kontakt s vrstevníky a spolužáky, vnímat potřeby druhých osob. 	<ul style="list-style-type: none"> - Při výuce a ostatních činnostech zdůrazňujeme schopnost naslouchání druhým - Častým opakováním fixujeme správné chování - Dbáme vlastního pozitivního příkladu - Poukazujeme na nevhodné chování ve skupině a na následky tohoto jednání.

Kompetence pracovní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Mít osvojeny jednoduché pracovní stereotypy, zvládnout přidělenou činnost (provede alespoň dva úkony po sobě jdoucí) po krátkém a srozumitelném vysvětlení. 	<ul style="list-style-type: none"> - Seznamujeme žáky s jednoduchými pracovními úkony. - Pravidelným opakováním fixujeme pracovní postupy, tím zvyšujeme samostatnost žáků - Po vykonání činnosti žáky motivujeme pochvalou, poukazujeme na dosažené úspěchy - Snažíme se vykonávat takové pracovní činnosti jež posléze vedou k uskutečnitelné možnosti budoucího pracovního uplatnění
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět instrukcím a používat je k práci, podle naučených pracovních postupů si umět připravit pracovní plochu a k práci používat adekvátní pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> - V průběhu osvojování pracovních stereotypů důsledně dodržujeme pravidlo od jednoduchého ke složitějšímu - Denní režim strukturujeme do jednoduchých pracovních postupů,

	<p>používáme srozumitelné a jednotné pokyny, verbalizujeme úkony</p> <ul style="list-style-type: none"> - V průběhu plnění úkolu ověřujeme pochopení instrukce, hodnotíme výsledek a podporujeme úsilí žáka i v případě neúspěchu
<ul style="list-style-type: none"> • Samostatně pracovat dle možností, výtvarné činnosti zvládat podle jednotlivých kroků, snažit se zadaný úkol dokončit. 	<ul style="list-style-type: none"> - Práci žáků fázujeme do jednotlivých kroků, což zvyšuje přehlednost zadaných úkolů - Respektujeme pracovní tempo žáka a snažíme se ho motivovat k vyšším výkonům - Opakováním usilujeme o osamostatňování
<ul style="list-style-type: none"> • Pomáhat ostatním, zapojit se do týmové práce – vyčkat na instrukci, začít pracovat na daný pokyn, mít určitou představu o jejím výsledku. 	<ul style="list-style-type: none"> - Modelovými situacemi podněcujeme žáky ke spolupráci a respektování výsledků práce druhých - Často ověřujeme pochopení instrukce - Upozorňujeme na výhody týmové spolupráce a na její pravidla - Vytvořené práce a výrobky vystavujeme na veřejnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět hodnocení výsledku své práce, rozlišovat mezi odměnou, pochvalou či kritikou, dokázat přijmout pomoc a chybu pod vedením napravit 	<ul style="list-style-type: none"> - V průběhu všech činností žáka podporujeme, hodnotíme nejen výsledek, ale i pracovní postup či vynaložené úsilí - Nacvičujeme s žáky, jak se vyrovnávat s hodnocením svojí osoby či práce na modelových situacích - Hodnotíme s žáky vlastní práce - Prezентujeme výsledky pracovní činnosti žáků před druhými lidmi (ostatními žáky, učiteli, rodiči), případně na veřejnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Střídat práci a odpočinek, dodržovat bezpečnost, používat ochranné prostředky či pomůcky, respektovat pokyny druhé osoby před započítím práce 	<ul style="list-style-type: none"> - Seznamujeme žáky s bezpečnostními předpisy, vysvětlujeme je na modelových situacích či obrázcích a poukazujeme na následky jejich nedodržení - Při práci důsledně dbáme na dodržování zásad bezpečnosti práce

6.5.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – očekávané školní výstupy vycházejí z očekávaných výstupů v RVP.
- Očekávané školní výstupy jsou zpracovány na – 1. stupeň (1. – 6. ročník),
– 2. stupeň (7. – 10. ročník).

Výtvarná výchova

1. STUPEŇ – (1. – 6. ročník)		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládat základní dovednosti potřebné při výtvarných činnostech. • Rozeznávat různé druhy výtvarných pomůcek, materiálů a postupů. • S pomocí pojmenovat a rozpoznat základní barvy, geometrické tvary a objekty. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvolňovací cvičení. ➤ Cvičení očního kontaktu a prostorové orientace. ➤ Práce s prstovými barvami, otisky částí těla. ➤ Nácvik úchopu výtvarných pomůcek. ➤ Prostorová tvorba a modelování s modelovací hmotou. ➤ Práce s barvami, vykreslování, modelování, vytrhávání, nalepování, vystřihování. ➤ Tradiční a netradiční prostředky a materiály. ➤ Seznámení s výtvarnými postupy na elementární úrovni. ➤ Barvy, jejich třídění a rozlišování. ➤ Barevné kontrasty. ➤ Geometrické tvary. ➤ Manipulace s objekty. 	<p>Rv – rozvoj grafických dovedností, správný úchop</p> <p>Sv – vnímání barev, tvarů, materiálů</p> <p>Pv – výtvarné ztvárnění rostlin, změn v přírodě</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Dle svých schopností a dovedností uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a pocity a představy při tvůrčích činnostech. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyjádření příjemných a nepříjemných pocitů, vjemů pomocí výtvarných činností. ➤ Malba, kresba, modelování, prezentace vlastní práce. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarně vyjádřit své pocity, vlastní prožitky a zkušenosti dle svých možností. • Vnímat a hodnotit výsledky své práce a porovnávat je s prací ostatních. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tradiční i netradiční výtvarné techniky. ➤ Prezentace výtvarných činností. ➤ Návštěva výstav, muzea. ➤ Porovnávání, vnímání a hodnocení práce ostatních i své. 	<p>Pv – používání různých druhů materiálů</p> <p>Hv, T – malování při hudbě</p> <p>Sv – rozvoj všech smyslů</p>

2. STUPĚŇ – (7. – 10. ročník)

Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Používat výtvarné pomůcky a různé materiály, dle svých možností a dovedností využívat přiměřených výtvarných technik k vlastní tvorbě. • Rozlišit, třídít a porovnávat linie, barvy, tvary a uplatňovat tyto dovednosti při své tvorbě. • Uplatňovat základní výtvarné dovednosti a postupy při realizaci a prezentaci své tvorby. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prostředky a postupy pro vyjádření emocí, nálad a představ: kresba, malba, koláž, otisk, modelování. ➤ Malba, kresba, koláž, jednoduchý ornament. ➤ Netradiční výtvarné techniky. ➤ Upevňování tradičních technik: kresba, malba, koláž, otiskování, modelování. ➤ Osvojování netradičních výtvarných technik – 	<p>Sv – barvy, tvary, linie</p> <p>Pv – využívání nejrůznějších materiálů a technik</p> <p>Rv – rozvoj grafických schopností</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Vycházet při výtvarných činnostech ze svých zkušeností, fantazie, představivosti. 	<p>např. batik.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyjadřování svých pocitů, nálad a představ pomocí různých výtvarných technik. ➤ Zaplnění plochy výkresu. ➤ Dekorativní a prostorová práce. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dekorativní a prostorová práce. ➤ Tradiční a netradiční výtvarné techniky a materiály. ➤ Muzikomalba. 	<p>Hv, T – vyjádření hudby, pocitů výtvarnou technikou.</p>
---	---	---

6.6 POHYBOVÁ VÝCHOVA

6.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pohybová výchova vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**.

Cílem vyučovacího předmětu Pohybová výchova je zvládnutí základních pohybových dovedností. Předmět rozvíjí pohybovou kulturu žáků v rámci jejich možností. Pomáhá rozvíjet motoriku žáka, orientaci v prostoru i na vlastním těle, napomáhá též k rozvoji myšlení a vnímání. Prostřednictvím pohybových aktivit přispívá ke zmírnění důsledků zdravotního postižení, rozvoji řeči, pomáhá k odreagování napětí, překonávání únavy a zlepšování nálady.

Na 1. a 2. stupni je vyučovací předmět organizován v rámci povinné časové dotace:

- 1. – 10. ročník – 2 hodiny týdně v každém ročníku.

Mezipředmětové vztahy a přesahy k dalším předmětům:

- Na 1. stupni: Hudební výchova – Hv, Smyslová výchova – Sv, Terapie – T.
- Na 2. stupni: Hudební výchova – Hv, Smyslová výchova – Sv, Terapie – T.

Vyučovací hodiny pohybové výchovy probíhají převážně v tělocvičně, případně v prostoru muzikoterapie, při vhodném počasí na hřišti. Důležitou formou jsou i hry na adaptaci na vodní prostředí, případně nácvik plavání za pomoci různých pomůcek (rukávky, desky, nafukovací kruh). Výuka plavání je realizována podle možností školy. Při vycházkách do okolí upevníme správnou chůzi a správné držení těla. Velký podíl tvoří v letních měsících i pěší turistika.

Hodnocení probíhá stejně jako v ostatních předmětech slovní formou.

6.6.2 Cílové zaměření vyučovacího předmětu

1. stupeň

- Vnímání prožitků z pohybové činnosti.
- Rozvíjení aktivní hybnosti a využívání pohybových schopností a dovedností.
- Zvýšení koncentrace pozornosti.
- Realizace preventivních činností podporujících zdraví.
- Dodržování zdravého způsobu života a ochrany zdraví.

2. stupeň

- Péče o své zdraví.
- Fyzické a psychické uvolnění.
- Poznávání fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení.
- Stimulace jednotlivých svalových skupin.
- Odreagování napětí a překonávání únavy.

6.6.3 Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none">• Rozumět jednoduchým pojmům a symbolům v konkrétní situaci.	<ul style="list-style-type: none">- Pomocí obrázků, piktogramů a ukázek učitele směřujeme žáky k pochopení znaků a symbolů např. postavení částí těla.- Osvojené pojmy, znaky a symboly neustále opakujeme a procvičujeme.- Používáme vždy jednotnou terminologii.

<ul style="list-style-type: none"> Podle svých možností napodobovat předvedené pohyby a činnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjením smyslového vnímání a osobním příkladem trénujeme a procvičujeme napodobování daného pohybu. Náročnost předváděných pohybů a činností zvyšujeme pozvolna s ohledem na žákovy schopnosti. Pohyby a činnosti vždy verbálně komentujeme, stále stejným způsobem. Klademe důraz na pochopení účelu pohybu nebo určité činnosti.
<ul style="list-style-type: none"> Podle svých možností přiměřeně použít sportovní náčiní či jiné sportovní pomůcky. 	<ul style="list-style-type: none"> Pro snadnější pochopení učiva používáme názorné pomůcky. Zvyšujeme žákův zájem o výuku pomocí pro něho zajímavých pomůcek a tím udržujeme jeho pozornost. Používáme takové pomůcky, které umožňují zapojit všechny smysly žáka.

Kompetence komunikativní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> Znát své jméno a reagovat na oslovení při hře. 	<ul style="list-style-type: none"> Vytváříme a opakujeme situace, které pomáhají žákovi reagovat na své jméno a orientovat se ve svém okolí. Volíme vhodný komunikační kanál. Správné reakce na oslovení nacvičujeme pomocí modelových situací a vhodně je fixujeme.
<ul style="list-style-type: none"> Poznat případně pojmenovat jednoduché sportovní náčiní. 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjením smyslového vnímání, předměty a obrázky seznamujeme žáky s tělovýchovným náčiním verbálně či jinou alternativní formou.

<ul style="list-style-type: none"> Podle svých schopností vyjádřit své potřeby, pocity a nálady různými způsoby komunikace. 	<ul style="list-style-type: none"> Podporujeme všechny formy sebevyjádření a poskytujeme k němu dostatečný prostor. Vytváříme atmosféru důvěry a podnětné prostředí pro různé formy komunikace Při vyjádření potřeby, prosby, dotazu zachováváme jednotný postup. Poskytujeme prostor pro emoční prožitky a jejich vyjádření.
--	---

Kompetence k řešení problémů	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> Reagovat adekvátně na učitelovy požadavky. 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjením slovní zásoby se stálým opakováním motivujeme a trénujeme žáky k plnění jednoduchého příkazu např. sedni si, lehni si na záda apod.
<ul style="list-style-type: none"> Orientovat se v prostředí, v němž probíhá pohybová výchova. 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjením prostorové orientace v tělocvičně, na hřišti, na zahradě či blízkém okolí nacvičujeme orientaci v daném prostředí.

Kompetence sociální a personální	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> Uvědomovat si svoji vlastní osobu prostřednictvím svého těla. Podle svých možností se orientovat na svém těle. 	<ul style="list-style-type: none"> Pomocí her a nápodoby poskytujeme žákovi dostatek smyslových podnětů k uvědomění si vlastního těla. Smyslové podněty doprovázíme slovním komentářem. Motivační hry zaměřujeme na orientaci na vlastním těle, na hračce, na obrázku.

<ul style="list-style-type: none"> • Zapojit se do skupiny podle svých možností a podílet se na pohybových aktivitách se svými spolužáky. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pracujeme s žáky ve skupinách, konkrétními příklady upozorňujeme na výhody spolupráce. - Rozvíjíme a rozšiřujeme verbální i neverbální slovní zásobu pomocí obrázků a gest při společných hrách.
--	---

Kompetence pracovní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňovat hygienické návyky a obsloužit se v rámci svým možností. 	<ul style="list-style-type: none"> - Didaktickými hrami, modelovými situacemi procvičujeme sebeobsluhu a hygienická pravidla.
<ul style="list-style-type: none"> • Vykonávat jednoduché pracovní činnosti v rámci pohybové výchovy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Osobním příkladem, konkrétní činností nacvičujeme ukládání předmětů, náčiní na své místo.

6.6.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – očekávané školní výstupy vycházejí z očekávaných výstupů v RVP.
- Očekávané školní výstupy jsou zpracovány na – 1. stupeň (1. – 6. ročník),
– 2. stupeň (7. - 10. ročník).

Pohybová výchova

1. STUPEŇ (1. – 6. ročník)		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby

<ul style="list-style-type: none"> • Získat pozitivní vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám. • Zvládat s pomocí podle pokynu přípravu na pohybovou činnost. • Rozumět a následně reagovat na jednoduché pokyny a povely k dané pohybové činnosti. • Mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti. • Rozvíjet motoriku a koordinaci pohybů a poloh. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pohybové a motivační hry. ➤ Orientace v prostoru a na svém těle. ➤ Pohybová cvičení s využitím tradičního náčiní. ➤ Pohybové činnosti v rytmu hudby. ➤ Činnosti zaměřené na uvolnění a zklidnění organismu, masáže, relaxace. ➤ Nácvičování porozumění jednoduchých pokynů. ➤ Oblékání – nácvičování přípravy na pohybovou činnost. ➤ Procvičování porozumění pokynů a jejich realizace. ➤ Dechová a zahřívací cvičení. ➤ Relaxační cvičení, nácvičování očního kontaktu. ➤ Nácvičování a upevňování porozumění jednoduchých pokynů. ➤ Hudebně-pohybové hry. ➤ Pohybové hry. ➤ Vycházky a pohyb v terénu, turistické výlety. ➤ Adaptace na vodní prostředí, hry ve vodě. ➤ Hry na sněhu. ➤ Kondiční cviky. ➤ Manipulace a hra s míčem. ➤ Rozvoj hrubé motoriky: otáčení se na podložce, polohování, zvedání hlavy a její otáčení. ➤ Stimulace pohybu v prostoru a změny polohy. ➤ Uvolňování horních i dolních končetin. ➤ Správné držení těla, nácvičování sezení, samostatného stoje, chůze s oporou i bez. 	<p>Hv – hudebně pohybová cvičení, rozvoj jemné i hrubé motoriky. T – vyjádření hudby pohybem.</p> <p>Sv – rozvoj poznávacích schopností, části těla, předměty denní potřeby a jejich použití.</p> <p>Sv – rozvoj grafických schopností, rozvoj jemné a hrubé motoriky.</p>
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Zvládnout s pomocí uvolnění a zklidnění organismu. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Chůze v nerovném terénu, na nakloněné rovině. ➤ Rozvoj jemné motoriky: cílený pohyb rukou, prstů. ➤ Odstraňování mimovolných pohybů koncentrací pozornosti. ➤ Manipulace s předměty. ➤ Relaxační a dechová cvičení. ➤ Prvky jógového cvičení, masáže. 	<p>Hv – správné dýchání T – relaxace.</p>
--	--	---

2. STUPĚŇ (7. – 10. ročník)		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Mít pozitivní vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám. • Zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost. • Reagovat na pokyny a povelů k dané pohybové 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pohybové a motivační hry. ➤ Orientace v prostoru i v přírodě. ➤ Pohybová cvičení s využitím netradičního náčiní. ➤ Pohybové činnosti v rytmu hudby – nácvik jednoduchého tance. ➤ Činnosti zaměřené na uvolnění a zklidnění organismu, masáže, relaxace. ➤ Nácvik porozumění pokynů. ➤ Upevňování přípravy na pohybovou činnost (oblékání, obutí, zahřátí apod.) ➤ Realizace pokynů a povelů k dané pohybové činnosti. ➤ Nácvik a upevňování porozumění jednoduchých 	<p>Hv – hudebně pohybové hry, rozvoj motoriky.</p> <p>Sv – rozvoj slovní zásoby.</p> <p>Hv – nácvik jednoduchého</p>

<p>činnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mít osvojenou prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů. • Rozvíjet motoriku a koordinaci pohybů a poloh. • Zvládnout uvolnění a zklidnění organismu. 	<p>pokynů.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Hudebně-pohybové hry. ➤ Pohybové hry. ➤ Vycházky a pohyb v terénu, turistické výlety. ➤ Nácvik prostorové orientace v tělocvičně i venku. ➤ Rozvoj hrubé i jemné motoriky. ➤ Správné držení těla. ➤ Chůze v nerovném terénu, na nakloněné rovině. ➤ Odstraňování mimovolných pohybů koncentrací pozornosti. ➤ Manipulace s drobným náčiním. ➤ Manipulace s míčem, nácvik koordinace pohybů. ➤ Relaxační a dechová cvičení. ➤ Prvky jógového cvičení, masáže. ➤ Zvládání uvolnění a zklidnění organismu vzhledem k druhu postižení. 	<p>tance.</p> <p>Sv – rozvoj koncentrace a pozornosti na danou činnost.</p> <p>Hv, T – relaxace při hudbě.</p>
---	---	--

6.7 ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

6.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Zdravotní tělesná výchova** vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** ze vzdělávacího oboru **Zdravotní tělesná výchova nebo rehabilitační tělesná výchova**.

Cílem vyučovacího předmětu Zdravotní tělesná výchova je nejen rozvíjení pohybových dovedností žáků, ale zároveň i korekce zdravotních oslabení.

Daný předmět aktivně rozvíjí hybnost žáků, správné držení těla a celkově zvyšuje tělesnou zdatnost. Zaměření musí odpovídat fyzickým, psychickým a zdravotním možnostem, zdravotnímu stavu a specifické postižení. Zařazení žáků do ZdrTV se provádí na základě doporučení lékaře.

Obsah vyučovacího předmětu je tudíž vždy upravován podle míry a druhu postižení žáka. Cvičení a zátěže směřující k odstranění, zmírnění a zlepšení zdravotního stavu jsou rozděleny podle typů oslabení do skupin:

- A – oslabení podpůrně pohybového systému
- B – oslabení vnitřních orgánů
- C – oslabení smyslových a nervových funkcí.

Na 1. a 2. stupni je předmět organizován v rámci povinné časové dotace:

- 1. – 10. ročník – 4 hodiny týdně v každém ročníku.

Mezipředmětové vztahy a přesahy k dalším předmětům:

- Na 1. stupni: Smyslová výchova – Sv.
- Na 2. stupni: Smyslová výchova – Sv.

Vyučovací hodiny zdravotní tělesné výchovy probíhají v kmenové třídě, v tělocvičně, případně v prostoru muzikoterapie. Žák se na základě zdravotního oslabení nejprve seznamuje se speciálními cviky, učí se zaujímat správnou cvičební polohu a velký důraz je také kladen na správné držení těla a vybudování správného dechového stereotypu.

Hodnocení probíhá stejně jako v ostatních předmětech slovní formou.

6.7.2 Cílové zaměření vyučovacího předmětu

- Vnímání prožitků z pohybové činnosti.
- Vytvoření správného dechového stereotypu, správné držení těla.
- Rozvíjení aktivní hybnosti a využívání pohybových schopností a dovedností, speciální cviky podle druhu zdravotního oslabení.
- Zvýšení koncentrace pozornosti.
- Realizace preventivních činností podporujících zdraví.
- Poznávání fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení.
- Stimulace jednotlivých svalových skupin.
- Odregování napětí a překonávání únavy.

6.7.3 Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none">• Rozumět jednoduchým pojmům a symbolům v konkrétní situaci.	<ul style="list-style-type: none">- Pomocí obrázků, piktogramů a ukázek učitele směřujeme žáky k pochopení znaků a symbolů např. postavení částí těla.- Osvojené pojmy, znaky a symboly neustále opakujeme a procvičujeme.- Používáme vždy jednotnou terminologii.
<ul style="list-style-type: none">• Napodobovat předvedené pohyby a činnosti.	<ul style="list-style-type: none">- Rozvíjením smyslového vnímání a osobní demonstrací podporujeme pochopení daného pohybu a procvičujeme napodobování daného pohybu.- Náročnost předváděných pohybů a činností zvyšujeme pozvolna s ohledem na žákovy schopnosti.

	<ul style="list-style-type: none"> - Pohyby a činnosti vždy verbálně komentujeme, stále stejným způsobem. - Klademe důraz na pochopení účelu pohybu nebo určité činnosti.
<ul style="list-style-type: none"> • Přiměřeně použít vybrané cvičební náčiní. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zvyšujeme žákův zájem o výuku pomocí pro něho zajímavých pomůcek a tím udržujeme jeho pozornost. - Používáme takové pomůcky, které umožňují zapojit všechny smysly žáka.

Kompetence komunikativní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Poznat případně pojmenovat jednoduché náčiní používané ke speciálním cvikům. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjením smyslového vnímání, předměty a obrázky seznamujeme žáky se speciálním tělovýchovným náčiním verbálně či jinou alternativní formou.
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádřit své potřeby a pocity různými způsoby komunikace. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vytváříme atmosféru důvěry a podnětné prostředí pro různé formy komunikace. - Poskytujeme prostor pro emoční prožitky a jejich vyjádření.

Kompetence k řešení problémů	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Reagovat adekvátně na požadavky. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjením slovní zásoby se stálým opakováním motivujeme a trénujeme žáky k plnění jednoduchého příkazu např. sedni si, lehni si na záda apod.

<ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se v prostředí, v němž probíhá zdravotní tělesná výchova. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjením prostorové orientace v tělocvičně, na hřišti, na zahradě či blízkém okolí nacvičujeme orientaci v daném prostředí.
--	---

Kompetence sociální a personální	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomovat si svoji vlastní osobu prostřednictvím svého těla. Podle svých možností se orientovat na svém těle. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pomocí her a nápodoby poskytujeme žákovi dostatek smyslových podnětů k uvědomění si vlastního těla. - Smyslové podněty doprovázíme slovním komentářem. - Motivační hry zaměřujeme na orientaci na vlastním těle, na hračky, na obrázku.

Kompetence pracovní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňovat při cvičení základní hygienické návyky v rámci svým možností. 	<ul style="list-style-type: none"> - Didaktickými hrami, modelovými situacemi procvičujeme sebeobsluhu a hygienická pravidla.

6.7.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- Vzdělávací obsah předmětu – očekávané školní výstupy vycházejí z očekávaných výstupů v RVP.
- Očekávané školní výstupy jsou zpracovány na celé období školní docházky – (1. – 10. ročník).

Zdravotní tělesná výchova

(1. – 10. ročník)		
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Předvést a dodržovat správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech. • Zaujímat správné základní cvičební polohy, předvést požadovanou cvičební polohu. • Podle svých možností dle pokynu učitele zvládne speciální cviky, které vedou k odstranění nebo zmírnění jeho obtíží. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Korekce zdravotních oslabení: <ul style="list-style-type: none"> - vhodné oblečení a obutí pro ZTV - zásady správného držení těla - vnímání pocitů při cvičení - dechová cvičení - pohybový režim ➤ Návuk speciálních cvičení a poloh: <ul style="list-style-type: none"> - základní cvičební polohy - základní technika cvičení - relaxační cvičení - dechová cvičení (návuk správného dechového stereotypu) - speciální cvičení podle druhu oslabení ➤ Speciální cvičení podle druhu oslabení <p>A – oslabení podpůrně pohybového systému</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení zaměřená na správné držení hlavy, 	<p>Sv – rozvoj poznávacích schopností, části těla</p> <p>Sv – cvičení smyslového vnímání, rozvoj soustředění a pozornosti</p>

	<p>pletence ramenního, postavení pánve</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení zaměřená na protažení šíjových, prsních, bederních svalů a vzpřimovačů páteře, zkrácených ohýbačů kyčle a svalstva na zadní straně stehen ➤ cvičení zaměřena na protažení zkrácených ohýbačů ➤ cvičení zaměřená na zlepšení fyziologického rozsahu pletence ramenního, kolenního, kyčelního a hlezenního kloubu a páteře ve všech směrech ➤ rotační cvičení ➤ cvičení zaměřená na posílení oslabených svalů šíjových, mezilopatkových, břišních, hýžd'ových, stehenních, lýtkových a vzpřimovačů trupu <p>B – oslabení vnitřních orgánů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení zaměřená na protažení a posílení svalstva – viz. cvičení skupiny A ➤ cvičení zaměřená na rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů ➤ zlepšení hrudního a bráničního dýchání při větší tělesné zátěži ➤ koordinaci srdečního, dýchacího a pohybového rytmu ➤ rovnovážná a koordinační cvičení <p>C – oslabení smyslových a nervových funkcí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ cvičení zaměřená na vyrovnávání svalové nerovnováhy –viz. cvičení skupina A ➤ vyrovnávání funkční adaptability pohybového, srdečně- cévního a dýchacího systému 	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none">➤ rozvíjení pohybové a prostorové koordinace, rovnovážných postojů➤ rozvíjení sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu➤ rozvíjení orientace v prostoru➤ rozvíjení zrakové lokalizace ➤ všeobecně rozvíjející pohybové činnosti – platí pro všechny skupiny A, B, C	
--	--	--

6.8 REHABILITAČNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

6.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Rehabilitační tělesná výchova vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** ze vzdělávacího oboru **Zdravotní tělesná výchova nebo Rehabilitační tělesná výchova**.

Rehabilitační tělesná výchova je alternativní formou Zdravotní tělesné výchovy a je *zajišťována zdravotníkem v rámci možností Střediska Diakonie ČCE Čáslav* a je určena pro žáky s nejtěžšími formami mentálního a kombinovaného postižení, u nichž je snižena schopnost spontánního pohybu, na základě doporučení odborného lékaře. Zaměření musí odpovídat fyzickým, psychickým a zdravotním možnostem, zdravotnímu stavu a specifice postižení. Žáci ji mohou navštěvovat v době školního vyučování.

Žáci cvičí individuálně ve speciální místnosti určené k rehabilitačním cvičením, veškeré vybavení je přizpůsobeno pro žáky s těžkým pohybovým omezením (ribstoly, polohovací lůžko, zrcadlo, chodítka, masážní míčky, válečky, míče).

Je prováděno vyškoleným pracovníkem, s dopomocí procvičují a upevňují základní lokomoci těla, správné dýchání a sezení, dle individuálních možností nacvičují chůzi s oporou.

Obsah daného předmětu je tudíž vždy upravován podle míry a druhu postižení žáka.

6.9 PRACOVNÍ VÝCHOVA

6.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Pracovní výchova** byl vytvořen ze vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**.

Výuka vyučovacího předmětu probíhá po celou dobu povinné školní docházky a je jednou z hlavních oblastí v základním vzdělávání žáků s nejtěžším mentálním postižením.

Daný vyučovací předmět zahrnuje nejrůznější pracovní činnosti, které vedou žáka k získání základních pracovních dovedností a návyků, k systematickému rozvoji motorických schopností a dovedností, základních hygienických návyků a činností v oblasti sebeobsluhy. Žáci se v hodinách učí pracovat samostatně i v týmu, učí se vážit si práce své i ostatních. Současně dochází i k rozvíjení komunikativních dovedností při verbalizaci prováděných činností.

Obsah vzdělávací oblasti je rozdělen na tematické okruhy:

Sebeobsluha

Práce s drobným materiálem

Práce montážní a demontážní

Pěstitelské práce

Práce v domácnosti.

Ve všech okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Na 1. a 2. stupni je vyučovací předmět organizován v rámci povinné časové dotace:

- 1. – 10. ročník – 2 hodiny týdně v každém ročníku,

Ve vyučovacím předmětu Pracovní výchova nebyly využity žádné hodiny z disponibilní časové dotace.

Mezipředmětové vztahy a přesahy k dalším předmětům:

- Na 1. stupni: Smyslová výchova – Sv, Výtvarná výchova – Vv
- Na 2. stupni: Smyslová výchova – Sv, Výtvarná výchova – Vv

Vyučovací hodina Pracovní výchovy probíhá jak v kmenových učebnách, tak je využíváno i školní dílny, cvičné kuchyně či ostatních prostor školy. Hodiny mohou být upravovány na různé časové jednotky podle individuálních potřeb a možností žáků. Důraz je kladen na propojení získaných vědomostí a dovedností s praktickým životem žáků.

Hodnocení probíhá stejně jako v ostatních předmětech slovní formou. Žák je hodnocen podle toho, jaké dovednosti získal v daném ročníku s ohledem na školní výstupy, hodnocena je nejen aktivita ale i snaha v hodinách pracovní výchovy.

6.9.2 Cílové zaměření vyučovacího předmětu

1. stupeň

- Získání základních hygienických a sebeobslužných návyků.
- Rozvoj motoriky a základní manuální zručnosti.
- Utváření základních pracovních dovedností a návyků.
- Poznání pracovních činností, které napomáhají vytváření možných zálib.
- Drobné úklidové práce v domácnosti.
- Praktické užívání a zacházení s předměty denní potřeby, zvolenými nástroji, pomůckami a drobným nářadím.
- Seznámení s hygienickými a bezpečnostními pravidly při práci.
- Vnímání radostných prožitků z pracovních činností.

2. stupeň

- Porozumění jednoduchým pracovním návodům či postupům.
- Uplatňování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci.
- Osvojení dovedností při používání a zacházení s pomůckami s drobným nářadím.
- Získání schopností obsluhovat základní domácí spotřebiče.
- Základní principy stolování a přípravy jednoduchých pokrmů v rámci zdravé výživy.
- Základy pěstitelských prací.

6.9.3 Výchové a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se v pomůckách využívaných při pracovních činnostech, používat jednoduché pracovní nástroje a nářadí, osvojit si základní jednoduché pracovní činnosti. 	- Využíváme dostupné učební materiály, knihy, výukové programy či mediální prostředky po celou dobu vyučování i mimo něj.
<ul style="list-style-type: none"> • Zapojovat při pracovních aktivitách všechny své smysly, zejména sluch, hmat, zrak. 	- Zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání, paměti, jemné motoriky.
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět a dle svých možností používat symboly spojené s pracovními činnostmi. 	- Rozvíjíme slovní zásobu z oblasti pracovní výchovy a pracovních činnostech.
Kompetence komunikativní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět jednoduchému ději, který je znázorněn obrazem, fotografií nebo piktogramem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Používáme obrazové materiály, jednoduché texty s cílem pochopení a porozumění sdělených informací. - Při pracovních dovednostech využíváme ke komunikaci obrázky, obrazové návody či text.
Kompetence k řešení problémů	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Nenechat se odradit případnými prvními neúspěchy při pracovních aktivitách. 	- Vhodnou motivací a individuálním přístupem podporujeme žáky při hodinách pracovní výchovy.

Kompetence sociální a personální	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Zapojit se do skupiny podle svých možností a podílet se na společných pracovních aktivitách. 	<ul style="list-style-type: none"> - Formou didaktických her a společenských akcí rozvíjíme u žáků práci ve skupinách, konkrétními příklady upozorňujeme na výhody spolupráce.
<ul style="list-style-type: none"> • Navázat kontakt s vrstevníky a spolužáky, vnímat potřeby druhých osob. 	<ul style="list-style-type: none"> - Při výuce a ostatních činnostech zdůrazňujeme schopnost naslouchání druhým - Častým opakováním fixujeme správné chování - Dbáme vlastního pozitivního příkladu - Poukazujeme na nevhodné chování ve skupině a na následky tohoto jednání.

Kompetence pracovní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Mít osvojeny jednoduché pracovní stereotypy, zvládnout jednoduchou činnost po krátkém a srozumitelném vysvětlení. 	<ul style="list-style-type: none"> - Seznamujeme žáky s jednoduchými pracovními úkony ve třídě, v kuchyni či např. na zahradě - Pravidelným opakováním fixujeme pracovní postupy, tím zvyšujeme samostatnost žáků - Po vykonání činnosti žáky motivujeme pochvalou, poukazujeme na dosažené úspěchy
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět instrukcím a používat je k práci, podle naučených pracovních postupů si umět připravit pracovní plochu a k práci používat adekvátní pomůcky. 	<ul style="list-style-type: none"> - V průběhu osvojování pracovních stereotypů důsledně dodržujeme pravidlo od jednoduchého ke složitějšímu - Denní režim strukturujeme do jednoduchých pracovních postupů, používáme srozumitelné a jednotné pokyny, verbalizujeme úkony

	<ul style="list-style-type: none"> - V průběhu plnění úkolu ověřujeme pochopení instrukce, hodnotíme výsledek a podporujeme úsilí žáka i v případě neúspěchu
<ul style="list-style-type: none"> • Samostatně pracovat dle možností, základní pracovní činnosti zvládat podle jednotlivých kroků, snažit se zadaný úkol dokončit. 	<ul style="list-style-type: none"> - Práci žáků fázujeme do jednotlivých kroků, což zvyšuje přehlednost zadaných úkolů - Respektujeme pracovní tempo žáka a snažíme se ho motivovat k vyšším výkonům - Opakováním usilujeme o osamostatňování
<ul style="list-style-type: none"> • Pomáhat ostatním, zapojit se do týmové práce – vyčkat na instrukci, začít pracovat na daný pokyn, mít určitou představu o jejím výsledku 	<ul style="list-style-type: none"> - Modelovými situacemi podněcujeme žáky ke spolupráci a respektování výsledků práce druhých - Často ověřujeme pochopení instrukce - Upozorňujeme na výhody týmové spolupráce a na její pravidla - Vytvořené práce a výrobky vystavujeme na veřejnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumět hodnocení výsledku své práce, rozlišovat mezi odměnou, pochvalou či kritikou, dokázat přijmout pomoc a chybu pod vedením napravit 	<ul style="list-style-type: none"> - V průběhu všech činností žáka podporujeme, hodnotíme nejen výsledek, ale i pracovní postup či vynaložené úsilí - Nacvičujeme s žáky, jak se vyrovnávat s hodnocením svojí osoby či práce na modelových situacích - Hodnotíme s žáky vlastní práce - Prezентujeme výsledky pracovní činnosti žáků před druhými lidmi (ostatními žáky, učiteli, rodiči), případně na veřejnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Střídat práci a odpočinek, dodržovat bezpečnost, používat ochranné prostředky či pomůcky, respektovat pokyny druhé osoby před započítím práce 	<ul style="list-style-type: none"> - Seznamujeme žáky s bezpečnostními předpisy, vysvětlujeme je na modelových situacích či obrázcích a poukazujeme na následky jejich nedodržení - Při práci důsledně dbáme na dodržování zásad bezpečnosti práce

6.9.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu-- očekávané školní výstupy vycházejí z očekávaných výstupů v RVP.
- Očekávané školní výstupy jsou zpracovány podle jednotlivých období.

Pracovní výchova

1. STUPEŇ (1. – 6. ročník)			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti. • Zvládnout dle svých možností oblékání a svlékání oděvu, obouvání obuvi. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Osobní hygiena: použití nočníku, WC, splachování, použití toaletního papíru, kapesníku, česání, mytí rukou a obličeje, čištění zubů. ➤ Základní hygienické návyky. ➤ Základy správného stolování (správné držení lžice, používání příboru, pití slámkou, z hrnečku). ➤ Rozsvěcování a zhasínání světla. ➤ Poznávání jednotlivých druhů oblečení, třídění. ➤ Svlékání a oblékání jednotlivých částí oděvu. ➤ Nácvik zapínání, rozepínání knoflíku, zapínání zipu, patentu, suchého zipu, zdrhovadla. ➤ Nácvik obouvání a zouvání obuvi. ➤ Ukládání oděvu a obuvi (skládání, 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ SEBEOBSLUHA (SEBEOBSLUŽNÉ ČINNOSTI) 	<p>Sv – předměty denní potřeby, části lidského těla</p> <p>Sv – rozlišování částí oděvu, obuvi</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí. • Dle svých možností třídit různé druhy materiálu podle základních kritérií. • Pracovat s jednoduchými materiály a správně používat pomůcky. • Vytvářet jednoduchými postupy různé výrobky z tradičních i netradičních materiálů. • Zvládnout práci podle slovního návodu. 	<p>ukládání na raménka).</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Obouvání, navlékání šňůrky do obuvi. ➤ Zavazování a rozvazování uzlů. ➤ Péče o osobní věci. ➤ Uklízení a ukládání osobních věcí. ➤ Třídění materiálů podle velikosti, tvaru, barvy. ➤ Třídění předmětů podle druhu materiálu. ➤ Ukládání předmětů a materiálů do nádob, krabic a zásuvek. ➤ Práce s jednoduchými materiály (ohýbání, překládání, skládání, nalepování, vybarvování, navlékání, obkreslování, tvarování hmoty, mačkání, trhání). ➤ Nácvič stříhání- práce s cvičnými nůžkami pro dvě osoby. ➤ Jednoduché pracovní postupy. ➤ Využití nejrůznějších materiálů. ➤ Organizace práce. ➤ Práce se slovním návodem či nápodobou.. ➤ Používání jednoduchých obrázkových návodů. 	<p>❖ PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</p>	<p>Vv – třídění materiálů, barev</p> <p>Vv – osvojování si základních výtvarných technik a pracovních postupů</p> <p>Vv – práce podle slovního návodu</p>
--	---	-------------------------------------	---

<ul style="list-style-type: none"> • Zvládnout základní manipulaci s jednoduchou stavebnicí. • Pozorovat přírodu a změny v ní po celý rok. • Pečovat dle svých možností o pokojové rostliny. • Znat případně umět použít správné pomůcky a náčiní podle druhu pěstitelských činností. • Jednoduše prostřít stůl. • Dodržovat pravidla slušného chování při stolování. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kostky (stavění z kostek, ukládání kostek do krabice). ➤ Stavebnice – Duplo, Lego, Cheva apod. ➤ Mozaika, kolíčky, hříbky, puzzle, skládačky. ➤ Roční období – změny v přírodě. ➤ Pozorování přírody. ➤ Základní podmínky pro pěstování rostlin. ➤ Péče o nenáročné rostliny – zalévání, omývání listů, přesazování, kypření, rozmnožování. ➤ Setí, sázení, klíčení semen. ➤ Společné sklizení plodů. ➤ Názvy a použití zahradního náčiní (hrábě, motyka, zahradní kolík). ➤ Pěstování rostlin na zahradě, v bytě, ve skleníku. ➤ Jednoduchá úprava stolu. ➤ Pravidla správného stolování- umístění talíře, příboru. ➤ Úklid stolu. ➤ Pravidla slušného chování při stolování. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ ❖ PĚSTITELSKÉ PRÁCE ❖ PRÁCE V DOMÁCNOSTI 	<p>Sv – rozvoj hmatového vnímání</p> <p>Vv – změny v přírodě, práce na zahradě, plody</p> <p>Sv – rozvoj zrakového vnímání</p>
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Poznat a pojmenovat základní vybavení kuchyně. • Připravit s pomocí dospělého jednoduché jídlo, svačinu. • Dle svých možností zvládnout drobné úklidové práce. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vybavení kuchyně. ➤ Práce s jednoduchým kuchyňským náčiním. ➤ Bezpečnost při práci v kuchyni. ➤ Příprava šťávy, čaje, kakaá. ➤ Mazání pečiva máslem, pomazánkou a marmeládou. ➤ Drobné úklidové práce: zametání, utírání prachu, vysávání, vynášení odpadků. 		<p>Sv – rozvoj smyslů (chut', hmat, čich), rozvoj slovní zásoby</p>
--	---	--	---

2. STUPEŇ (7. – 10. ročník)			
Školní očekávané výstupy <i>Žák by měl:</i>	Učivo	Tematické okruhy	Mezipředmětové vztahy, přesahy a vazby
<ul style="list-style-type: none"> • Udržovat své osobní věci v pořádku a čistotě. • Pečovat v rámci svých možností o své tělo. • Účelně se oblékat dle počasí či dle 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Péče o osobní věci – uklízení, ukládání školních pomůcek do penálu, aktovky; uklízení v lavici; zacházení s učebnicemi a sešity. ➤ Základní hygienické návyky. ➤ Osobní hygiena: sprchování, mytí celého těla, čištění zubů, mytí a česání vlasů, používání kapesníku. ➤ Oblečení podle ročních období. 	<p>❖ SEBEOBSLUHA (SEBEOBSLUŽNÉ ČINNOSTI)</p>	<p>Sv – orientace ve třídě</p> <p>Vv – slavnostní oblečení,</p>

<p>různé příležitosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umět používat příbor. • Dodržovat klid a čistotu při stravování. • Udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce. • Používat při práci vhodné pomůcky či nástroje vzhledem k použitému materiálu. • Pracovat při pracovních činnostech podle slovního návodu či předlohy. • Zvládnout se stavebnicí jednoduchou montáž i demontáž. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Oblečení dle konkrétní příležitosti (divadlo, oslava, škola, výlet, sport, karneval apod.) ➤ Nácvik používání příboru. ➤ Nácvik samostatného stolování. ➤ Úklid stolu. ➤ Nácvik hygienických pravidel při stolování (použití ubrousku, přání dobré chuti apod.) ➤ Úklid pracovního místa. ➤ Seznámení s prací s čistícími prostředky. ➤ Zásady bezpečnosti a hygieny při práci. ➤ Pracovní pomůcky, nástroje, jejich funkce a použití vzhledem k druhu materiálu. ➤ Jednoduché techniky zpracování vybraných materiálů. ➤ Čtení návodu. ➤ Práce podle slovního návodu. ➤ Práce podle předlohy. ➤ Stavba jednoduchých modelů. ➤ Demontáž modelů a ukládání dílů do krabic. 	<p>❖ PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</p> <p>❖ PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ</p>	<p>výroba masek</p> <p>Vv – zásady hygieny a bezpečnosti při práci</p> <p>Sv – rozvoj jemné motoriky</p>
--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Pečovat a ošetřovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny. • Dodržovat při práci s rostlinami zásady hygieny a bezpečnosti. • Používat a znát základní pomůcky, nástroje a náčiní vhodné k různým činnostem v zahradě. • Znat různé druhy rostlin,; vybrané z nich poznat a pojmenovat. • Poznat a pojmenovat základní vybavení kuchyně. • S pomocí připravit jednoduché pohoštění. • Znat základní druhy potravin; seznámit se se zásadami správné výživy. • Dodržovat základní pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Klíčení semen. ➤ Příprava půdy na setí. ➤ Péče o pokojové rostliny- zalévání, kypření půdy, omývání listů, přesazování rostlin. ➤ Zásady bezpečné práce a hygieny. ➤ Ochranné pomůcky při práci. ➤ Zahradnické pomůcky, nástroje, náčiní a jejich použití. ➤ Základní druhy rostlin: okrasné, užitkové, léčivé, jedovaté. ➤ Jedovaté rostliny – prevence. ➤ Základní vybavení kuchyně: nábytek, kuchyňské spotřebiče a pomůcky. ➤ Příprava čaje, kaka, kávy, šťávy. ➤ Krájení a mazání chleba a pečiva. ➤ Příprava jednoduché pomazánky. ➤ Čištění a krájení zeleniny, ovoce. ➤ Potravin – ovoce, zelenina, pečivo, mléčné výrobky, druh masa, přílohy. ➤ Zásady správné výživy. ➤ Nákup a skladování potravin. ➤ Stolování, úprava stolu. 	<p>❖ PĚSTITELSKÉ PRÁCE</p> <p>❖ PRÁCE V DOMÁCNOSTI</p>	<p>Vv – malba rostlin a plodů podle reálné předlohy</p>
---	--	---	---

<p>správného stolování a společenského chování při stolování.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udržovat pořádek a čistotu ve třídě i ve svých věcech. • Dodržovat bezpečnost práce v domácnosti; dodržovat zásady hygieny. • Zvládnout nákup a uložení základních potravin. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pravidla správného stolování. ➤ Jednoduché úklidové práce – úklid věcí do skříněk, utírání prachu, vysávání, zametání, mytí podlahy, mytí nádobí. ➤ Zásady hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti. ➤ Hra na obchod. ➤ Nákup potravin ve známém prostředí s pomocí seznamu. ➤ Ukládání a skladování potravin-hygienická pravidla. 		
--	---	--	--

6.10 TERAPIE

6.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Terapie** byl vytvořen z disponibilních hodin.

Jedná se o nově vzniklý vyučovací předmět, který se bude postupně ověřovat a rozpracovávat. Předmět Terapie v sobě zahrnuje jako hlavní oblast muzikoterapii a bazální stimulaci. V budoucnu bychom rádi rozšířili nabídku o další terapie, rádi bychom například realizovali aromaterapii, arteterapii, canisterapii či hippoterapii. Nabídka dalších terapií se ovšem odvíjí a nadále bude odvíjet jak od personálních, tak od finančních možností školy.

Výuka daného vyučovacího předmětu probíhá po celou dobu povinné školní docházky a napomáhá nejen rozvoji smyslového vnímání či rozvoji hudebních a pohybových dovedností, ale podporuje rovněž u žáků emocionální vyjádření či odreagování. Má tudíž významný rehabilitační a relaxační charakter. V oblasti muzikoterapie se vytváří u žáků nejen kladný vztah k hudbě, ale rozvíjí i jejich hudebnost a podporuje rovněž schopnost hudbu emocionálně prožít. Hudební činnosti pomáhají žákům k odreagování napětí, k překonání únavy, odbourání problémů v komunikaci či mezilidských vztazích a k zlepšení nálady. Oblast muzikoterapie má dvě složky receptivní (vnímání hudby) a aktivní (vyvíjení hudební aktivity). U handicapovaných žáků se nejlépe osvědčila skupinová aktivní muzikoterapie.

Na 1. a 2. stupni je vyučovací předmět plně organizován v rámci disponibilní časové dotace:

- 1. – 10. ročník – 2 hodiny týdně v každém ročníku

Mezipředmětové vztahy a přesahy k dalším vyučovacím předmětům:

- Na 1. stupni: Hudební výchova – Hv, Výtvarná výchova – Vv, Pohybová výchova – Pov
- Na 2. stupni: Hudební výchova – Hv, Výtvarná výchova – Vv, Pohybová výchova – Pov

Vyučovací hodina Terapie je charakteristická uvolněnější atmosférou a volnějším pohybem žáků, probíhá buď skupinově nebo podle potřeb žáka individuální formou. Výuka probíhá ve speciální místnosti, která je vybavena zvukovou technikou, speciálními světelnými efekty, příjemným kobercem či hudebními nástroji (bonga, bubny, Orfeovy nástroje). Všechny tyto prvky mají za úkol maximálně umocnit a zpříjemnit efekt terapie.

Hodnocení probíhá stejně jako v ostatních vyučovacích předmětech slovní formou.

6.10.2 Cílové zaměření vyučovacího předmětu

- Rozvoj hudebních dovedností.
- Rozvoj smyslového vnímání.
- Rozvoj pozitivního vztahu k hudbě.
- Seznámení se s národní kulturou i kulturou ostatních národů a etnik.
- Hra na tělo a jednoduché Orffovy nástroje.
- Správnost dýchání, relaxace.
- Koncentrace na poslech hudby.
- Relaxace a odreagování se.
- Odbourávání problémů v mezilidských vztazích, v komunikaci.
- Rozvoj seberealizace a kreativity.
- Zlepšení problémového chování.

6.10.3 Výchovné a vzdělávací strategie ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none">• Orientovat se v pomůckách využívaných při terapii, používat jednoduché hudební nástroje.	- Využíváme dostupné obrázkové karty, hudební nástroje a další materiály, mediální prostředky po celou dobu terapie
<ul style="list-style-type: none">• Zapojovat při hudebních aktivitách všechny své smysly, zejména sluch, hmat, zrak.	- Zařazujeme didaktické hry na rozvoj smyslového vnímání, rytmizace, paměti, jemné motoriky
<ul style="list-style-type: none">• Rozumět a dle svých možností používat symboly spojené s danou aktivitou.	- Modelovými situacemi trénujeme u žáků spojení znaků s vlastním prožitkem

<ul style="list-style-type: none"> • Kladně reagovat na pochvalu, která ho motivuje k další aktivitě. 	<ul style="list-style-type: none"> - Průběžným hodnocením a individuálním přístupem podporujeme a posilujeme sebehodnocení a sebekontrolu žáků, čímž žáky motivujeme k dalším aktivitám
<ul style="list-style-type: none"> • Udržet pozornost podle svých možností při muzikoterapeutických aktivitách. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zábavnou formou výuky a originálním výběrem aktivit se snažíme docílit dlouhodobému udržení pozornosti při terapeutických aktivitách

Kompetence komunikativní	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Pokusit se sdělit své pocity, nálady a zážitky neverbální formou pomocí hudby, reagování na ni či tancem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Poskytujeme dostatečný prostor pro emoční prožitky a jejich vyjádření - Vhodnou motivací přispíváme k rozvoji neverbálního vyjadřování
<ul style="list-style-type: none"> • Vhodně komunikovat v různých situacích a s ostatními spolužáky ve skupině. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dramatizací a vlastním prožitkem nacvičujeme a upevňujeme komunikaci v různých situacích
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádřit adekvátně svůj prožitek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Prvky muzikoterapie, dramaterapie či relaxačními technikami vytváříme podmínky pro vyjádření vlastních pocitů a prožitků

Kompetence k řešení problémů	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Nenechat se odradit případnými prvními neúspěchy při hudebních aktivitách. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vhodnou motivací a individuálním přístupem podporujeme žáky při hodinách terapie - Vytváříme klima bezpečí, ve kterém se žáci nemusí bát neúspěchu

Kompetence sociální a personální	
<i>Žák by měl:</i>	<i>Učitel – strategie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Zapojit se do skupiny podle svých možností a podílet se na terapeutických aktivitách. 	<ul style="list-style-type: none"> - Formou didaktických her a společenských akcí rozvíjíme u žáků sociální dovednosti, konkrétními příklady upozorňujeme na možnost týmové spolupráce
<ul style="list-style-type: none"> • Správně používat konkrétní nástroj či pomůcku. 	<ul style="list-style-type: none"> - Praktickými činnostmi, ukázkou směřujeme žáky ke správnému používání hudebních nástrojů a dalších pomůcek
<ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat základní hygienická pravidla při různých činnostech. 	<ul style="list-style-type: none"> - Modelovými situacemi procvičujeme a upevňujeme základní hygienická pravidla

6.10.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Terapie

- Vzdělávací obsah předmětu – *očekávané výstupy vycházejí zcela z individuálních potřeb a možností žáků.*

7 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

7.1 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků základní školy speciální

7.1.1 Hodnocení žáka

Všichni žáci Základní školy speciální Diakonie ČCE Čáslav (dále jen ZŠS) jsou hodnoceni formou slovního hodnocení (§ 51 odst. 4 zákona 561/2004 Sb., v platném znění – školský zákon a Vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, v platném znění). Hodnocení provádí třídní učitel na předepsaném tiskopise.

- 1) Každé pololetí se vydá žákovi vysvědčení, za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis vysvědčení.
- 2) Hodnocení výsledku vzdělávání žáka v ZŠS se provádí slovně. Slovní hodnocení je využíváno tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP, k jeho osobnostním a vzdělávacím předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledku vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- 3) V souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. (v platném znění) se hodnotí také chování žáků.
- 4) Absolvent ZŠS získává po absolvování deseti ročníků **základy vzdělání**. Tato skutečnost je uvedena na zadní straně tiskopisu vysvědčení v kolonce Doložka o získání stupně základního vzdělání.
- 5) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovných a předmětů, z nichž byl uvolněn.
- 6) Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy speciální, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník a žák druhého stupně základní školy speciální, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- 7) Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit žáka ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Toto ustanovení neplatí v případě dlouhodobé nemoci žáka.
- 8) Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý (desátý) ročník. Toto ustanovení neplatí v případě dlouhodobé nemoci žáka.

9) Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žaka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnu ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnu od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žaka; je-li vyučujícím v daném předmětu ředitel školy, zřizovatele. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnu.

Cíle základního vzdělávání v Základní škole speciální

Základním cílem školy je, aby si žáci za pomoci speciálně pedagogické péče osvojili základní vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní orientaci v okolním světě a maximální zapojení do společenského života. U těžce postižených žáků škola usiluje o zvyšování kvality jejich života a o co nejvyšší míru jejich samostatnosti. Každý žák by měl být vybaven odpovídajícími klíčovými sociálními kompetencemi, které mu umožní žít a pracovat s ostatními, navazovat vztahy, přizpůsobovat se změnám, chápat souvislosti a uplatnit své schopnosti. Při výchovně vzdělávacím procesu je využíváno emocionality a velké citové vnímavosti žáků, které jsou oporou při vzdělávání postižených žáků.

Pojetí a předmět hodnocení

Hodnocení žaka je přirozenou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje hodnocení průběžné a celkové. Průběžné hodnocení se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žaka. Hodnocení celkového prospěchu se provádí na konci každého pololetí.

Předmětem hodnocení jsou výsledky, kterých žák dosáhl ve vyučovacích předmětech v souladu s požadavky učebních osnov, v souladu s požadavky individuálních vzdělávacích plánů, se schopností používat osvojených vědomostí, dovedností a návyků v konkrétních situacích a chování žaka podle požadavků vnitřního řádu školy a pravidel školního řádu, soužití ve škole i ve veřejnosti. Chování neovlivňuje hodnocení výsledků ve vyučovacích předmětech.

Popis hodnocení výsledků vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami prováděného distančním způsobem je upraveno v příloze školního řádu.

7.1.2 Metodický pokyn pro hodnocení žáků základní školy speciální

Zásady hodnocení

1. Při průběžném i celkovém hodnocení učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
2. Při hodnocení přihlíží učitel k druhu a stupni mentálního postižení, k celkovému zdravotnímu stavu, k věkovým a individuálním zvláštnostem a k vynaloženému úsilí.
3. Pro potřeby hodnocení se předměty dělí do tří skupin: předměty s převahou teoretického zaměření, předmět pracovní vyučování s převahou praktických činností a předměty s převahou výchovného a estetického zaměření.
4. Kritéria hodnocení jsou formulována především pro celkové hodnocení. Učitel však nepreceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně (uplatňování klíčových kompetencí), v souladu se specifikou předmětu a s přihlédnutím k jeho postižení. Klasifikace by měla být především prostředkem motivačním a výchovným.

Stupně hodnocení

Žáci základní školy speciální jsou na vysvědčení hodnoceni slovním hodnocením, v jeho úvodu je vždy zřetelně uveden slovně stupeň klasifikace z tabulky.

Klasifikační tabulka ZŠS ŠVP

známka	učivo	úroveň myšlení	vyjadřování	aplikace, řešení	píle, zájem
1	Zvládá samostatně	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti	výstižné, přesné vyjadřování	spolehlivě, uvědoměle, užívá vědomostí, pracuje svědomitě, samostatně, s jistotou	Aktivní zájem
2	Zvládá s částečnou pomocí	uvažuje samostatně	celkem výstižně	užívá vědomostí a dovedností při řešení úkolů, malé ne časté chyby	Učí se svědomitě
3	Zvládá s pomocí	menší samostatnost v myšlení	nedovede se dost přesně vyjádřit	úkoly řeší za pomoci učitele, s pomocí odstraňuje své chyby	V učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4	Zvládá s trvalou pomocí	myšlení nesamostatné	myšlenky vyjadřuje se značnými potížemi	dělá podstatné chyby nesnadno je překonává	Malý zájem o učení potřebuje pobídky a pomoc
5	Nezvládá	na návodné otázky odpovídá nesprávně	na návodné otázky odpovídá nesprávně	praktické úkoly nedovede splnit ani za pomoci učitele	Veškerá pomoc a pobízení jsou neúčinné

Celkový prospěch žáka

Celkový prospěch vyjadřuje výsledky hodnocení povinných předmětů a chování.

Žák základní školy speciální je hodnocen těmito stupni:

- prospěl
- neprospěl

Hodnocení práce v zájmových útvarech a nepovinných předmětech

Výsledky práce v zájmových útvarech a nepovinných předmětech organizovaných školou se hodnotí těmito stupni:

- pracoval úspěšně
- pracoval

Získávání podkladů pro hodnocení

Podklady pro hodnocení získává učitel zejména:

- soustavným sledováním výkonu žáka v průběhu vyučování
- různými druhy prověřování jeho vědomostí, dovedností a návyků (praktické, pohybové, ústní, písemné, grafické),
- analýzou výsledků různých aktivit žáka zvláště se zaměřením na manuální zručnost, úroveň dosažené sebeobsluhy, celkovou sociální vyspělost a samostatnost
- konzultacemi s ostatními učiteli, vychovateli, případně pracovníky SPC.
- Rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka

Vzhledem ke specifikům této skupiny žáků je důležité uplatnění multisenzoriálního přístupu, směřujícího, prostřednictvím vhodně zvolených prostředků a metod práce, k subjektivnímu pocitu životní spokojenosti žáka, jako nejdůležitějšímu výstupu výchovně – vzdělávacího procesu, tento přístup se odráží i do způsobu hodnocení a klasifikace. Žáci vyučovaní dle ŠVP ZŠS jsou hodnoceni dle míry plnění školních výstupů. Žáci jsou hodnoceni nejen s ohledem na typ, kombinaci a stupeň postižení, ale i na individuální charakteristiky a zvláštnosti a okolnosti výkonu.

Postup při hodnocení

1. Při hodnocení učitel přihlíží k úsilí vynaloženému žákem, k jeho postojům k učení, jeho snaze a míře jeho postižení.
2. V hodnocení žakových výkonů by mělo převažovat hlavně kladné motivující hodnocení, jako je pochvala, uznání, povzbuzení, vyjádření kladného očekávání apod.

3. V odůvodněných případech lze žáka nehodnotit, o čemž rozhodne ředitel na základě návrhu třídního učitele a odborného posudku speciálně pedagogického centra nebo pedagogicko-psychologické poradny.
4. Volitelné předměty se hodnotí analogicky jako předměty povinné.
5. Učitel sděluje žákovi hodnocení jeho výkonu bezprostředně po dokončení úkolu a poukazuje hlavně na klady jednotlivých hodnocených výkonů nebo výsledků žákovy činnosti.
6. Učitel informuje nejméně každé čtvrtletí zákonné zástupce žáka o prospěchu žáka a jeho chování. V případě výrazného zhoršení prospěchu nebo chování žáka informuje učitel zákonné zástupce neprodleně.
7. Ředitel školy dbá na jednotnost hodnotících měřítek všech učitelů.
8. Žák, který nejméně 3 měsíce před koncem klasifikačního období navštěvoval školu při zdravotnickém zařízení a byl tam hodnocen, se po návratu do kmenové školy za toto období kmenovou školou nehodnotí. Hodnocení žáka je provedeno na základě výstupní zprávy daného zdravotnického či školského zařízení.
9. Hodnocení chování probíhá formou ústní či slovního hodnocení. Na vysvědčení se hodnotí slovně.
10. Přestupuje-li žák na jinou školu, poskytne škola, kterou žák opouští, této škole písemnou zprávu o jeho chování a hodnocení v jednotlivých vyučovacích a výchovných předmětech.
11. V případě dlouhodobé nepřítomnosti žáka ze zdravotních důvodů, která trvá více než 6 týdnů (mimo pobytu ve zdravotnickém zařízení) může být žák vyučován individuálně v domácím prostředí, za dohledu a garance příslušného pedagoga.

Kritéria slovního hodnocení:

- a) věcnost (tj. zabývá se podstatnými jevy)
- b) srozumitelnost
- c) úplnost, tj. nepomine žádnou podstatnou informaci
- d) pozitivní formulace - hodnocení by mělo motivovat žáky kladně
- e) popisuje zejména:
 - konkrétní dosaženou úroveň znalostí a dovedností
 - žákovy pokroky v hodnoceném období
 - vztah žáka k jednotlivým předmětům a činnostem
 - aktivitu žáka při výuce

- komunikační schopnosti žáka

Hodnocení žáků v povinných předmětech

Prospěch žáka základní školy speciální se v jednotlivých předmětech v průběhu školního roku hodnotí formou slovního hodnocení. Formou širšího slovního hodnocení se hodnotí prospěch žáka vždy v pololetí a na konci daného ročníku.

Širší slovní hodnocení vyjadřuje konkrétní popis toho, co se žák naučil a dokázal, eventuálně, co se mu dosud nepodařilo a na co by bylo třeba se v budoucnu zaměřit. Širší slovní hodnocení dokáže lépe postihnout individuální pokrok každého žáka a poskytuje celistvější informace o silných a slabých stránkách jeho výkonu.

Při hodnocení v souladu s požadavky učebních osnov a výstupů z ŠVP ZŠS se hodnotí zejména:

- a) kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované rozumové a motorické činnosti
- b) schopnost využívat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech
- c) aktivitu v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- d) vztah k práci, k pracovnímu kolektivu
- e) osvojení praktických dovedností a návyků
- f) iniciativu v praktických činnostech, vytrvalost
- g) dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci (s dohledem), udržování pořádku na pracovišti, péče o životní prostředí
- h) obsluha a údržba jednoduchých pracovních pomůcek, nástrojů, nářadí
- i) v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení a k celkovému zdravotnímu stavu žáka, všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a),
 - b) neprospěl(a).
- Celkový prospěch se hodnotí stupněm „nehodnocen“, pokud nedostatky v žákových vědomostech neumožňují postup do vyššího ročníku.

V ostatních případech se celkový prospěch hodnotí stupněm prospěl(a).

Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem nebo pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

7.1.3 Hodnocení a klasifikace chování

Klasifikace chování

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s případnými dalšími učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními pedagogickými pracovníky. Udělení 2. a 3. stupně z chování se zdůvodní v třídním výkazu a v katalogovém listu s datem projednání v pedagogické radě.

2. Chování se klasifikuje podle těchto kritérií:

a) jak žák aktivně a uvědoměle plní ustanovení školního řádu, pokyny vyučujících a vedení školy,

b) jaký má vztah k ostatním spolužákům,

c) jak dodržuje zásady a pravidla soužití ve škole.

3. Při klasifikaci chování žáků se v jednotlivých případech přihlíží ke všem stránkám žakovy osobnosti, k psychickému a zdravotnímu stavu, k druhu a stupni mentálního postižení, k prognóze jeho vývoje, k prostředí, ve kterém žák vyrůstal a žije, k možnostem a úrovni výchovného působení rodiny i k jejímu podílu na vzniku závad nebo poruch v chování a na jejich nápravě se zřetelem k věkovým zvláštnostem, v negativních případech také k závažnosti přestupku, kterého se žák dopustil.

4. Chování žáků se hodnotí podle stupnice na čtvrté stránce tiskopisu vysvědčení. Motivující hodnocení chování může vyučující provést i širším slovním hodnocením na vnitřní stránce dvojlistu tiskopisu vysvědčení.

5. Ve výjimečných případech se chování žáků základní školy speciální, kteří nejsou dostatečně schopni je zvládat, neklasifikuje. V třídním výkazu se pak uvede, proč žák nebyl klasifikován. Posudek o této skutečnosti vydává příslušný dětský lékař, zpravidla na základě vyjádření odborného pracoviště (např. dětská psychiatrie), popřípadě odborné pracoviště samo.

6. Chování žáků se klasifikuje podle stupnice:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje ustanovení školního řádu, vnitřního řádu školy, zásady a pravidla soužití a morálky a má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy. Ojedinele se dopustil méně závažného přestupku.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v podstatě v souladu s ustanoveními školního řádu, vnitřního řádu školy, se zásadami a pravidly soužití a morálky. Žák se dopustil závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovení vnitřního řádu školy a internátu,

přestože mu před snížením stupně z chování byla udělena důtka třídního učitele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustil závažného přestupku proti vnitřnímu řádu školy nebo se přes udělení důtky ředitele školy dopouští závažnějších přestupků proti zásadám a pravidlům soužití, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesků v mravném chování. Chování žáka ve škole i mimo školu je v rozporu s právními a etickými normami. Dopustil se takových závažných provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova ostatních žáků. Záměrně narušuje činnost žákovského kolektivu.

Výchovná opatření

1. Pochvaly a jiná ocenění se udělují za mimořádný projev aktivity a iniciativy, za záslužný nebo statečný čin a za dlouhodobou svědomitou práci.
2. Návrh na udělení pochvaly nebo jiného ocenění se projedná v pedagogické radě.
3. Ústní nebo písemnou pochvalu může udělit žákovi před kolektivem třídy nebo školy:
 - a) třídní učitel
 - b) ředitel školy
 - c) zástupce společenské organizace.
4. Ve zvlášť odůvodněných případech (např. statečný čin, jímž byl zachráněn lidský život nebo majetek značné materiální hodnoty) mohou udělit žákovi pochvalu nebo jiné ocenění orgány městského úřadu, popř. ministr školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.
5. Pochvaly a jiná ocenění se zaznamenávají do třídních výkazů, katalogových listů, na vysvědčení (ve stručném znění) a oznamují se písemně zákonným zástupcům.
6. Opatření k posílení kázně se ukládá, jestliže se žák závažněji nebo méně závažně, ale opakovaně, proviní proti školnímu řádu či vnitřnímu řádu školského zařízení, proti zásadám soužití nebo činnosti kolektivu. Opatření předchází před snížením známky z chování. Avšak v případě, že byla žákovi udělena důtka ředitele školy, nelze již klasifikovat chování jako velmi dobré.
7. Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření:
 - a) napomenutí třídního učitele
 - b) důtka třídního učitele
 - c) důtka ředitele školy.
8. Třídní učitel uděluje důtku po projednání s ředitelem školy. Ředitel školy uděluje důtku po projednání a schválení pedagogickou radou.

9. Napomenutí a důtky se udělují před kolektivem třídy nebo školy. O udělení výchovného opatření uvědomí škola prokazatelným způsobem zákonného zástupce žáka. O uložení výchovných opatření (odst. 7) učiní učitel záznam v třídní výkaze a katalogovém listu.

10. Opatření uvedená v odst. 7 lze žákovi uložit do tří dnů ode dne, kdy se učitel dozví o provinění žáka, nejpozději však do jednoho měsíce ode dne, kdy se žák provinění dopustí. Za provinění se uděluje žákovi jen jedno opatření na posílení disciplíny.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků:

V souladu s cíli základního vzdělávání budou žáci vedeni k sebehodnocení. Smyslem sebehodnocení je připravit a postupně dovést žáky k osvojení si dovedností hodnocení sebe sama. Cílem metody sebehodnocení je poskytnout žákům příležitost, jak hodnotit sebe a svou práci, jaká opatření a jaký směr volit na své vzdělávací cestě k dosahování vyšší míry úspěšnosti. Učitelé základní školy speciální vedou žáky k sebehodnocení v míře odpovídající jejich rozumovým schopnostem.

Zásady sebehodnocení

Žák by se měl v rámci sebehodnocení snažit:

- a) vyhodnotit stav a míru osvojení si určité informace (znalosti)
- b) vyhodnotit míru své schopnosti praktického použití osvojené informace
- c) uvědomit si, zda vůbec, či jak velký pokrok udělal při dosahování jednotlivých stanovených cílů,

Prostředky sebehodnocení

- a) konzultace učitel – rodič – žák

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

V základní škole speciální zpracovávají ve výjimečných případech třídní učitelé během měsíce září pro žáky individuální vzdělávací plány (dále IVP). Při vytváření vycházejí ze Školního vzdělávacího programu, IVP je vypracován na žádost rodičů, se souhlasem ředitele školy a na doporučení ŠPZ (SPC). Respektují individuální schopnosti, dovednosti a potřeby žáku tak, aby bylo docíleno maximálního rozvoje rozumových a fyzických schopností žáku. Při vytváření IVP třídní učitelé vycházejí také z podrobné speciálně pedagogické diagnostiky. Na tvorbě IVP se vždy podílejí všichni pedagogičtí pracovníci, kteří s žákem pracují a rodiče, kterým je dána možnost stanovit priority ve vzdělávání jejich dítěte. IVP respektuje vývojovou úroveň žáka a jeho zdravotní stav.

Individuální vzdělávací plán

- 1) Individuální vzdělávací plán se stanoví přesně pro konkrétního žáka.
- 2) Individuální vzdělávací plán vychází z konkrétního dílu Školního vzdělávacího programu školy, je vypracován na základě doporučení ŠPZ, respektuje doporučená podpůrná opatření. Je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- 3) Individuální vzdělávací plán je součástí dokumentace žáka.
- 4) Individuální vzdělávací plán obsahuje:
 - a) identifikační údaje o žákovi
 - b) ŠPZ, které vydalo doporučení pro IVP
 - d) zdůvodnění
 - e) priority vzdělávání a dalšího rozvoje žáka
 - f) seznam předmětů
 - g) podpůrná opatření
 - h) podrobný popis pro jednotlivé vyučovací předměty
 - i) osoby zodpovědné za vzdělávání
 - ch) hodnocení IVP
- 5) Individuální vzdělávací plán je vypracován zpravidla před nástupem žáka do školy, nejpozději však 1 měsíc po nástupu žáka do školy nebo po zjištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeby.
- 6) Za zpracování individuálního vzdělávacího plánu odpovídá ředitel školy.
- 7) Ředitel školy seznámí s individuálním vzdělávacím plánem zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem.

7.1.4 Vysvědčení

Vyplňování vysvědčení se řídí zákonem č.561/2004 Sb., vyhláškami č. 223/2005 Sb. a 454/2006 Sb. a pokyny MŠMT pro daný školní rok.

- Po projednání klasifikace a hodnocení v pedagogické radě vyplní třídní učitel vysvědčení na předepsaném tiskopise. Škola vydá na konci školního roku žákovi originál vysvědčení.
- Na vysvědčení se uvádí klasifikace chování žáka, prospěch z povinných předmětů uvedených v učebním plánu příslušného ročníku, hodnocení práce v zájmových kroužcích, kladná výchovná opatření a celkový prospěch.
- Na první straně vysvědčení se k předmětu zapíše „hodnocen slovně / hodnocena slovně“ a na vnitřní straně tiskopisu se uvede slovní hodnocení pro jednotlivé předměty, nebo se hodnocení zformuluje do podoby dopisu.
- Celkový prospěch, celkové hodnocení se vyjadřuje vždy slovně a skloňuje se (prospěl / prospěla)
- Chování žáků se hodnotí podle stupnice na čtvrté stránce tiskopisu vysvědčení. Motivující hodnocení chování může vyučující provést i širším slovním hodnocením na vnitřní stránce dvojlistu tiskopisu vysvědčení.

7.2 Autoevaluace školy a její evaluační činnost (evaluace učitele)

Výsledkem autoevaluace školy je strategický plán na pětileté období, který je každoročně vyhodnocován a upravován. Závěrem z každoročních evaluačních činností je Vlastní hodnocení školy dle §9 školského zákona, které se zpracovává současně s výroční zprávou.

EVALUACE	CÍLE		INDIKÁTORY	NÁSTROJ	ČASOVÝ HARMONOGRAM
	KOMPLEXNÍ ZKODNOCENÍ	Soulad ŠVP s RVP	Hodnocení hodin, znalostí a dovedností žáků, aktivita, vztahy ve škole, úroveň pedagogického sboru a jeho složení, plnění tematických plánů, školní kurikulum, organizace školy, otevřenost školy, přístup k žákům, personalistika, image, kultura, klima, humanistická pedagogika, uplatnění žáků,	Česká školní inspekce – zpráva ČŠI a) komplexní b) orientační Hodnocení zřizovatelem	Průběžně – škola neovlivní
	Úroveň pedagogického a výchovného procesu, plnění cílů ŠVP				
	Personální obsazení				
	Management				

		dokumentace.		
	Hospodaření	Rozbory výkazů, smlouvy, personalistika, plnění rozpočtů a závazných ukazatelů.	Externí audit – nezávislý auditor	Každoročně
	Odborné oblasti – revize, kontroly BOZP, PO apod.	Technický stav, předpisy, dokumentace.	Revizní zprávy odborných firem a kontrolorů	Revize dle plánů, škola neovlivní
	Hodnocení úrovně práce ředitelky školy	Výsledky dlouhodobé práce, druh vyžádaných podkladů.	Hodnocení správní radou Diakonie ČCE	Čtvrtletní podklady

AUTOEVALUACE	CÍL	INDIKÁTORY	NÁSTROJ	ČASOVÝ HARMONOGRAM
	Komplexní rozbor marketingu	Prostředí, demografický vývoj, trhy, konkurenti, analýzy, příležitosti, rizika	Audit vnitřní (v případě finančních prostředků vnější)	5 let
	Image	Dle jednotlivých částí dotazníku	Dotazníky – učitelé, žáci, rodiče, zřizovatel	1 x za 2 roky
	Kultura			
	Klima			
	SWOT analýza	Silné a slabé stránky, příležitosti, rizika	Přehledy- učitelé, žáci, rodiče, zřizovatel, k dílčím otázkám příležitostně	
	Vyhodnocení strategického plánu školy	Vyhodnocení jednotlivých dílčích oblastí	Kombinace evaluačních nástrojů podle typu oblasti	
	Sponzoring a fundraising	Získání prostředků od sponzorů Úspěšnost grantů	Vedení přehledů	
	P –R	Články v tisku – četnost	Přehled o článcích v tisku – výroční zpráva	Každoročně
	Demografický vývoj, zájem o školu	Žáci nastupující do 1. ročníku, důvod k výběru školy	Dotazník pro rodiče, seznamy žáků	
Zhodnocení práce školy ve školním roce, plnění cílů ŠVP	a) úroveň pedagogického procesu – jednotlivé části výroční zprávy	a) výroční zpráva o výsledcích pedagogického působení a vlastní hodnocení		

			školy	
		b) hospodaření – čerpání rozpočtu, doplňková činnost, hlavní činnost	b) Výroční zpráva ekonomická	
Úroveň pedagogického procesu a práce jednotlivých pracovníků, uplatňování strategických postupů ŠVP	Průběh pedagogického procesu, příprava na výuku		Hospitace, pohospitační rozhovor	2 x ročně
	Vzdělávání		Vedení přehledů o vzdělávání pracovníků	Každoročně
	Tematické plány		Kontrola	3 x ročně
	Úroveň vedení dokumentace		Kontroly dokumentace	Měsíčně
	Aktivita a iniciativa práce pro školu		Vedení přehledů, zhodnocení osobním pohovorem při přidělování osobního příplatku	1 – 2x ročně
	Výchovné problémy	Neomluvená absence	Vedení přehledů- třídní učitel	Každoročně
	Postoj rodičů ke škole	Dle částí dotazníků	Dotazník sestavený ředitelem školy	Každoročně
	Hodnocení školy pedagogy	Dle částí dotazníků	Dotazníky zpracované ředitelem školy	Každoročně
Úspěšnost jednotlivých akcí	Stupeň hodnocení jednotlivými pedagogy	Slovní zhodnocení jednotlivými pedagogy, doporučení, nedoporučení, opakovat	Ihned po ukončení akce	

PLÁN EVALUACE A AUTOEVALUACE UČITELE

EVALUACE	CÍL	INDIKÁTORY	NÁSTROJ	ČASOVÝ HARMONOGRAM
	Kvalita vyučovacího procesu		Viz. záznam hospitací vedení školy, výsledky ČŠI	Hospitace + pohospitační rozhovor
		Vztah učitel x žák	Pozorování	Průběžně
		Spolupráce s radou rodičů	Zápisy z rady rodičů, třídních schůzek	

		Úroveň zpracování tematických plánů	Kontrola	1 x ročně
		Plnění tematických plánů	Vedení přehledů	3 x ročně
	Rozvoj osobnosti, studium	Výběr školení	Přehledy, záznamy	1 x ročně
		Dlouhodobé studium		
	Přínos pro školu, motivace	Větší šíře úkolů, aktivita, práce pro školu mimo vyučování	Pozorování , osobní kontakty	Průběžně
	Vedení pedagogické dokumentace	Úroveň pedagogické dokumentace	Kontroly třídních knih a záznamů Kontroly třídních výkazů	5 x ročně
	Komplexní hodnocení pedagogického pracovníka, osobní hodnocení	Všechny předchozí indikátory, výsledky ČŠI	Předchozí záznamy, pohovor	1 x ročně
AUTO-EVALUACE	Kvalita vyučovacího procesu	Metody, vystupování, řečové schopnosti	Vzájemné hospitace Rozbor hodin Videonahrávka	Dle uvážení

8 PŘÍLOHY

ŠVP – družina

ŠVP – přípravný stupeň

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami prováděného distančním způsobem